

2019

**OKO DO SVĚTA
DIVOČINY**

**ZOOLOGICKÁ
ZAHRADA
OLOMOUC
VÝROČNÍ
ZPRÁVA 2019**

ZOOLOGICAL
GARDEN OLOMOUC
THE ANNUAL REPORT 2019

ZOO OLOMOUC | VÝROČNÍ ZPRÁVA | THE ANNUAL REPORT

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Vážení přátelé olomoucké zoo, jako každý rok si dovolím úvodem výroční zprávy shrnout nejdůležitější události uplynulého roku. Rok 2019 je možné považovat za rok zásadní proměny celého areálu zoo. Ze zalesněné části zoo se přes noc stala holá planina bez jediného stromu. Vichřice Eberhard smetla přibližně 10 hektarů lesa, stovky metrů oplocení, bořila přístřešky a rozbíjela střechy. Tato nečekaná situace ovlivnila celý chod a dění zoologické zahrady po celý rok. Byli jsme nuceni okamžitě změnit a přepracovat řadu připravovaných plánů a podřídit je likvidaci následků vichřice. Velice nás potěšila a povzbudila rychlá pomoc veřejnosti, kdy se zapojili do práce hasiči, firmy, školy a široká veřejnost. Celkové škody byly vyčísleny na částku 10 milionů korun a finanční podporu pěti milionů korun ihned našlo ve svém rozpočtu Statutární město Olomouc, čímž pomohlo své příspěvkové organizaci zahájit co nejdříve opravy výběhů a expozic. Další finanční podpora přišla

z řad mnoha dárců, ať finanční částkou na krizový účet, formou DMS nebo vložením částky do pokladniček. Díky této pomoci hospodaření Zoo Olomouc skončilo v roce 2019 s kladným hospodářským výsledkem 2 514 412 Kč. Skutečné výnosy organizace se navýšily oproti plánu o 11 615 805 Kč, a s tím souvisí i navýšení nákladů oproti plánu o 9 101 393 Kč. Hodnota majetku spravovaného organizací se zvýšila o 5 965 296 Kč oproti loňskému roku a hodnota dlouhodobého majetku se zvýšila o 2 631 066 Kč. Procento soběstačnosti se podařilo udržet na hodnotě 60,60 %. I přes nepřijemnou situaci způsobenou vichřicí se pracovníci zoo snažili co nejrychleji obnovit běžný provoz, i když v některých místech s menšími omezeními. Návštěvnost se však podařilo udržet na přibližně stejné úrovni jako v předešlém roce. Počet 348 209 návštěvníků v této situaci můžeme považovat za úspěch. V tomto těžkém období nás potěšila naše zvířata řadou velmi vzácných odchovů mláďat. Za nejcnější odchov roku 2019 můžeme považovat mládě nového a velmi zajímavého a ojedinělého druhu zvířete – medvojeda kapského. Mezi další přitažlivé odchovy patří také mláďata mravenečníků, binturongů, lvíčků zlatých a řada dalších. Podzim byl věnován výsadbě nového lesa. Smrkový monokulturní les je postupně nahrazován lesem smíšeným, který je různorodější a pestřejší. Smíšený les vytváří ideální podmínky pro život více druhů rostlin, hmyzu, ptáků, ale i savců. Jsem přesvědčen, že tato změna naší zoo neublíží, ale naopak pomůže. Rád bych touto formou ještě jednou všem poděkoval za pomoc při likvidaci následků vichřice, za pomoc při výsadbě nových stromů, za finanční i morální podporu. Věřím, že budeme všichni sledovat postupnou proměnu olomoucké zoo.

Dr. Ing. Radomír Habáň,
ředitel Zoo Olomouc

ZOO OLOMOUC

NÁZEV

Zoologická zahrada Olomouc

SÍDLO

Darwinova 29
779 00 Olomouc – Svatý Kopeček
Czech Republic

PRÁVNÍ FORMA

Příspěvková organizace
IČO: 000 96 814
Tel.: +420 585 151 601
GSM brána: +420 774 450 419
E-mail: info@zoo-olomouc.cz
zoolog@zoo-olomouc.cz
marketing@zoo-olomouc.cz
Internet: www.zoo-olomouc.cz

ZŘIZOVATEL

Název: Statutární město Olomouc
Sídlo: Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc
Právní forma: Obec
IČ: 002 99 308

PRIMÁTOR STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE /Mayor/

Jméno: Mgr. Miroslav Žbánek, MPA
Datum narození: 3. 1. 1973
Bydliště: Olomouc

ŘEDITEL – STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ZOO OLOMOUC

/Director/
Jméno: Dr. Ing. Radomír Habáň
Datum narození: 5. 5. 1971
Bydliště: Brodek u Přerova
Telefon: 585 151 605, 774 450 413
E-mail: reditel@zoo-olomouc.cz

VEDENÍ ZOO

Ekonomická náměstkyně /Assistant director/
Ing. Otilie Pernecká
Vedoucí údržby /Construction and maintenance/
Ing. Radek Dvořák
Vedoucí návštěvnického servisu /Visitor service/
Mgr. Ivana Mrtvá
Vedoucí marketingu a vzdělávání /Marketing
and education/
Mgr. Pavel Javůrek
Vedoucí gastro provozu /Catering service/
Ing. Karla Břečková
Vedoucí péče o zeleň /Care of greenery/
Robert Nádvorník, DiS.
Zoolog /Zoologist/
RNDr. Libuše Veselá
Zoolog /Zoologist/
Ing. Jitka Vokurková
Krmivářka /Nutritionist/
Mgr. Dana Smičková
Privátní veterinářka /Veterinary/
MVDr. Lenka Chrastinová

TISKOVÁ MLUVČÍ A KONTAKT S VEŘEJNOSTÍ /Public relations/

Iveta Gronská

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců
za rok 2019 činil 77 osob.

REDAKCE VÝROČNÍ ZPRÁVY

Milan Kořínek, Pavel Javůrek, Iveta Gronská,
Lucie Skřípská, Jitka Vokurková, Libuše Veselá
FOTO: Milan Kořínek, Libuše Veselá, Jitka
Vokurková, Pavel Javůrek, Josef Drtil, Lucie
Čiznářová, Tereza Mišková, Veronika Peterková

TELEFONNÍ SEZNAM A KONTAKTY NA PRACOVNÍKY ZOO OLOMOUC

Oddělení	Jméno	Mobil	Telefon	E-mail
VEDENÍ ZOO				
Ředitel Zoo Olomouc	Dr. Ing. Radomír Habáň	774 450 413	585 151 605	reditel@zoo-olomouc.cz
Ekonomická náměstkyně	Ing. Otílie Pernecká	774 450 412	585 151 603	pernecka@zoo-olomouc.cz
Vedoucí údržby	Ing. Radek Dvořák	774 450 423	585 151 607	dvorak@zoo-olomouc.cz
Návštěvníkový servis, asist. ředitele	Mgr. Ivana Mrtvá	774 450 425	585 151 600	mrtva@zoo-olomouc.cz
Vedoucí gastro provozu	Ing. Karla Břečková	774 450 014	585 151 636	gastro@zoo-olomouc.cz
Vedoucí péče o zeleň	Robert Nádvořník, DiS.	774 450 414	585 151 607	nadvornik@zoo-olomouc.cz
ZOOUŠEK				
Zoolog	RNDr. Libuše Veselá	774 450 417	585 151 634	vesela@zoo-olomouc.cz
Zoolog	Ing. Jitka Vokurková	774 450 415	585 151 608	vokurkova@zoo-olomouc.cz
Krmivářka	Mgr. Dana Smičková	774 450 418	585 151 608	smickova@zoo-olomouc.cz
Veterinářka	MVDr. Lenka Chrastinová	603 360 312	585 151 634	info@zoo-olomouc.cz
Zimoviště afrických zvířat	Pavel Vidlář	774 450 428	585 151 604	info@zoo-olomouc.cz
Pavilon šelem, akvária	Josef Drtil	774 450 424		drtil@zoo-olomouc.cz
Úsek ptáků	RNDr. Libuše Veselá	774 450 417	585 151 634	vesela@zoo-olomouc.cz
Pavilon opic		774 450 429		info@zoo-olomouc.cz
MARKETING				
Tisková mluvčí	Iveta Gronská	608 101 325	585 151 609	gronska@zoo-olomouc.cz
Adopce zvířat	Ing. Karla Břečková	774 450 411	585 151 636	breckova@zoo-olomouc.cz
Marketing, fotograf	Milan Kořínek	774 450 416	585 151 609	korinek@zoo-olomouc.cz
Marketing, výukové programy	Mgr. Pavel Javůrek	774 450 427	585 151 609	javurek@zoo-olomouc.cz
Marketing, Dopoledne ošetřovatelem	Lucie Skřípská	778 735 003	585 385 382	skripska@zoo-olomouc.cz
DALŠÍ DŮLEŽITÉ KONTAKTY				
Účetní	Bc. Jana Kešeláková		585 151 606	keselakova@zoo-olomouc.cz
Účetní	Věra Geroldová		585 151 606	geroldova@zoo-olomouc.cz
Personalistka, referentka pro GDPR	Bc. Šubová Šárka, DiS.		585 151 606	subova@zoo-olomouc.cz
Sklad	Stanislava Kořínková		585 151 630	korinkova@zoo-olomouc.cz
Pokladna zoo			585 310 411	info@zoo-olomouc.cz
Vrátnice, GSM brána		774 450 419	585 151 601	info@zoo-olomouc.cz

OBSAH

ZOOOLOMOUC

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE	2
INFORMACE O ZOO OLOMOUC	4
TELEFONNÍ SEZNAM A KONTAKTY NA PRACOVNÍKY ZOO OLOMOUC	5
CHOVATELSKÁ ČINNOST V ROCE 2019	8
SAVCI - ŠELMY	9
PRIMÁTI	14
KOPYTNÍCI	20
AFRICKÉ SAFARI A AFRIČTÍ KOPYTNÍCI	20
SAFARI EUROASIE A OSTATNÍ KOPYTNÍCI	23
KOZOROŽCI KAVKAZŠTÍ V LESE	26
OSTATNÍ SAVCI	29
AFRICKÝ PAVILON KALAHARI ODCHOV MLÁDĚTE	33
MEDOJEDA KAPSKÉHO	35
VARI ČERNOBÍLÝ A JEHO ODCHOV	36
ODCHOV VELBLOUDA DVOUHRBÉHO	40
ODCHOV KAMZÍKA HORSKÉHO	41
PTÁCI	43
ODCHOV NANDU PAMPOVÝCH	49
REPATRIACE SÝČKŮ A SOV PÁLENÝCH	49
TERÁRIA	50
ÚSPĚŠNÝ ODCHOV KROKODÝLŮ ČELNATÝCH	53
KDO TO „KOBŘÍ“ VE VEJCI	54
ZDAŘILÝ ODCHOV KRAJ VODNÍCH ŽELVY BAHENNÍ VE VENKOVNÍM VÝBĚHU	55
AKVÁRIA	56
DALŠÍ AKTIVITY CHOVATELSKÉHO ÚSEKU	62
VÝZKUM	62
SPOLUPRÁCE SE STUDENTY	62
IN SITU PROJEKT PRO OCHRANU GIBONŮ VE VIETNAMU	63
PUBLIKAČNÍ ČINNOST	63
SOUTĚŽ O „ODCHOV ROKU“	64
ZÁCHRANNÝ PROGRAM KUKANG	65
DERBIANUS CONSERVATION DOBROVOLNÍCI V ZOO OLOMOUC	67
SPOLUPRÁCE S DOMEM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC	68
VETERINÁRNÍ PÉČE	70
VÝŽIVA A KRMENÍ	74
MARKETING ZOO	76
NÁVŠTĚVNOST ZOO OLOMOUC V ROCE 2019	76
PROPAGACE ZOO	78
GEOSTEZKA	82
BROUKOVIŠTĚ	84
NÁVŠTĚVNICKÝ SERVIS A SUVENÝRY	84
KALENDÁŘ AKCÍ V ZOO V ROCE 2019	86
SPOLUPRÁCE S MÉDIÍ	99
VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC	102
PŘIMĚSTSKÉ TÁBORY V ZOO OLOMOUC	104
VICHŘICE EBERHARD	105
SPONZOŘI ZOO OLOMOUC	107
ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ ÚDAJE	112
GASTRO	118
VÝSTAVBA, ÚDRŽBA A DOPRAVA PÉČE O ZELEŇ	122
KONFERENCE A SEMINÁŘE V ROCE 2019	129
ZASEDÁNÍ ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZOO	134
THE ANNUAL REPORT 2019 - ENGLISH VERSION	144
PŘEHLED CHOVANÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT V ROCE 2019	161
SAVCI (MAMMALIA)	161
PTÁCI (AVES)	166
PLAZI (REPTILIA)	169
OBOJŽIVELNÍCI (AMPHIBIA)	171
RYBY (OSTEICHTHYES)	171
PARYBY (CHONDRICHTHYES)	174
BEZOBRATLÍ (EVERTEBRATA)	174
PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ŽIVOČICHŮ	178
PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE	183
ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA	187

CHOVATELSKÁ ČINNOST V ROCE 2019

Ke dni 31. 12. 2019 chovala Zoologická zahrada Olomouc celkem 408 druhů a 1 739 kusů zvířat v celkové evidenční hodnotě 7 173 186,38 Kč. V porovnání s hodnotami z předchozího roku je to o 1 druh a 159 jedinců méně.

V roce 2019 se v Zoo Olomouc odchovalo 172 mláďat. Mezi nejzávažnější odchovaná mláďata dle jejich ohrožení ve volné přírodě se nepochybně řadí kaloň rodriguezský, klokánek králikovitý, vari černobílý, lvíček zlatý, lemur běločelý, sika vietnamský, kozorožec kavkazský, daněk mezopotámský, markhur a sýček obecný. K nejzávažnějším odchovaným mláďatům dle náročnosti na odchov v lidské péči pak patří mravenečník velký, binturong, medojeď kapský, kamzik horský a krokodýl čelnatý. Dále se teraristům podařilo odchovat krajty vodní a prvoodchovem byli kobříci kapští, akvaristům se dařilo rozmnožovat celou řadu korálnatců. Po mnoha letech bylo odchováno také mládě velblouda dvouhrbého.

PŘEHLED DRUHŮ A KUSŮ ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO OLOMOUC K 31. 12. 2019

	Druhů	Kusů	Deponovaná zvířata [kusů]	Cena [Kč]
Savci (<i>Mammalia</i>)	97	693	111	5.397.372,75
Ptáci (<i>Aves</i>)	54	342	33	974.437,45
Plazi (<i>Reptilia</i>)	37	116	11	206.492,92
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	2	12	0	0,00
Ryby (<i>Osteichthyes</i>)	114	297	0	137.375,34
Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	4	5	0	352.939,00
Bezobratlí (<i>Evertebrata</i>)	100	274	1	104.568,92
Celkem	408	1 739	156	7.173.186,38

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

SAVCI - ŠELMY

ZOOOLOMOUC

Chov malých kočkovitých šelem se nám podařilo obohatit o jeden nový nadějný druh. Ze Zoo Ústí nad Labem a Zoo Ascherleben k nám byl přepraven mladý pár koček slaništních. Tento druh je součástí chovného programu a nově sestavený pár má povoleno rozmnožování hned, jakmile budou obě zvířata dospělá. Po delší době se narodila mláďata mladému páru koček krátkouchých. Ze tří mláďat byli odchováni dva kocouři, z nichž jeden koncem roku odcestoval do Zoo Praha. Kočky evropské jsou již příliš staré, a tak s jejich dopárováním či rozmnožováním nepočítáme. Servalové se letos nerozmnožili. Samice potřebuje k odchovu kofat maximální klid, a ten bohužel na vrstevnicové cestě, kde je chováme, z důvodu likvidace následků vichřice nebyl.

U velkých kočkovitých šelem došlo k úhynu starých, dlouhodobě léčených jedinců. Nejdříve uhynul levhart mandžuský Edward, který se dožil věku 18 let, a po nějaké době uhynula samice geparda, jenž se dlouhodobě léčila s onemocněním močových cest. U lvů berberských jsme museli oddělit mladého samce, který začal příliš konkurovat svému otci a hrozilo, že jej zraní. U tygrů a jaguárů nemáme doporučení k chovu, tudíž samci

Mláďata binturonga (*Arctictis binturong*)
/A young Binturong/

Mládě binturonga se samičí
/Binturong female with young/

Mangusta tmavá (*Crossarchus obscurus*)
/Long-nosed Cusimanse/

Mangusta liščí (*Cynictis penicillata*)
/Yellow Mongoose/

Surikata (*Suricata suricatta*)
/Meerkat/

Kočka evropská (*Felis silvestris silvestris*)
/European Wildcat/

Kočka krátkouchá (*Prionailurus bengalensis euptilurus*)
/Amur Leopard Cat/

Mláďata kočky krátkouché
/Amur Leopard Cat kittens/

Kočka slaništní (*Leopardus geoffroyi*)
/Geoffroy's Cat/

Mladý lev berberský (*Panthera leo leo*) Thembí
/Barbary Lion Thembí/

Lvice Lilly
/Barbary Lion female Lilly/

Lví samec Šimon
/Barbary Lion male Šimon/

Pár lvů Lilly a Šimon
/Barbary Lion couple/

Levhart mandžuský (*Panthera pardus orientalis*)
/Amur Leopard/

Samec jaguára Perry (*Panthera onca*)
/Black jaguar male Perry/

Samice jaguára Inti
/Jaguar female Inti/

Samec tygra ussurijského (*Panthera tigris altaica*)
/Amur Tiger male/

Medvěd baribal (*Ursus americanus*)
/Black Bear/

Medvěd brtník (*Ursus arctos arctos*)
/European Brown Bear/

Brtníci zde pobývali kratší dobu
/European Brown Bears spent short time in zoo/

Charza žlutohřdlá (*Martes flavigula*)
/Yellow-throated Marten/

Fenek (*Vulpes zerda*)
/Fennec/

Rodina fenků
/Fennec family/

Mládě fenka
/Fennec cub/

Vlk Hudsonův (*Canis lupus hudsonicus*)
/Hudson Bay Wolf/

Mláďata vlka Hudsonova
/Hudson Bay Wolf cub/

zůstávají odděleni od samic. Největší cibetkovité šelmy, binturongové, se pravidelně rozmnožují a letos tomu nebylo jinak. Pár spolu odchoval dvě mláďata samičího pohlaví. Poslední samička z předchozího vrhu odešla začátkem roku do francouzské Zoo Auvergne. Menší cibetkovité šelmy na vrstevnicové cestě se nemnoží – u mangust lišších chováme skupinu samců a u mangust tmavých se odchovy dlouhodobě nedaří nejen v naší zoologické zahradě.

Odchyt štěňat vlků na vakcinaci
/Wolf cubs vaccination/

Chov šelem psovitých je u nás dlouhodobě úspěšný. Opět se podařilo odchovat štěňata vlků Hudsonových, kteří jsou připraveni k přesunu do nového safári výběhu, jehož dokončení bylo oddáleno z důvodu upřednostnění likvidace škod po vichřici. Pár fenek se v letošním roce nerozmnožil a samec z posledního odchovu odešel do Zoo Veszprem.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Samec medojeda kapského (*Mellivora capensis*)
/Honey Badger male/

PRIMÁTI

ZOOLOMOUC

I v letošním roce naše zoologická zahrada potvrdila, že patří v chovu poloopic mezi ty úspěšné. V roce 2019 se totiž podařilo odchovat mláďata od všech tří druhů lemurů, které nejsou chovány pouze expozičně. Jedná se o druhy: lemur kata, vari černobílý a lemur běločelý.

Přestože se u lemurů kata nenarodila žádná dvojčata, bylo se v této skupině rozhodně na co dívat. Nové přírůstky v průběhu března byly hned dva – samička a sameček. Tři mladí samci, kteří se u nás narodili v minulém roce, byli na konci ledna transportováni do Zooparku Vyškov, kde doplnili expoziční samčí skupinu.

Příjemným překvapením byl úspěšný odchov dvojčat u vari černobílého. Stejně jako u předšlého druhu se jednalo o „páreček“ čili samičku a samečka. Chovná samice Kája, která pochází z polské Zoo Wrocław, se o své aktuální potomky vzorně starala i za přítomnosti svých loňských dvojčat a ještě o rok starší dcery.

Takto předala svým starším potomkům velmi cenné zkušenosti, které jistě velmi dobře zúročí v případě svého vlastního odchovu.

Starší dcera byla v červenci přepravena do zoologické zahrady Toruň v Polsku a na konci listopadu byla i loňská dvojčata transportována do Natur Zoo Rheine v Německu.

Ošetřovatelé se dočkali mláďat i u třetího druhu – lemurů běločelých. I zde se narodila dvojčata rozdílného pohlaví. Samečka se bohužel nepodařilo odchovat, avšak samička se má i přes značné počáteční komplikace čile k světu, což je v porovnání s předchozími léty úspěch. Vzhledem k tomu, že u lemurů tmavých chováme momentálně pouze samice, nedošlo k rozšíření skupiny o žádný nový přírůstek. V minulosti jsme v odchovech tohoto druhu byli velmi úspěšní. Spousta potomků našich zvířat je umístěna v mnoha institucích,

Vari černobílý (*Varecia variegata*)
/Black-and-white Ruffed Lemur/

proto nám byl chov pozastaven a zůstává pouze expozičního charakteru.

Lemuri jsou endemité ostrova Madagaskar a ve volné přírodě patří tyto poloopice mezi velmi ohrožené. Dochází k vypalování lesů za účelem zakládání nových zemědělských ploch, a to je jedním z důvodů, proč lemurům mizí domovina přímo před jejich očima. Domorodé obyvatelstvo tyto poloopice často loví a následně jim také slouží jako domácí mazlíčci nebo potrava. Velmi důležitá je osvěta nejen místního obyvatelstva. Stále se zhoršující situace například vedla k přežazení dřívě hojně se vyskytujícího lemura kata mezi ohrožené druhy.

Právě lemur kata je jedním z nejčastěji chovaných druhů lemurů v zoologických zahradách. V kombinaci s výraznou denní aktivitou a charakteristickým zbarvením je pro návštěvníky velmi atraktivní. V celé své krásě ho mohli návštěvníci vidět při pravidelném komentovaném krmení. Ošetřovatelé za pomoci dobrovolníků vytvořili v letošním roce několik enrichmentových prvků z přírodních materiálů

(kokosu, bambusu atp.) v podobě misek, ruliček či jiných hlavolamů, které byly pravidelně používány v době komentovaného krmení. Naše poloopice v nich mohly najít borůvky, sušený ananas a jiné pochoutky z krmné dávky. Dále jim byl předkládán okus, pampeliškové listy i květy a podle dostupnosti i další byliny. Kondice a váha zvířat jsou důležitými ukazateli zdravotního stavu, proto se všichni lemuri od května učili chodit na váhu a údaje byly zaznamenávány. V budoucnu budou tyto informace užitečné při zjišťování březosti samic nebo mohou poukázat na zdravotní či jiný problém. Gibony stále chováme ve čtyřech rodinách – dvě rodiny gibbonů zlatolících a po jedné u gibbonů larů a siamangů. Ani v jedné skupině jsme se nedočkali žádného přírůstku v podobě mláďat. Chov byl totiž již dřívě pozastaven z důvodu nedostatku prostoru pro umístění nově odchovaných jedinců. Samice gibbonů zlatolících mají stále aktivní antikoncepční implantát, víme však, že jeho účinnost již slabne. To se projevuje změnou barvy srsti z momentální černé do

Lemuri kata ve výběhu (*Lemur catta*)
/Ring-tailed Lemur in the outdoor enclosure/

Samice lemura kata s mládětem
/Ring-tailed Lemur female with young/

Samice lemura běločelého (*Eulemur albifrons*)
/White-headed Lemur female/

Samec lemura běločelého
/White-headed Lemur male/

Lemur tmavý (*Eulemur macaco macaco*)
/Black Lemur/

Kosman stříbřitý (*Mico argentatus*)
/Silver Marmoset/

Mladý kosman stříbřitý
/Silver Marmoset young/

Kalimiko (*Callimico goeldii*)
/Goeldi's Marmoset/

původní zlatavé barvy v místě aplikace. U obou rodin jsme během roku pozorovali opakovaně páření. Skupina siamangů se stále sestává ze dvou samců – otce a syna, který již pohlavně dospívá a začínají být mezi nimi pozorovatelné nepokoje. Během letošního roku probíhal u gibbonů vědecký výzkum týkající se mikrobiomu a hladiny určitých hormonů. Praktická část se prozatím sestávala z odběru trusu a pozorování konkrétních zvířat při jejich zpěvu.

O úplně první mláďata na úseku pavilonu opic se v roce 2019 postarali zástupci drápkatých opiček, a to lvíčci zlatí. Na konci ledna se u nich narodila dvojčata. V minulosti byla k samotnému samci, který k nám přišel z plzeňské zoologické zahrady, dovezena samička ze Zoo La Palmyre. Nově sestavený chovný pár se šzil opravdu velmi dobře, což dokazuje narození dalších dvojčat začátkem července. V průběhu roku se tedy narodila a úspěšně byla odchována celkem čtyři mláďata (1 sameček a 3 samičky). Lvíček zlatý je národním symbolem Brazílie. Pro svůj vzhled je velmi atraktivní pro návštěvníky a těší se velké oblibě. Na začátku roku 2020 očekáváme porod dalších mláďat.

V chovné skupině kosmanů zakrslých bylo také veselo. I zde se narodila dvojčata, a to hned dvakrát v průběhu roku – na začátku května a na konci září. Starší mláďata jsou samice, u mladších potomků pohlaví zatím neznáme. Letos se tedy u tohoto druhu podařilo odchovat celkem čtyři mláďata.

U kosmanů běločelých nebyl zaznamenán v porovnání s předchozími léty výrazný „baby-boom“. Narodila se jedna trojčata, přičemž se odchovála jen dvě mláďata (1,1). Do péče o nové přírůstky se aktivně zapojovali ostatní členové skupiny, čímž nasbírali cenné zkušenosti do budoucna, až budou sami pečovat o své vlastní potomstvo. U této chovné skupiny došlo k mnoha změnám. Celkem čtyři jedinci byli přesunuti do nových domovů. Dále bohužel došlo po delších nespecifických zdravotních komplikacích v polovině srpna k úhynu chovného samce. Z tohoto důvodu byla skupina rozdělena na základě pohlaví na dvě skupiny. Navíc chovný pár byl v minulosti velmi produktivní,

Kosman zakrslý (*Callithrix pygmaea pygmaea*) /Pygmy Marmoset/

co se týče mláďat, tudíž by nebylo v budoucnu příliš žádoucí odchovávat od něj další mláďata. Momentálně chováme kosmany běločelé pouze expozičně v celkovém počtu 13 zvířat, což z nich činí nejpoměrněji zastoupený druh primátů v pavilonu opic.

Letošní rok bohužel nebyl úspěšný pro další námi chovaný druh – kosmany stříbřité. V polovině května proběhl transport mladého samce. Po několika dnech došlo k úhynu chovné samice, která byla vyčerpána porodem dvou mrtvých mláďat. V následujícím roce plánujeme chovnou skupinu obnovit, přičemž si z původní skupiny necháme jednu dceru uhynulé samice. Kalimika jsou chována pouze expozičně, přestože se jedná o samce a samici. Narození mláďat jsme tedy neočekávali. Obě zvířata jsou již starší a v minulosti se nikdy nerozmnožila. U posledního námi chovaného druhu, tamarínů vousatých, se žádné změny neudály, skupinu tvoří chovná samice a dvě její mláďata. Tamarínů bělovousí jsou stále umístěni v zázemí. Prozatím nedošlo k rozmnožení tohoto druhu a vzhledem k vysokému věku samice již odchovy ani neočekáváme.

Dalšími zástupci novovětských primátů v naší zoo jsou mirikiny, které chováme v Pavilonu netopýřů. V roce 2019 se jim narodilo mládě, o které vzorně pečují. Mimo tyto velmi zajímavé noční primáty máme v Jihoamerickém pavilonu ještě početnou skupinu kotulů veverovitých. Do skupiny bude potřeba začlenit nového chovného samce, abychom si mohli ponechat samičky narozené v posledních třech letech, které přirozeně nahradí starší, již neproduktivní samice.

Lviček zlatý (*Leontopithecus rosaria*)
/Golden Lion Tamarin/

Mláděta lvičků zlatých
/Golden Lion Tamarin young/

Mirikina bolívijská (*Aotus azarae boliviensis*)
/Bolivian Night Monkey/

Kotul veverovitý (*Saimiri sciureus*)
/South American Squirrel monkey/

Samice kočkodana husarského (*Erythrocebus patas*)
/Patas Monkey female with baby/

Mládě kočkodana husarského
/Patas Monkey young/

Makak červenolící (*Macaca fuscata*)
/Japanese Macaque/

Samice makaka červenolícího s mládětem
/Japanese macaque with baby/

Ze zástupců primátů Starého světa jsou v naší zoologické zahradě k vidění kočkodani husarští a makaci červenolíci neboli japonští.

Chovný samec kočkodana husarského Lenon pohlavně dospěl a již v minulém roce jsme se po něm dočkali prvního mláděte. Lenon je geneticky velmi cenný jedinec, protože je synem původního chovného samce Patashona pocházejícího přímo z volné přírody, který bohužel v březnu 2017 uhynul. Chovnou skupinu kočkodanů husarských momentálně tvoří samec Lenon a čtyři samice s mláďaty. Aktivně se pářil se všemi samicemi s výjimkou nejstarší Lóry. V průběhu letošního roku se v této skupině narodila dvě mláďata, ale úspěšně bylo odchováno bohužel jen jedno. Na konci ledna 2019 totiž samice Kryšpína porodila mládě již mrtvé. Tato samice je v hierarchii hodně nízká. Během roku došlo k jejímu napadení ostatními členy skupiny, přičemž utrpěla zranění na patě zadní končetiny. Později u ní došlo k přetrhnutí Achillovy šlachy. Bylo nezbytné dlouhodobé léčení, nicméně se její zdravotní stav zlepšil a podařilo se nám ji opětovně zařadit do skupiny. Úspěšně odchované mládě je samička, která se narodila na začátku května samici jménem Bóra. S letošním mládětem si nejlépe rozumí mladá samice z minulého roku a jejich hry přitahují návštěvníky. Na začátku roku 2020 očekáváme nejméně dva porody.

Dalším druhem starosvětského primáta v Zoo Olomouc je makak červenolíci. Makaci jsou chováni ve dvou oddělených skupinách. V hlavní skupině je momentálně 18 zvířat, z toho je sedm samců. Tato skupina obývá hlavní výběh, který je v sezóně přístupný pod dohledem ošetřovatelů i návštěvníkům. Druhou skupinu tvoří čtyři kastrování samci. Obecně lze tvrdit, že jsme v chovu makaků úspěšnější. Chovní samci pocházející z německého Stuttgartu velmi aktivně páří samice a každý rok se skupina rozrůstá o nová mláďata. Páření probíhá v podzimních a zimních měsících. Makaci charakteristicky zrudnou v obličejí a v oblasti genitálií. Od května do července se nám narodila celkem čtyři mláďata (dva samci a dvě samice), z nichž se nepodařilo odchovat jednu samici. U jedné

Siamang (*Hylobates syndactylus*)
/Siamang/

dospělé samice byl zaznamenán potrat, což je pochopitelné vzhledem k tomu, že by měla mládě třetí rok po sobě bez předešlé pauzy, její organismus byl pravděpodobně vyčerpán. Skupina začala postupně vyhánět dospívajícího samce Tomáše narozeného v roce 2012, což bylo potřeba řešit. Naštěstí o něj a samici Lenny z roku 2016 projevila zájem Zoo Chabarovsk. Z toho důvodu jsou momentálně umístěni spolu v karanténě (odchytového zařízení) a jsou připraveni k převozu, který by se měl uskutečnit na začátku roku 2020.

I do světa makaků mohli návštěvníci nahlédnout během sezóny v rámci komentovaného krmení. Během celého roku probíhal opět program „Dopoledne ošetřovatelem v zoo“ pro širokou veřejnost, která tak mohla pocítit na vlastní kůži, jaké je to být chovatelem v zoo. Velmi náročné období začalo v polovině března letošního roku, kdy naši zoologickou zahradu postihla vichřice Eberhard, která napáchala značné škody. Na úseku pavilonu opic došlo k pádu stromů na ubikaci kočkodanů husarských. Vichřice měla za následek i poškození mostu, odchytového zařízení a oplocení výběhu u makaků popadanými stromy, kvůli čemuž se obě skupiny dostaly k sobě. Byla zaznamenána méně závažná poranění, naštěstí jsme neregistrovali žádný úhyn zvířat nebo jejich útek. Opravy trvaly minimálně dva měsíce a kvůli narušené statické mostu jsme byli nuceni výběh makaků otevřít veřejnosti až od května.

Zpracovaly: Ing. Tereza Mišková,
Ing. Jitka Vokurková

AFRICKÉ SAFARI A AFRIČTÍ KOPYTNÍCI

Chov žiraf v evropských zoologických zahradách řídí evropský záchranný program a veškeré kroky pak jeho koordinátor.

V uplynulé době v rámci tohoto programu probíhala genetická analýza populace a spolu s ní určité organizační změny, z toho důvodu naše samice stále čekají na přidělení vhodného samce. Důvodem, proč se v olomoucké zoo od léta 2015 nenarodilo žádné mládě, je i strategie chovného programu omezit celkový počet odchovaných a neumístěných žiraf v rámci Evropské asociace zoologických zahrad. Letos tedy žádná žirafa v naší zoologické zahradě nepřibyla a jejich počet se naopak snížil o čtyři jedince. U dvou z nich se perspektiva dlouhého pokračování života nedala předpokládat. Samice Zaira uhynula ve vysokém věku 19 let a u samice Kayly byl příčinou úhynu úraz související s jejím dlouholetým handicapem po zranění v mládí. V průběhu roku jsme bohužel přišli ještě o samici Susan. Naopak jsme velmi rádi, že samci Zurimu narozenému v roce 2015 bylo po dlouhém jednání povoleno odcestovat do Zoo Nikolayev na Ukrajině. Naše dříve početná a reprodukce schopné stádo se tak zmenšilo na celkový počet devíti kusů, mezi ně patří samec Marc, krásný a mohutný, typický představitel svého druhu, ale je mu již 17 let, a i přes svoji velkou genetickou hodnotu má pro naši zoo už jen význam jako skvělý expoziční jedinec. Stádo tvoří sedm k němu blíže příbuzných samic a jedna nepřibuzná, starší samice. Věříme, že se v roce 2020 v rámci evropského záchovného programu podaří zodpovědět otázku, jak se bude vyvíjet chov tohoto velmi ohroženého poddruhu žiraf.

Oryx jihoafrický (*Oryx gazela*)
/Gemsbok/

U oryxů jihoafrických se první dvě mláďata sezóny 2019 narodila ještě před Novým rokem na samém konci prosince 2018 a další následovala v průběhu měsíce ledna. V uplynulé sezóně u oryxů proběhlo celkem 10 porodů. V prvních dnech života se však mláďata potýkala s průjmovým onemocněním a do výběhu byla nakonec vypuštěna jen čtyři z nich. Krátce před začátkem sezóny uhynula ve věku 21 let naše nejstarší samice Gisela. Oryxi byli do výběhu tentokrát vypuštěni až 15. května. Zdržení způsobila rekonstrukce jejich přístřešků na seno, které nyní může být dodáváno ve velkých hestonech. Poprvé jsme do stáda samic vpustili mladého, velkého samce Axela, který k nám přicestoval z Beekse Bergenu. Naopak od nás odputoval pár, aby založil chov v parku Valcorba a jeden samec k posílení chovu v Oasis parku. Mláďata adaxů se v roce 2019 nepodařilo odchovat. Proběhly dva porodů, ale situace byla stejná jako u oryxů, průjmová onemocnění zapříčinila úhyn mláďat.

Třetí druh antilop, pakoně běloocasé, potkala úplně jiná nepříjemnost. V březnu 2019, kdy našťástí stádo bylo ještě v zimní ubikaci, se naši zoologickou zahradou přehnala vichřice Eberhard a pakoně přišli o svůj výběh. V této části zoo sice plánujeme velkou rekonstrukci, ale protože se jedná o druh, jehož chov je v současné době velmi podporován, oplocení bylo urychleně provizorně opraveno, aby stádo mohlo jít ven a porodů proběhly již ve výběhu. Narodila se dvě mláďata v poměru pohlaví 1,1. Jako stádového samce i nadále zařazujeme Noira pocházejícího ze Dvora Králové, který zde svou genetickou informaci šíří již několik let. U tohoto druhu je v rámci evropských zoo naprostý nedostatek „cizí krve“ a sehnat jakéhokoliv jiného samce pro naše samice je v současné době nemožné. Situace se zlepšit, ovšem nepřibuzný samec pro naše samičky se narodit teprve na jaře 2020.

Hovoříme-li o afrických kopytnících, je třeba zmínit i prasata štetkouny africké a zebry Chapmanovy. Stav štetkounů je setrvalý. Dvě

Vypouštění mláděte oryxe
/Gemsbok calf transfer to enclosure/

Samice oryxe s mládětem
/Gemsbok female with calf/

Žirafa Rothschildova (*Giraffa camelopardalis rothschildi*)
/Rothschild's Giraffe/

Pakoň běloocasý (*Connochaetes gnou*)
/Black Wildebeest/

Stádo pakoňů běloocasých
/Black Wildebeest herd/

Zebry Chapmanovy ve výběhu
/Chapman's Zebras in enclosure/

Adax (*Addax nasomaculatus*)
/Addax/

Mládě adaxe
/Addax calf/

samice Mable a Ms. Piggie stále obývají malý výběh a ubikaci pod vyhlídkou v pavilonu žiraf. Jsou to velmi spokojená a atraktivní zvířata, jejichž mláďata by určitě přitáhla velkou pozornost návštěvníků. K dovozu samce a k odchovu u tohoto druhu však můžeme přikročit až poté, co bude jejich bytová otázka přiměřeně vyřešena. Zebry i v tomto roce sdílely travnatý výběh se žirafami. V dubnu 2019 jsme přivezli staršího hřebce Kayese ze Zoo Plzeň, kde přerušili chov těchto zeber. Jeho zařazení mezi samice nepřineslo velké problémy, ale po několika týdnech se zhoršila jeho kondice a zároveň i chování samic k němu. Příčinou těchto potíží jsou pravděpodobně jeho špatné zuby. Hřebce jsme oddělili a věnujeme mu intenzivní speciální péči. Do budoucna bude nutno zajistit jiného, a to i geneticky vhodnějšího samce, rádi bychom ale nejdříve vyřešili ubytování zeber.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

SAFARI EUROASIE A OSTATNÍ KOPYTNÍCI

V chovu kopytníků v euroasijském safari i přes velké škody na oplocení po pádech stromů byly odchovy bohaté. Nejvíce si ceníme mláďete daňka mezopotámského. I přesto, že máme pouze pár těchto vzácných zvířat, mláďe se narodí každým rokem. Letos to byl sameček. Ve stádě sik vietnamských se podařilo odchovat pouze jedno mláďe. Některé samice rodily až na podzim a mláďata nebyla životaschopná. V následujícím roce plánujeme vyměnit chovného samce. Máme doporučení od chovného programu k importu samce ze Zoo Varšava. Zubří se v naší zoo také pravidelně rozmnožují, a navíc máme velké štěstí, že se prozatím rodí jen samé samice. Letos v létě se narodily krátce po sobě hned dvě, které prospívají velmi dobře a rostou do krásy. Koordinátor svůj předešlý plán k zařazení loňských mláďat do reintrodukce přehodnotil a doporučil jejich přesun do Zoo Praha. Stádo muflonů se nám rozrostlo o 19 mláďat, což

Kozorožec sibiřský (*Capra sibirica*)
/Siberian Ibex/

je rekordní počet. Část odchovů z letošního a loňského roku odcestovala do jiných destinací tak, aby stádo tohoto druhu nebylo příliš velké.

Naše zoo se dlouhodobě specializuje na chov horských kopytníků. Kozorožce kavkazské chováme od roku 1987 a za tuto dobu se zde narodilo velké množství mláďat. V roce 2019 porodilo pět samic. Jedno z mláďat se bohužel narodilo mrtvé. Další čtyři prospívala v letošním roce bez větších potíží. Koncem roku naše stádo zaznamenalo velké změny. Opustilo jej devět samců, a naopak bylo posíleno o šest mladých samic. Zoo Olomouc vede jejich plemennou knihu a momentálně jsme jedním z největších a neúspěšnějších chovatelů v rámci EAZA. U kozorožců sibiřských se podařilo odchovat šest mláďat samičího pohlaví, starší mláďata byla přesunuta do jiných chovatelských zařízení. Výběhy obou druhů kozorožců byly poškozeny vichřicí nejvíce, a ještě koncem roku nebyly kompletně opravené. Trojice samců kavkazských kozorožců byla téměř tři měsíce na úteku. Nakonec se je po velkém úsilí podařilo všechny odchytit a vrátit zpátky do zoo. Dalším druhem jsou kozy bezoárové, které sdílí výběh společně s jelenovitými v euroasijském safari a u nich se podařil odchov čtyř mláďat. Horským kozám se v sezóně 2019 dařilo dobře. U kamzíků horských se poprvé v novodobé historii olomoucké zoo podařilo odchovat 4 mláďata. Jedno z nich bylo odchováno od 3. dne věku bez příčinění jeho matky, nicméně úspěšně a bez potíží bylo

Mláďata kozorožců sibiřských
/Siberian Ibex/

Stádo kozorožců kavkazských (*Capra caucasica*)
/West Caucasian Tur herd/

Samec siky vietnamského (*Cervus nippon pseudaxis*)
/Vietnamese Sika Deer male/

Daněk mezopotámský (*Dama mesopotamica*)
/Mesopotamian Fallow Deer/

Samice daňka mezopotámského s mládětem
/Mesopotamian Fallow Deer female with young/

Zubr evropský (*Bison bonasus*)
/European Bison/

Mláďata zubrů evropských
/European Bison calves/

Transport zubra
/Transporting of European Bison/

Kamzík alpský (*Rupicapra rupicapra rupicapra*)
/Alpine Chamois/

Stádo kamzíků alpských
/Alpine Chamois herd/

Sob polární (*Rangifer tarandus*)
/Reindeer/

Mláďata soba polárního se samičí
/A female Reindeer with younglings/

Koza bezoárová (*Capra aegagrus*)
/Wild Goat/

Markhur (*Capra falconeri*)
/Markhoor/

Velbloud dvouhřbý (*Camelus bactrianus*)
/Bactrian Camels/

Lama alpaka (*Vicugna pacos*)
/Alpaca/

vráceno do skupiny. K přerušení vazby mezi matkou a mládětem došlo poté, co bylo mládě odchyceno za účelem označení. Protože k takovému problému u kamzíků občas dochází, mláďata již nechytáme, neznačíme a u letošních proto zatím neznáme jejich pohlaví. Nejmladší mládě se narodilo až 1. srpna staré samici, která se loni dlouho vyrovnávala s onemocněním dýchacích cest, a proto zřejmě zabřezla později. Také u markhurů byl chovatelský rok 2019 plodný. Bylo odchováno celkem osm kůzlat, čímž počet těchto vzácných kopytníků ve výběhu vzrostl na 23 jedinců. Protože se jedná o první potomstvo kozla ruského původu jménem Jaromír, kterého jsme před dvěma lety přivezli z Helsinek a kterého si chceme jako chovného ponechat, dáme celý letošní odchov k dispozici chovnému programu. Jako expoziční zvířata chováme ve výběhu společně s těmito kozami trojici lam vikuní. Z exotických domácích druhů kopytníků nám velkou radost udělali velbloudi, u kterých jsme v roce 2019 po 20 letech zaznamenali narození mláděte. Doufáme, že toto mládě není na další dlouhá léta poslední. Již téměř tříletý samec Lorenzo dospívá a velmi dobře se vyvíjí, takže má naši důvěru. Rozmnožily se i lamy alpaky. Ve skupině, ve které máme 10 dospělých samic, proběhlo v průběhu celého roku 2019 deset porodů, z toho sedm mláďat bylo odchováno. Mláďata alpak pravidelně vážíme, abychom věděli, zda všechna správně prospívají. Protože mládě staré lamy Prokopyky výrazně zaostávalo v růstu, oddělili jsme je společně s matkou a přikrmovali, takže mezi odchovanými je i tento mladý sameček. Na konci sezóny jsme chovného samce přesunuli do soukromého chovu a zajistili nového nepříbuzného ke všem samicám, kterého přivezeme v průběhu jara 2020. Do kolekcce domácích ovcí a koz přibyl zajímavý přírůstek, a to březí koza anglonubijská, která si sama Zoologickou zahradu Olomouc zvolila za svůj domov, když se jednou v noci dožadovala vstupu do zázemí zimoviště. Po

nalezení původního majitele byla zoologické zahradě darována.

Sobi nám v tomto roce přinesli hodně radosti i starostí. Do roku 2019 jsme vstupovali se skupinou 2,10 a se stejným počtem jsme tento rok i zakončili. Otcem mláďat, která se narodila na jaře, byl tentokrát poprvé sobí samec Václav z Brna, a na podzim s ním byly ve výběhu všechny sobí samice kromě dvou mladých odchovaných v letech 2017 a 2018. Z osmi samic jich zabřezlo sedm, narozených mláďat však bylo osm, protože jedna ze samic měla dvojčata. Jednalo se o dva samečky s velmi nízkou porodní hmotností – 2,1 kg a 2,6 kg. Obě mláďata byla vcelku vitální, avšak matka neměla dostatek mateřského mléka. Pokoušeli jsme se jim pomoci a přikrmovali jsme je sušeným kozím mlékem, ale bohužel odchov se nepodařil. Podobně nízkou porodní hmotnost mělo také mládě světlé samice, které se narodilo málo životaschopné a bohužel ani toto mládě se nepodařilo odchovat. Z ostatních nakonec zbyla jen dvě: sameček po samici ze Stockholmu, který na podzim odešel do soukromého chovu, a jedna samička, kterou jsme si ponechali. Úspěšnost odchovu i přes původní předpoklady nebyla velká a ve výsledcích vyšetření uhynulých mláďat se vždy objevovala sepse způsobená bakteriemi *Escherichia coli*.

*Zpracovaly: Ing. Jitka Vokurková,
RNDr. Libuše Veselá*

KOZOROŽCI KAVKAZŠTÍ V LESE

V noci z 10. 3. na 11. 3. se přes zoologickou zahradu přehnal vichřice Eberhard, která způsobila značné škody v podobě popadaných stromů, zničených výběhů a v neposlední řadě uniklých zvířat. I když poškozených expozič byla řada, zvířat kupodivu neuteklo mnoho a některá se nakonec i sama vrátila, neboť se zdržovala poblíž svého zničeného výběhu. K takovým šťastlivcům patřili makaci, kteří již odpoledne všichni vyčkávali na svých

Kozorožci kavkazští v lese
/Escaped West Caucasian Turcs in the forest/

místech na odpolední krmení. Kozorožci sibiřští i přesto, že ve výběhu chyběla značná část oplocení, tento prostor neopustili. Postupně se nám je podařilo přesvědčit, aby přešli do menšího výběhu, kde oplocení řádění vichřice přežilo. Ve výběhu u kozorožců kavkazských byly poničené dvě strany hrazení, na kterých ležely vyvrácené stromy. Většina zvířat zůstala na svém místě, jen tři samci stádo opustili a vydali se na průzkum. Jednalo se o samce z roku 2012 a dva mladší z roku 2016. Zpočátku se toulali jen kolem zoologické zahrady, ale protože byly jarní prázdniny a v těchto místech se pohybovalo větší množství lidí, tak i přes naše snahy dostat je zpátky, odešli směrem na Radikov a poté přes Lošov k Velké Bystřici. Zde byli pozorováni od 15. 3. Toto místo si vybrali jako svůj nový domov, kde se rozhodli žít. V podstatě si ani lépe vybrat nemohli, protože zde měli vše, co ke spokojenému životu potřebovali. Nacházeli se ve smíšeném lese s převahou listnatých stromů a po vichřici

byla část stromů vyvrácených, a tedy nebyl problém okusovat kůru či rašící lístky. Pod kopcem teče řeka Bystřička, která poskytovala kozorožcům dostatek vody k napájení. Když byla hladina vody nízkou, vydávali se na vycházky i přes řeku. Překvapili dokonce i cyklisty na cyklostezce. Od řeky směrem do kopce se nachází skalnatá místa, kde trávili podstatnou dobu odpočinkem, přežvykáním a pozorováním okolí. Měli tu skvělý přehled a cítili se v bezpečí. Díky obyvatelům Velké

Kozorožci u chaty ve Velké Bystřici
/Escaped West Caucasian Turcs/

Uspaný kozorožec kavkazský
/Narcotized West Caucasian Tur/

Bystřice jsme o nich věděli a hned od prvního upozornění jsme je v této lokalitě začali přikrmovat, aby si to náhodou nerozmysleli a nevydali se někam jinam. Stávalo se, že kozorožci zastavovali auta na silnici vedoucí z Lošova do Velké Bystřice. Několikrát byli i přímo v obci, případně za cestou na poli s obilím. Zpočátku jsme se pokoušeli uspat je přímo v lese a poté přemístili do zoo. Bohužel veterinářku si samci dobře pamatovali, a tak žádný pokus nebyl úspěšný. Zásadní

Odchyt kozorožců byl náročný
/Capture of West Caucasian Turs were complicated/

zvrát nastal ve chvíli, kdy nám majitel jedné chaty nahlásil, že je možnost zvířata uspat z jeho pozemku, kam naši kozlíci chodí na pravidelné návštěvy a spoustu času tráví na skále nad chatou. Jeden z mladších samců byl usmán a převezen do zoo koncem dubna. Druhého jsme přemístili po úspěšné anestezii v druhé polovině května a posledního nejstaršího samce jsme uspali a převezli do zoo na začátku června. Po celou dobu byla zvířata denně přikrmována a monitorována jednak fyzicky pracovníky zoologické zahrady a jednak pomocí fotopastí. Kozorožci byli ostražití, a původní pokusy zavřít je do plocenky pro snadnější odchyt se nepodařil, neboť nebyli ochotni se v tomto prostoru zdržovat. Jejich chovateli patří velký obdiv za vytrvalost při jejich monitoringu po celou dobu, kdy byli na útěku, a uspání všech tří zvířat. Majiteli chaty a občanům obce patří velký dík za spolupráci a pochopení.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

OSTATNÍ SAVCI

Jedním z nových druhů savců, kterými jsme obohatili prázdnou expozici v Jihoamerickém pavilonu, je vačice krysí. Sestavili jsme nepřibuzný pár těchto velmi zajímavých zvířat a koncem roku se nám několik malých vačic narodilo.

V Pavilonu netopyřů se podařilo rozmnožit klokánky králikovité. Samice původem z Jihlavy, která se doposud v žádné zoo nerozmnožila, momentálně odchovává samečka a ukázala se být velmi dobrou matkou. Svě mládě brání i před ošetřovateli.

Z řádu chudozubých chováme v Jihoamerickém pavilonu hned několik druhů. Největším z nich je mravenečník velký. O první mládě narozené v květnu se matka odmítla starat. Naopak o mládě narozené před koncem roku pečuje vzorně už od prvopočátku. Mládě pravidelně přibývá na váze a těší se oblíbě návštěvníků. Samec z roku 2017 odcestoval do rakouské zoo. U mravenečnicků čtyřprstých se bohužel mláďata odchovat nepodařilo – uhynula na bakteriální infekci a selhání ledvin. V příštím roce bude matkám podávána autovakcína ke zlepšení obranyschopnosti organismu vůči všudypřítomným bakteriím. Společně s tímto druhem chováme i pár lenochodů dvouprstých. Samec se samicí velmi dobře harmonizují. Mládě narozené v srpnu bylo od prvopočátku velmi drobné, ale po nějaké

Klokánek králikovitý (*Bettongia penicillata*)
/Brush-tailed Bettong/

Klokan rudý (*Macropus rufus*)
/Red Kangaroo/

Vačice krysí (*Monodelphis domestica*)
/Gray Short-tailed Opossum/

Samice vačice s mláděty
/Gray Short-tailed Opossum with young/

Mravenečník velký (*Myrmecophaga tridactyla*) s mládětem
/Giant Anteater with young/

Mládě mravenečníka velkého
/Young Giant Anteater/

Samice mravenečníka čtyřprstého (*Tamandua tetradactyla*)
/Southern Tamandua female/

Mládě mravenečníka čtyřprstého
/Young Southern Tamandua/

Lenochod dvouprstý (*Choloepus didactylus*)
/Southern Two-toed Sloth/

době podleho infekci. A proto i u tohoto druhu počítáme s podáváním autovakcíny. Pevně doufáme, že odchov dalšího mláděte bude již bezproblémový.

Chov letounů se v naší zoo daří a pravidelně každým rokem přibude několik dalších mláďat. I letos se dařilo u listonosů světých, kde se narodila a odchovala tři mláďata. Kaloni zlatí se nenechali zahanbit a odchovali mláďat pět. Díky dlouhodobě úspěšnému chovu jsme koncem roku mohli odeslat 10 samic do Zooparku Beauval, kde s chovem tohoto druhu teprve začínají. V polovině roku u nich došlo také k úpravě krmné dávky.

Posledním novým druhem savců, tentokrát z řádu hlodavců, je mara slaništní. Během letních měsíců obývají výběh kotulů v Jihoamerickém pavilonu a v chladnějším období jsou vidět v Pavilonu netopýrů. Aktuálně máme dva samce, ale do budoucna plánujeme chov těchto zajímavých zvířat. Osináci afričtí jsou vyššího věku a chováme je pouze k expozičním účelům – doplňují kolekci drobných afrických cibetkovitých šelmiček. Dalšími hlodavci, kteří obohacují výběh jinak mnohem vzácnější druhů, jsou morčata divoká. Jelikož jsou mravenčiční čtyřprstí i lenochodi dvouprstí aktivní za soumraku a v noci, návštěvníci v jejich výběhu mohli pozorovat alespoň divoká morčata.

U dikobrazů jsme v předchozím roce snížili početní stav a v letošním roce se tyto hlodavci nerozmnožili. Šest dikobrazů v ubikaci je dostačující počet. Protože se jedná o zvířata u návštěvníků velmi oblíbená, chtěli bychom nadále odchovat mláďata, a proto dodáme ne-příbuzného samce. V minulých letech jsme byli vždy úspěšní i v odchovu podobných hlodavců – urzonů amerických. V tomto roce jsme u nich řešili určité veterinární problémy a živé mládě se nenarodilo. Menší úspěšnost v odchovech u ostatních druhů hlodavců nám mnohonásobně vynahradili psouni. Odchovy samozřejmě nelze spočítat, ale na jaře se kolem každé nory pohybovalo 6 mláďat a počet odchovaných psounů se tak pohybuje řádově v mnoha desítkách. Damani kapšití se stále nacházejí v zázemí zoo, protože chovatelské zařízení, které je pro ně

Kaloň rodriguezský (*Pteropus rodriguezensis*)
/Rodríguez Flying Fox/

plánováno v pavilonu Kalahari, vyžaduje určité úpravy. Sice jsme odchovali dvě mláďata, ale bohužel přišli o dvě samice z důvodů zdravotních problémů, které se ve skupině těchto zvířat vyskytly. Ke konci roku máme tedy skupinku, ve které převažují samci.

V zázemí zoo se také nachází pár pásovců štětinatých, pro které stále není umístění v expozičních prostorách. Toto zvíře je pro návštěvníky velmi atraktivní, a proto alespoň samičku, která je zvyklá na manipulaci, často využíváme ke vzdělávacím účelům.

Stádo klokanů rudých chováme dlouhodobě ve výběhu, kterým mohou návštěvníci procházet. Na přelomu roku jsme měli skupinu 12 samic s jedním dospělým samcem z Mnichova, který byl otcem některých ze samic, a jednoho dorůstajícího samce, kterého jsme přenechali do chovu jiného zařízení. Nového nepřibuzného samce jsme přivezli v březnu z Wrocławu a ihned po povinné izolaci jsme ho zařadili do chovu. Čtyři mláďata, která opustila mateřské vaky v první části roku, byla ještě po otci z Mnichova.

Psoun prériový (*Cynomys ludovicianus*)
/Black-tailed Prairie Dog/

Osinák africký (*Atherurus africanus*)
/African Brush-tailed Porcupine/

Avšak polský samec po zářazení neváhal, ihned se chopil svého úkolu a na konci roku 2019 se dalo říci, že všechny dospělé samice mají ve svých vacích jeho mláďata. Bohužel tři samice během roku uhynuly. U první z nich byla příčinou úhynu nekrobacilóza – známý zdravotní problém u klokanů. Viníky úhynu dalších dvou samic byly jiné bakteriální infekce a endoparaziti. Ke konci roku máme administrativně stejný početní stav klokanů rudých jako na začátku, zaregistrovány však nejsou obsahy přeplněných vaků.

Aguti středoamerický (*Dasyprocta punctata*)
/Central American Agouti/

Klokani parma sdílejí výběh s klokany rudými. Vzhledem ke svému malému věku a nenápadnému způsobu života si jich mnozí návštěvníci téměř nevšimnou. Také chovatelská práce s nimi je problematictější, protože na rozdíl od klokanů rudých nejsou vůbec kontaktní, takže i kontrola jejich zdravotního stavu a případné veterinární zákroky jsou problematické. V průběhu roku, stejně jako v předchozí sezóně, uhynul nepřibuzný samec a dvě samice. Zde byla příčinou úhynu nekrobacilóza jen u jedné z nich.

Nasvícený africký pavilon Kalahari
/Illuminated African Pavilion Kalahari/

Odchována byla dvě mláďata, oba samečci, kteří zatím zůstávají v naší zoo.

Zpracovaly: Ing. Jitka Vokurková,
RNDr. Libuše Veselá

AFRICKÝ PAVILON KALAHARI

Naše v současné době nejnovější stavba stále upoutává velkou pozornost návštěvníků. Největší oblibě se těší surikaty, jejichž prostorný výběh se nachází hned vedle nástupiště vláčku. Surikaty jsou v něm velmi spokojené, ale odchovat mláďata se v tomto roce bohužel nepodařilo. První mláďata se narodila 17. 2., v době, kdy venkovní teploty byly docela hluboko pod bodem mrazu a surikaty byly zavřené uvnitř pavilonu. Předpokládali jsme, že by odchov mohl být úspěšný. Jenže v podzemních norách, kterými je celý výběh podhrabaný, jsou mláďata zcela mimo naši kontrolu a můžou tam prochladnout. Odchov v pavilonu se nezdařil. Všichni členové skupiny neustále mláďata přenášeli, jako by neměli dost soukromí, a ta v krátké době uhynula. Další porod proběhl 23. 7. ve venkovním výběhu. Po 15 dnech se objevilo jedno mládě s dospělými u krmení a vcelku věrohodně prospívalo, bohužel ve věku 1 měsíce také uhynulo. Třetí porod opět nastal v podzemí výběhu, a to 11. 10., kdy už počasí bylo nepříznivé, mláďata zřejmě prochladla a uhynula. Surikaty jsou dosti hašteřivá zvířata a občas některé musí rodinu opustit. Tak se stalo, že jsme v létě byli nuceni oddělit mladou samičku. Ke konci roku 2019 jsme tedy měli v pavilonu osmičlennou rodinu v poměru pohlaví pravděpodobně 7,1 a doufáme, že rok 2020 bude lepší. Aby se měli tito inteligentní a činorodí tvorové čím bavit, jako určitou formu enrichmentu jsme jejich výběh obohatili o baobab. Tento strom, který vypadá, jako by rostl kořeny vzhůru, sice není typický pro poušť Kalahari, ale je to velmi charakteristický prvek africké krajiny. Některé domorodé kmeny věří, že baobab nevyroste, ale že se prostě vynoří ze země, a tak se to stalo i v naší zoologické zahradě. Baobab se sice nevyonořil

Hrabáč kapský (*Orycteropus afer*)
/Aardvark/

Odpočívající hrabáči kapští
/Sleeping Aardvarks/

Veverka kapská (*Xerus inauris*)
/Cape Ground Squirrel/

Surikaty (*Suricata suricatta*) ve vnitřní ubikaci
/Meerkats in indoor enclosure/

Medojed kapský (*Mellivora capensis*)
/Honey Badger/

ze země, ale byl vyroben z betonu na kovové konstrukci firmou Bamboo design. V jeho kmenu vede chodbička, kterou surikaty můžou vylézt až do větví, kde mají dobrý rozhled i po okolí pavilonu.

Hrabáči jsou zvířata vcelku bezproblémová a za celý rok jsme s nimi neměli žádné zvláštní starosti. Dosáhli však věku, ve kterém by se mohli začít rozmnožovat. Samec se o samici zajímat začal, takže uvidíme, jestli rok 2020 nějaké „starosti“ nepřinese.

Samec medojeda kapského
/Honey Badger male/

Třetím z nejvýznamnějších druhů chovaných v pavilonu Kalahari jsou medojedi. Medojed kapský je v zoologických zahradách k vidění jen zřídka. Proto když k nám loni na konci srpna pár medojedů přicestoval, považovali jsme to za úspěch. O jejich sexuálním životě jsme toho mnoho nevěděli, ale protože by se mělo jednat o mladý, dospělý pár, byla to pro nás chovatele samozřejmě výzva. Podle evidence zvířat ZIMS jsou medojedi chováni jen v 17 zoologických zahradách na světě, avšak za posledních zhruba 18 měsíců, co tuto evidenci sledujeme, nebyl v těchto zoologických zahradách zaznamenán žádný porod. Naši medojedi se však rozmnožili hned v tomto roce. Jak moc jsou tato zvířata akceschopná a technicky nadaná, jsme poznali poté, co jsme je na podzim přestěhovali z izolace do pavilonu, a to je také důvod, proč zatím stále obývají jen vnitřní ubikaci.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

ODCHOV MLÁDĚTE MEDOJEDA KAPSKÉHO

Hned po Novém roce samice nejdřív provedla určité technické úpravy vnitřní ubikace a následující den jsme zcela nečekaně zjistili, že porodila. Zvuky vydávané jedním či dvěma mláďaty se ozývaly ze zcela nepřístupného místa v trámu nade dveřmi, a protože jsme nechtěli do odchovu zasahovat a také z důvodu nebezpečnosti medojedů, nebylo možné vrh kontrolovat. Podle chování samice se nedalo vyloučit, že mládě žije, a proto byl samec asi měsíc oddělen. Nějakou dobu po jeho návratu jsme pozorovali určitou aktivitu a následně samice porodila podruhé, avšak mláďata žila jen velmi krátce. Konzultovali jsme naše poznatky s kolegy z jiných zoo a stanovili jsme strategii. Zhruba měsíc poté, co jsme u medojedů znovu pozorovali určitou větší aktivitu, jsme je opět rozdělili, tentokrát jsme do zázemí přesunuli samici. Poskytli jsme jí oblíbenou budku a naprostý klid, v péči o ni se střídaly pouze dvě ošetřovatelky.

22. 7. samice v předpokládaném termínu porodila. Podle zvuků pravděpodobně zpočátku mládě nebylo jen jedno, později bylo slyšet pouze jeden hlásek, matka se neustále zdržovala v budce. Poznatky o vývoji mláďete jsou velmi strohé, je však zřejmé, že v porovnání s kořaty nebo štěňaty se medojedi vyvíjejí pomalu.

4. 8. (13. den) bylo mládě poprvé spatřeno. Bylo velké asi 20 cm, pokryté krátkými a řídkými chlupy.

31. 8. (41. den) ho matka nechala na pařezu, takže se dá předpokládat, že se ho pokusila přemístit. V tuto dobu ještě nemělo otevřené oči.

15. 9. (56. den) proběhla kontrola budky, protože mládě nebylo slyšet. Do té doby ho bylo slyšet pokaždé. Mládě bylo velké 35–40 cm a už mělo otevřené oči, ale ještě nechodilo.

3. 10. (89. den) jsme konstatovali, že mládě s matkou žije v ilegalitě, není pokaždé slyšet a pokud je někdo v budově, jsou oba ukrytí v budce.

13. 10. (100. den) mládě má zhruba 1/3 velikosti matky, pohybuje se lépe, ale jen po zemi. Už není stále s matkou, když je samice nahoře na parkosu, mládě útočí z pařezu a je velmi vztekklé.

Medojedy se podařilo odchovat poprvé
/First successful breeding of Honey badger/

14. 11. (130. den) během dne bývají oba v pařezu, který střídají s budkou. Mládě chodí. 31. 12. bylo poprvé viděno, jak leze na parkos. Určení pohlaví mláďete zůstává úkolem pro první týden roku 2020. Po odstavení, které se plánuje zhruba na březen 2020, by mělo být mládě umístěno v expozici pavilonu Kalahari.

*Zpracovaly: Petra Jelínková,
Bc. Karla Dolénková, RNDr. Libuše Veselá*

Mládě medojeda kapského
/Young Honey Badger/

Mládě vari černobílého
/Young Black-and-white Ruffed Lemur/

VARI ČERNOBÍLÝ A JEHO ODCHOV

Ze všech unijních zoologických zahrad v republice jsme jedinou zoo, která aktuálně úspěšně odchovává mláďata těchto krásných, avšak kriticky ohrožených poloopic. Vari černobílý patří stejně jako ostatní lemuri mezi endemity ostrova Madagaskar, což znamená, že jej ve volné přírodě nikde jinde na světě nenajdete. Stále se zhoršující situace v jejich domovině v podobě kácení deštných lesů, úbytku životního prostředí a odlovu pro jejich maso nebo držení v často nevyhovujících podmínkách jako domácích mazlíčků, bohužel lemury řadí mezi nejohroženější primáty světa. Vari je jedním z důležitých článků zdejšího ekosystému. Pohybuje se především v korunách stromů, čímž přenáší pyl z květů ravenaly madagaskarské, která je národním stromem Madagaskaru. Dále zajišťuje obnovu pralesa, neboť je podstatným roznašečem různých semen. Pro tento druh je charakteristické, že pro svá mláďata v korunách stromů staví hnízda,

kam je také odkládá. Samice své potomky nenosí na břicho ani na zádech jako je tomu u jiných druhů lemuru, ale přenáší je v tlamě obdobně jako kočka, což může být pro neznalé návštěvníky šokující. Občas se dokonce stává, že nás lidé na to upozorňují. Chovem vari černobílého se zabýváme téměř 30 let, a doposud se u nás narodilo 38 mláďat.

Návštěvníci olomoucké zoologické zahrady se mohli s tímto druhem poprvé setkat v roce 1990, kdy byl přivezen první pár – samec Bernas se samičí Viki. Jejich potomků jsme se bohužel nedočkali. V roce 1994 byli z Velké Británie přivezeni dva samci – Zero a Asia. O další dva roky později byla z Německa dovezena samice Claire a zanedlouho i samice Ozy-Colie pocházející z Anglie, ty utvořily s výše uvedenými samci samostatné chovné páry. Oba páry se rozmnožovaly. Úplně prvním narozeným a zároveň úspěšně odchovaným mláďetem se stala samice Mada, která se narodila 12. 5. 1998 rodičům Asia a Ozy-Colie. Pocházela z dvojčat, její sestra

však bohužel po dvou dnech uhynula. O to více si ceníme jejího úspěšného odchovu. Mada byla v roce 2006 transportována do zoologické zahrady Lešná ve Zlíně. Zero a Claire byli v roce 2000 převezeni do zoologické zahrady v Plzni, neboť u nás již nebyl dostatečný prostor pro oba páry. V roce 2007 nám byly odchovy dočasně pozastaveny koordinátorem chovného programu. Samice měla aplikovanou antikoncepci, i přesto v roce 2009 porodila mláďata. V roce 2013 odešel i druhý pár – Asia a Colie, tentokrát do Zoo Zamość v Polsku. V témže roce k nám byla dovezena z polské Zoo Wrocław samice Kaja, kterou jsme dopárovali samcem Uwe z ostravské zoologické zahrady, čímž byl sestaven aktuální chovný pár. Tomuto páru se v odchovech velmi daří. Každý rok se úspěšně rozmnožuje a jejich mláďata jsou k vidění například v brněnské zoologické zahradě, dále v zoo v polské Toruni nebo v německém Rheine.

Vzhledem k nedostatku informací a zkušeností samic nebyly chovatelské začátky jednoduché a ošetřovatelé se často museli potýkat i s neúspěchem. Celkem se bohužel nepodařilo odchovat 17 mláďat, většina z nich (12 mláďat) uhynula během prvních pěti dnů života, což je i ve volné přírodě velmi kritické období, 4 do tří měsíců a 1 do prvního roku života. Samice zpravidla rodila dvojčata, a to v patnácti případech. Jedináček se narodil pouze dvakrát v celé historii chovu Zoo Olomouc. Za zmínku jistě stojí narození trojčat v roce 2004 a 2005, která se dokonce úspěšně odchovála, přičemž se nejednalo o odchov umělý. Poměr pohlaví narozených mláďat je relativně vyrovnaný s převahou samců. V průběhu let bylo zaznamenáno 21 samic, 16 samic a u jednoho mláďate nebylo pohlaví určeno (21,16,1). V případě dvojčat se nejčastěji narodili jedinci rozdílného pohlaví (1,1), celkem při sedmi porodech.

Chovnou skupinu vždy tvoří chovný pár a jeho „aktuální“ mláďata, případně mláďata z předchozího roku. Na první pohled se mohou všichni členové skupiny zdát stejní – prostě černobílá poloopice. Opak je však pravdou,

U vari jsme odchovávali dvě mláďata
/Breeding of two Black-and-white Ruffed Lemurs/

každý jedinec má svoji zcela unikátní kresbu. Právě jejich zbarvení je pro ošetřovatele klíčové při určování, o kterého člena skupiny se jedná.

Samice jsou výrazně dominantní. Období říje probíhá v našich podmínkách v zimním období, přibližně od poloviny prosince do poloviny ledna. V případě, že je ve skupině starší dcera, měla by ji dominantní (chovná) samice „vyblovat“ – tzn. že by se u dcery neměla projevit říje vůbec, anebo by neměla „připustit“ páření se samcem. Dochází také k výrazným změnám v chování celé rodiny. Jedinci jsou více vzrušiví, vznětliví a neklidní. Vznikají mezi nimi častěji konflikty a můžou být pozorovány i ataky. Mnohem častěji se ozývají charakteristickým velmi hlasitým křikem. Dochází ke snížení příjmu krmiva a následnému úbytku hmotnosti, může se zhoršit kvalita srsti, a často se objevuje průjem. V tomto období žádného jedince neoddělujeme od zbytku rodiny a zůstávají společně i během březosti samice a i po narození mláďat. Samec výrazně značkuje okolí výměšky svých pachových žláz a jeví výrazný zájem o samici. Vyhledává její přítomnost. Často ji olizuje srst, očičává pohlavní orgány a chytá za boky, případně se jí snaží pářit. Před samotným pářením se často točí dokola kolem hlavní osy s ušima těsně přiklopenými k hlavě, mává ocasem a vydává typické mručivé „hrdelní“ zvuky. Samice je svolná k páření pouze několik dní během celého období. Se samcem se páří několikrát za den, avšak zabřeznout může pouze v intervalu několika

Mladý vari černobílý
/Young Black-and-white Ruffed Lemur/

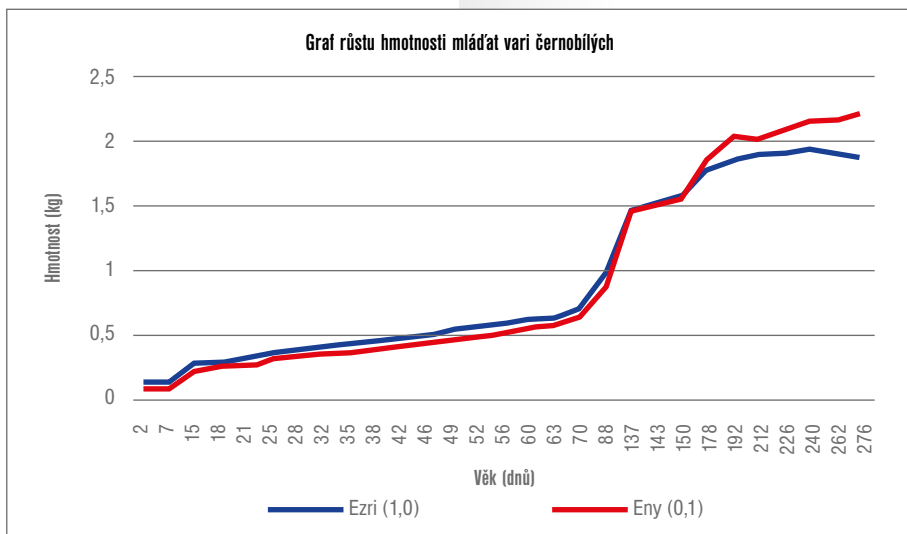
hodin až 1 dne v rámci celé řje. Často bývá agresivní, vyhání ostatní členy skupiny od krmení, a to především samce. Po březosti trvající průměrně 96 dnů rodí 1 až 3 mláďata. Před porodem má tendenci si stavět hnízdo, což se obvykle projevuje taháním větví do boudy, proto je nezbytné jí nějaký „stavební materiál“ zajistit. Pro úspěšný odchov považujeme za důležité samici nabídnout více míst, kde si může svá mláďata odkládat.

Ve vnitřní ubikaci má hned tři taková místa. Dřevěnou boudu na zemi (s vyhřívanou podlahou), uprostřed zavěšený proutěný košík a druhou boudu na palandě (opět s možností vyhřívání) v horní části ubikace. Samice svá mláďata postupně přesouvá i několikrát denně a migruje mezi těmito třemi místy. Hlavním důvodem je pravděpodobně výběr místa s ideální teplotou prostředí. Úspěšný odchov má i další specifika. Z preventivních důvodů se k pití dává malé množství čaje do více menších misek, případně se do nich přidávají kameny, aby se v miskách mláďata neutopila. Mláďata rostou rychle. V prvních dnech se zdržují pouze v „hnízdě“ nebo v jeho bezprostřední blízkosti. Brzy začínají zkoumat okolí. Již týden po narození začínají boudu opouštět, jestliže ovšem nejsou dostatečně silná a opatrná, mohla by se utopit nebo jinak zranit. Další úpravou je přidání žebříků a tenčích lan s uzly dosahujícími až na zem, aby se mláďata učila šplhat a mohla se sama vrátit

Hmotnost mláďat vari černobílých

Vari černobílý (1,1) *29. 4. 2019

Věk [dnů]	Hmotnost [kg]		Věk [dnů]	Hmotnost [kg]	
	Ezri (1,0)	Eny (0,1)		Ezri (1,0)	Eny (0,1)
2	0,124	0,090	60	0,616	0,552
7	0,136	0,102	63	0,632	0,584
15	0,270	0,216	70	0,708	0,650
18	0,308	0,252	88	0,982	0,868
21	0,334	0,282	137	1,46	1,46
25	0,360	0,306	143	1,52	1,50
28	0,386	0,334	150	1,58	1,56
32	0,415	0,362	178	1,78	1,86
35	0,434	0,374	192	1,86	2,04
38	0,454	0,394	212	1,90	2,02
42	0,472	0,416	226	1,90	2,10
46	0,502	0,442	240	1,94	2,16
49	0,534	0,466	262	1,92	2,16
52	0,556	0,486	276	1,88	2,22
56	0,582	0,520			

do zavěšeného košíku. Vzhledem k tomu, že porod obvykle probíhá v dubnu, kdy bývají ještě poměrně chladné noci, je třeba zajistit, aby samice nemohla své potomky přesunout do venkovní ubikace. Teplota v noci by dlouhodobě neměla klesnout pod 10 °C. Ve vnitřní ubikaci je celoročně udržována teplota kolem 25 °C. Matka svá mláďata kojí obvykle 5 až 6 měsíců a je vhodné v závislosti na její kondici podpořit kojení podáváním minerálů a vitamínů.

Vari černobílý je jedním z největších druhů lemuru a jejich váha se pohybuje v rozmezí 3,2–4,5 kg. Hmotnosti lemuru z volné přírody se průměrně pohybují u samců kolem 3,5 kg, u samic 3,4 kg. Co se týče potravy, jsou na rozdíl od ostatních lemuru více frugivorní – živí se ovocem. Komerčně pěstované ovoce určené pro lidskou spotřebu obsahuje výrazně více cukrů v porovnání s planými madagaskarskými plody. Naši svěřenci si na ovoci rádi pochutnají, ale jeho množství musíme hlídat. Obecně mají lemuri v lidské péči sklony k tloustnutí, což vede ke zdravotním, ale i chovatelským problémům, např. v podobě špatného zabřezávání samic, obtížných porodů velkých mláďat atd. Hmotnost zvířat je tedy jedním z důležitých parametrů. Od

května 2019 jsme začali všechny naše lemury vážit. Údaje budou v budoucnu nápomocné při zjišťování říje, březosti apod. Naše chovná samice je drobnější a momentálně je po předchozích odchovech v horší fyzické kondici, má v průměru 2,7 kg, samec je naopak se svými 3,5 kg ve velmi dobré fyzické kondici. Na vážení mláďat klademe důraz a začínáme s ním hned, jak je to možné s ohledem na momentální situaci ve skupině. Je důležité vědět, zda matka svá mláďata kojí a zda přibývají rovnoměrně na váze. Matka svá mláďata v prvních dnech opouští minimálně, velmi si je hlídá a může být agresivní vůči ostatním členům rodiny, ale také ke svým ošetřovatelům. V podstatě od nich odchází pouze v případě, že se potřebuje vyprázdnit nebo nakrmit, avšak potravy přijímá málo. Pokud samice od mláďat odejde a podaří se jí bez stresu oddělit, mláďata odebereme, zvážíme, zjistíme pohlaví a ihned vrátíme zpět do „hnízda“ – košíku, boudy.

Hmotnost narozených mláďat se nejčastěji pohybuje v rozmezí 85 až 119 g, v průměru je to 96 g. V tabulce jsou zaznamenány veškeré údaje z vážení obou mláďat, která se narodila 29. 4. 2019. Mláďata se poprvé podařilo zvážet 2 dny po porodu. Samička byla od počátku

Mladí varí při krmení
/Feeding of young lemurs/

výrazně drobnější a slabší, s hmotností 90 g. Sameček vážil 124 g a působil mnohem životaschopněji. Matka se o obě mláďata pečlivě starala a v pravidelných intervalech je kojila. Hmotnostní přírůstky byly vyrovnané a obě mláďata prospívala. Ve věku 130 dní se váhy obou mláďat začaly srovnávat. Chování samičky se postupně měnilo, především u krmení byla více průbojná. Ve stáří 178 dní dokonce vážila více než její bratr a tento náskok si stále drží, což je z grafu patrné.

Zpracovala: Ing. Tereza Mišková

ODCHOV VELBLOUDA DVOUHRBÉHO

Na jaře se v Zoologické zahradě Olomouc narodilo mládě velblouda dvouhrbého. To samozřejmě z obecného pohledu není žádná zvláštní událost, nás ovšem toto mládě velmi potěšilo. V 80. letech jsme odchovali řadu mladých velbloudů, avšak posledních 19 let

Po 19 letech se narodil malý velbloud
/Bactrian Camels/

jsme na přírůstek marně čekali. Za tuto dobu jsme několikrát vyměnili chovného samce i samice, změnili jsme krmnou dávku a vyzkoušeli různé metody, které měly podpořit sexuální aktivitu především u samic, a to se vskutku podařilo. V prvních měsících roku 2017 jsme předpokládali blížící se porod u samice Terezy, ale mláďete jsme se nedočkali, protože se jednalo o falešnou březost. V únoru 2018 jsme proto požádali „o službu“ majitele prokazatelně plodného velbloudího samce Safíra a obě samice jsme odvezli na 2 měsíce do nedalekého soukromého chovu. Páření bylo pozorováno u obou samic. Po jejich návratu jsme zkoušeli různé metody, abychom zjistili výsledek „služební cesty“ obou z nich. Klasický těhotenský test nám ukázal, že velbloudice březí nejsou, s čímž jsme spokojeni nebyli. Na jaře, kdy velbloudí línají a jsou určitou dobu téměř bez srsti, jsme se podívali na obě samice termokamerou. Zatímco u Terezy nebylo nic vidět, Marysza měla v místě, kde se nachází děloha, teplejší, tedy více prokrvenou oblast. Dne 4. 9. jsme odebrali vzorky krve a poslali na SVÚ v Jihlavě, kde jsme požádali o pokus diagnostikovat březost samic PSPB (Pregnancy specific protein B) Elisa testem. Výsledek testu ukazoval, že samice březí nejsou. Test je však určen pro skot a dá se předpokládat, že placenta březí velbloudice nemusí produkovat specifický protein stejného složení jako placenta skotu. Marysza na rozdíl od Terezy vykazovala určité změny chování, které nás vedly k přesvědčení, že březí je, a proto jsme nechali ještě stanovit hladinu progesteronu. Výsledek stanovený testem Elisa (PRG) byl následující: Marysza 3,691 ng/ml, Tereza 0,253 ng/ml. Kontrolní odběr krve na hodnotu progesteronu provedený 28. 11., tedy téměř o 3 měsíce později, nám přinesl u Terezy pokles na 0, Marysza zaznamenala nárůst na 5,732 ng/ml. Další kontroly jsme už neprováděli, abychom budoucí matku nestresovali. Došli jsme k závěru, že test na zjištění březosti u skotu, fungující i u koz a ovcí, se u velbloudů použít nedá. 11. 4. se narodila samička Masafí, která má světle hnědé zbarvení po svém bílém

otci. Je známo, že u velbloudů se matky prvorodičky ne vždy dokážou o mládě starat a ihned ochotně kojit. Nejinak tomu bylo i v našem případě. První den bylo nutno Maryszu vyvázat a mládě přikládat ke strukům, avšak samice začala brzo spolupracovat, naučila se nechat si nasadit ohlávku a od 2. dne stačilo jen ji mláděti na ohlávce přidržet. 3. den jsme zrušili noční asistenci a mládě, které bylo velmi vitální, jsme kontrolovali už jen během dne. V prvních dnech jsme jej vážili s ošetřovatelkou na osobní váze, od 2. týdne jsme používali nášlapnou váhu, a to až do konce roku, kdy už malá velbloudice přerostla rozměry plošinky.

Tabulka váhových přírůstků mláděte velblouda

Datum	Hmotnost [kg]
12. 4.	37,0
24. 4.	45,0
2. 5.	52,5
14. 5.	64,0
22. 5.	72,0
6. 6.	85,0
12. 6.	91,4
19. 6.	97,0
27. 6.	105,0
5. 7.	110,4
16. 7.	119,6
24. 7.	120,6
7. 8.	128,0
12. 8.	139,9
11. 9.	148,4
17. 9.	152,2
24. 9.	157,2
30. 9.	160,4
15. 10.	170,6
4. 11.	180,8
12. 11.	186,8
12. 12.	201,2
31. 12.	208,8

Mládý velbloud se samicí
/Bactrian Camels young with female/

Mládě velblouda dvouhrbého
/Bactrian Camels young/

*Zpracovaly: Michaela Valová,
RNDr. Libuše Veselá*

ODCHOV KAMZÍKA HORSKÉHO

První mládě kamzíka horského v sezóně 2019 se narodilo v noci z 6. na 7. 5. Matka se o mládě pečlivě starala. Den po narození bylo mládě odchyceno za účelem označení, poté mohlo jít za matkou, ale bylo zma-tené a matka o něj přestala jevit zájem. Ponechali jsme je v klidu s nadějí, že se vzájemně najdou, což se ze strany mláděte podařilo, ale matka jej definitivně odmítla. 9. 5. ráno bylo mládě samo, vypadalo, že je v pořádku. Během dvou hodin mu však zcela došla energie a nebylo schopné udržet tělesnou teplotu. Protože se jednalo o samičku, která předtím projevovala velkou životaschopnost, odebrali jsme ji z výběhu. Krmení mlékem Tatrou z lahvičky však nestačilo, navíc se u vyčerpáním oslabeného

Stádo kamzíků s mláďaty
/Herd of Chamoises with young/

mláďete objevil průjem a během dvou dnů mu hmotnost poklesla o 0,3 kg. Byla mu poskytnuta infuze a antibiotická léčba, použili jsme i Enterozoo gel a mláďe se začalo zlepšovat. Jako náhradu mateřského mléka jsme nejprve použili kozí mléko od domácí kozy, v prvních dnech jsme krmili každé tři hodiny v dávce 40 ml. Po třech dnech se růstová křivka obrátila mírně nahoru. Následně jsme přešli na velmi kvalitní sušené mléko pro jehňata a kůzlata, ředěné jako

Mladí kamzíci alpsť
/Alpine Chamois young/

pro kůzle. Po tomto mléku však malá kamzice neměla správnou konzistenci trusu. Později jsme znovu přešli na krmení nadojeným kozím mlékem. S mláďetem jsme navštěvovali výběh kamzíků a postupně tak přivykali na zařazení do skupiny. S přijetím pak nebyl velký problém.

Datum	Hmotnost [kg]
10. 5.	2,3
12. 5.	2
15. 5.	2,2
29. 5.	3,25
5. 6.	3,8
11. 6.	4,45
25. 6.	5,94

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

PTÁCI

Na úseku ptáků se dlouhodobě potýkáme s naprostým nedostatkem expozičních prostor, a v tomto směru se z objektivních důvodů ani v roce 2019 mnoho nezměnilo. Podařilo se však vybudovat novou střechu na budově pro ptáky v hospodářském dvoře zoo, voliéra zvaná Bábovka dostala zcela novou síť a vznikla v ní umělá skála s jeskyňkami, ve kterých by v budoucnu měli ptáci hnízdit. Voliéra zatím není průchozí pro návštěvníky, v průběhu návštěvnické sezóny byla však obsazena, léto v ní strávili kondoři královští, jeřábi panenští a černí čápi. Bohužel na podzim se dovnitř dostala škodná, a proto bude nutné voliéru zabezpečit ještě elektrickými ohradníky.

Zajímavého a návštěvnícky velmi atraktivního výsledku na úseku ptáků jsme dosáhli u nandu pampových. Tohoto statného nelétavého obyvatele pamp Jižní Ameriky najdou návštěvníci téměř v každé zoologické zahradě a často se vyskytuje i v soukromých zájmových chovech, kde se vcelku bez potíží rozmnožuje, takže jeho odchovy nejsou žádnou velkou zvláštností. V naší zoologické zahradě ale chceme návštěvníkům ukázat pokud možno přirozený způsob odchovu mláďat rodiči, a to se nám u těchto ptáků v roce 2019 opět po letech podařilo. Odchováno bylo šest mláďat. Emu hnědí snesli větší počet vajec. Část z nich jsme se pokusili inkubovat v líně, což se sice nepodařilo, přestože mezi nimi byla i oplozená vejce.

Čája obojková je velmi atraktivní a zajímavý pták ze skupiny *Galloanserae* a i když je blíže příbuzný husám nebo kachnám, svým tvarem nohou a zobáku spíše připomíná ptáky hrabavé. V ohbí křídel má rohovinové ostruhy, kterými se brání proti nepřítelům, a používá je i v boji proti sokům vlastního druhu.

Zoborožec šedolící (*Ceratogymna brevix*)
/Silvery-cheeked Hornbill/

V oblasti přirozeného výskytu, tedy v mokřadech Jižní Ameriky, není příliš ohrožen, a kdyby se v lidské péči snadněji rozmnožoval, určitě by se v mnohem větší míře vyskytoval i v zoologických zahradách, bohužel jeho chov není příliš snadný. Olomoucká zoo patříla k úspěšným chovatelům čáji až do doby, než oba ptáci z původního páru před třemi roky uhynuli. Od té doby se další odchov nepodařil, ale za úspěch považujeme i vytvoření nového chovného páru. V roce 2018 byl přivezen ze zoologické zahrady ve Vídni desetiletý samec a celou situaci od počátku komplikovala jeho bázlivost. Po vypuštění do venkovní voliéry jsme odhalili příčinu: samec byl slepý. Postupem času začal vidět alespoň na jedno oko a vytvořil pár se samičkou zakoupenou od soukromého chovatele z Belgie. Na přelomu roků 2018/2019 v zimní ubikaci poprvé zahníždili a pokus během roku ještě dvakrát zopakovali, ale mláďata zatím nebyla odchována. Dopárovali jsme samečka velmi vzácného bažanta Wallichova, jehož úspěšnými cho-

vateli jsme byli v dávno minulých dobách. Abychom úspěchy zopakovali, budeme muset ochránit snůšku nejen před škodnou, ale také před samičkou hadilova, která má vejce moc ráda. Taky si velmi ceníme páru koroptví polních, protože tento dříve hojný druh naší avifauny se v poslední době z přírody ztrácí. V současné době máme koroptve umístěny v zázemí, kde i zahníždily, ale jejich vajíčka tentokrát byla neoplozená. V zázemí chováme i posledního představitele hrabavých ptáků, a tím je divoký předchůdce kura domácího kur bankivský. U tohoto druhu jsme odchováli větší počet kuřat, ale jak na odchovech, tak i na chovných kusech jsme zaznamenali velké ztráty zaviněné všude přítomnou škodnou. Ani v roce 2019 se nepodařilo odvézt oplozená vejce jeřábů mandžuských a bělošijích na Dálný východ. Tentokrát nebyl příčinou virus ptačí chřipky, který v roce 2018 svou přítomností na baltském pobřeží vyvolal obavy ruských veterinárních orgánů, ale nepodařilo se překonat administrativní potíže na ruské straně a vejce nakonec zůstala pod rodiči. Vyklubalo se jedno mládě, kterému zřejmě nesvědčilo následující velmi deštivé počasí. Uhynulo ve věku jednoho měsíce, kdy již zřejmě bylo pozdě na náhradní snůšku, a proto tento zkušený pár zůstal tentokrát bez odchovu. Dva samečky odchované v letech 2014 a 2015 se podařilo umístit do zoologických zahrad v Jihlavě a v Táboře a mladá samička odcestovala do zoo v Krakově výměnou za jejich, která zůstala v naší zoo zatím jako expoziční zvíře. Voliéru sdílela se dvěma mladými samečkami jeřába bělošijího. Samec tohoto druhu se přičiněním lišky na jaře 2018 stal vdovcem a velmi usilovně volal samicí. Ta se posléze objevila, když ji přivezli kolegové z chomutovské zoo a zpočátku se zdálo, že je vše vyřešeno, avšak po dvou dnech o ni samec přestal mít zájem. Celé léto strávil každý z nich v opačném rohu výběhu. Až na podzim se tito ptáci začali chovat jako pár, což je určitým příslibem, že by mohli zahnízt v následujícím roce. Zato u starého páru jeřábů popelavých se určitě již žádného překvapení

Ibis skalní (*Geronticus eremita*)
/Waldrapp/

Čája obojková (*Chauna torquata*)
/Southern Screamer/

Skupina plameňáků růžových (*Phoenicopterus ruber roseus*)
/A group of Greater Flamingo/

Plameňáci růžoví u hnízd
/Greater Flamingos with nests/

Turako Schalowův (*Tauraco schalowi*)
/Schalow's Turaco/

Hadilov písáň (*Sagittarius serpentarius*)
/Secretarybird/

Mládě orla stepního (*Aquila nipalensis*)
/Steppe Eagle chick/

Odstrojlé mládě orla stepního
/Steppe Eagle older young/

nedočkáme. Velmi perspektivně se jeví jeřábi panenští, o které nás bohužel na konci sezóny v nově opravené voliře připravila škodná.

Plameňáci odchovali v uplynulé sezóně 6 mláďat. I zde se nepříznivě projeví silné deště, které vyplavily některé snůšky na počátku hnízdění. Odchované plameňáky si ponecháme do dalšího chovu, protože někteří ptáci z našeho hejna jsou již staří a je potřeba vytvořit nové páry.

Olomoucká zoo chová řadu druhů vzácných ptáků, ale jen jeden druh patří mezi kriticky ohrožené a to je ibis skalní. V sezóně 2014 zahnízily čtyři páry, některá vejce byla bohužel rozbitá a mláďata se nevyklubala. Svůj podíl na tom mohla mít škodná, protože voliéra u pavilonu šelem je bezpochyby předmětem jejího zájmu. Příčinou mohl být i ruch a hluk, který vznikal při stavbě rysiho výběhu v bezprostředním sousedství voliéry.

K určitému posunu došlo u hadilovů pisařů. Stavba jejich vlastní voliéry je stále v plánu, ale byla opět odsunuta kvůli naléhavějším záležitostem. U nového nepřibuzného samce se letos poprvé projevil velmi silný tok. Stalo se tak na podzim, což se u ptáků z jižní polokoule dá očekávat. Nejprve začal bojovat s naším původním samcem, který byl přes léto provizorně umístěn v téže voliře, takže jsme je museli okamžitě rozdělit. Zájem nepřibuzného samce se poté zaměřil na samičku, za kterou běhal a prováděl různé přiskoky s ratolestí břečťanu v zobáku. Sexuální aktivita hadilovů ale brzy odezněla a v následujících dnech jsme ptáky schovali do zimní ubikace.

Orlí stepní odchovali jedno mládě, které jsme předali do péče sokolníků. Bylo to na delší dobu poslední mládě tohoto druhu odchované v naší zoologické zahradě. Voliéra, ve které orlí dlouhá léta úspěšně hnízdili a která tomuto páru nepochybně velmi vyhovovala, nesplňuje obecné představy o chovatelském zařízení pro velké dravce. Navíc vzhledem k nebezpečnosti těchto dravců nebylo úplně jednoduché provést v ní jakékoliv úpravy. V září však náhle uhynul chovný samec, a proto jsme se rozhodli chov orlů stepních na

čas přerušit. Tohoto druhu se ovšem nevzdáváme úplně. Chovnou samici jsme deponovali do Záchrané stanice Hluk, která má dospělého orlího samce a předpokládáme, že se podaří vytvořit nový pár. Pokud by se podařilo vybudovat vhodnou voliéru, mohli by se tito orlí v naší zoologické zahradě znovu objevit v trvalé expozici, zatím se s nimi budeme setkávat při různých vzdělávacích akcích ve společnosti sokolníků.

Kondoři královští nejprve snesli vejce v zázemí, které se nám podařilo odebrat, ale nebylo oplozené. Snůšku ještě dvakrát opakovali, ale vejce se nepodařilo odebrat neporušené. Po dokončení rekonstrukce jsme je umístili do voliéry Bábovky, kde trávili většinu času na skále a užívali si krásného rozhledu.

Sovice sněžní se nerozmnožily, protože jsme letos sestavili nový chovný pár. Tvůrčí je samička z chomutovské zoo a sameček, který se vrátil z deponace z Hodonína. Odchov se podařil u sov pálených, které sídlí ve staré voliře pod výběhem kamzíků. Druhý pár sov pálených v novém chovatelském zařízení nehnízdí, podařilo se tam ale odchovat sýčky. K velkému množství změn došlo u dalších druhů exotických ptáků. Na začátku sezóny jsme přišli o samce zoborožce šedolícího ze starého chovného páru. Jeho partnerka byla několik měsíců sama, a protože byla ve velmi dobré kondici, nabídli jsme ji soukromému chovateli. Ponechali jsme si druhý pár složený z naší odchované samičky a nepřibuzného importovaného samce, který se dostal do dobré kondice, takže se pokusíme o jejich rozmnožení. Na začátku roku jsme ze zoologické zahrady ve Zlíně získali další starší pár zoborožců šedolících, které jsme umístili do zázemí zoo. Pokud by se od nich podařil odchov, byl by to určitě velmi cenný příliv „nové“ krve do chovu těchto ptáků v péči našich chovatelů. Při odchytu ptáků před rekonstrukcí střechy v hospodářském dvoře uhynula samice zoborožce temného. Z pitevni zprávy vyplynulo, že se nejednalo o úhyn ze stresu, ale spíš o úhyn starého ptáka, který již nebyl zcela zdrav. V rámci

Kondor královský (*Sarcoramphus papa*)
/King Vulture/

Jeřáb bělošíjí (*Grus vipio*)
/White-naped Crane/

Jeřáb panenský (*Anthropoides virgo*)
/Demoiselle Crane/

Páv korunkatý (*Pavo cristatus*)
/Indian Peafowl/

Koroptev polní (*Perdix perdix*)
/Grey Partridge/

Samice koroptve polní
/Grey Partridge female/

Hnízdo koroptve polní s vejci
/Grey Partridge nest/

Nandu pampový (*Rhea americana*) s mláďaty
/Greater Rhea with chicken/

Sýček obecný (*Athene noctua*)
/Little Owl/

evropského záchranného programu pro tento druh jsme získali mladou samici ze Zoo Liberec a nově sestavený pár jsme ubytovali na vrstevnicové cestě, kde kromě uvedených dvou druhů zoborožců máme ještě dva druhy turak. Zatímco u turak fialových ani po výměně partnerů nedošlo k jakémukoliv sexuální motivovanému chování, turakové Shallowovi se pokoušeli o rozmnožení v průběhu sezóny opakovaně. Jedná se o velmi mladý pár a s odchovem jsme ještě nepočítali. Oba ptáci jsou velmi aktivní, neustále spolu komunikují a chovají se k sobě velmi hezky. Proto doufáme, že příští snůška by mohla být oplozená a že se podaří mláďata odchovat. Stejně tak by nás potěšilo, kdyby se podařilo rozmnožit velmi sympatické ptáky vousáky senegalské, kteří stejně jako například náš datel patří mezi šplhavce a hnízdí dutinu si vytesávají v kmenu se ztrouchnivělým středem. V pavilonu žiraf máme velmi atraktivní toka Deckenovy a perspektivnější mladý pár toka šedého jsme přemístili do pavilonu šelem nad teráriem

Mládě nandu pampového u hnízda
/Greater Rhea chick on nest/

krokodýlů, kde by mohli mít lepší podmínky k hnízdění.

Návštěvníci mají ze všech ptáků nejradši velké papoušky, kteří si ve své popularitě naprosto nezadají s mnohými savci. Většina z nich je krásně barevných a někteří k velké radosti veřejnosti i mluví. Nejvýraznější postavou je kakadu bílý Luigi, který je často využíván k marketingovým účelům. Naším úkolem je především chov, a proto se snažíme i papoušky chovat v párech a poskytnout jim co nejhodnější podmínky ke hnízdění. V posledních letech se vždy hned v lednu pokoušejí o hnízdění arové vojenští. Zdržují se v budce, projevují určitou agresivitu a samička snesla i vajíčka, avšak dále zatím nepokročili. Vzhledem k jejich dlouhověkosti se dá říci, že jsou ještě mladí a dříve nebo později se to určitě podaří. Papoušci černotemenní nám v uplynulém roce vyhnízдили, u papoušků šupinkatých se nám teprve nyní podařilo sestavit pár, který spolu docela harmonizuje. Ze tří samečků amazoňanů modročelých musíme vybrat jednoho jako partnera pro mladou samičku, kterou jsme zakoupili od soukromého chovatele. U nandejů černohlavých jsme mírně snížili početní stav a zároveň jsme navázali určitou spolupráci s Loroparkem, do kterého jsme odeslali tři páry. Podařilo se odchovat tři mláďata. Velmi atraktivní aratingové sluneční byli původně spolu s arami ve voliére na vrstevnicové cestě, ale každá smíšená expozice přináší určité problémy a tito papoušci projevují určitou agresivitu vůči mnohem větším arům, uvidíme tedy, jak se budou jejich vztahy v příští sezóně dále vyvíjet.

Máme v plánu seznámit veřejnost s drobnými pěvci žijícími na našem území, kteří se bohužel nevyskytují tak hojně jako v minulosti. Na vrstevnicové cestě jsme proto vybudovali ptačí altánek, u kterého by měla být v brzké době expoziční voliéra právě pro tyto ptáky. Prozatím chováme v zázemí zoo jen několik kusů drobných pěnkavovitých pěvců. Po vichřici byl areál expozice dravců natolik poničen, že celá expozice musela být zrušena.

Zpracovala RNDr. Libuše Veselá

Mláďata nandu pampových
/Greater Rhea chickens/

ODCHOV NANDU PAMPOVÝCH

Na začátku roku 2019 jsme ve výběhu měli skupinu tří samců a tří samic. Na jaře začaly všechny samice snášet a snesly větší množství vajec. Hnízdění jsme nechávali volný průběh, jen jsme odebírali vejce, která byla viditelně přebytečná nebo špatná. Na přelomu května a června všichni samci zasedli, každý na své hnízdo. První mláďata se vylíhla 19. června. Kolem hnízda jsme vytvořili ohrádku, aby se mláďata nerozutekla, protože pokud by se vzdálila od otce, hrozilo by jim nebezpečí. Druhý den se vylíhla další mláďata. Otec byl trochu nervózní, ale na hnízdě seděl a mláďata zahříval. Z tohoto hnízda nakonec zbylo pět živých mláďat. Druhý ze samců nakonec žádné mládě nevyseděl. Přesně za 14 dnů po prvních mláďatech se ve třetím hnízdě vyklubala další tři kuřata. Toto hnízdo patřilo samci, který v předchozích letech mláďata neodchoval, navíc zasedl těsně u plotu výběhu pakoňů, a pokud by mláďata přes pletivo unikla, nedokázali bychom jim pomoci. Protože nebyla jiná vhodná možnost, rozhodli jsme se přidat tato tři kuřata k těm starším a doufali jsme, že je otec přijme. Ten si povšiml, že má mezi svými mláďaty navíc i mnohem menší, což mu nejprve bylo zjevně divné, ale za chvíli si nová kuřata přihnul pod sebe. Krmili jsme 2x denně mýchanicí a přidávali jsme hmyz.

Zpracovala: Kateřina Šteckerová

Samec nandu s mláďaty
/Male of Greater Rhea with chickens/

REPATRIACE SÝČKŮ A SOV PÁLENÝCH

Rok 2019 byl pro ohrožené druhy sov, které pravidelně poskytujeme pro repatriaci, velmi úspěšný. U sov pálených se odchovalo pět mláďat a všechna byla předána k vypuštění.

Dvě dubnová byla předána do záchrané stanice Bartošovice a tři ze srpna byla prostřednictvím Tyto, z. s., podložena do budek volně hnízdících sov pálených v blízkosti zemědělských družstev. Letošní nadměrné množství hrabošů pomohlo k odchovu velkého počtu mláďat, kterých nezřídka bylo v budkách i sedm a všechna byla rodiči bez velkých potíží odkrmena. U sýček obecných jsme odchovali šest mláďat a všechna byla společně s dalšími mláďaty z českých zoo poskytnuta k repatriaci v Německu, kde pro ně byla připravena vhodná lokalita.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

Mládě sýčka obecného
/Little Owl young/

Ani v letošním roce nezůstal terarijní úsek pozadu, podařilo se i několik odchovů. V expozici Jeden svět v pavilonu žiraf nedošlo k výrazným změnám ani úpravám. Druhové složení zůstalo prakticky v nezměněné podobě s jedinou výjimkou, a tou jsou hrozníši Dumerilovi (*Acrantophis dumerili*), kteří zde byli dříve chováni a nyní se tam opět navrátili. Doplnili tak další hadí druhy zde již chované, jako krajtu zelenou (*Morelia viridis*) a krajty vodní (*Liasis mackloti*). V největším africkém teráriu se velmi pěkně zabydlelo trio scinků dlouhonohých (*Eumeces schneiderii*), díky jejich aktivitě je mohou návštěvníci pravidelně pozorovat. V pavilonu Kalahari došlo ke změně druhové skladby a přesunu některých zvířat v rámci expozičních terárií. Zapůjčené hrozníšky pestré, které jsme chovali v jednom z větších terárií, jsme vrátili zpátky majiteli. Do uvolněného terária se tak mohl přesunout samec kobříka kapského (*Aspidelaps lubricus lubricus*), který už přerostl možnosti dříve obývané nádrže. Později k němu byla přidána samice ze zázemí, od které jsme měli s tímto samcem dvě snůšky. V centru pavilonu se nachází trojice menších nádrží, ve dvou z nich držíme bezobratlé. Ve třetí jsme se rozhodli zkusit nově chovat ropuchy levhartí

Rosnička včelí (*Trachycephalus resinifictrix*)
/Amazonian Milk Frog/

Ropucha levhartí (*Sclerophrys regularis*)
/African common toad/

Kruhochvost nížinný (*Cordylus tropidosternum*)
/Tropical Girdled Lizard/

Varan Mertensův (*Varanus mertensi*)
/Mertens's Water Monitor/

Ještěrkovec obrovský (*Gerrhosaurus validus*)
/Giant Plated Lizard/

Ještěrkovec žlutohrdlý (*Gerrhosaurus flavigularis*)
/Yellow-throated Plated Lizard/

Agama západoafrická (*Agama africana*)
/West African Rainbow Lizard/

Agama límcová (*Chlamydosaurus kingii*)
/Fringed Dragon/

Agama černokrká (*Acanthocercus atricollis*)
/Blue-throated Agama/

Chameleolis vepří (*Anolis porcus*)
/Oriente Bearded Anole/

Krajta zelená (*Morelia viridis*)
/Green Tree Python/

Kobřík kapský (*Aspidelaps lubricus lubricus*)
/Cape Coral Cobra/

Krokodýl čelnatý (*Osteolaemus tetraspis tetraspis*)
/West African Dwarf Crocodile/

Mládě krokodýla čelnatého
/West African Dwarf Crocodile young/

Želva tuniská (*Testudo graeca nabeulensis*)
/Tunisian Spur-thighed Tortoise/

Mnohonožka (*Dendrostreptus macracanthus*)
/Tanzanian Pinkleg Millipede/

Mnohonožka (*Archispirostreptus gigas*)
/African Black Millipede/

(*Sclerophrys regularis*) pocházející ze střední Afriky. Bohužel se jim na místě moc nedařilo i s ohlednutím na to, že se jednalo o zvířata z importu, byl jejich chov ukončen. Jinak druhové složení zůstalo v nezměněné podobě. Do chovu v zázemí se nám podařilo ze Zoo Jihlava získat několik mladých rosniček včelích (*Trachycephalus resinifictrix*), které zamýšlíme v budoucnu umístit do Jihoamerického pavilonu, kam by svým geografickým původem velmi pěkně zapadly. Další novinkou v zákulisí je pár čolků mramorovaných (*Triturus marmoratus*), který jsme obdrželi od soukromého chovatele. Tito krásní ocasatí obojživelníci se vyskytují ve Španělsku. Opakovaně se nám podařilo rozmnožit agamy západoafrické (*Agama africana*), které jsou k vidění i v expozici, chovná skupina je však umístěna v zázemí. Na podzim jsme pořídili větší vinotěku, která poslouží k zazimování želv rodu *Testudo*, dříve jsme je na zimní měsíce přemísťovali do chladných prostor v pavilonu šelem, ale vzhledem k tomu, že zimy jsou stále mírnější, přistoupili jsme k této variantě. Další terária mohou návštěvníci vidět v pavilonu šelem, a to prostorné akvaterárium pro krokodýly čelnaté (*Osteolaemus tetraspis tetraspis*) a několik menších v Jihoamerickém pavilonu, ve kterých dlouhodobě chováme bezobratlé – strašilky, sklípkanu (*Lasiodora parahybana*), štíry (*Heterometrus petersi*), kraby (*Gecarcinus quadratus*) a pár hroznýšů královských (*Boa constrictor*).

ÚSPĚŠNÝ ODCHOV KROKODÝLŮ ČELNATÝCH

Dospělý pár krokodýlů čelnatých (*Osteolaemus tetraspis tetraspis*) se po tříleté odmlce zase činil. I když samice nevystavěla ukázkové hnízdo, nakladla 12. 6. vejce volně po expozici. Do inkubátoru v zázemí se podařilo nakonec přemístit devět vajec, která byla umístěna do plastových boxů s vlhkou směsí rašeliny a písku. S plazími vejci se musí zacházet opatrně a nemělo by se s nimi zbytečně otáčet. Proto bylo každé vejce označeno seshora čárkou, aby bylo patrné, jak ho samice nakladla. Teplota v lůžce byla nastavena

Líhnutí krokodýlů čelnatých
/Hatching of West African Dwarf Crocodile/

na 32 °C. Během inkubační doby probíhala kontrola celkového stavu vajec, abychom zjistili jejich oplodněnost, provedli jsme prověření, z něhož bylo patrné, že tři vejce z devíti nevypadají úplně dobře. Předzvěst se naplnila a bohužel, některá z nich se začala kazit. V literatuře se délka inkubace uvádí 85 až 110 dní. Líhnutí našich mláďat do tohoto rozmezí zapadlo. První z nich na nás vykouklo 23. 9., druhé 24. 9. a poslední třetí 27. 9. Všem třem malým krokodýlkům se muselo z vajec pomoci

Mláďata krokodýlů čelnatých
/Young West African Dwarf Crocodile/

Podařilo se odchovat tři mláďata
/Successful breeding of three crocodiles/

Kobřík kapský (*Aspidelaps lubricus lubricus*)
/Cape Coral Cobra/

naříznutím skořápky, bohužel ve zbývajících vejcích došlo k úhynu mláďat. Trojice krokodýlů zatím není k vidění návštěvníkům, protože je držena v zázemí v akvateráriu, jehož větší plochu dna tvoří vodní nádrž s vnitřním filtrem, menší pak písčité souš. Světlo a teplo v něm zajišťuje UVB výbojka a topná žárovka. Mláďata se mají čile k světu a s chutí přijímají předkládaný hmyz a rybky. Než opustí brány Zoo Olomouc, budou v roce 2020 dočasně přemístěna do terária v pavilonu žiraf.

KDO TO „KOBŘÍ“ VE VEJCI

Před otevřením pavilonu Kalahari jsme si pohrávali s myšlenkou pořízení jedovatých hadů do Zoo Olomouc. Výběr padl na kobříčky kapské (*Aspidelaps lubricus lubricus*), což je barevnější ze dvou rozlišovaných poddruhů. Tento atraktivně zbarvený had se svým geografickým výskytem dokonale hodil do nově zbudovaného afrického pavilonu. Jedná se o toxicky ne tak významného zástupce z čeledi *Elapidae*, ale i on stejně jako jeho ostatní příbuzní disponuje neu-

Líhnutí kobříků kapských
/Hatching of Cape Coral Cobra/

rotoxickým jedem, proto je potřeba při ošetřování těchto zvířat zvýšené obezřetnosti. V roce 2017 jsme pořídili od soukromého chovatele dva juvenilní páry. Nejprve byl v expozičních prostorách chován pouze jeden samec a ostatní jedinci byli umístěni v zázemí. V letošním roce jsme usoudili, že zvířata jsou již dostatečně velká na připuštění, a tak jsme na jaře přidali do expozičního terária jednu samici. Což se ukázalo jako správný krok, protože 6. 8. nás čekala v teráriu snůška pěti vajec. Vejce byla přesunuta do plastové nádoby s mírně vlhkým vermikulitem a odnesena do líhně v zázemí. Teplota v líhni byla nastavena na 30 °C. Vzhledem k tomu, že se jednalo o úplně první snůšku této samice, nepředpokládali jsme plnou oplozenost vajec. Dvě z nich se začala v průběhu inkubace ihned kazit a ze zbývajících tří nakonec 5. 10. vylézal pouze jeden malý kobříček. Délka inkubace trvala 60 dní. Velkým překvapením bylo, že samice zvládla za poměrně krátkou dobu vytvořit druhou snůšku, což jsme předem vytušili podle rysujících se vajec na spodní straně jejího těla. A tak 9. 10. snesla další tři vejce. Samice poté byla velmi vyčerpaná a došlo ke zhoršení jejího zdravotního stavu, proto byla přesunuta na rekonvalescenci do zázemí. Postup inkubace byl stejný jako v předchozím případě, jen teplota v líhni byla nastavena na 28 °C, což prodloužilo celkovou dobu inkubace na 70 dní. Oproti červnové snůšce se tak protáhla o 10 dnů. Bohužel opět došlo k vylíhnutí pouze jednoho mláďete a to 18. 12. Oba malí kobříci zatím nechťejí samostatně přijímat potravu, což je způsobeno tím, že v přírodě se tyto hadi živí převážně ještěry, příležitostně hady. Byla jim předkládána různě „pachovaná“ jednodenní myší holátka, ovšem bez zájmu. Proto jsme přistoupili k umělému krmení. Kobříci jsou velmi zajímaví hadi a doufáme, že se nám i v příštím roce podaří jejich úspěšné rozmnožení.

ZDAŘILÝ ODCHOV KRAJ VODNÍCH

Odchovat tento ne zcela běžně chovaný druh hada se nám podařilo naposledy v roce 2016. Proto nás velmi potěšilo, že po delší přestávce

o sebe zase pár krajt vodních (*Liasis mackloti*) začal jevit zájem. Samice nakladla vajíčka 12. 5. Stejně jako v předchozích letech jsme se rozhodli ponechat ji v expozici s její snůškou, a proto jsme pro ni předpřipravili kryté „kladíště“, v němž nebyla rušena návštěvníky expozice. Jak už je u krajt dobrým zvykem, matka o vejce pečuje. Stahy vlastního těla udržuje kolem snůšky optimální teplotu a obětavě ji střeží před případnými narušiteli. Proto ze strany ošetřovatelů probíhala pouze rutinní kontrola, aby nedocházelo ke zbytečnému rušení samice. Samec byl po tuto dobu přemístěn do prostor zázemí. K líhnutí došlo pravděpodobně okolo 30. 7., protože jsme od té doby začali v teráriu objevovat malé krajty. Celkový počet mláďat se ustálil na čtyřech. Mláďata byla umístěna do terária v zázemí. Zpočátku nechtěla přijímat potravu, a proto jsme museli přistoupit k umělému krmení. V zahradě ovšem nezůstala a putovala k novým majitelům.

ŽELVY BAHENNÍ VE VENKOVNÍM VÝBĚHU

Dlouhodobě jsme pozorovali, že naši plameňáci růžoví vůbec nevyužívají nádrž v přední části jejich voliéry. Začali jsme přemýšlet, jak by se dala využít pro chov jiných druhů, které by plameňákům nevadily a zároveň oživily daný prostor. Po dřívějších pokusech se želvami nádhernými (*Trachemys scripta elegans*), které jsou ovšem v Evropě invazním druhem, jsme se rozhodli jít do něčeho „krajovějšího“. Volba padla na želvy bahenní (*Emys orbicularis*), které jsme měli v zahradě od loňského roku. Jednalo se ovšem o mláďata, jež by nejspíš kvůli své velikosti z prostoru unikla. Proto jsme museli okolí jezírka nejdřív zabezpečit, pořídili jsme palisádové hrazení, jenž jsme opatřili vodévzdorným nátěrem a zapustili do země okolo nádrže. Po těchto úpravách, které proběhly v roce 2018, byl prostor připraven na své obyvatele. Na jaře letošního roku se nám naskytla možnost získat k naší pěti želvích mláďat ještě pět adultních jedinců ze Zoo Ostrava. Novou skupinu dospělých želv jsme mohli umístit do připravené nádrže, zatímco mláďata zůstala ještě v zázemí. Dospělci se tak

Mláďe krajty vodní (*Liasis mackloti*) /Macklots Wasserpython young/

v průběhu léta měli možnost seznámit s připraveným prostorem. Zpočátku nás návštěvníci podezírali, že je ubikace prázdná, ale po čase se začaly želvy slunit na připravené kladě čnicí z vody. S podzimním ochlazením byly z jezírka vychytány a přesunuty do zázemí, kde se připravovaly na zazimování. Od jara tak bude zase možnost je pozorovat ve venkovním výběhu.

Zpracovali: Mgr. Pavel Javůrek,
Ondřej Hlavinka

Jezírko pro želvy bahenní (*Emys orbicularis*) /Enclosure for European Pond Turtle/

Želva bahenní v novém jezírku /Turtle in her new pond/

V roce 2019 neproběhly v akváriích umístěných v pavilonu šelem žádné větší změny. Akvária fungují tak, jak mají, expozice jsou víceméně stálé, nebylo třeba je podstatně upravovat a živočišné v nich dobře prosperují.

Jako každý rok jsme akvária doplnili o několik návštěvnicky atraktivních živočichů, a to pruhatce velkošupinného (*Myripristis bernardi*), pruhatce královského (*Sargocentron diadema*), špičatníka zlatopruhého (*Pentapodus aureofasciatus*) a slizouna vlajkopruhého (*Meiacanthus grammistes*). Dále nám byly darovány krásné ryby – pomec příčnopruhý (*Genicanthus melanospilos*) a pomčik děravý (*Centropyge tibicen*), jež jsou zatím bohužel umístěny pouze v zázemí. Z bezobratlých živočichů jsme získali dvacet kusů krevetek (*Lysmata bogessi*) ze Zoo Ostrava, kde se podařil jejich odchov. Deset krevetek jsme přidali do menšího akvária u vstupu do pavilonu, kde s většími krevetami pruhovanými (*Lysmata amboniensis*) tvoří zajímavou expozici. Zbývající krevetky jsme umístili do akvárií v zázemí.

Z technických zařízení bylo nutné vyměnit osvětlení nad akváriem pro rejnoky. Tuto nádrž doposud nasvědcovala dvě tělesa, v každém z nich bylo šest trubic T5 o výkonu 80 W. Při krmení ryb docházelo ke stříkání vody na rozžhavené trubice a ty často praskaly, nehlédě na vyšší odběr elektřiny a nízké IP krytí tělesa. Tato nespolehlivá a v dnešní době energeticky i ekonomicky neúsporná světla (výměna všech T5 trubic byla nutná každých dvanáct měsíců) nahradila dvě nová LED tělesa NEPTURION LED CORAL 130 od renomované německé firmy BLV Licht s příkonem 130 W na místo původních 480 W a navíc s IP krytím 54, které odolává i stříkající vodě. Tyto dvě lampy se svou barevnou teplotou 20 000 K dokonale nasvítily naše druhé největší akvárium o objemu 13 m³.

Žralok lagunový (*Triaenodon obesus*)
/White Tip Reef Shark/

Pomčik děravý (*Centropyge tibicen*)
/Black Angelfish/

Pomec příčnopruhý (*Genicanthus melanospilos*) samec
/Black-spot Angelfish male/

Pomec příčnopruhý (*Genicanthus melanospilos*) samice
/Black-spot Angelfish female/

Pomčik dvouranný (*Centropyge bispinosa*)
/Two-spined Angelfish/

Špičatník zlatopásý (*Pentapodus aureofasciatus*)
/Yellowstripe Threadfin Bream/

Ostnatec dvoubodý (*Bodianus bimaculatus*)
/Two-spot Slender Hogfish/

Hlaváč okinawský (*Gobiodon okinawae*)
/Okinawa Goby/

Pruhatec velkošupinný (*Myripristis berndti*)
/Blotcheye soldierfish/

Klipka obojková (*Chaetodon collaris*)
/Collare Butterflyfish/

Klipka trubkotlamá (*Forcipiger longirostris*)
/Long-nosed Butterflyfish/

Vrubozubec paví (*Astronotus ocellatus*)
/Marble Cichlid/

Pyskoun šestipruhý (*Pseudocheilinus hexataenia*)
/Sixline Wrasse/

Rifovník (*Acanthastrea* sp.)
/Stony Coral/

Sasankovec velký (*Palythoa grandis*)
/Zoanthid Polyps Coral/

Montipóra (*Montipora lamellosa* purple)
/Montipora Coral/

Dirkovník (*Goniopora* sp.)
/Flower Pot Coral/

Dirkovník (*Alveopora* sp.)
/Stony Coral/

Doufáme, že se nám podaří v blízké době tato světla nainstalovat i nad naše největší akvárium se žraloky.

Akvárium umístěné ve vstupní hale zoologické zahrady i v letošním roce prosperovalo velmi dobře. Osazenstvo bylo stabilní, kolonie korálů se rozrůstaly, a proto nebylo potřeba doplňovat žádné nové živočichy. V průběhu roku jsme se snažili pouze omezit růst některých rychleji rostoucích druhů korálů a odebrané fragmenty jsme odeslali do jiných zoo nebo mořským akvaristům. Několik nových druhů korálů se nám podařilo získat výměnou (*Alveopora* sp., *Goniopora* sp., *Montipora lamellosa* purple, *Palythoa grandis*), ty jsou prozatím umístěné v zázemí akvária v odchovné nádrži – až se rozmnoží, postupně je osadíme do nádrže expoziční. Za účelem lepšího řezání fragmentů jsme pořídili přímou brusku s diamantovým kotoučem. Ta se nám velmi osvědčila při přesném řezání křehkých nebo špatně rozlomitelných druhů korálů.

Letos jsme museli ve filtračním systému vyměnit chladicí agregát a hlavní elektronicky ovládané čerpadlo. Samozřejmě jsme také prováděli pravidelné výměny filtračních médií a zařízení. Parametry kvality mořské vody jsme udržovali na doporučených hodnotách a mírně zvýšený obsah fosfátů byl snížen pomocí tekutého odstraňovače fosfátů Elimi Phos Rapid na bázi lanthanu.

Výměnu vody i nadále provádíme pouze jednou za tři měsíce, a to v rozsahu asi 20 %. Pravidelně posíláme vzorky vody do laboratoří firmy Triton na kompletní rozbor a na základě výsledků těchto měření doplňujeme potřebné stopové prvky. V tomto roce byl nově prováděn test N-DOC, který měří obsah dusíkatých látek a poměr organických látek v mořské vodě.

Odchované a odeslané korály v roce 2019

Druh	[ks]
Rifovník <i>Acanthastrea</i> sp.	2
Větevník <i>Acropora elegans</i>	2
Větevník útlý <i>Acropora tenuis</i>	7

Druh	[ks]
Větevník <i>Acropora tumida</i>	7
Větevník proměnlivý <i>Acropora valida</i>	9
Dírkovník <i>Alveopora</i> sp.	2
Rifovník <i>Blastomussa</i> sp.	2
Laločník <i>Capnella</i> sp.	1
Útesovník <i>Caulastrea</i> sp.	3
Útesovník <i>Caulastrea</i> sp. green	16
Stolon <i>Clavularia</i> sp.	6
Stolon <i>Coelogorgia</i> sp.	2
Korálovník <i>Discosoma</i> sp. green	6
Dendrofyta vousatá <i>Duncanopsammia axifuga</i>	2
Útesovník <i>Echinopora</i> sp.	4
Sasanka čtyřbarevná <i>Entacmea quadricolor</i> red	5
Sasanka čtyřbarevná <i>Entacmea quadricolor</i> green	29
Turbinatka <i>Euphyllia</i> sp.	48
Turbinatka <i>Euphyllia paraancora</i>	10
Útesovník <i>Favia</i> sp. lightgreen	2
Útesovník <i>Favia</i> sp. green	3
Houbovník <i>Fungia</i> sp.	2
Okulína <i>Galaxea</i> sp.	5
Rohovitka <i>Gorgonia</i> sp.	4

Druh	[ks]
Korálnatec <i>Heliopora</i> sp.	5
Útesovník pichlavý <i>Hydnophora exesa</i>	5
Útesovník rozvětvený <i>Hydnophora rigida</i>	5
Sasankovec <i>Hydrozoanthus</i> sp. green	1
Merulína <i>Merulina</i> sp.	1
Montipóra <i>Montipora capricornis</i> red	4
Montipóra <i>Montipora confusa</i>	2
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i> green	3
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i> grey	2
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i> red	6
Montipóra <i>Montipora lamellosa</i> green	1
Montipóra <i>Montipora lamellosa</i> purple	1
Houbovník <i>Pachyseris</i> sp.	3
Sasankovec <i>Palythoa</i> sp. green	2
Houbovník kaktusový <i>Pavona cactus</i>	3
Houbovník lupenitý <i>Pavona decussata</i>	6
Sasanka <i>Phymanthus</i> sp.	17
Laločník <i>Pinnigorgia</i> sp.	11
Pórovník <i>Pocillopora</i> sp.	3
Dírkovník <i>Porites</i> sp.	1
Korálovník <i>Rhodactis</i> sp. green	19
Laločnice <i>Sarcophyton</i> sp.	6

Druh	[ks]
Pórovník úhledný <i>Seriatopora caliendrum</i>	9
Pórovník bodlinatý <i>Seriatopora hystrix</i> green	2
Pórovník bodlinatý <i>Seriatopora hystrix</i> red	7
Laločnice <i>Sinularia</i> sp.	10
Laločnice <i>Sinularia</i> sp. green	6
Pórovník <i>Stylophora</i> sp.	3
Pórovník <i>Stylophora</i> sp. purple	3
Varhanitka červená <i>Tubipora musica</i>	8
Dendrofyta <i>Turbinaria</i> sp.	3
Laločník <i>Xenia</i> sp.	1
Sasankovec <i>Zoanthus</i> sp. red	7
Celkem	351

Zpracovali: Tomáš Podhorka, Josef Drtil

DALŠÍ AKTIVITY CHOVATELSKÉHO ÚSEKU

VÝZKUM

Zoologická zahrada Olomouc spolupracuje na výzkumu s mnoha univerzitami a dalšími institucemi na území ČR a dalších států. Studenti tak v naší zoo zpracovávají bakalářské, diplomové a doktorandské práce a někteří přímo zde získávají i praktické zkušenosti během praxí.

Výzkum vnitrostátní:

- **Spolupráce při řešení problémů s vnitřními parazity u exotických zvířat** (Ústav parazitologie VFU Brno)
- **Flexibilita vokalizace u gibbonů zlatolicích** (P. Bolechová, Michal Hradec; ČZU)
- **Mikrobiom gibbonů rodu *Nomascus***: vliv složení krmné dávky na zdravotní stav a výskyt bifidobakterií (V. Neuzil Bunešová, P. Bolechová; ČZU)
- **Vliv velikosti a složení skupiny na reprodukční úspěch a délku života reprodukčních párů drápkatých opic** (M. Másilková; Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)

Výzkum mezinárodní:

- **Conservation of cranes of Eurasia** (T. Kashentseva; Zoo Moskva)

SPULUPRÁCE SE STUDENTY

Bakalářské práce:

- **Hodnocení úrovně welfare lemurů kata ve vybraných zoo** (V. Šmídová; VFU)
- **Zhodnocení zoohygienických podmínek chovu přežvýkavců v zoologických zahradách** (D. Mánková; Mendlova univerzita v Brně)
- **Ekologie a etologie kamzika horského (*Rupicapra rupicapra*) a dynamika uměle vysazené populace v Českém Švýcarsku** (V. Kasič; UJEP)

Studenti VFU v Brně obor Welfare
/VFU Brno welfare faculty students/

- **Problematika využívání náhradních krmných směsí pro výživu mravenčnicka velkého a mravenčnicka čtyřprstého v lidské péči** (E. Veselá; ČZU)

Diplomové práce:

- **Značkování u několika druhů lemurů chovaných v lidské péči** (T. Sommerlík; Ostravská univerzita)
- **Analýza výskytu gastrointestinálních parazitů v chovu velkých kočkovitých šelem a gepardů v zoologických zahradách ČR** (I. Brada; ČZU)
- **Chov lemurů v českých zoologických zahradách** (M. Pavlíková; ČZU)

Dizertační práce:

- **Problematika kojení a alokovení několika vybraných druhů podčeledi *Caprinae*** (S. Kubičková; Ostravská univerzita)

Středoškolská odborná činnost:

- **Etologické pozorování vari černobilého** (S. Tomášková; Gymnázium Brno-Řečkovice)
- **Zmapování chovu lemurů kata v zoologických zahradách** (O. Hadaš; Biskupské gymnázium Hradec Králové)

Student VFU v Brně Jan Kirner na praxi
/VFU Brno student during practice/

- Chov tygra ussurijského v zoologických zahradách (I. Kaplová; Vyšší odborná škola Boskovice)

Praxe studentů v Zoo Olomouc:

- Tauferova střední odborná škola veterinární Kroměříž – 8 studentů
- Střední škola zahradnická a technická Litomyšl – 22 studentů
- Střední škola zemědělská a zahradnická Olomouc – 18 studentů
- Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre – 1 student – praxe 6 měsíců
- VFU Brno, Ochrana zvířat a welfare – 1 studentka
- ČZU – Institut tropů a subtropů – 1 student
- Střední škola zemědělská, Přerov – 1 student

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

IN SITU PROJEKT PRO OCHRANU GIBONŮ VE VIETNAMU

Giboni rodu *Nomascus* patří mezi velmi ohrožené primáty. Projekt zaměřený na druh *Nomascus annamensis* je situován do Národního parku v Kon Ka Kinh ve Vietnamu a funguje od roku 2016. Svým pojetím navazuje na podobný projekt zaměřený na gibona zlatolícího (*Nomascus gabriellae*) v přírodní rezervaci Nam Nung. Zapojilo se do něj již mnoho zoologických zahrad, které tento druh chovají. Největší podíl na jejich úbytku má ztráta životního prostředí, lov pro maso i za účelem prodeje mláďat jako domácích mazlíčků a využití v tradiční čínské medicíně. U gibonů rodu *Nomascus* je velmi dobře patrný pohlavní dimorfismus díky rozdílnému zbarvení mezi samci a samicemi. Samice jsou zbarveny do žluta a samci jsou černí. Zcela typický je pro ně tzv. „giboní zpěv“, který se díky své intenzitě nese i několik kilometrů. Hlasové projevy se u obou pohlaví liší a rozdíly jsou patrné i mezi druhy. Giboni si tak hájí své teritorium a zároveň slouží k vyhledávání partnera opačného pohlaví. Kon Ka Kinh National Park byl oficiálně založen v roce 2002 a jedná se o největší park ve Vietnamu. Rozkládá se na 4 000

Gibon zlatolící (*Nomascus gabriellae*) /Yellow-cheeked Gibbon/

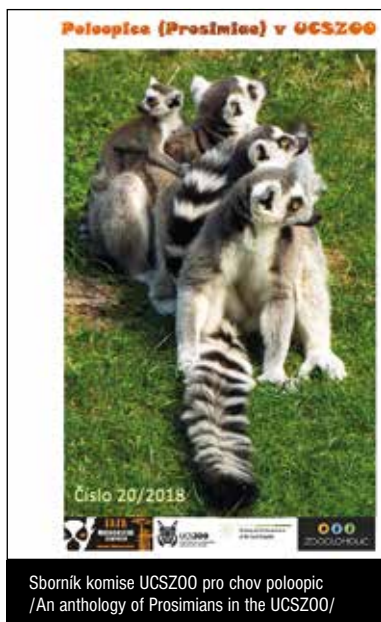
hektarech, v nadmořské výšce v rozmezí 600 až 1 748 m n. m. Toto území je hodnotné pro svou velkou biodiverzitu. Jsou v něm rozdílné klimatické podmínky i vegetační stupně. Žije zde mnoho endemických a ohrožených druhů – 42 druhů savců, 160 druhů ptáků a 51 druhů plazů. V národním parku se kromě gibonů vyskytuje dalších pět druhů primátů včetně langura duka (*Pygathrix cinerea*).

Projektové aktivity in situ monitorují rodiny gibonů, probíhá trénink rangerů v metodách monitoringu a identifikaci jednotlivých zvířat. Komunikuje se s místními obyvateli ohledně nutnosti ochrany zvířat a pracuje se s dětmi v místních školách. Zoo Olomouc se zapojila do podpory a sama bude seznamovat veřejnost s touto problematikou prostřednictvím šesti naučných panelů, které vznikly ve spolupráci s realizátory projektu a v roce 2020 budou rozmístěny v areálu.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Zoologická zahrada Olomouc vydává každoročně výroční zprávu, jejíž první číslo vyšlo již v roce 1995. Na zpracování výroční zprávy se podílí pracovníci všech úseků zoo. Kromě zhodnocení chovu jednotlivých zoologických skupin zvířat, výživy, veterinární péče, odborných článků a podrobných přehledů chovaných zvířat ve formě tabulek, zde čtenář najde i celou řadu dalších informací o chodu zoo, jejím marketingu, ekonomice či stavební činnosti. Publikace obsahuje zhruba 350 aktuálních fotografií.

Sborník komise UCSZOO pro chov poloopic
/An anthology of Prosimians in the UCSZOO/

V roce 2019 vydala zoologická zahrada také sborník, tentokrát již 20. v pořadí, odborné komise UCSZOO pro poloopice. Publikace obsahuje odborné články, překlady ze zahraniční literatury, zprávy z jednotlivých zoologických zahrad a stavy poloopic v členských zoo

Výroční zpráva 2018
/The Annual Report 2018/

sdužených v UCSZOO. Všechny zoologické zahrady, které poloopice chovají, obdržely tento sborník v tištěné i elektronické podobě na zasedání odborné komise pro poloopice v Zoo Hodonín.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

SOUTĚŽ „ODCHOV ROKU“

Vyhlášení výsledků 25. ročníku soutěže Odchov roku 2018 se konalo 17. 4. 2019 v bývalém kapucinském klášteře ve Fulneku, stejně jako v předchozích letech. V soutěži, kterou vyhlašuje sdružení Česká ZOO ve spolupráci s Uníí českých a slovenských zoologických zahrad, jsou vyhodnoceny nejcennější odchovy v kategorii savců, ptáků a ostatních živočichů za uplynulý rok. Při této slavnostní akci jsme zavzpomínali na Ing. Jana Filipa, který před 25 lety založil tuto soutěž i celé sdružení a který na konci roku 2017 zemřel. Příspěvky přihlášené olomouckou zoo se tentokrát ve velmi silné konkurenci na stupních vítězů neumístily.

Výsledky

Kategorie savci:

1. langur duk – Zoo Chleby
2. babirusa celebeská – Zoo Jihlava
3. medvěd plavý – Zoo Hluboká nad Vltavou

Kategorie ptáci:

1. orel jestřábí – Zoo Liberec
2. dvojzoborožec žlutozobý – Zoo Zlín
3. kasuár přílbový – Zoo Zlín

Kategorie ostatní:

1. kajman klínohlavý – Zoo Ústí nad Labem
2. dlouhokrčka McCordova – Zoo Brno
3. korovec mexický – Zoo Ústí nad Labem

Stavba roku: Expozice vlků – Zoo Bratislava

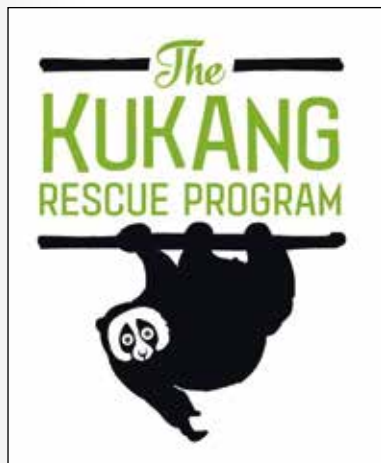
Přestavba roku: Expozice mravenců – Zoo Hluboká nad Vltavou

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

ZÁCHRANNÝ PROGRAM KUKANG - OCHRANA OUTLONĚ VÁHAVÉHO NA SUMATŘE

Tento rok se záchranný program Kukang zapojil do zahraniční spolupráce mezi ambasádou ČR v *Jakartě* a Ministerstvem zahraničních věcí ČR, od kterého získal podporu v rámci grantu nazvaného „Malý lokální projekt rozvojové pomoci“. Tento grant byl získán na podporu tří komunit na severu Sumatry pomocí environmentálního vzdělávání, produkce udržitelné kávy a ochrany ohrožených druhů zvířat. V rámci této dotace jsme podpořili výstavbu další anglicko-environmentální školy a knihovny v jedné z odlehklých vesnic. Naše již dříve vybudovaná škola v *Bandar Baru* byla vybavena stoly, židlemi, skříněmi. V námi spravované terénní oblasti vznikla informačně vzdělávací centra pro farmáře, bývalé lovce a mnoho dalšího.

V roce 2019 v našem záchranném centru přibýlo několik dobrovolníků. První byla *Emese Éva Angyal* z *Budapešti*, která pomáhala s výukou angličtiny a environmentální výchovy ve škole a v nově založeném klubu pro mladistvé a dospělé tzv. *English Environmental Club (EEC)*. Jeho hlavní náplní je seznámení se s ekologickými problémy *Indonésie* a jak je může každý sám ovlivnit. Naše záchranné centrum navštívili dokumentaristé *Ondřej Kanyza* a *Vít Smékal*, s nimiž jsme natáčeli aktivity našeho programu. Kukang tým se letos vydal do *Thajska*, aby zdokumentoval nelegální nabízení outloňů k focení se s turisty za peníze. Z této cesty vzniklo video o zodpovědném turismu, které můžete nalézt na: www.youtube.com/watch?v=cxrLOT947EQ. V březnu jsme pokračovali s monitoringem naší terénní oblasti. Hlavní náplní práce bylo vyhodnocování dané lokality jako vhodné či nevhodné pro budoucí pilotní vypouštění rehabilitovaných outloňů, výběr místa pro habituační klec a monitorování současné situace místní populace outloňů i dalších zvířat. Rovněž pokračovalo plánování založení komunity „*Kukang Coffee Community*“,

kteřá má sdružovat farmáře ochotné se k tomuto ambicióznímu ochrannářskému projektu přidat. Cílem bude pomoc zapojeným farmářům v pěstování ekologické kávy a její následný odkup Kukang programem za cenu vyšší, než jakou by jako jednotlivci dostali na trhu. Na oplátku nebude z jejich strany docházet k zabíjení ohrožených divokých zvířat. Naše záchranné centrum ve vesnici *Bandar Baru* prošlo nemalými změnami. V dubnu jsme rozšířili karanténu pro outloně o čtyři výběhy. Dále byla postavena nová vodárna, která zásobuje celé centrum čistou vodou, a nový domek pro ošetřovatele outloňů.

Outloň váhavý (*Nycticebus coucang*)
/Greater Slow Loris/

Děti z anglicko-environmentální školy
/Children from the English-Environmental School/

Lekce environmentální výchovy v knihovně
/Environmental education lessons in the library/

Monitoring outloňů a jiných nočních zvířat
/Monitoring of bats and other nocturnal animals/

Nová anglicko-environmentální škola a knihovna
/New English-Environmental School and Library/

The Kukang Rescue Program je aktivní i v České republice, kde proběhlo několik přednášek doplněných prodejními stánkem na podporu programu. Mezi takové akce patřil například Den pro zoologické zahrady, který se uskutečnil 7. 9. v Zoo Olomouc. Zapojili jsme se také do nového programu České koalice na ochranu biodiverzity (CCBC), tzv. „CCBC do škol“, to znamená, že navštívíme české školy a přednášíme o ilegálním obchodu se zvířaty, ochraně outloňů a přírody v Indonésii.

Kampaň Ukradená divočina, jejíž spoluzakladatelem je i The Kukang Rescue Program, má za sebou již rok svého fungování. Sedm vzdělávacích panelů, které informují o nelegálním obchodování s chráněnými druhy zvířat a jejich částmi, najdete také v Zoo Olomouc. Skvělá zpráva přišla z německé NaturZoo Rheine. Jde o další úspěšnou evropskou zoologickou zahradu, která se rozhodla zapojit do záchranného programu Kukang a podpořit ochranu outloňů a boj proti ilegálnímu obchodu se zvířaty na Sumatře.

Všechny aktivity a novinky ohledně The Kukang Rescue Programu a Ukradené divočiny můžete sledovat na našich webových stránkách www.kukang.org, www.ukradenadivocina.org či facebooku www.facebook.com/project.kukang, www.facebook.com/IAmNotYourToy a www.facebook.com/ukradena.divocina.

*Zpracovala: Ing. Lucie Čizvářová,
terénní zooložka Zoo Olomouc*

Stanoviště Derbianus na Dni pro zoologické zahrady /Derbianusstation during the Zoo Day/

DERBIANUS CONSERVATION

Zoologická zahrada Olomouc je již čtyři roky členem sdružení Derbianus Conservation, které se zabývá ochranou kriticky ohrožené antilopy Derbyho v oblasti jejího přirozeného výskytu. Akce Den s antilopou, která byla v posledních čtyřech letech uspořádána vždy na začátku září a jejíž výtěžek putuje na konto ve prospěch této antilopy, byla v roce 2019 zařazena do programu akce Den pro zoologické zahrady. Zúčastnily se dvě členky sdružení Derbianus Conservation, které prodávaly různé propagační předměty, trička, malovaly na obličej nebo poskytovaly různé informace o tomto programu. Bohužel to, co nemůžeme ovlivnit a nelze ani naplánovat, je počasí, které v den konání akce bylo extrémně deštivé, a proto akce nevyšla úplně podle našich představ.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

DOBROVOLNÍCI V ZOO OLOMOUC

Dobrovolnická činnost v Zoo Olomouc má několikiletou tradici, započali jsme s ní již v roce 2013. Vzhledem k tomu, že dobrovolnická základna se stále víc zmenšuje, rozhodli jsme se v letošním roce k náboru nových členů. Chůf se k nám připojit projevilo na 120 zájemců, z čehož jsme měli velkou radost. Díky velkému zájmu pomáhat jsme ve srovnání s předešlými léty mohli uspořádat více akcí, kterých se standardně účastnilo mezi 10–20 členy.

Dobrovolníci pomáhali s úklidem výběhů /Volunteers helping cleaning up paddocks/

V roce 2019 dobrovolníci pomáhali:

- 6. 4., 11. 4., 13. 4., 4. 5. – úklid zoologické zahrady po březnové vichřici
- 2. 6. – výroba enrichmentu pro zvířata
- 10. 8. – pomoc dobrovolníků na akci „Den bez palmového oleje“
- 7. 9. – účast dobrovolníků na akci „Den pro zoologické zahrady“
- 12.–13. 10. – sázení stromků v areálu zoo
- 20. 10. – dlabání dýní na Večer duchů

Raketový nárůst zájmu o pomoc zoologické zahradě nastal po březnové vichřici Eberhard, kdy bylo nutné zrealizovat několik úklidových brigád a výsadeb stromů. Pomáhali nejen lidé zařazení do dobrovolnického programu, ale i široká veřejnost – školy, organizace, spolky, sdružení a mnoho dalších. Za což všem moc děkujeme.

V rámci svolávaných aktivit mezi nejoblíbenější patří dlabání dýní, které pak využíváme jako světelné dekorace na Večeru duchů. Těto činnosti se zúčastnilo zhruba 30 zájemců. Kromě

Pomáhali také při sázení stromků /They are also helping to plant trees/

Dobrovolníci se zapojili do přípravy enrichmentu
/Volunteers involved in enrichment preparation/

dobrovolníků dorazili se kreativně vyřadit i děti z přírodovědného oddílu Duha – Rysi, s nimiž rovněž dlouhodobě spolupracujeme.

I v roce 2020 budou u nás dobrovolníci vítáni, rádi bychom naplánovali více společných akcí, které budou jednak prospěšné zoo, ale zároveň příjemným a pozitivním prožitkem pro samotné účastníky. Co je totiž lepšího než pocit z dobře odvedené práce a semknutá parta přátel, kteří se k nám rádi vracejí. Tímto moc děkujeme všem za pomoc a drahocenný čas, který věnují naší zoologické zahradě, a těšíme se na další spolupráci.

*Zpracovali: Mgr. Dana Smičková,
Mgr. Pavel Javůrek*

SPOLUPRÁCE S DOMEM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUČ

Spolupráce s DDM pokračovala ve stejném přátelském duchu jako v předchozích letech. Zooklub se schází pravidelně každý čtvrtek

odpoledne v areálu Zoologické zahrady Olomouc pod vedením Kateřiny Valušové a Evy Havlické. Schůzky navštěvovalo v uplynulém roce 25 dětí ve věku od 7 do 15 let a tři instruktorky, odrostlé členky zooklubu Anička, Klárka a Eliška.

Součástí programu je vždy celoroční hra.

V DDM se řídíme nikoliv kalendářním, ale školním rokem. V první polovině roku, od ledna do června, jsme si hráli na reportéry, kteří objevovali zajímavá místa naší planety, a z těchto míst pořizovali reportáže. Jednotlivé týmy vytvořily své vlastní odborné časopisy s články o cestě do Indonésie a o ochraně mořských želv. Tyto časopisy nebyly pouze stroze odborné, ale obsahovaly také křížovky, doplňovačky a komiksy, které děti mají velmi rády.

Od září, tedy v novém školním roce, proběhla hra nazvaná „Jak se žije zvířatům“. Děti se postupně setkávaly s živočišnými druhy chovanými v Zoo Olomouc, seznámily se se základními fakty o nich a hlavně se dozvěděly zajímavosti z jejich života ve volné přírodě.

Věnovali jsme se i problematice jejich ohrožení a seznámily i s příbuznými druhy.

Zooklubáci jsou tradičními spoluorganizátoři některých akcí v zoologické zahradě. Jedná se především o Den země v zoo. Na této akci návštěvníci, hlavně děti, plní různé úkoly na sedmi stanovištích, pořadatelé jsou naši přátelé z řad zaměstnanců DDM Olomouc a děti ze zooklubu. Letošní téma bylo nazváno Kopyta a kopýtko. V den konání akce byla velká zima a sněžilo, takže účast byla malá. Dalšími pravidelnými činnostmi jsou dlabání dýní před Večerem duchů či výroba ozdob na Vánoční strom pro zvířata a jeho zdobení. Aby byl program pestřejší, zařadili jsme mezi schůzky také Halloweenský a Mikulášský speciál. Pochopitelně hrajeme rovněž spoustu her. V průběhu roku jsme uspořádali tři výlety, kterých se zúčastnily děti ze zooklubu, někteří rodiče, několik bývalých členů a zaměstnanci zoologické zahrady. O jarních prázdninách proběhl velmi příjemný výlet do Zoo Hodonín, kde se našim dětem věnovaly pracovnice marketingového úseku. V květnu pravidelně pořádáme výlet do některé ze zahraničních zoologických zahrad. Tentokrát jsme jeli do Wrocławu, kde jsme nejvíce času strávili v novém obrovském pavilonu, který je věnován africkým zvířatům více či méně vázaným na vodní prostředí. O podzimních prázdninách jsme navštívili brněnskou zoologickou zahradu.

Jako každý rok na konci prázdnin se uskutečnil příměstský tábor DDM, kterého se zúčastnilo 35 dětí a 2 instruktorky. Tábor proběhl pod vedením Mgr. Hany Matysové, RNDr. Evy Havlícké, Kateřiny Valušové, s programem vydatně pomáhali i pracovníci zoologické zahrady.

Velmi přínosná je i odborná spolupráce pracovníků DDM Olomouc a Zoo Olomouc při přípravě přírodovědných stezek, které napomáhají návštěvníkům zábavnou formou načerpat množství vědomostí o zoologii a ochraně přírody.

*Zpracovaly: RNDr. Eva Havlícká,
RNDr. Libuše Veselá*

Schůzka zooklubu v zoo
/Zoo club meeting at the zoo/

Děti se v zooklubu seznámí s kontaktními zvířaty
/Children are introduced to contact animals/

Den země – „Kopyta a kopýtko“
/Earth Day – “Hooves big and small”/

Zooklub pomáhal i s dlabáním dýní
/Zoo club helping with pumpkin carving/

VETERINÁRNÍ PÉČE

Veterinární péči v zoo zajišťovaly: privátní veterinární lékařky MVDr. Lenka Chrastinová, MVDr. Ivana Amoussa a Veterinární klinika MVDr. Michaela Mazocha

Laboratorní vyšetření: zejména Státní veterinární ústav Olomouc, dále Laboklin Czech, SVÚ Praha, Genservice, s. r. o., Brno

Dohled nad nákazami a transporty: KVS SVS pro Olomoucký kraj

Začátek tohoto roku se neodbýval jako každoročně ve znamení preventivních veterinárních úkonů, ale vichřice Eberhard se nám postarala i o další práci při odchytu zvířat, kterým pomohla překonat ploty výběhů. Zejména kozorožci kavkazští se nejen nám, ale i obyvatelům Velké Bystřice, postarali

MVDr. Lenka Chrastinová
/Lenka Chrastinová, DVM/

Vakcinace vlků
/Vaccination of wolves/

o zábavu. Při odchytu nakonec nebyli úspěšní ani ředitel zoo, ani veterinářka v převleku za hejkala, ale trpělivý ošetřovatel Michal Trizma. Po různých i úsměvných situacích byli všichni tři „útěkáři“ vráceni ke svému stádu v zoo.

K zajímavým ortopedickým případům patřila otevřená komplikovaná tříštitvá zlomenina tarzálního kloubu kozorožce kavkazského. Přes nepříznivou prognózu se zranění po šesti týdnech antibiotických výplachů, aplikace celkových širokospektrálních antibiotik a klídu, zhojilo. Pacient v současné době končetinu normálně používá bez známek kulhání.

Dalším ortopedickým pacientem byl kočkodan, kterému při šarvátce jeho spolubydlící překousli na pánevní končetině v celém průběhu Achillovu šlachu. Při chirurgické intervenci jsme se pokusili o suturu a končetina byla znehybněna castovou dlahou. Do okolí šlachy byla aplikována autologní aktivovaná plazma. Po zhojení tkáně jsme samici kočkodana vypustili do výběhu. Po několika týdnech začala končetinu sama postupně zatěžovat.

Jako každoročně i letos jsme měli několik případů nekrobacilózy u klokanů. Tyto případy jsme řešili chirurgickým debreedmentem postižené tkáně, exstirpací zasažených zubů a celkovou i lokální aplikací antibiotik. Ke zvýšení celkové imunity jsme podávali vitamín C a betaglukany.

U lam alpak jsme se potýkali v několika případech s málo životaschopnými mláďaty,

Aplikace antibiotik oryxům
/Application of antibiotics to Gemsbok/

Kontrola zdravotního stavu po průjmu
/Health check of Gemsbok calf/

Ošetření abscesu ucha klokana
/Treatment of Kangaroo ear/

Odběr krve adaxa
/Taking blood sample of Addax/

Ošetření Achillovy šlachy kočkodana husarského
/Treatment of the Achilles tendon of Patas Monkey/

Odčervení jeřába
/Devorming of the Crane/

Sonografické vyšetření lemura vari
/Sonography of the Black and White Lemur/

Ošetření nohy hadilova
/Treatment of the Secretary Bird's leg/

Odběr krve geparda na vyšetření
/Examination of the Cheetah's blood/

RTG vyšetření kosmana
/X-ray examination of a Marmoset/

Vyšetření nosní dutiny urzona
/Examination of the nasal cavity of the American Porcupine/

Korekce chrupu osla
/The Donkey teeth correction/

Oččervení hadilova
/Devorming of the Secretary Bird/

Odběr výtěrů urzona
/Collection of American Porcupine swabs/

Ošetření kousných zranění vlka
/Treatment of bitten Wolf/

Převaz nohy kočkodana
/Patas Monkey's leg dressing/

Extrakce zubu klokana rudého
/Red Kangaroo tooth extraction/

kteřá nakonec i přes intenzivní léčbu podlehla bakteriální infekci.

Dále jsme pokračovali v řešení krmné dávky a managementu chovu stromových mravenečníků. Probíhaly pravidelné odběry krve k biochemickému a cytologickému screeningu i bakteriologická vyšetření.

V následujícím roce máme v plánu kromě drobných úprav krmení také zvýšit imunitní odpověď organismu pomocí betaaglukanů a dále vytvořit ve spolupráci s Teoretickými ústavu Lékařské fakulty Olomouc autovakcínu proti nejčastějším patogenům.

Naši geriatřičtí pacienti trpící postižením pohybového aparátu – velbloudice dvouhrbá Eliška a chovný samec lva berberského – prošli několika aplikacemi chondroprotektiv, u lva bylo nutno použít i depotní kortikosteroidy.

Pravidelná každoroční veterinární preventivní péče zahrnovala vakcinace, odčervení a následnou koprologickou kontrolu, odběry krve k serologickému a biochemickému vy-

šetření, krevní obraz i cytologii otiskových preparátů, dále náhodné rozborů kvality a složení krmiva a pravidelnou desinfekci používaných prostor.

Do následujícího roku máme přichystaná některá vyšetření, která bychom rádi využili ke zlepšení preventivních veterinárních zákroků.

Zpracovala: MVDr. Lenka Chrastinová

VÝŽIVA A KRMENÍ

ZOOOLOMOUC

V roce 2019 bylo spotřebováno krmení v hodnotě 6 135 270,24 Kč. Náklady na 1 krmný den tedy činily 16 809 Kč. Část nákladů byla hrazena z dotace Ministerstva životního prostředí, a to v částce 1 106 238 Kč.

V hlavní sezóně jsme opět ke krmným dávkám kopytníkům přidávali zelené krmení, které je bohaté na bílkoviny a vlákninu. Jednalo se zejména o vojtěšku, které se v letošním roce podařilo sklídit díky příznivému počasí 3 seče porostu. V zimním období přidáváme skoro všem kopytníkům travní senáž. Krmíme jí již od roku 2018 a velmi se nám osvědčila. Zvířata ji velmi dobře přijímají a je bohatá na bílkoviny, vitamíny a minerální látky.

I v tomto roce jsme pro listožravé primáty připravili na zimu vítané zpestření v podobě lahodných výhonků mladých lístků vrby, třešně a lípy. Díky novému většímu mrazáku jsme mohli lístky zamrazit větší množství a přidávat je i jiným zvířatům, například damanům. Pro lenochody jsme přichystali na zimu listy maliníku.

Do krmných dávek některých zvířat – zejména primátů, damanů, urzonů, lenochodů a mravenečníků – jsme začali přidávat betaglukany. Jedná se o čistě přírodní látky, které se získávají především z kvasinek *Saccharomyces cerevisiae*. Betaglukany podporují imunitu a někteří odborníci je považují dokonce za neúčinnější způsob posilování imunitního systému. Jejich účinek se projevuje zvýšením činnosti fagocytů, mezi něž patří např. makrofágy, výsledkem je produkce peptidů, které chrání organismus proti infekci.

U gibonů jsme přistoupili k nové krmné dávce, která se skládá především z luštěnin, zeleniny a granulí. Naopak jsme vyřadili ovoce, z důvodu nadbytku cukru a také příspěví k lepšímu trávení, protože zelenina má vyšší obsah vlákniny. Stávající granule pro primáty od firmy Mazurí jsme nahradili granulemi pro listožravé opice Leaf Eater, které mají vysoký obsah vlákniny.

Děkujeme sponzorům, kteří i v letošním roce poskytli naši zoologické zahradě naturální dary, jež jsou součástí krmných dávek. Jedná se zejména o firmy Dajana Pet, Ahold ČR a mnoho dalších.

Zpracovala: Mgr. Dana Smičková

Krmivo	Náklady (Kč)
Maso (hovězí, vepřové, skopové, kuřecí)	1.309.817
Ovoce a zelenina	1.007.710
Granule pro kopytníky	762.483
Granule pro ptáky	194.968
Granule pro opice	144.433
Seno, sláma	578.340
Zrniny	135.390
Hlodavci, králíci	242.035
Hmyz	258.424
Mořské plody	298.116
Vejce	87.200
Arabská guma	35.720
Luvos	9.852

Využití enrichmentových prvků u lemuru kata
/Use of enrichment elements for Ring-tailed Lemurs/

Rozvoz zeleného krmení
/Delivery of green feeding/

Rozvoz krmiva ze skladu si zajišťují jednotlivé úseky
/The delivery of feed is ensured by individual sections/

Navážení sena
/Delivering of the hay/

Dobrovolníci při přípravě krmení na zimu
/Volunteers preparing feed for the winter/

Kopytníci mají v sezoně dostatek zeleného krmení
/Ungulates have plenty of green feed during the season/

Krmné stoly se u makaků osvědčily
/Feeding tables have proved successful for Macaques/

U primátů jsme upravili krmné dávky
/For primates, we have adjusted the feed rationing/

MARKETING ZOO

ZOOLOMOUC

NÁVŠTĚVNOST ZOO OLOMOUC V ROCE 2019

Rok 2019 jsme začínali s jasnou vizí, avšak nelehkým cílem překonat či alespoň dorovnat rekordní návštěvnost roku 2018, která dosáhla úctyhodných 357 221 návštěvníků. Tento plán se postupně začal jevit jako nereálný, obzvláště po březnové vichřici Eberhard, která si vyžádala nejen úplné uzavření zahrady pro návštěvníky na dva dny, ale i následně měla negativní dopad na návštěvnost kvůli obavám veřejnosti o stav zahrady po vichřici. Pokles návštěvnosti oproti předchozím rokům byl hlavně ve čtyřech měsících následujících po vichřici (duben až červenec), které se staly ve srovnání posledních tří let nejslabšími.

Nejvydařenější marketingovou akcí byl Večer duchů /The successful event was the Ghosts Evening/

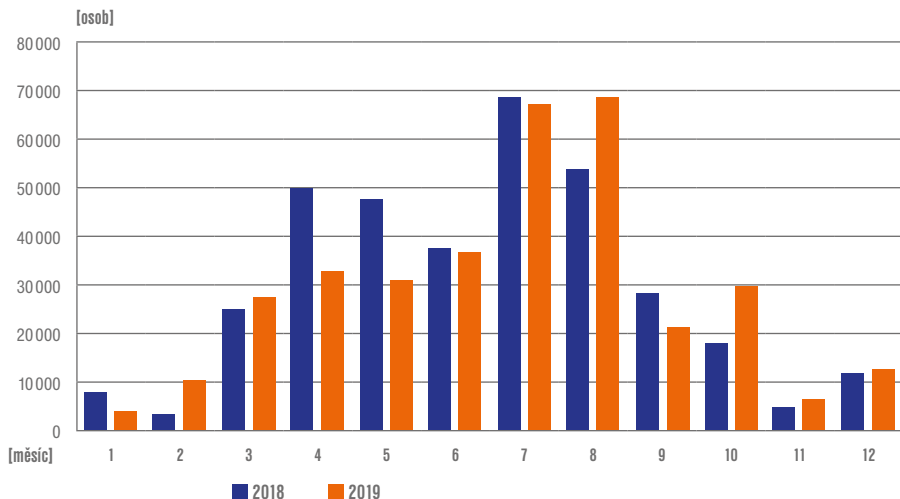
Na Velikonoční pondělí zoo navštívilo 5 486 osob /5,486 people visited the zoo on Easter Monday/

Vývoj návštěvnosti v roce 2019 a její srovnání s rokem 2018

2018	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Součet
Dospělí	2 835	1 949	7 528	26 292	22 508	14 128	33 563	25 440	14 047	7 429	2 879	5 255	163 853
Mládež	1 347	1 117	3 944	12 764	11 271	6 870	21 353	18 017	6 696	5 288	1 438	4 215	94 320
Sponzoři	1 758	557	7 370	1 213	1 174	998	36	216	1 567	577	119	645	16 230
Škola	25	38	134	1 349	4 187	8 650	654	760	779	822	215	227	17 840
Zlevněné vstupné	863	591	2 470	4 761	4 799	3 777	7 074	5 853	2 894	2 022	691	1 890	37 685
Platící celkem	6 828	4 252	21 446	46 379	43 939	34 423	62 680	50 286	25 983	16 138	5 342	12 232	329 928
Neplatící	119	92	230	519	1 016	1 272	768	923	846	841	216	355	7 197
Děti do 3 let	353	213	1 023	3 161	2 733	1 793	3 973	3 100	1 983	913	362	489	20 096
Celková návštěvnost	7 300	4 557	22 699	50 059	47 688	37 488	67 421	54 309	28 812	17 892	5 920	13 076	357 221
Kumulativní	7 300	11 857	34 556	84 615	132 303	169 791	237 212	291 521	320 333	338 225	344 145	357 221	

2019	Leden	Únor	Březen	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Součet
Dospělí	1 574	5 618	10 613	17 221	14 075	14 540	31 298	33 034	11 122	12 164	3 025	5 516	159 800
Mládež	758	3 097	5 363	8 525	7 191	7 128	21 937	23 142	5 035	11 817	1 536	4 547	100 076
Sponzoři	413	589	7 099	786	368	612	332	158	243	804	308	759	12 471
Škola	22	17	105	1 057	3 117	7 573	447	711	782	526	222	79	14 658
Zlevněné vstupné	641	1 389	2 215	3 073	3 581	2 963	7 029	6 508	2 149	2 562	990	1 698	34 798
Platící celkem	3 408	10 710	25 395	30 662	28 332	32 816	61 043	63 553	19 331	27 873	6 081	12 599	321 803
Neplatící	105	169	292	416	809	2 328	958	714	624	969	863	252	8 499
Děti do 3 let	134	508	1 440	1 851	1 450	1 717	3 506	3 697	1 040	1 577	411	576	17 907
Celková návštěvnost	3 647	11 387	27 127	32 929	30 591	36 861	65 507	67 964	20 995	30 419	7 355	13 427	348 209
Kumulativní	3 647	15 034	42 161	75 090	105 681	142 542	208 049	276 013	297 008	327 427	334 782	348 209	
Porovnání měsíční	-3 653	6 830	4 428	-17 130	-17 097	-627	-1 914	13 655	-7 817	12 527	1 435	351	
Porovnání kumulativní	-3 653	3 177	7 605	-9 525	-26 622	-27 249	-29 163	-15 508	-23 325	-10 798	-9 363	-9 012	

Graf vývoje návštěvnosti v roce 2018 a 2019

Naopak srpen se stal návštěvnicky nejsilnějším, stejně jako i další měsíce říjen, listopad a prosinec. Celoroční návštěvnost tu loňskou sice nedohнала, ale díky silným podzimním a zimním měsícům zůstala za ní s celkovým počtem 348 209 osob pozadu pouze o 9 012 návštěvníků, což je však ve srovnání s rokem 2017 stále o 9 047 více.

Návštěvnicky nejatraktivnějším měsícem se stal srpen, kdy zoo navštívilo 67 964 osob, naopak v lednu přišlo návštěvníků nejméně – 3 647. Pokud pomineme 11.–12. 3., tedy dva dny následující hned po vichřici, kdy byla zahrada zcela mimořádně uzavřena, nejslabším dnem roku byl 21. listopad s pouhými dvěma návštěvníky. Tradičního rekordmana – Velikonoční pondělí s návštěvností 5 486 osob tentokrát zcela pokořil Večer duchů (26. října) s krásným počtem 7 746 návštěvníků a strašidel, čímž se stal dnem s nejvyšší návštěvností celého roku.

Halloweenský rej zahájený sobotním Večerem duchů se letos protáhl přes celý prodloužený víkend až do pondělí 28. 10. V neděli a pondělí se už sice nestrašilo tolik jako v sobotu, avšak tematicky nazdobená zahrada nalákala během těchto tří dnů celkem 15 137 návštěvníků.

Obdobně tomu bylo s oblíbenými vánočními večerními prohlídkami, Štědrým dnem a vůbec celým obdobím vánočních svátků, kdy od 24. prosince do konce roku přišlo relaxovat a shlédnout výzdobu zahrady celkem 9 474 návštěvníků.

Detailnější informace o vývoji počtu návštěvníků včetně vzájemného porovnání uplynulých dvou let jsou uvedeny v tabulce a grafickém znázornění.

Zpracovala: Mgr. Ivana Mrtvá

PROPAGACE ZOO

Se stále se zvyšujícím počtem turistických cílů a rozšiřující se nabídkou různých zážitků musí i zoologická zahrada vhodně cílit na své zákazníky, aby je do svých prostor přilákala. Proto je potřeba oslovit potenciální návštěvníky.

Účinným nástrojem komunikace jsou rozhodně sociální sítě. Od loňského roku se výrazně zvýšila aktivita na našem instagramovém účtu, kde máme k 31. 12. 1 604 sledujících.

Podobně je tomu i na Facebooku – oproti roku 2018 má o 1 351 „To se mi líbí“ víc, tedy celkem 15 743. Návštěvníci se tak dozví nejen o novinkách, ale mohou aktivně komunikovat prostřednictvím zpráv přímo se zoo.

Využíváme i vlastní webové stránky, kde se kromě základních informací typu otevírací doba, výše vstupného, kontakty apod. dozvíte také o naší programové nabídce i celé řadě aktualit a zajímavostí z prostředí zoo. V letošním roce jsme prostřednictvím webu například komunikovali ve velké míře podrobnosti k příměstským táborům či spustili náborovou stránku dobrovolníků.

Další nemalý podíl na utváření naší tváře mají média, která informují veřejnost téměř o veškerém dění v zahradě. Prostřednictvím partnerských rádií propagujeme naše významnější akce, jako např. Velikonoce v zoo,

Reklamní stojan před galerií Šantovka
/Advertising stand in front of the Šantovka Gallery/

Nově polepený autobus
/Newly wrapped bus/

Večer duchů a Večerní vánoční prohlídky. Vše dohromady pak spojuje pravidelný internetový měsíčník Oryx vydávaný přímo Zoo Olomouc. Billboardové plochy, projekční stěny, city light vitríny a další mají za úkol nalákat návštěvníky svým nápaditým vizuálem. V rámci partnerství spolupracujeme s ostatními příspěvkovými organizacemi Statutárního města Olomouce, významnými olomouckými sportovní kluby, obchodními partnery, Pevností poznání, obchodní galerií Šantovkou, Vystavištěm Flora, olomouckými kiny, hypermarketem Globus a mnohými dalšími a dochází tak k vzájemné výměně a šíření propagačních materiálů.

NOVÉ VIZUÁLY

Naše úsilí se soustředilo zejména na „outdoorovou“ reklamu. Od podzimu 2019 brázdí ulice města nově polepený autobus, jehož grafika je natolik poutavá a svým způsobem i provokující, že nezůstává bez povšimnutí. Reklama také promlouvala k potenciálním návštěvníkům téměř každý měsíc z CLV vitrín rozmístěných v různých částech města Olomouce. Nechyběly ani billboardové plochy, využíváme dvě stabilní, které jsou umístěné na příjezdech od Šternberka a Lipníka n. B., dalších sedm v průběhu roku mění svá místa po Olomouci a jeho blízkém okolí a v sezoně bývají instalovány i do blízkých měst (Přerov, Prostějov atd.). V Olomouci u hlavního vlakového nádraží je umístěn billboard na velkoplošné obrazovce, na které nám souběžně běží reklamní spot.

ZOOLOMOUČ

„JSEM SPRATEK ZE ZOO.“

CHRONICKÝ ÚTĚKAŘ
 „Rnu se a krađu. Nikdo na mě nemá. Jsem chytrý jako opice, umím plavat, teplotní výkyvy zvládám hravě, šiju na sněhu i u moře, jsem prostě borec. A třeba jím letos neuteču.“
 makak červenolící

WWW.ZOO-OLOMOUC.CZ

ZOOLOMOUC

Vizuál nové reklamní kampaně
 /Visuals of new advertising campaigns/

Z dílny grafiků a marketingového oddělení vzešla nová celoroční kampaň, která slouží jako neotřelá pozvánka do zoo. Zoo na nich propagují samotná zvířata a jejich prostřednictvím jsme se snažili o zveřejnění zajímavosti z živočišné říše a současně o edukaci veřejnosti. Nové vizuály byly umístěny nejen v city light vitrínách, ale také na samonosných stojanech nesoucích vždy čtyři různé motivy zvířat. V centru města jsou nepřehlédnutelné a prokazatelně vyvolávají u lidí zájem. Jejich umístění se v rámci města mění, největší odezvy se jim dostalo před obchodním centrem Šantovka. Na většině míst se s nimi lidé fotí a fotografie poté sdílí na sociálních sítích.

VZDĚLÁVACÍ PANELE V AREÁLU ZOO

Vichřice a následně zpracování kalamitního dřeva poškodily některé naučné panely rozmístěné pod výběhem sobů. Protože tyto panely již neodpovídají současnému grafickému stylu zoo a vzhledem k jejich stáří by se stejně musely obnovit, rozhodli jsme se je postupně vyměnit za nové. Ty budou interaktivní, osazené tlačítky a elektronickým systémem, který návštěvníkům umožní zkontrol-

vat si správné odpovědi na dané otázky. Jako první byl vytvořen panel „Jaké mají zvířata stopy“, kde po stisknutí tlačítka příslušného zvířete a jeho stopy zazní akustický signál a rozsvítí se správná odpověď. Návštěvník tak pozná, že odpověděl správně, případně je upozorněn na nesprávnou odpověď. V tomto roce se podařilo první panel dopracovat po grafické i výrobní stránce, dokončení rámu, elektronického ovládní a instalaci tohoto technicky velmi náročného panelu předpokládáme v roce 2020. Ve stejném stylu se pak postupně budou předělávat i další panely z této série. Nové tabule nebudou instalovány

JAKÉ MAJÍ ZVÍŘATA STOPY

Naučný panel
 /Educational panel/

Nový vzhled cedulí pro jmenovky zvířat
/New look of animal label signs/

na stejné místo, ale budou umístěny v různých částech zoo. Další tabule, s výjimkou naučných na geostezce, jsme v tomto roce neinstalovali.

VEČER DUCHŮ 2019

V letošním roce se potvrdila úspěšnost marketingové akce s názvem Večer duchů. Tradice této akce začíná v roce 2009, kdy byla evidována první večerní lampionová prohlídka zoo v dušičkovém čase. Název Večer duchů byl poprvé použit v roce 2011. V prvních ročnících šlo o prohlídku s průvodcem, která ale vzhledem k zvyšujícímu se počtu návštěvníků nebyla akceptovatelná. Postupem let se totiž návštěvnost vyšplhala až na letošních neuvěřitelných 7 685 návštěvníků.

I v letošním roce návštěvníky potěšila řada novinek, které doplnily stávající repertoár této akce. Přibýly nové tematicky zaměřené dekorace v zastřešených kioscích. Nově akci ozvláštnil p. Tomáš Kašpařík se stánkem LEGO, který měl pro dětské návštěvníky

Foto z Večera duchů
/Photo from the Ghosts Evening/

Večer duchů se opět vydařil
/The Ghosts Evening succeeded again/

připravené drobné LEGO dárečky. Zoo byla tradičně nazdobena velkým množstvím dýní a skleněných lucerniček. Jako každý rok k nám zavítala Pevnost poznání se svými strašidelnými pokusy. Nechyběl ani stánek Rádía Čas s malováním na obličej a dušičková fotostěna. Pro nejmenší bylo otevřené strašidelné kasino, kde si návštěvníci mohli hodit v kostky s obludou, nebo se jinak „děsivě“ zabavit. V 16.00 proběhla volba „Miss děs ve dvou kategoriích – dítě a dospělý. Od 18.00 se všichni přítomní mohli vydat na Stezku hrůzy, kde potkávali různé nadpřirozené bytosti a strašidelné výjevy, které naháněly strach. Nesmí chybět zmínka o vynikajícím až „čarodobré“ jídelníčku v našich občerstveních, která tak podpořila zdárný průběh akce. Všichni zaměstnanci zoo byli stylově oblečení, za což jim náleží velký dík. Je radostí, že tato akce stmelila kolektivy některých úseků zoo.

Návštěvnost Večera duchů v jednotlivých letech

31. 10. 2009	1 004 návštěvníků (večer cca 120–150)
30. 10. 2010	1 980 návštěvníků
28. 10. 2011	2 345 návštěvníků
2. 11. 2012	2 199 návštěvníků
2. 11. 2013	2 364 návštěvníků
1. 11. 2014	3 620 návštěvníků
31. 10. 2015	4 919 návštěvníků (večer 3 698)
29. 10. 2016	4 761 návštěvníků (od 14 h 3 804)
28. 10. 2017	2 763 návštěvníků

27. 10. 2018 1 833 návštěvníků
26. 10. 2019 7 685 návštěvníků
27. 10. 2019 4 910 návštěvníků
28. 10. 2019 2 476 návštěvníků

DOPOLEDNE OŠETŘOVATELEM

V letošním roce se zážitkový program těšil velké oblibě. Celkově lze pozorovat enormní nárůst zájmu o tento typ programů.

Hlavním důvodem bude, že lidé materiálních věcí mají již dostatek, a tak se pídí po zážitcích, které člověku zprostředkují nečekané oživení všedního, hektického dne. A tak se Dopoledne ošetřovatelem stává velmi oblíbeným dárkem. Tento projekt v letošním roce potěšil 215 osob zúčastněných na 115 zážitkových programech. Letos se celkem prodalo 174 dárkových poukazů v hodnotě 417 000 Kč, což je o 50 ks více než v loňském roce.

Zážitkový program Dopoledne ošetřovatelem probíhá na chovatelských úsecích a má široké veřejnosti představit práci ošetřovatelů. Tento projekt je v nabídce již od roku 2010, kdy evidujeme první proběhlé akce tohoto typu. Cena programu činí 2 000 Kč pro jednu osobu a 2 500 Kč pro osobu s doprovodem. Všichni zúčastnění musí být starší 15 let, a pokud jsou mladší 18 let, musí mít písemný souhlas rodičů. Program trvá dvě hodiny, představí zblízka práci chovatelů a zajímavosti ze zvířecí říše. Probíhá ve všední dny od 9.00 do 11.00 a účastníci poté mohou dále setrvat v areálu zoo až do jejího zavření.

Zájemci programu mohou strávit svůj čas na mnoha chovatelských úsecích. Vybírají si vždy dvě místa a na každém stráví hodinu. Na výběr mají: žirafy, Jihoamerický pavilon, klokany-psouny-velbloudy, soby, opice, papoušky a jiné ptáky, terária, safari Euroasie, mořská akvária a pavilon Kalahari. Ohlas je vždy velmi pozitivní, lidé odcházejí nadšení a plní dojmů. Velké díky patří všem ošetřovatelům, kteří se do akce zapojují s vervou, elánem a dělí se s účastníky o informace a radost ze své profese.

Dárkový poukaz na Dopoledne ošetřovatelem
/Gift voucher on breeder morning/

SAFARI VOUCHER

Zoo Olomouc ve spolupráci s Magistrátem města Olomouce připravila limitovanou edici Safari voucherů, jejichž výtěžek putoval na obnovu zahrady po vichřici Eberhard. Nápad vzešel přímo od pana primátora Miroslava Žbánka. Majitelé těchto voucherů se stanou pasažéry unikátního vozu Lada Landola, které je zaveze do míst, kam se běžný návštěvník města a zoo nepodívá. Zájemci tak mohou nahlédnout za oponu radnice města, případně navštívit klenot Olomouce reprezentativní sál Komenia či secesní vilu Primavesi. Poté se terénním autem přesunou do Zoologické zahrady Olomouc. Tam na ně čeká nejen safari, ale i zázemí, setkání se zvířetem a v neposlední řadě oběd v restauraci Archa.

Voucher v hodnotě 8 000 Kč je určen až pro 4 osoby a lze jej objednat na e-mailové adrese marketing@zoo-olomouc.cz. V roce 2019 se z limitované edice 100 ks prodaly 4 vouchery. Jen ti řidiči byli nějáci divní – primátor města, ředitel zahrady, ošetřovatelé...

Primátor města Olomouce v safari Afrika
/Mayor of Olomouc in African Safari/

Panel z kampaně „Ukradená divočina“
/“Stolen Wilderness” campaign panel/

KAMPAŇ UKRADENÁ DIVOČINA

V rámci této kampaně jsme v areálu zoo rozmístili celkem šest panelů z první série výstavy fotografky Lucie Čížmářové odkazujících na ilegální obchod se zvířaty a jejich částmi. Jedná se o jeden z nejpálčivějších problémů, který ohrožuje divoká zvířata. Panely, jež informují neotřelým způsobem širokou veřejnost o této problematice, jsme umístili pod infokiosky a vyhlídky k vlkům a medvědům. V roce 2020 plánujeme v našem areálu zakomponovat i druhou sérii této výstavy.

MARKETINGOVÁ KOMISE V OLOMOUCI

Po dvacetileté pauze jsme se ve dnech 20. až 22. 11. opět stali zahradou, která pořádala setkání členů vzdělávací a marketingové komise UCSZOO. Na tomto setkání se každoročně zvyšuje počet účastníků a naše konferenční prostory by tak kapacitně nevyhovovaly. Proto jsme využili jeden z konferenčních sálů Clarion Congress Hotelu, v němž byli někteří hosté i ubytováni. Důvodem také byla jeho dobrá poloha v blízkosti vlakového nádraží a zastávky linky MHD směřující do zoo. Konference se zúčastnilo včetně zaměstnanců z řad marketingu Zoo Olomouc celkem 65 zástupců ze 17 dalších zoologických zahrad a jiných institucí (AOPK, ČSO, The Kukang Rescue Program, BrandCloud). Program začínal ve středu 20. 11. od 13.00 v Zoo Olomouc, kde jsme se po registraci a přivítání společně vydali na komentovanou prohlídku areálem. Po ní hosté odjeli do hotelu se ubytovat.

Foto z marketingové komise
/Photo from the marketing commission/

Účastníci neměli možnost ani vydechnout a už je čekala další část programu, přesun do historického centra Olomouce na prohlídku kostela sv. Michala. Zde nás očekával místní farář, který vyprávěl o historii této nádherné duchovní stavby. Zlatým hřebem pak byl výstup ke trojici zvonů. Poté následovala večere a neformální posezení. První ryze konferenční den odstartoval ve čtvrtek 21. 11. od 9.00 úvodním slovem ředitele Zoo Olomouc Dr. Ing. Radomíra Habáně, poté následovalo pět bloků příspěvků. Závěrečným bodem programu byla diskuze, která rozšířila některá témata, např. problematiku skleněných ploch v zoologických zahradách a novou EAZA kampaň. Poslední den konference jsme zaměřili do muzea vědy Pevnost poznání na dopolední blok přednášek, zejména z oblasti vzdělávání. Zde nás přivítal programový ředitel, který účastníkům představil oblast působení muzea a jeho programovou nabídku. Po oficiálním ukončení komise jsme prošli expozice, a tím zavřili tyto náročné, ale velmi plodné dny.

*Zpracovali: Mgr. Pavel Javůrek,
Lucie Skřípská, Iveta Gronská, Milan Kořínek*

GEOSTEZKA

Koncem roku 2016 jsme spustili projekt geologické stezky, tehdy vzniklo první stanoviště č. 2 nazvané „Sopečná kaldera s vytékajícím lávovým proudem“. V následujícím roce došlo

Rozpracované stanoviště „Žilné vyvřeliny“
/Developed geotrail station/

k výstavbě dalších stanovišť: č. 1 „Krytalické břidlice – amfibolity“, č. 8 „Usazené horniny – krasové kameny“, č. 9 „Kamenný potok: přeměněné horniny – krystalické břidlice“, č. 10 „Přeměněné horniny – krystalické břidlice, migmatity“ a č. 12 „Skarn“. V roce 2018 jsme vybudovali společné stanoviště č. 5 „Usazené horniny“ a č. 6 „Moravská droba“. Také v letošním roce výstavba geostezky pokračovala a vznikla dvě nová zastavení: č. 3 „Žilné vyvřeliny“ s gabionovou lavičkou, která se nachází poblíž stanoviště č. 2, a č. 4 „Pískovce“ za pavilonem Kalahari. Celou trasu bude po dokončení tvořit dvanáct zastavení umístěných v okolí obchůzkové cesty od vstupu do zoo až po výběh kozorožců kavkazských. Na každém z nich se nachází vždy několik geologických objektů, které si zájemci mohou zblízka prohlédnout a osahat. V rámci vzdělávání a environmentální výchovy je doplňují dva druhy panelů. Jeden je popisný a představuje instalované geologické objekty s jejich odbornými názvy a krátkými popisy. Druhý je naučný, objasňuje historické pochody vzniku těchto hornin, pojednává o významných lokalitách jejich výskytu v ČR i ve světě a praktickém využití. Návštěvník se dozví i další zajímavosti. Některá zastavení jsou rozšířena o odpočinková místa tvořená gabionovými lavičkami a stoly. Podklady pro odborné texty na tabulích připravují geologové, grafické studio pak dotváří celkový vzhled jednotlivých panelů. Po jejich výrobě je pak svépomocí instalujeme na určená místa. V roce 2019 jsme doplnili jeden popisný

Panely na stanovišti č. 5 a 6
/Panels at station 5 and 6/

a dva naučné panely ke stanovištím č. 5 „Usazené horniny“ a č. 6 „Moravská droba“ nacházející se pod vyhlídkovou věží. Vzniká tak ucelená geologická expozice rozmístěná po celém areálu, jenž bude sloužit základním školám jako prvek praktické výuky geologie přímo v přírodním prostředí. Zároveň ji může využívat i široká veřejnost při běžných návštěvách zoo.

Geostezka – jednotlivá zastavení

Realizované:

- 1 Krytalické břidlice – amfibolity
- 2 Sopečná kaldera s vytékajícím lávovým proudem
- 3 Žilné vyvřeliny: chybí dokončit naučné panely
- 4 Pískovce: chybí dokončit naučné panely
- 5 Usazené horniny – slepenice, prachovce, jílovce a břidlice
- 6 Moravská droba
- 8 Usazené horniny – krasové kameny
- 9 Kamenný potok: přeměněné horniny – krystalické břidlice
- 10 Přeměněné horniny – krystalické břidlice, migmatity
- 12 Skarn

V přípravě:

- 7 Organogenní usazeniny: zatím bez terénních příprav
- 11 Hadce: rozpracované stanoviště, je hotová příprava terénu

Zpracoval: Milan Kořínek

Pohled na broukoviště s naučným panelem
/View of the Loggery with the educational panel/

BROUKOVIŠTĚ

V letošním roce jsme dostali nabídku využít lipové a jílčové dřevo, které bylo vykáčeno v aleji směřující k bazilice na Svatém Kopečku u Olomouce. Jednalo se o stromy napadené z velké části různými houbami a dřevokazným hmyzem. Takové dřevo nemusí skončit v kamnech, ale může být využito například na stavbu „broukoviště“. I „mrtvé“ dřevo totiž může nadále hostit různá vývojová stádia mnoha druhů brouků a dalšího hmyzu nebo skýtat útočiště jiným skupinám živočichů jako jsou například bezobratlí, obojživelníci, plazi a drobní savci. Co je vlastně „broukoviště“? S anglickým termínem „loggery“ mnoho společného nemá, ovšem podoba a užití je totožné. V podstatě se jedná o špalky dřeva zapuštěné do země, nebo volně položené klády a větve, u kterých vlivem půdní vlhkosti dochází k přirozenému rozkladu a tvorbě vhodného mikroklimatu. K tomu jsou nejvhodnější zejména listnáče s tvrdším dřevem, ale není to podmínkou. Dřevo se umísťuje na slunná místa v parcích, zahradách či lesoparcích. Takové vhodné místo v naší zoo jsme našli na vrstevnicové cestě naproti Euroasijskému safari. Zde nic nebránilo usazení klád – velké musely být složeny nakladačem a ty menší jsme ve spolupráci se studenty Katedry ekologie a životního prostředí UP zakopali do země. Rovněž byl připraven naučný panel, který návštěvníky informuje a zároveň je může i inspirovat – podobné „broukoviště“ si mohou jednoduše zbudovat i na svých zahradách.

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

Vedoucí návštěvnického servisu Mgr. Ivana Mrtvá
/Head of customer service Mgr. Ivana Mrtvá/

NÁVŠTĚVNICKÝ SERVIS A SUVENÝRY

Jen málokdo si pod pojmem návštěvnický servis dokáže představit, co všechno vlastně zahrnuje. Ve zkratce lze říci, že se pod ním skrývá vše, co souvisí se zajištěním základního zázemí a servisu pro návštěvníky naší zahrady. Počínaje korigováním provozu na našem malém parkovišti, zajištěním prodeje vstupenek a suvenýrů na hlavním vstupu, pokud možno plynulého průchodu přes turnikety a v neposlední řadě také úklid areálu a toalet. Samozřejmostí je snaha neustále vymýšlet a přinášet další zlepšení pro poskytnutí ještě většího komfortu návštěvníkům.

Tak jako veškeré dění v zahradě ovlivnila březnová vichřice i návštěvnický servis. Primární byly úklidové práce a následně pak opravy poškozených částí areálu. Z nemnohých novinek pro návštěvníky lze přesto zmínit alespoň mincotoč umístěný ve východu ze zoo, jehož primárním účelem je možnost přispět na provoz zahrady, a který se stal oblíbenou atrakcí a zábavou dětí i dospělých.

Na podzim byla dokončena stavba prvního patra Lanáčku. Přestože obnovení jeho provozu bylo plánováno v letošním roce, plně připraven ke svému provozu bude v roce 2020 při zahájení sezóny.

Areálem opět kroužil a návštěvníky vozil žlutý safari vláček. Naše další návštěvníky oblíbená atrakce – rozhledna oslavila už 45. výročí svého uvedení do provozu, za což byla „odměněna“ vlastní výroční turistickou známkou. Mohlo by se zdát, že návštěvnický servis

Prodejna suvenýrů ve vstupní hale
/Souvenir shop in the entrance/

v roce 2019 moc novinek nepřinesl, ale všichni jeho zaměstnanci se každodenně usilovně a neúnavně snažili zajistit co nejlepší servis a komfort pro každého, kdo se rozhodl naši zahradu navštívit, což rozhodně za zmínku stojí.

Prodej propagačních a dárkových předmětů

Obchůdek se suvenýry v prostorách hlavního vstupu a pokladen je i přes svou malou rozlohu oblíbenou zastávkou návštěvníků při cestě do zoo i při opuštění areálu. Samozřejmostí je prodej sáčků s krmivem pro kozy, které návštěvníky netrpělivě vyhlížejí a vítají přes plot svého výběhu pod věží. Kromě toho jsou samozřejmě v nabídce obchůdku i další suvenýry, např. pohlednice, magnetky, placky nebo gumové náramky. Především školním třídám dělá radost celá řada nejrůznějších slizových a antistresových zvířátek a plyšáků, pro větší se najde třeba tričko nebo čepice.

Opět jsme se snažili stávající sortiment zboží obohatit o nové vlastní dárkové předměty, takže kromě plechových hrnků s motivem pavilonu Kalahari, příbly například barevné hliníkové lahve s logem zoo, plátěný penál, posuvná skládačka s motivem papouška ary, nové pohlednice, magnetky a placky, puzzle A4 s většími dílky pro menší návštěvníky a také stolní i kapsní kalendáře na rok 2020. Pro školáky byly do prodeje zařazeny školní nelinkované sešity s motivy několika druhů zvířat naší zahrady. Novinkou jsou textilní nákrčníky s designem žirafy nebo zebry.

Školní nelinkované sešity
/Unlined school workbooks/

Všechny zakoupené dárky si návštěvníci mohou odnést v jedné ze tří variant nových bavlněných tašek s motivy světadílů a jejich zvířecích obyvatel.

Zpracovala: Mgr. Ivana Mrtvá

Nové plátěné tašky
/New canvas bags/

KALENDÁŘ AKCÍ V ROCE 2019

ZOOOLOMOUC

Průběh tohoto roku byl víceméně tradiční – mrazivé zimní měsíce jsme odstartovali 1. 1. dvěma večerními vánočními prohlídkami, které navštívilo 128 lidí. Dále jsme pokračovali Zoonventurou a Vítáním jara pod patronátem DDM Olomouc. Počet akcí se v letošním roce výrazně nezvýšil, spíše jsme se snažili rozšířit ty návštěvníky oblíbené. Drobnou úpravu doznala například Jarní fotosoutěž o nejhezčí mládě, další změny jsme pak provedli v rámci Dne bez palmového oleje a Dne rekordů. Novou podobu dostal Den pro zoologické zahrady. Večer duchů jsme rozšířili o Strašidelnou zoo. V letošním roce jsme se snažili prolnout Vánoce s klasickými pohádkami a připravili jsme sérii instalací, které ozvlášťovaly večerní prohlídky zahrady.

1. 1. NOVÝ ROK V ZOO A VEČERNÍ VÁNOČNÍ PROHLÍDKY

Příjemným zpestřením Nového roku byly pro návštěvníky komentované prohlídky, které proběhly v 16 a 18 h. Průvodci zahradou provedli 128 zvědavých zájemců. Za celý den zahradou prošlo 456 návštěvníků.

1. 1.-3. 2. ZOOINVENTURA

Strastiplný úkol zjistit počet vybraných druhů zvířat si vyzkoušelo několik desítek

Nasvětlená vánoční zoo
/Lights of the Christmas Zoo/

Beseda pro studentský spolek
/Discussion of the Student Association/

návštěvníků. Výsledky jejich snažení odpovídaly složitosti tohoto úkolu. I přes to jsme vybrali devět soutěžících, jejichž výsledky byly nejpřesnější a už jen čekali, kolik mláďat se narodí do konce února, a kdo to nejlépe odhadl.

8. 3. BESEDA S ŘEDITelem

V pátek 8. 3. k nám zavítal spolek Mladí občané. Ředitel Zoo Olomouc Dr. Ing. Radomír Habáň přivítal třicetku studentů středních škol a představil jim fungování zoologické zahrady.

11.-17. 3. VÍTÁNÍ JARA V ZOO

DDM Olomouc připravil pro návštěvníky zábavně vzdělávací stezku s názvem „Ztracené africké mládě“, která měla za cíl zpestřit procházku jarní zoologickou zahradou. Nejen stezka, ale i jarní počasí přilákalo o víkend větší počet návštěvníků. V sobotu 16. 3. jich prošlo branami zoo 413, v neděli pak 2 917.

1.-7. 4. DEN PTACTVA

Naučná stezka ze života našich i cizokrajných ptáků byla k dispozici v areálu zoo po celý týden. Během něj zavítalo do zoo celkem 4 036 návštěvníků.

1. 4.-30. 6. JARNÍ FOTOSOUTĚŽ O NEJHEZČÍ MLÁDĚ

Každoročně se amatérští i profesionální „fotonadšenci“ mohou zapojit do „Jarní fotosoutěže o nejhezčí mládě“. V letošním roce to neměla odborná porota vůbec jednoduché, ze všech zaslanych snímků mohla vybrat jen 10 nejzdařilejších. Nejlepší z nich pak vybírala

Vítězná fotografie fotosoutěže 2019
/The winner of the 2019 photo contest/

veřejnost prostřednictvím hlasování na facebookové stránce zoologické zahrady. Vítěz si odnesl krásnou cenu v podobě zážitkového programu Dopoledne ošetřovatelem.

5.-6. 4. TOURISM EXPO

Propagace zoo na veletrhu cestovního ruchu.

13. 4. DEN ZEMĚ V ZOO

„Kopyta a kopytka“ byl název zábavného programu pro malé i velké v režii DDM Olomouc. Areál zoologické zahrady oživilo několik stanovišť s hravými úkoly a spoustou zajímavých informací. I přes nepřízeň počasí dorazilo 159 návštěvníků.

18.-21. 4. VELIKONOCE V ZOO

18.-19. 4. (11.00–13.00) Velikonoční dílničky ve vstupní budově

20.-21. 4. (10.00–15.00) Velikonoční tradice a komentovaná krmení v areálu

Velikonoce jakožto oslavy jara mohli návštěvníci oslavit i u nás v zoo. Před víkendem jsme

Den Země v zoo
/Earth Day at the zoo/

Velikonoce v zoo
/Easter at the zoo/

Velikonoční akce a soutěže
/Easter events and competitions/

Velikonoční jarmark na náměstí v Olomouci
/Easter fair on a square in Olomouc/

Čarodějnice na předsetlové konferenci
/Witches on pre-flight convention/

pro ně připravili tradiční dílny, v sobotu a v neděli na několika stanovištích zábavnou formou zjišťovali, jaké velikonoční tradice se slaví v jiných koutech světa. Víkendový program v tomto roce doplňovala první komentovaná krmení deseti vybraných druhů zvířat. Od čtvrtka do pondělí zoo navštívilo 21 021 lidí.

21. 4. VELIKONOČNÍ JARMARK

V rámci velikonočního programu jsme se zúčastnili Velikonočního jarmarku, který pořádal Magistrát města Olomouce na Horním náměstí. Naše zvířata byla umístěna v ohradce u radnice.

27. 4. PŘEDSLETOVÁ KONFERENCE ČARODĚJNIC

Pro všechny členy a příznivce hlásící se k „čarodějnickému cechu“ byl připraven čtyřhodinový program nabitý workshopy: Chemicko-alchymistické okénko – namičej si svůj lektvar, Aneb jak je důležité poznat byliny, Kurz letu na koštěti. Program mělo možnost absolvovat 1 071 návštěvníků.

30. 4. PŘEDSTAVENÍ NOVÉHO PROJEKTU ZAMĚSTNANCŮM

Ředitel Zoo Olomouc Dr. Ing. Radomír Habáň představil zaměstnancům studii projektu řešícího kompletní přestavbu hospodářského dvora. Studie řeší kanceláře, šatny, jídelnu, garáže a sklady, které by vznikly na místě dnes již značně zastaralých a zchátralých budov.

1. 5.-30. 9. KOMENTOVANÁ KRMENÍ

Komentovaná krmení přináší návštěvníkům zajímavosti ze světa zvířat. První z nich probíhají o velikonočním víkendu; v měsících květen, červen, září jen o víkendech a svátcích; v červenci a srpnu každý den. Kompletní seznam deseti variant krmení s rozpisem času pro uplynulý rok:

10.00 lemur kata

10.30 surikata

11.00 gepard štihlý

11.30 klokan, psoun

12.00 velbloud dvouhrbý

- 12.30 kočkovité šelmy
- 13.30 vlk Hudsonův
- 14.00 makak červenolící
- 14.30 medvěd baribal
- 15.00 žirafa Rothschildova

9. 5. ZELENÁ STEZKA - ZLATÝ LIST

Zaměstnanci Zoo Olomouc zajistili jedno ze soutěžních stanovišť krajského kola přírodovědné ekologické soutěže pořádané v ZŠ Břidličná. Své znalosti týkající se obojživelníků žijících na území ČR si mohli žáci rozdělení do tří soutěžních kategorií ověřit a také porovnat s konkurencí.

11. 5. MAY DAY

V letošním roce končila kampaň Evropské asociace zoologických zahrad a akvárií (EAZA) s názvem Silent forest. Pod její hlavičkou jsme uspořádali druhý ročník osvětové akce May day, kterou jsme se snažili upozornit na problémy, s nimiž se potýkají ptáci nejen v jihovýchodní Asii. Ve spolupráci s ČSO jsme se zaměřili zejména na to, co tíží domácí druhy. Ornitologové předváděli odchyty, kroužkování, návštěvníci za jejich asistence měli možnost sestavit ptáčí budky, které se pak rozmístily v areálu zoo. Polepovaly se skleněné plochy výběhů, jež mohou být ptákům potenciálně nebezpečné. U dětského hřiště byli přítomni sokolníci s handicapovanými zvířaty ze záchrané stanice Stránské. Akce přilákala do zahrady 2 148 lidí.

16. 5. SCHŮZKA K VICHŘICI

Do naší zahrady zavítali primátor města Olomouce Mgr. Miroslav Žbánek s náměstkyní Mgr. Markétou Záleskou. Společně prošli celý areál zoo zasažený ničivou vichřicí Eberhard, která v noci z 10. na 11. března zahradu ochromila a způsobila škody ve výši 10 milionů Kč. Primátor nahlížel na situaci pozitivně a uvedl, že se alespoň upustí od smrkové monokultury a časem vznikne les smíšený, který bude pro přírodu mnohem vhodnější. Město Olomouc pomohlo zoo částkou 5 milionů korun.

Stanoviště věnované čarodějnickví
/Witchcraft-dedicated station/

Ředitel zoo představuje nový projekt
/Zoo Director presents new project/

Komentovaná krmení jsou u veřejnosti oblíbená
/Commented feedings are popular with the public/

Schůzka s primátorem k vichřici
/Meeting with the mayor on the storm aftermath/

Primátor si prohlédl i část zoo zasaženou vichřicí
/Mayor views the zoo area affected by the storm/

17. 5. SVATBA V ZOO

Na vyhlídce do Euroasijského safari si své „ano“ řekl zamilovaný pár snoubenců. Všechny 8 účastníků obřadu si následně pochutnalo na slavnostním obědě v restauraci Pod Věží.

18. 5. EXKURZE ZOOKLUBU DO ZOO WROCLAW

V sobotu 18. 5. se uskutečnil zájezd do Zoo Wrocław. Zúčastnili se děti ze zooklubu, někteří rodiče, zaměstnanci zoologické zahrady a přátelé.

1.-2. 6. VÍKEND DĚTÍ

Víkend nesoucí se v duchu pohádkového lesa, kde na rodiny s dětmi čekalo mnoho pohádkových bytostí testujících jejich schopnosti a dovednosti. Chuť nasát pohodovou atmosféru a strávit příjemné chvíle přilákala do zahrady v sobotu a neděli celkem 5 116 návštěvníků.

1. 6. S VYSLOUŽILCI ZDARMA DO ZOO

Výměnou za staré elektrospotřebiče uhradila společnost ELEKTROWIN několik dětských vstupenek.

1.-2. 6. NÁRODNÍ ŽRALOČÍ TÝDEN 2019

Národní žraločí týden je popularizační akce pořádaná při příležitosti světového dne moří a oceánů. V Zoo Olomouc ji dlouhodobě zajišťuje skupina obránců divočiny „FOREST“, která veřejnost seznámila s důležitostí těchto predátorů a jejich funkcí pro mořské ekosystémy.

6. 6. DĚTSKÝ DEN FNOL

Fakultní nemocnice Olomouc uspořádala v areálu zoo akci pro své zaměstnance a jejich děti. Zázemí poskytl party stan, nechybělo ani drobné občerstvení. Zoo připravila pro děti soutěžní stezku rozmístěnou po obchůzkové trase, kdo nesoutěžil, mohl se projet safari vláčkem nebo jít do výběhu koz a nakrmit je přichystaným krmivem.

7.-8. 6. VELETRH VĚDY A VÝZKUMU

Univerzita Palackého v Olomouci pořádá pro širokou veřejnost akci zaměřenou na vědu a výzkum, které se účastní i Zoo Olomouc. Letos byl náš stánek umístěn v olomouckém rozáriu, kde jsme prezentovali naši činnost a přírodniny využívané ve školním programu „Dotyková zoo“.

8. 6. DĚTSKÝ DEN AHOOLD

Další, kdo se rozhodl využít našich prostor pro pořádání akce, byla firma Ahold, která ve spolupráci s námi připravila pro děti svých zaměstnanců příjemné dopoledne.

14. 6. NOC V ZOO PRO DĚTI ZE ZOOKLUBU

Akce, která navazovala na rozloučení se zooklubem před prázdninami, se zúčastnili i rodiče dětí. Děti potom čekal zajímavý program a noc strávená v zasedací místnosti na hlavním vstupu.

22.-23. 6. SVĚTOVÝ DEN ŽIRAF

Celý víkend byla návštěvníkům k dispozici soutěžní stezka zaměřená na zajímavosti ze života nejvyšších zvířat planety. V tyto dny zoo navštívilo 4 587 osob.

1.-5. 7. TÁBOR RADÍKOV

Během prvního prázdninového týdne měly děti z pobytového tábora Chaty Pod věží v Radíkově možnost nahlédnout do zákulisí chodu zoologické zahrady. Jako každý rok se úlohy průvodce zhostila RNDr. Libuše Veselá, která dětem připravila neopakovatelné zážitky.

Tábor Radíkov
/Camp Radíkov/

Příměstské tábory jsou velmi oblíbené
/Suburban camps are very popular/

8. 7.-9. 8. PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY ZOO OLOMOUČ

Zoo Olomouc letos poprvé uspořádala své vlastní příměstské tábory. Byly připraveny čtyři turnusy (8.-12. 7., 15.-19. 7., 29. 7.-2. 8., 5.-9. 8.), kterých se zúčastnilo celkem 119 dětí. Děti si na vlastní kůži vyzkoušely, co obnáší práce v zoologické zahradě, dozvěděly se o významu zoologických zahrad a ochraně přírody a seznámily se s ošetřovateli a jejich svěřenci.

10. 8. DEN BEZ PALMOVÉHO OLEJE

V letošním roce jsme pro pořádání akce využili prostor v centru zahrady u vyhlídky k plameňákům. Ukázalo se to jako dobrý nápad, protože návštěvníci na pěti přichystaných stanovištích trávili hodně času. Po absolvování všech stanovišť obdrželi drobnou odměnu. Celkem jsme rozdali okolo 120 soutěžních kartiček. Jako bonus jsme přidali tři komentovaná krmení zvířat, která jsou bezprostředně ohrožena pěstováním palmy olejné – kočkodan husarský, gibbon lar, binturong. Osvětově pojatý den přilákal do zoo 2 767 lidí.

24. 8. DEN REKORDŮ

V rámci Dne rekordů se naši návštěvníci opět mohli zhostit role vědců a badatelů, kteří se rozhodli zkoumat, zkoušet a prověřovat rekordy a „superschopnosti“ zvířat. Na několika zastaveních umístěných v centrální části zahrady měli děti i dospělí k dispozici řadu her, pokusů a vůbec spoustu zábavy. K jejich snažení jsme nebyli lhostejní a každého, kdo se zapojil, jsme odměnili drobným dárkem.

Děti na tábore plnily řadu úkolů
/Children in the camp fulfill a variety of tasks/

Den bez palmového oleje
/Day without palm oil/

Jedno ze stanovišť na Dni bez palmového oleje
/One of the stations on the Day without palm oil/

Den rekordů
/Day of records/

V průběhu dne k nám zavítalo celkem 3 018 milovníků přírody.

19.-23. 8. TÁBOR RADÍKOV

I v druhé půlce srpna jsme otevřeli brány zvidavým dětem z pobytového tábora Chaty Pod věží v Radíkově. Libuše Veselá zajistila s přispěním oddělení marketingu opět příjemný program.

26.-30. 8. PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR DDM OLOMOUC

Nepsanou tradicí upozorňující na blížící se konec prázdnin je každoročně pořádaný příměstský tábor DDM Olomouc.

30. 8. MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPYŘY

Podvečer v zoo zní lákavě, a o to víc, když se týká letounů. Zájemci o tato zvířata měli možnost zúčastnit se programu pro malé i velké, který začínal přednáškou i pro ty méně zkušené. Než se setmělo, mohli si účastníci vyzkoušet prostřednictvím her, jaké útrapy může přinášet výzkum netopýřů.

Dětem se „Den rekordů“ líbil
/Children liked the “Day of records”/

Účastníci netopýří noci
/Participants of the Bat Nights/

RNDr. Jiří Šafař předvedl, co vše je nutné udělat, když už se nám podaří nějakého netopýra odchytit. Dobrovolníci z řad dětí se sice zpočátku ostýchali, ale nakonec byl lov úspěšný. Večerní zoo nabízí kromě chovaných kaloňů a listonosů rovněž volně žijící druhy, které zájemci hledali pomocí bat detektorů. Poslední částí programu byla odborná přednáška Dr. Šafaře, kterou si užili hlavně dospělí. Akce se zúčastnilo celkem 25 dětí a dospělých.

1. 9. PARK ZVÍŘAT NA VÝSTAVIŠTI FLÓRA OLOMOUC

Akce pro děti pořádaná pod záštitou primátora města Olomouce na ukončení prázdnin. Program zpestřily kozy zakrslé ze Zoo Olomouc.

7.-8. 9. FLORACANIS OLOMOUC (NÁRODNÍ VÝSTAVA PSŮ)

Domácí zvířata ze Zoo Olomouc doplnila program na druhém ročníku národní

Ukázka živého netopýra
/Demonstration of a live bat/

Naše prezentace na výstavě Floracanis
/Our presentation at the Floracanis exhibition/

výstavy psů pořádané na Výstavišti Flora Olomouc.

7. 9. CESTA POHÁDKOVÝM LESEM

Tradiční akce obce Tověř, na které bývá i expozice našich domácích zvířat.

7. 9. DEN PRO ZOOLOGICKÉ ZAHRADY

Záměr sdružit různé projekty do jednoho konkrétního dne byl nasnadě, protože v předchozích letech byl každý z nich představován pouze samostatně. Akce tak díky zapojení více účastníků mohla oslovit širší spektrum návštěvníků. Navzdory velké nepřízni počasí se prvního ročníku této akce zúčastnilo hned několik organizací zaměřujících se na ochranu přírody a spolupracujících se Zoo Olomouc. Tato akce představila různé projekty, jmenovitě byli přítomni:

- KUKANG (outloni váhaví)
- DERBIANUS (antilopa Derbyho)
- Silent Forest (asijská pěvci)
- Moment (sloni – sběrný koš na oblečení)
- repatriace jeřábů na Dálný východ

Foto z akce „Den pro zoologické zahrady“
/Photo from the “Zoo Day” event/

Stanoviště ČESON
/The Czech Bat preservation society station/

- ČESON (letouni)
- ČSO (domácí ptactvo)
- projekt na ochranu ohroženého gibona *Nomascus annamensis*
- repatriace sov a sýčků
- kampaň UKRADENÁ DIVOČINA

Návštěvníká účast byla tentokrát horší – za celý vydatně propršený den dorazilo do zoo pouze 227 odvězlivců.

7. 9. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO SKUPINU NEVIDOMÝCH

Setkání s kontaktním hrozňáškem královským a možnost osahat si různé druhy přírodnin ozvláštnilo návštěvu zahrady 14členné skupině nevidomých z organizace SONS.

11. 9. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO SKUPINU SENIORŮ

Pod záštitou organizace EDUKA24 k nám zavítala na komentovanou prohlídku padesátka zvědavých seniorů.

Setkání ústavů sociální péče
/Meeting with the Social care office/

Branný závod pro seniory
/Race for seniors/

13. 9. ROZLOUČENÍ S LÉTEM – SETKÁNÍ ÚSTAVŮ SOCIÁLNÍ PĚČE

Dnes již tradiční akce pod záštitou Olomouckého kraje se konala opět na dětském hřišti v areálu zoo, pro účastníky bylo přichystáno posezení pod party stanem. Pořadatelé připravili i drobné občerstvení, taneční zábavu a další doprovodný program.

19. 9. BRANNÝ ZÁVOD PRO SENIORY

Městská policie Olomouc ve spolupráci s informačním střediskem Europe Direct na Svatém Kopečku u Olomouce pořádala již po několikáté akci, která jako zázemí pro závodníky využívá prostor na dětském hřišti v zoo. Úkolem družstev je zdolat tříkilometrovou trasu doplněnou vědomostními úkoly.

27. 9. VALNÁ HROMADA

Každoroční setkání zaměstnanců zahrady se letos konalo ve služebním dvoře, kde bylo připraveno bohaté občerstvení. Po úvodním slovu pana ředitele mohla započít

Valnou hromadu zahájil ředitel zoo
/The zoo director started General Meeting/

Foto z valné hromady
/Photo from the General Board/

zábava, která pokračovala až do večerních hodin.

28. 9.-27. 10. MĚSÍC ROZHLEDEN

Náročná cesta na vrchol naší rozhledny byla od konce září do konce října doplněna 10 kvízovými otázkami, které ozvláštnily výstup. Na vyhlídkové plošině čekala speciální otázka, za jejíž správné zodpovězení byli tři vylosovaní řešitelé odměněni drobnými cenami.

3.-6. 10. PODZIMNÍ ETAPA VÝSTAVY FLORA OLOMOUC

Výstava byla na téma Babiččín dvoreček a doplnila ji expozice domácích zvířat – alpak, ovcí a koz ze zoologické zahrady pod dozorem Petry Vysloužilové.

5. 10. 27. SETKÁNÍ SPONZORŮ

Poděkování adoptivním rodičům našich zvířat a významným partnerům zoo. Ředitel zoo zahájil setkání shrnutím dosavadních úspěchů, připomněl i problémy v podobě vichřice Eberhard, s níž se zoo v tomto roce potýkala. Představil novinky a plány pro příští rok. Poté se celá skupina vydala na obchůzku areálu, při níž se účastníci měli možnost dozvědět zajímavosti z chovu surikat, jaguárů a kozorožců kavkazských. Gastro přichystalo jako vždy výborné občerstvení a zaměstnanci z řad marketingu zajistili doprovodný program v podobě ukázky terarijních zvířat. Podzimmě zakaboněné počasí radost nikomu nezkazilo a všech 105 účastníků si užilo příjemný den.

27. setkání sponzorů
/27th Sponsor meeting/

5.-6. 10. NÁRODNÍ VLČÍ TÝDEN 2019

Skupina FOREST si k příležitosti Národního vlčího týdne (National Wolf Awareness Week 2019) připravila populárně naučné stanoviště, na kterém mělo možnost se všech 1 033 víkendových návštěvníků dozvědět celou řadu zajímavostí ze života těchto psovitých šelem.

5.-6. 10. SVĚTOVÝ DEN ZVÍŘAT

Podzimní stezka DDM Olomouc s názvem „Není koza jako koza“ ozvláštnila o víkendu návštěvu naší zahrady 1 033 návštěvníků.

9. 10. LICENČNÍ KONTROLA

Pravidelnou kontrolu plnění podmínek licence provedla komise složená ze zástupců Unie českých a slovenských zoo, Ministerstva životního prostředí ČR, Státní veterinární správy ČR, České inspekce životního prostředí a dalších příslušných orgánů v Olomouckém kraji.

Setkání zahájil ředitel zoo a primátor
/Opening of the Sponsors Meeting/

„Vlčí stánek“ skupiny FOREST
/“Wolf stand” from the FOREST group/

10. 10. BRANNÝ ZÁVOD „O PUTOVNÍ POHÁR PRIMÁTORA SMOI“

Zástupci Městské policie Olomouc připravili trasu závodu v lesích okolo Zoo Olomouc a zázemí měli v našem areálu. Žáci základních škol tak měli opět možnost porovnat své síly v tomto oblíbeném závodě.

12. 10. ZÁJEZD ZAMĚŠTNAVŮ DO ZOO OPOLE

I v letošním roce se nám podařilo uspořádat zájezd pro zaměstnance, tentokrát padl výběr na partnerskou zoologickou zahradu v polském Opolesku.

26. 10. VEČER DUCHŮ

Akce s halloweenskou tematikou, která patří dlouhodobě mezi jedny z nejoblíbenějších a o jejíž popularitě svědčí i fakt, že v tomto roce přilákala rekordní počet návštěvníků. Krásné počasí a bohatý program oslovil 7 746 strachu chtivých lidí (podrobněji v kapitole Propagace).

Licenční kontrola
/The license check/

Branný závod pro žáky základních škol
/Race for primary school pupils/

Pokladní na Večeru duchů
/Cash register on the Ghosts Evening/

Soutěž o nejlepší masku
/Competition for the best mask/

Nová instalace strašidelné zoo
/New installation - Haunted Zoo/

Foto ze schůze chovatelů ptáků
/Photo from the bird breeders meeting/

27.-28. 10. STRAŠIDELNÁ ZOO

Pro ty, kteří mají raději klid, zůstal areál po Večeru duchů ještě dva dny vyzdobený, aby si na své přišli opravdu všichni. Během obou dní dorazilo do zahrady celkem 7 391 návštěvníků.

9. 11. SCHŮZE SVAZU CHOVATELŮ HMYZOŽRAVÉHO A PLODOŽRAVÉHO PTACTVA

V seminární místnosti ve vstupní budově se konala schůze chovatelů hmyzožravého a plodožravého ptactva, jehož členem je i Zoo Olomouc, zúčastnila se Libuše Veselá.

15. 11. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO ZAMĚSTNANCE VEOLIA ENERGIE

K tradici předvánočních setkání už téměř neodmyslitelně patří návštěva zaměstnanců společnosti Veolia. Opět vytvořili dvě hojně početné skupiny se zájmem o zvířata i zoologickou zahradu samotnou a během dvouhodinové prohlídky prošli areál s průvodci.

Komentovaná prohlídka pro Veolii
/Guided tour for Veolia/

Prohlídka zoo marketingovými pracovníky
/Marketing commission zoo tour/

20.-22. 11. MARKETINGOVÁ KOMISE

Komisi pracovníků propagace a marketingu tentokrát pořádala naše zoo. Prezence proběhla v odpoledních hodinách 20. 11. u vstupu a po ní následovala prohlídka celé zoo. Jednání v dalších dnech pokračovala v Clarion Congress Hotelu a Pevnosti poznání.

30. 11. DEN S DĚTSKOU KNIHOU

Pravidelná každoroční akce v Knihovně města Olomouce, které se zúčastnila Petra Vyslouzilová se svými zvířaty.

8. 12. MIKULÁŠ V DIVADLE

Akce pořádaná Moravským divadlem Olomouc, které se zúčastnila Kateřina Šteckerová s kůzlaty koz kamerunských.

13.-15. 12. VÁNOČNÍ FLORA OLOMOUC

Marketingovou akci spřátelené městské organizace oživila salaš s ovcemi valaškami, dvěma alpakami a kozami zakrslými.

Den s dětskou knihou
/Day with children's book/

Zdobení stromu pro zvířata
/Decorating a tree for animals/

14. 12. JEDNÁNÍ ÚSTŘEDNÍ ODBORNÉ KOMISE CHOVATELŮ EXOTICKÉHO PTAČTVA

Toto jednání se uskutečnilo v seminární místnosti Zoo Olomouc a zúčastnil se člen ÚOK Lubomír Veselý.

12. 12. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO ZDRAVOTNICKÝ PERSONÁL FNOL

Předvánoční čas k nám přišla strávit čtyřicítka lékařů a dalšího zdravotnického personálu z Traumatologické kliniky FNOL.

21. 12. VÁNOČNÍ STROM PRO ZVÍŘATA

Vánoční stromeček v zoo není pouhou okrasou, připravené dobroty totiž slouží volně žijícím zvířatům jako potrava. Místo baněk jsou na něm jablíčka, lojové koule, šišky obalené v semínečkách a jiné laskominy. Akci jako již tradičně zahájil Dům dětí a mládeže Olomouc, ke kterému se připojili i někteří návštěvníci, společně tak ozdobili několik stromů a keřů v okolí obchůzkové trasy.

Dobroty připravené pro ptáky
/Goodies ready for the birds/

Zoo je na večerní prohlídky slavnostně nasvětlena
/Festive lighting for the evening tours/

Vánoční atmosféra v zoo
/Christmas atmosphere in the zoo/

Pohádková zoo zaujala návštěvníky
/Fairytale zoo intrigued the visitors/

Instalace „Mrazík“ z pohádkové zoo
/“Mrazík” installation for the fairytale zoo/

21. 12. KDYŽ PŘÍRODA ZDOBÍ - VÁNOČNÍ DÍLNA

Své vlastnoručně vyrobené vánoční ozdoby a dekorace si odnesli celé rodiny z restaurace Pod Věží, kde probíhala vánoční dílnička. Společně strávený den prosycený tvůrčí atmosférou tak mnohým zpestřil návštěvu zoo.

24. 12. VÁNOČNÍ DÁREK PRO NÁVŠTĚVNÍKY

Dětské vstupné pro všechny dospělé, to je dárek, který každoročně nadělujeme návštěvníkům a letos tomu nebylo jinak. Dopoledne Štědrého dne na čerstvém vzduchu při obhlídce vánočně pohádkového kabátu naší zahrady zde tak strávilo 1 831 lidí.

25.-30. 12. VEČERNÍ VÁNOČNÍ PROHLÍDKY

Vánoční výzdoba, zimní večer, teplý punč, natěšení návštěvníci a sympatický průvodce. To vše spojovalo tradiční večerní vánoční prohlídky v zoo, o jejich rostoucí oblibě svědčí fakt, že se neustále zvyšuje počet zájemců. Celkově jich tak komentované prohlídky absolvovalo 1 005 a v období od 25.-30. 12. prošlo zahradou 7 643 návštěvníků.

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

SPOLUPRÁCE S MÉDIÍ

Pro „naše“ média je slovo spolupráce příznačné. Média mají obrovskou hybnou sílu a to, že se na mediálním obraze zahrady podílíme spolu s nimi, je pro nás velká devíza. Aniž si to přímo uvědomujeme, vztahy s novináři ovlivňují i samotnou návštěvnost.

To, jakým způsobem je zpráva čtenářům, divákům a posluchačům podána, jak poutavě a často, záleží na médiích a jednotlivcích v nich působících. Vždyť jednu a tutéž událost lze popsat několika různými způsoby. Kupříkladu vichřice: „Nechodte do zoo. Smetla ji vichřice. Zvířata utekla a vypadá to tam děsivě.“ Ale jde to i takto: „Přijďte do zoo, většinová část kalamity je odklizená. Zvířata jsou zpátky ve svých domovech. Svou návštěvou zahradu podpoříte.“ Novináři mohou být senzacechtiví a šířit jen negativní zprávy, ale jde to i s citem. Těm „naším“ cit rozhodně nechybí.

Díky podpoře médií se zoo a její program dostává do příbytků a domovů a zajímavé události, kterých je každý den plné město, se dostanou do povědomí lidí. Mnohé akce se tak stanou tradičními, přivedou do zahrady návštěvníky, zvýší finanční zisk a rozvoj zahrady tak může vzkvétat.

Důležitý je i finanční rozměr. Spolupráce spočívá v neplacené reklamě. V tomto roce vydala zahrada rovných 60 tiskových zpráv a ani jedna nezůstala bez povšimnutí. Každá se objevila v médiích v průměru zhruba 12×, a to nepočítáme sociální sítě. Zoo se během roku zviditelnila více než 700× jen na základě spolupráce s médií a vydaných tiskových zpráv. V roce 2019 se uskutečnilo celkem 20 tiskových konferencí a je prokázáno, že informace z nich zveřejňovala média v mnohem větší míře, než když vydáme pouze tiskovou zprávu.

Díky monitoringu jsme získali přesný přehled o tom, co přitahuje největší pozornost

Tisková mluvčí Iveta Gronská
/Spokeswoman Iveta Gronská/

návštěvníků. Žebříčku samozřejmě vévodí narození mláďat – malého velblouda dvouhrbého a krokodýlů čelnatých, dále to jsou velké akce pro návštěvníky – sázení stromů po vichřici, Večer duchů atd. Menšího zájmu se bohužel dostává projektům souvisejícím s ochranou přírody a živočichů v ní.

V neposlední řadě se jedná o pomoc. A naše zahrada ji potřebovala. Vichřice Eberhard zničila okolo 1 840 stromů a na mnohých místech, kde stával les, zanechala měsíční krajinu. Ale byla to právě média, která zoo výrazně pomohla. Rozměr pomoci dokonce přesáhl i profesní rovinu a např. zaměstnanci televize ZZIP se složili na vysazený strom a na podporu zoo natočili zdarma spot s fotbalisty.

Letošní spolupráce s médií byla na velmi dobré úrovni, a to nejen na té profesní, ale hlavně lidské, která je neúplatná a závisí i na péči a času, které si vzájemně věnujeme.

Děkujeme, že jste s námi.

Děni v zahradě monitoruje i elektronický měsíčník Oryx, jenž vydává Zoo Olomouc a rozesílá jej do všech redakcí, vzdělávacích institucí i přátelům zahrady. Zoo také velmi často publikuje v měsíčním periodiku Olomoucké listy, které město Olomouc distribuuje zdarma do všech poštovních schránek.

VDANÉ TISKOVÉ ZPRÁVY

- 4. 1. PŘÁNÍ DO NOVÉHO ROKU
- 4. 1. VÁNOČNÍ STROMEČEK. MÁTE DOMA LISTNÁČ?

Spolupráce s médii je na velmi dobré úrovni
/The cooperation with the media is very good/

- 4. 1. ZOOINVENTURA V ZOO. NÁVŠTĚVNÍCI V ROLI SČÍTACÍCH KOMISAŘŮ
- 10. 1. KDO BYL V ROCE 2018 POSLEDNÍ A KDO LETOS PRVNÍ? BEDŘIŠKA S MATĚJEM
- 18. 1. TAKOVÝ BYL ROK 2018 V ČÍSLECH. ANEB KOLIK ZA KOLIK
- 31. 1. 11. MLÁDĚ MRAVENEČNÍKA – STEJNÝ OTEC, JINÁ MATKA
- 7. 2. BYLA NEJSTARŠÍ, NAŠE A DNES JSME JÍ POMOHLI DO ŽIRAFÍHO NEBE
- 7. 2. CO DĚLAJÍ ZVÍŘATA V ZIMĚ? TAK TO SE PŘIJĎTE PODÍVAT!
- 14. 2. KTERÁ ZVÍŘATA BY BYLO LEPŠÍ ŠATIT NEŽLI ŽIVIT?
- 25. 2. SEZNAMTE SE, VILÍK A LADĚNA, MLÁĐATA KRITICKY OHROŽENÝCH ADAXŮ
- 1. 3. NEJMENŠÍ LIŠKA NA SVĚTĚ VYVEDLA SVÁ MLÁĐATA
- 5. 3. ZOO OLOMOUC OTEVÍRÁ BRÁNU DOBROVOLNÍKŮM
- 11. 3. VICHŘICE, ZOO OTEVŘENÁ
- 20. 3. KDYŽ SI UMÍME POMÁHAT
- 27. 3. DMS PRO MĚSÍČNÍ KRAJINU V ZOO OLOMOUC
- 1. 4. KLENOTY Z BRAZÍLIE TATÍNEK NESPUSTÍ Z OČÍ
- 4. 4. SK SIGMA OLOMOUC PŘIJELA ZOO NA POMOC
- 12. 4. ZOO OLOMOUC MĚSÍC PO KATASTROFĚ...
- 16. 4. VELIKONOCE V ZOO OLOMOUC

- 18. 4. ZOO OLOMOUC SE PO TĚMĚŘ 20 LETECH RADUJE Z MLÁDĚTE VELBLOUDA
- 29. 4. POVICHŘICOVÉ PODĚKOVÁNÍ
- 17. 5. PRVNÍ LOV THEMIBHO – ENRICHMENT V ZOO
- 16. 5. PRIMÁTOR V ZOO
- 21. 5. BEZ MÁMY TO MŮŽE BÝT JENOM JAKO ONO. TO VÍ KAŽDÝ LENON, NATOŽ TEN MALÝ
- 31. 5. KRÁL JELIMÁN SE POCHLAPIL
- 6. 6. TAK JSME CHYTLI POSLEDNÍHO! Z KOZOROŽCŮ ÚTĚKÁŘŮ SE NA ČAS STALI CHATAŘI, ALE UŽ JSOU ZPÁTKY V ZOO
- 14. 6. JAK SE V ZOO VYRÁBĚLY HRAČKY PRO ZVÍŘATA
- 18. 6. SOB POLÁRNÍ 1,3
- 18. 6. DO ZOO OLOMOUC PŘIJEL CHAPMAN
- 26. 6. OČI JAKO KORÁLKY – MLÁĐATA VARI ČERNOBÍLYCH A LEMURA BĚLOČELÉHO
- 28. 6. ZUBR EVROPSKÝ, TĚŠÍ MĚ
- 1. 7. 500 DOBROVOLNÝCH STUDENTŮ V ZOO
- 8. 7. VLCI HUDSONOVI UKÁZALI 3 OCÁSKY
- 19. 7. S MAKAKEM V TERMÁLECH NEBO V ZOO
- 24. 7. MÁŠA A MEDVĚD ODJÍŽDÍ DO ČESKÉHO KRUMLOVA
- 1. 8. BÁBOVKA V NOVÉM HÁVU
- 11. 8. TCM HC DUKLA PŘIJELA NA POMOC
- 22. 8. MULTIKÁRY DOJEZDILY. VOZOVÝ PARK ZOO OLOMOUC SE VYDÁVÁ CESTOU ELEKTROMOBILŮ
- 4. 9. MEDVĚDE, KOČKO, OBĚ KE MNĚ! BINTURONGOVÉ MAJÍ MLÁĐATA
- 6. 9. TO BUDE JÍZDA!
- 13. 9. NESCHOPNÝ PTÁK, KTERÝ JDE S KAŽDOU
- 23. 9. PANÍ MEDOJEDOVÁ Z OLOMOUCKÉ ZOO PORODILA PRVNÍ MLÁDĚ NA SVĚTĚ
- 26. 9. SPOLEČNÝ VÝBĚH MEDVĚDŮ A VLKŮ

Představení „safarivozu“ médiím
/Introducing the "safari car" to the media/

- 15. 10. ČESKÉ ZOOLOGICKÉ ZAHRADY POMÁHAJÍ CHRÁNIT MOŘSKÉ ŽELVY
- 18. 10. ZAKVÁKAL A VYLÍHNUL SE. V POŘADÍ 20. KROKODÝL!
- 23. 10. VEČER DUCHŮ V ZOO OLOMOUC? I DUCHOVÉ BUDOU V ROZPACÍCH!
- 29. 10. VEČER DUCHŮ... TAK TOTO JSME OPRAVDU NEČEKALI
- 4. 11. VRAŤME STROMY DO ZOO
- 13. 11. ZOO OLOMOUC MÁ ZA SEBOU PRVNÍ VÝSADBU STROMŮ, SK SIGMA OLOMOUC PŘIJELA KOMPLETNÍ
- 15. 11. OLOMOUCKÁ ZOO SE LOUČÍ S BÁROU. BUDE K VIDĚNÍ V NÁRODNÍM MUZEU V PRAZE
- 19. 11. V ZOO OLOMOUC SE SÁZELY LÍPY A POPRVÉ V HISTORII SE ZPÍVALA I HYMNA
- 22. 11. KRŮPĚJE POTU, HUMOR A REKORD. ZOO MÁ ZA SEBOU PŘEDPOSLEDNÍ VÝSADBOVÝ DEN
- 27. 11. 51 STROMŮ JE V ZAHRADĚ ZPĚT. POSLEDNÍ JILM VYSADIL JANEK LEDECKÝ
- 6. 12. PRVNÍ MLÁDĚ SVĚTA SE MÁ K SVĚTU, UŽ NENÍ AGENT 007
- 11. 12. ZAMĚSTNANCI ZOO A POČASÍ ROZHODLI O DALŠÍCH STROMECH
- 12. 12. VÁNOČNÍ DÁREK U MRAVENEČNÍKŮ. ZOO MÁ 6. MLÁDĚ!
- 19. 12. NA SUMATŘE SE Z LOVCŮ STÁVAJÍ OCHRANÁŘI. KUKANG TO DOKÁZAL!

Zástupci médií se v zoo nenudí
/Media representatives are never bored at the zoo/

- 20. 12. VÁNOCE V ZOO OLOMOUC – ZOO SE PROMĚNÍ V POHÁDKU
- 28. 12. PF 2020
- 28. 12. OHŇOSTROJ A ZOO

Zpracovala: Iveta Grónská

VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC

ZOOOLOMOUC

Ač se to nemusí na první pohled zdát, vzdělávání a osvěta jsou jednou z klíčových funkcí zoologických zahrad. Nejinak je tomu i v Zoo Olomouc. Snažíme se cílit nejen na školní kolektivy, které zde tráví chvíle na školních výletech a exkurzích, ale i na rodiny s dětmi. Protože kdo jiný by měl v lidech pěstovat kladný vztah k přírodě než právě zoo.

Jaké metody tedy používáme? V celém areálu mají návštěvníci k dispozici různé typy naučných panelů, které je nenásilnou a zábavnou formou seznamují s obyvateli zahrady i tématy spojenými s ochranou přírody. Vydáváme propagační materiály a pracovní sešity, které rozšiřují nabídku školám. Velmi oblíbená a vyhledávaná jsou komentovaná krmení, v letošním roce jsme lehce změnili sled komentovaných druhů, aby případní posluchači mohli plynule putovat areálem po jednotlivých zastaveních a nemuseli se vracet. Dále pořádáme programy s průvodcem, velmi vyhledávané jsou Večerní vánoční prohlídky, jež jsou takovým drobným dárkem pro naše návštěvníky. Nezapomínáme ani na školní skupiny, firmy, spolky a organizace prahnoucí po informacích a během roku tak naši lektori provedou areálem stovky zájemců. Novinkou jsou příměstské tábory pořádané kompletně v naší režii. V neposlední řadě se v zahradě koná celá řada osvětových akcí, které mají edukační charakter.

Tak jako každý rok i letos jsme odbavili velké množství školních skupin. Naše nabídka zaujala 80 škol, které si objednaly některý z našich programů. Našich služeb využilo celkem 2 966 žáků, což bylo skoro o 1 000 více než v loňském roce. Největší zájem byl o komentované prohlídky, o něco méně pak zaujaly environmentální programy a naučné stezky. Zaznamenali jsme poměrně velký

Studenti UPOL obor zoogeografie
/Students from UPOL, Geography faculty/

zájem o pracovní listy a sešity, kterých jsme tento rok mezi děti rozdistribuovali 1 080 kusů. Novinkou pro letošní rok byla trojice pracovních sešitů cílených na předškolní děti a žáky prvního stupně základní školy, které hravou formou představují zvířata chovaná v naší zoo a zajímavosti z jejich života. Hezké ilustrace provází děti zahradou a učí je dívat se na zvířata jiným pohledem. Pro úspěšné vyplnění je totiž nutné si konkrétního chovance dobře prohlédnout, zjistit, čím je výjimečný, a následně to zaznamenat do sešitu. Pro ty nejmenší (předškoláci a 1. třída) jsme připravili „Zvířecí školičku“, pro 2. a 3. třídu sešit „Znáte obyvatele naší zoo“ a pro 4. a 5. ročník pak „Pojďte s námi za zvířaty“. Areál zahrady dlouhodobě využíváme pro různé vzdělávací aktivity a organizace akcí pro širokou veřejnost. Ryze vzdělávací a osvětový charakter měl například „May day“, jenž byl pořádán v souvislosti s EAZA kampaní Silent forest. Dalšími, které stojí za zmínku, jsou Den bez palmového oleje a Den rekordů, zde došlo k přesunu z prostoru za hlavním vstupem do centra zahrady. Vážíme si toho, že se do obou z nich zapojili nejen zaměstnanci marketingu, ale i zoologové, ošetřovatelé a zástupci ekonomického oddělení, kteří nám pomohli s organizací i samotným chodem akcí. Mezinárodní noc pro netopýry, nově uchopený Den pro zoologické zahrady, Národní vlčí a žraločí týden by se nemohli konat bez spolupráce s různými subjekty a organizacemi působícími na poli ochrany přírody. Za pomoc děkujeme České

Studenti welfare VFU Brno
/Students from VFU Brno, Welfare faculty/

společnosti ornitologické, České společnosti pro ochranu netopýrů, The Kukanig Rescue Program a Derbianus Conservation, Forest skupina obránců divočiny a těšíme se na další společně pořádané akce. Kromě domácích akcí jsme se také zúčastnili například Veletrhu vědy a výzkumu, kdy jsme se stánkem zaměřili do olomouckého rozáří, kde jsme prezentovali naši činnost a školní program „Dotyková zoo“, kterým doplňujeme komentované prohlídky.

Žáci ZŠ Břidličná vyvěšují budky
/ZS Břidličná are taking care of the bird houses/

Další novinkou na poli mimoškolního vzdělávání jsou příměstské tábory organizované přímo Zoo Olomouc. V průběhu letních prázdnin jsme uspořádali čtyři turnusy. Připravovali jsme také dopolední program pro dva běhy pobytového tábora Chaty Pod Věží v Radíkově. Příměstský tábor DDM Olomouc jako každoročně uzavřel poslední prázdninový týden. V prostředí zoologické zahrady trávilo příjemné chvíle celkem 211 dětí.

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

4) DOMALUJ ADAKOVÍ, KOZE ŠROUBORONÉ, KAMZÍKOVÍ A ORYKOVÍ
SPRÁVNOU OZDOBU HLAVY.

7) DOKRESLI ŠELMÁM KRESBU TĚLA S PRO NĚ TYPICKÝMI ZNAKY
A PŘÍŘAÐ JEJICH NÁZVY (tygři, gepardi, levharti)

ZOO@OLOMOUC

POJĎTE S NÁMI ZA ZVÍŘATY...

4. + 5. TŘÍDA

1) NAJDI V SAVANĚ UKRYTÉHO KOČKOBĀNA.

Školy často využívají pracovní listy
/Schools often use worksheets/

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY V ZOO OLOMOUC

ZOOOLOMOUC

Zoologická zahrada jako vzdělávací instituce pracuje s dětmi po celý rok. V letním období, kdy jsou prázdniny, se nabízí nejpříjemnější alternativa práce s dětmi – příměstské tábory. V letošním roce proběhly v areálu zahrady 4 turnusy „vlastních“ táborů. Co si pod pojmem VLASTNÍ můžeme představit? Poprvé byly plně pod taktovkou zoologické zahrady, bez spolupráce jakéhokoli dalšího subjektu. Letní příměstské tábory jsou jedinečnou možností, jak děti blíže seznámit s chodem zoo, utužit a rozvíjet jejich vztah k přírodě, a to formou nejrůznějších zážitkových a vzdělávacích aktivit. Každý turnus byl určen pro 30 dětí. Všechny termíny (8.-12. 7., 15.-19. 7., 29. 7.-2. 8., 5.-9. 8.) byly plně obsazeny. Přihlašování na tábor probíhalo od 1. 3. od 9.00 prostřednictvím formuláře na webových stránkách, a ještě téhož dne byly turnusy téměř plně obsazeny. Náhradníci byli kontaktováni po 15. dubnu, kdy měly být objednávky zkompletovány. Samozřejmostí bylo uvedení storno podmínek, které měly rodiče motivovat k nerušení objednávek na poslední chvíli. Tábory byly určeny pro děti od 7 do 12 let (dítě muselo mít ukončenu minimálně 1. třídu ZŠ) a každý seohl

V rámci táborů se děti seznámí i se zvířaty
/Children get acquainted with animals/

Děti vytvářely vlastní zoo
/Children created their own zoo/

zúčastnit pouze jednou za prázdniny. Cena 2 900 Kč zahrnovala 5× oběd, 5× svačinu, pitný režim a program tábora. Pedagogický dozor byl zajištěn třemi studentkami pedagogické fakulty UP, které trávily s dětmi celý den.

Děti se v průběhu tábora seznámily s pojmy jako je ochrana přírody, chov zvířat v lidské péči, význam a funkce zoo. Staly se ošetřovateli – uklízely výběhy, připravovaly krmivo a pozorovaly nejen zdravotní stav zvířat. Blíže se seznámily se zvířaty v pavilonu Kalahari, na vlastní kůži poznaly jihoamerickou faunu a potkaly se s chovanci z ptačí říše. A nejen to – staly se dokonce majiteli vlastních zoologických zahrad, které si vlastnoručně vytvořily! Harmonogram činností byl sestaven takovým způsobem, aby se střídaly aktivity vzdělávací, pohybové i odpočinkové a dbalo se na správnou dramaturgii.

Táborový den začínal převzetím účastníků buď v 8.00 na hlavním vlakovém nádraží, nebo v 8.30 před hlavním vstupem do zoo (podle volby rodičů). Pro děti byl připraven od 9.00 do 12.00 dopolední blok programu a od 13.00 do 15.50 odpolední. Mezi tím byl čas na oběd v restauraci Pod Věží i na krátký odpočinek po něm. Rodiče si děti vyzvedávali v 16.00 u hlavního vstupu do zoo. Příměstské tábory proběhly, až na pár drobných úrazů, bez větších komplikací, táborníci odcházeli nadšení a plní dojmy z chvil prožitých v blízkosti zvířat.

Zpracovala: Lucie Skřipská

VICHŘICE EBERHARD

V noci z 10. na 11. března zasáhla olomouckou zahradu ničivá vichřice Eberhard. Jednalo se o nejničivější katastrofu od dob jejího založení v roce 1956. Vyvrátila 1 840 stromů, poničila několik výběhů, zatarasila cesty, zpusťovala asi 10 hektarů lesa a způsobila finanční újmu ve výši 10 milionů Kč. Bezprostředně po vichřici byl ustanoven projekt na záchranu zahrady, který se sestával z několika činností. Zřídilo se DMS konto, veřejná sbírka i krizový účet, nescházel mincotoč. U vstupu do zoo a v areálu jsme instalovali velké poutače, aby bylo patrné, co se přihodilo. Veřejnost jsme se snažili informovat i pozitivně, aby nebyla od návštěvy zoo odrazena. Zahrada se však zviditelňovala

i tím, co je v ní neměnné, popřípadě nové, co po vichřici bylo vlastně i prospěšné. Zoo komunikovala pomocí plakátů v dopravních prostředcích DPMO, na reklamních vitrinách či velkoformátových samonosných čtyřhranech umístěných na exponovaných místech města Olomouce. Pomoc přišla z nejrůznějších stran, včetně primátora města a jeho náměstkyně, kteří do zoo zavítali. Město poskytlo peněžitou pomoc ve výši 5 milionů Kč. Primátor zapůjčil svůj vůz Lada Niva, který jsme nechali polepít texturou zebrý. Vozem se mohli svézt ti, kteří si zakoupili tzv. Safari vouchery, a díky nim jim bylo umožněno nahlédnout do zákulisí zoo i města. Výtěžek z nich putoval na krizové konto zahrady. Lesy města Olomouce, a. s., zapůjčily těžební stroj harvestor, kluby důchodců pořádaly sbírky, hlásilo se velké množství dobrovolníků k manuální práci, která souvisela s odklizením kalamity i následnou výsadbou sazenic. Pomáhala „naše“ grafická společnost La Taupe, skauti, hasiči, ve velké míře studenti středních škol, firmy, olomoucká

Nejvíce poškozená část zoo
/The most damaged part of the zoo/

Vichřice poničila i řadu střech
/The storm destroyed a number of roofs/

kina, SK Sigma, televize ZZIP, média a mnoho dalších.

Na podzim jsme spustili kampaň „VRAŤME STROMY DO ZOO“, která zahradě přinesla 54 vysazených vzrostlých stromů. Spolu s ní se spustila i vlna solidarity, lidé prokázali svůj vztah k místu na Svatém Kopečku, jehož osud jim nebyl lhostejný. Sponzorské stromy se daly pořídit v hodnotě 2 500 Kč, 5 000 Kč a 10 000 Kč. Během čtyř „výsadbových“ dnů se tak setkávaly nejrůznější olomoucké insti-

Strom si zasadil i Janek Ledecký
/Janek Ledecký also planted a tree/

tuce a společnosti, při návštěvě Moravského divadla Olomouc se dokonce zpívala hymna, všude panovala sounáležitost, pomoc a pozitivní nálada. Přicházely kluby, přátelé, jednotlivci, rodiny s dětmi a do každého stromu se tak vepsal ojedinělý příběh. Poslední letošní jilm vysadil zpěvák Janek Ledecký. Výsadba stromů bude pokračovat i v roce 2020. Všem velmi děkujeme. Je zač.

Zpracovala: Iveta Gronská

Jízdu lze uskutečnit i s ředitelem zoo nebo primátorem
/You can drive with the zoo director or the mayor/

SPONZOŘI ZOO OLOMOUC

Všechno zlé je pro něco dobré. Těmito slovy můžeme popsat letošní velmi příjemný zvrat dlouhodobého negativního trendu v oblasti sponzorských příspěvků. V posledních letech finanční dary, které významnou měrou pomáhají plnit hlavní cíle zoologické zahrady a poskytují možnosti k jejímu dalšímu rozvoji, průběžně klesaly. Zvrat nastal v roce 2018, kdy se pokles zastavil, ale nazývat 6% rozdíl oproti roku 2017 přímo navýšením, by bylo přinejmenším odvážné. Letošní 16% meziroční nárůst je tedy potěšující, přestože musíme přiznat velký vliv březnové vichřice. Ta našetší největší škody způsobila v místech, která neovlivňují nijak zásadně fungování zahrady z návštěvnického hlediska. Lidé procházející zahradou však měli její následky z velké části na očích a svou solidaritu mohli projevovat hned několika způsoby. V prvních dnech po řádění Eberharda byla nejjednodušší adopce některého z námi chovaných zvířat. Postupně přibýly po vyřízení nezbytných administrativních kroků další možnosti jako např. krizový účet a DMS. V prostoru vstupní budovy u pokladen a ve východu jsme nainstalovali kasičky a v srpnu ještě „mincotoč“, který dárci drobných mincí odměňuje podívanou na jejich kroužení v trychtýři. Do konce roku přispěli naši příznivci následujícími částkami:

Adopce zvířat	659 548 Kč
Věcné dary v hodnotě	26 293 Kč
Krizový účet	173 183 Kč
DMS	113 041 Kč
Pokladničky a mincotoč	342 064 Kč

První sobotu v říjnu jsme už tradičně jako poděkování našim dárcům uspořádali Den sponzorů. Více než sto nejštědřejších adoptivních rodičů našich zvířat a významných partnerů zahrady si

Zahájení dne sponzorů
/Opening of the Sponsors' day/

Den sponzorů proběhl již po 27.
/The Sponsors' day took place for the 27th time/

Komentované krmení na Dni sponzorů
/Guided feeding on the Sponsors' day/

Kakadu oživil setkání sponzorů
/Kakadu made the meeting more lively/

Školní kolektiv předává sponzorský dar klokanům
/Handing over of donations from the school pupils/

vyslechlo ředitelovo shrnutí uplynulého roku a plány pro následující rok. Následovala téměř dvouhodinová komentovaná prohlídka v doprovodu několika zaměstnanců zoo, kteří zodpovídali všechny zvědavé dotazy. Tým gastrů mezitím v zázemí zoo nachystal dobroty ve formě rautu, aby účastníci mohli zahnat hlad a žízeň po dlouhém dopoledni.

V průběhu podzimu se konala akce zaměřená na veřejnou pomoc s revitalizací lesa v olomoucké zoo, pro kterou je typické právě její umístění v lesním prostředí. Příroda se pokusila tuto skutečnost změnit vývratem a polomem více jak osmnácti set stromů. „VRAŤME STROMY DO ZOO“ je všeřikající název apelující na lidskou tvrdohlavost jevící se tentokrát i jako pozitivní vlastnost. Vysázeny byly vzrostlé až čtyřmetrové listnáče. Očekáváme od nich, že po jarním zazenání budou mít dostatečně velké koruny přinášející v létě příjemný stín hlavně v okolí nově otevřeného Lanáčku. Jejich výsadbu zahájili zástupci statutárního města Olomouc, přidali se umělci z Moravského divadla Olomouc, sportovci z SK Sigma Olomouc, všechna tři olomoucká kina – Metropol, CineStar i Premiere Cinemas a mnozí další. Dokonce i zpěvák Janek Ledecký k nám přijel vysadit krásný jilm. Akci v tomto roce zakončili sami zaměstnanci zoo – své sponzorské stromy zasadili zástupci jednotlivých pracovních úseků. Do pokladny takto přibýlo dalších 204 182 Kč a v areálu 54 stromů různých druhů.

Děkujeme všem, kteří nám letos pomohli nejen finančně, ale i tím, že zoo věnovali svůj

volný čas a přiložili ruku k dílu. Bez pomoci sponzorů a dobrovolníků bychom nemohli chovat stále stoupající množství druhů zvířat a odstranění následků březnové vichřice by bylo také mnohem náročnější. Věříme, že nám zachováte přízeň i v následujících letech a těšíme se na další setkání sponzorů a přátel zoo.

Peněžitě dary – fyzické osoby, spolky, kolektivy, kroužky

Apolenová Nina, Kutná Hora
Babičková Petra, Kostelec na Hané
Bahničková Helena, Olomouc
Balnerová Monika, Krnov
Barbořík Jiří, Olomouc
Barboříková Irena, Olomouc
Bardoňová Eva, Olomouc
Bigasová Milena, Broumov
Bílek Petr, Velká Bystřice
Bilík Jan, Sobotovice
Bilková Nikola, Štěpánov
Bráuerovi Dana a František, Uničov
Brecklová Tereza, Sudkov
Buršík Ondřej, Praha
Černíková Nikola, Karlovy Vary
Červenková Andrea, Veselí nad Moravou
Dalziel Miklikova Ivona, Hulín
Dittrichová Veronika, Postřelmov
Dokoupil Jiří, Babice
Dokoupilová Jana, Olomouc
Dvořák Jan, Lošov
Fibigr Jiří, Uničov
Filip Bohumil, Majetín
Flašková Kateřina, Olomouc
Fricová Adéla, Olomouc
Fries Pavlína, Domašov nad Bystřicí
GIRAFA Novák Ondra, Prostějov
Havlíčková Petra, Ruda nad Moravou
Hegerová Ladislava, Hradec Králové
Herianova Kateřina, Kolovec
Horáková Agáta, Holešov
Houška Jan, Domažlice
Hrabalík Pavel, Litomyšl
Hubáčková Michaela, Šumperk
Ivanová Marie, Olomouc
Janovská Dana, Třebíč

Ježková Tereza, Čechy pod Kosířem
Jíšová, Kateřina, Praha
Jordová Vladimíra, Olomouc
Junková Eliška, Neratovice
Jurášek Petr, Olomouc
Kalbáčová Dana, Bělčice
Kalbáčová Marie, Plzeň
Kaletová Markéta, Stonava
Kalivodová Pavlína, Zábřeh
Kavková Michaela, Olomouc
Kellnerová Kristina, Opava
Klein Kamil, Hlívce
Kleinová Markéta, Olomouc
Klemšová Kateřina, Zábřeh
Kociánová Šárka, Krnov
Komínková Sára, Přerov
Konšelová Alena, Břeclav
Krátký Martin, Lanškroun
Krtičková Lucie, Praha
Kurková Iva, Choceň
Kutějová Petra, Brno
Landová Hana, Šumperk
Laníková Dana, Olomouc
Lénková Monika, Kostelec na Hané
Lipert Jiří, Olomouc
Lokajíček Jan, Praha
Macáková Futerová Olga, Hořice, okr. Jičín
Machovská Zlatica, Samotičky
Maňáková Hana, Olomouc
Matušek Lukáš, Olomouc
Milotinský Stanislav, Praha
Molnár Josef, Olomouc
Moravcová Anežka, Lanškroun
Mysliveček Milan, Zruč nad Sázavou
Myšková Michaela, Krouna
Nováková Lenka, Svitavy
Ondráčková Dita, Šumperk
Oškerovalá Marta, Ostrava
Pakostová Michaela, Karlovy Vary
Pastyříková Věra, Sudkov
Pavlíková Alice, Olomouc
Petrová (Hozová) Světлана, Kopřivnice
Pevalová Patrícia, Olomouc
Piruchová Jitka, Újezd
Podgrabinská Eliška, Olomouc
Podgrabinský Petr, Olomouc
Podolská Markéta, Olomouc

Pospíšilová Martina, Rapotín
Pražanová Kateřina, Pardubice
Prokopová Lenka, Olomouc
Přichystal Milan, Boskovice
Pytlíčková (Trojnová) Renata, Olomouc
Rajmonová Marie, Olomouc
Rašťáková Martina, Olomouc
Reitter Romana, Velká Bystřice
Roubíčková Martina, Uherské Hradiště
Rozkošná Simona, Olomouc
Růžičková Jana, Olomouc
Ryšánek Miroslav, Rousínov
Řezáčová Lenka, Babice
Seidlová Jana, Olomouc
Skřebský Jan, Postřelmov
Slováková Eva, Pardubice
Smetana Roman, Bystrovany
Správa školských zařízení, domov mládeže
a školní jídelna, p. o., Vysoké Mýto
Strnisko Petr, Olomouc
Súvová Petra, Olomouc
Svárovská Jana, Příšovice
Svárovský Dominik Dan, Příšovice
Svobodová Michaela, Červený Kostelec
Sýkorová Jana, Olešnice
Ševčíková Anna, Vsetín
Šindelář Milan, Olomouc
Šindlářová Irena, Olomouc
Škoda Karel, Uničov
Šlingrová Jana, Srch
Šmigura Jiří, Bojkovice
Šnajdr Miroslav, Olomouc
Šormová Romana, Pustiměř
Špalek Radoslav, Horní Moštěnice
Šrámková Pavlína, Bouzov
Táborský Jan, Nový Jičín – Loučka
Turková Eliška, Lanškroun
Urbišová Lenka, Baška
Vachutka Jiří, Úsov
Vaverka Vladimír, Brno
Veselá Eva, Hranice
Vignati Marie, Přerov
Vonešková Hana, Plzeň
Volek Jaroslav, Chýnice
Vymahači FÚ Olomouc
Vyslouzilová Jana, Olomouc
Wieczorková Diana, Dobrá

Zajícová Simona, Skalsko
Zapletal Josef, Brodek u Přerova
Zatloukalová Pavla, Olomouc
Zdražil Michal, Olomouc
Žabková Renáta, Frýdek-Místek
Žufniček Jiří, Olomouc

Peněžité dary – právnické osoby, živnostníci

AUTOJEŘÁBY OLOMOUC, s. r. o., Olomouc
CT Center MaVe, s. r. o., Olomouc
FOREST-NGO, Přerov
Hroší stavby Morava, a. s., Olomouc
HZ Olomouc, spol. s r. o., Olomouc
Mgr. Tomáš Cimbot, advokát a patentový zástupce, Olomouc
PLATIT, a. s., Šumperk
PRIMA PACK, s. r. o., Olomouc
Přátelé přírody, z. s. – skupina Malá liška, Olomouc
Radio Haná, s. r. o., Olomouc
Saloon Podkova, Bohuňovice
Středoevropská asociace přátel ZOO, Plzeň
TDK Electronics, s. r. o., Šumperk

Peněžité dary – školy a zařízení zřizovaná ministerstvem školství

Centrum celoživotního vzdělání; UP, Pedagogická fakulta, CCV, Olomouc
Církevní gymnázium Německého řádu, Olomouc
FZŠ Hálkova, Olomouc
Klub přátel ZŠ a MŠ Prostějov, z. s.
Klub rodičů a přátel šestky – KRAPŠ, z. s., Šumperk
Mateřská škola POHÁDKA, Zábřeh
MŠ Radova, Olomouc
MŠ Řepčínská, odd. BERUŠKY, Olomouc
MŠ Řepčínská, Olomouc
MŠ Řezníčkova, Olomouc
Pořadatel veřejné sbírky Gymnázium Jakuba Škody, Přerov
Soukromá ZŠ Dobré nálady, školská právnická osoba, Olomouc
Spolek přátel ZŠ Bruntál
SRPŠ MŠ Hněvotín, Olomouc
SVOPAP, s. r. o., Praha
Tererka, z. s., Olomouc

Waldorfská ZŠ a MŠ Olomouc, s. r. o.
ZŠ a MŠ Olomouc, Dvorského, Olomouc – Svatý Kopeček
ZŠ E. Valenty, Prostějov
ZŠ a MŠ Gorkého, Olomouc
ZŠ a MŠ J. Schrotha, Lipová – lázně
ZŠ a MŠ Olomouc, Demlova
ZŠ a MŠ Olšany u Prostějova
ZŠ Břidličná
ZŠ Dlouhá Loučka
ZŠ Haškova, Uničov
ZŠ nám. Svobody, Šternberk
ZŠ Řezníčkova, Olomouc
ZŠ Senice na Hané
ZUŠ CAMPANELLA Olomouc

Věcné dary

DAJANA PET, s. r. o., Bohuňovice
LB CEMIX, s. r. o., Výrobní závod Kotouč
Štramberk, Borovany
Zdeněk Wenzel, Olomouc

Reklama

Auto Kubiček, s. r. o., Šumperk
ROKOSPOL, a. s., Olomouc
Vodohospodářská společnosti, a. s., Olomouc
Čedok, a. s., Praha
Globus ČR, k. s., Praha
Zdravotní pojišťovna Ministerstva vnitra, Olomouc
GOLEM GROUP, s. r. o., Letohrad
GOLEMPRESS, s. r. o., Letohrad
MAFRA, a. s., Praha
NEJLEPŠÍ ADRESA, Praha
Bidfood Czech Republic, s. r. o., Kralupy nad Vltavou
Kofola ČeskoSlovensko, a. s., Ostrava-Poruba
Pivovary Staropramen, s. r. o., Praha
Zvoska, s. r. o., Krnov
CENTROPOL ENERGY, Ústí nad Labem

Zpracovala: Ing. Karla Břečková

Významní partneři

Zpracovala: Ing. Karla Břečková

ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ ÚDAJE

Údaje o majetku Zoo Olomouc - rozvaha

Název položky	Stav k 1. 1. 2019 [Kč]	Stav k 31. 12. 2019 [Kč]
AKTIVA		
Software	642.290,46	642.290,46
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	249.719,50	233.969,50
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00
Oprávky k softwaru	-630.167,00	-636.995,00
Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-249.719,50	-233.969,50
Pozemky	11.846.651,71	8.654.636,40
Stavby	154.933.921,12	161.272.946,25
Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	24.145.315,31	30.082.205,93
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	8.095.968,64	8.646.222,60
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	19.122.396,78	17.239.269,33
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	208.000,00	416.000,00
Oprávky ke stavbám	-65.246.204,84	-69.681.703,72
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-22.317.165,84	-22.652.546,24
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-8.095.968,64	-8.646.222,60
STÁLÁ AKTIVA CELKEM	122.705.037,70	125.336.103,41
Materiál na skladě	1.402.614,93	1.322.120,47
Zboží na skladě	983.980,39	1.010.496,55
Zboží na cestě	0,00	0,00
Ostatní zásoby - zvířata	7.671.256,38	7.061.410,45
Odběratelé	146.392,10	125.266,51
Krátkodobé poskytnuté zálohy	281.949,04	464.716,19
Pohledávky za zaměstnanci	108.666,00	156.324,00
Daň z příjmů	140.380,00	0,00
Daň z přidané hodnoty	0,00	0,00
Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	26.616,00	0,00
Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	0,00	0,00

Název položky	Stav k 1. 1. 2019 [Kč]	Stav k 31. 12. 2019 [Kč]
Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	0,00	0,00
Náklady příštích období	208.898,37	443.256,12
Příjmy příštích období	36.454,00	2.205,00
Dohadné účty aktivní	100.709,73	1.661.246,56
Ostatní krátkodobé pohledávky	370.480,53	548.593,72
Běžný účet	6.163.012,01	8.176.882,54
Běžný účet fondu kulturních a sociálních potřeb	1.168.757,83	1.417.783,55
Ceniny	59.857,00	33.399,00
Peníze na cestě	273.000,00	0,00
Pokladna	426.400,43	479.954,92
OBĚŽNÁ AKTIVA CELKEM	19.569.424,74	22.903.655,58
ÚHRN AKTIV	142.274.462,44	148.239.758,99
PASIVA		
Jmění účetní jednotky – fond dlouhodobého majetku	107.406.692,96	107.889.758,67
Jmění účetní jednotky – fond oběžných aktiv	0,00	0,00
Transfery (dotace) na pořízení dlouhodobého majetku	13.643.466,17	15.210.059,64
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	8.503.993,55	8.503.993,55
Fond odměn	759.948,00	259.948,00
Fond kulturních a sociálních potřeb	1.375.859,55	1.653.488,11
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	1.138.618,04	298.651,08
Rezervní fond z ostatních titulů	1.731.342,00	2.857.193,71
Investiční fond	2.362.447,35	649.098,63
Výsledek hospodaření běžného účetního období	160.033,04	2.514.412,87
VLASTNÍ KAPITÁL CELKEM	137.082.400,66	139.836.604,26
Dlouhodobé úvěry	0,00	0,00
Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	0,00	0,00
Dlouhodobé přijaté zálohy	4.200,00	4.900,00
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00	0,00
Dodavatelé	1.230.650,16	3.808.839,95
Krátkodobé přijaté zálohy	0,00	0,00
Zaměstnanci	116.937,00	122.485,00
Sociální zabezpečení	769.013,00	802.310,00
Zdravotní pojištění	329.597,00	346.071,00
Důchodové spoření	0,00	0,00
Daň z příjmů	0,00	300.790,00
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžitá plnění	277.077,00	321.991,00
Daň z přidané hodnoty	199.924,00	237.528,00

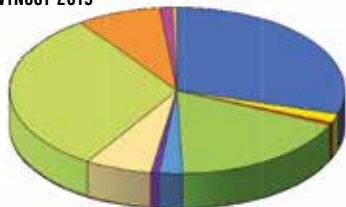
Název položky	Stav	Stav
	k 1. 1. 2019 [Kč]	k 31. 12. 2019 [Kč]
Jiné daně a poplatky	0,00	0,00
Výdaje příštích období	4.002,00	12.630,00
Výnosy příštích období	424.246,00	340.867,00
Dohadné účty pasivní	41.044,62	239.162,78
Ostatní krátkodobé závazky	1.795.371,00	1.865.580,00
CIZÍ ZDROJE CELKEM	5.192.061,78	8.403.154,73
ÚHRN PASIV	142.274.462,44	148.239.758,99

Údaje o nákladech a výnosech Zoo Olomouc - výkaz zisku a ztráty

Název položky	rok 2018		rok 2019		rozdíl 2019 - 2018	
	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]
Spotřeba materiálu	10.531.170,28	13,42	10.789.006,16	12,20	257.835,88	2,59
Spotřeba energie	2.774.955,79	3,54	3.324.549,89	3,76	549.594,10	5,53
Prodané zboží	7.440.199,73	9,48	6.969.629,41	7,88	-470.570,32	4,73
Aktivace dlouhodobého majetku	-287.340,66	-0,37	-54.953,94	-0,06	232.386,72	2,34
Aktivace oběžného majetku - krmivo	-644.945,00	-0,82	-55.290,00	-0,06	589.655,00	5,93
Změna stavu zásob vlastní výroby	-204.784,80	-0,26	-456.600,00	-0,52	-251.815,20	2,53
Opravy a udržování	2.703.578,68	3,44	9.274.624,18	10,49	6.571.045,50	66,06
Cestovné	205.969,63	0,26	317.046,56	0,36	111.076,93	1,12
Náklady na reprezentaci	206.147,31	0,26	131.009,16	0,15	-75.138,15	0,76
Aktivace vnitroorganizačních služeb	-19.545,53	-0,02	-6.088,86	-0,01	13.456,67	0,14
Ostatní služby	10.457.778,47	13,33	8.768.051,61	9,92	-1.689.726,86	16,99
Mzdové náklady	25.500.000,00	32,48	27.500.000,00	31,10	2.000.000,00	20,11
Zákonné sociální pojištění	8.211.708,00	10,46	8.824.154,00	9,98	612.446,00	6,16
Jiné sociální pojištění	132.167,00	0,17	142.343,00	0,16	10.176,00	0,10
Zákonné sociální náklady	481.915,00	0,61	517.232,00	0,58	35.317,00	0,36
Jiné sociální náklady	13.521,00	0,02	20.468,00	0,02	6.947,00	0,07
Daň silniční	4.500,00	0,01	5.876,00	0,01	1.376,00	0,01
Daň z nemovitostí	825,00	0,00	825,00	0,00	0,00	0,00
Jiné daně a poplatky	4.030,00	0,01	9.900,00	0,01	5.870,00	0,06
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	1.000,00	0,00	2.030,07	0,00	1.030,07	0,01
Manka a škody	120,00	0,00	3.333,69	0,00	3.213,69	0,03
Prodaný materiál	40.681,50	0,05	497.799,80	0,56	457.118,30	4,60

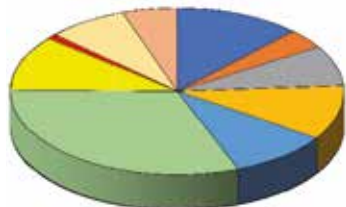
Název položky	rok 2018		rok 2019		rozdíl 2019 - 2018	
	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]
Ostatní náklady z činnosti	4.947.892,23	6,30	5.505.110,13	6,23	557.217,90	5,60
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	4.479.426,00	5,71	4.759.592,28	5,38	280.166,28	2,82
Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku	6.840,00	0,01	6.828,00	0,01	-12,00	0,00
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek - zůstatková cena	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tvorba a zúčtování opravných položek	27.493,83	0,04	30.499,85	0,03	3.006,02	0,03
Náklady za drobného dlouhodobého majetku	944.499,90	1,20	734.297,97	0,83	-210.201,93	2,11
Kurzové ztráty	26.480,53	0,03	24.496,30	0,03	-1.984,23	0,02
Daň z příjmů	492.920,00	0,63	840.670,00	0,95	347.750,00	3,50
Dodatečné odvody daně z příjmů	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
NÁKLADY CELKEM	78.479.203,89	100,00	88.426.440,26	100,00	9.947.236,37	
Výnosy ze vstupného	26.956.259,37	34,28	26.875.077,50	29,55	-81.181,87	0,66
Ostatní výnosy z prodeje služeb	1.411.125,76	1,79	1.550.975,08	1,71	139.849,32	1,14
Výnosy z pronájmu	375.686,72	0,48	470.739,79	0,52	95.053,07	0,77
Výnosy za prodané zboží	15.312.014,09	19,47	16.046.504,04	17,64	734.489,95	5,97
Výnosy z prodeje materiálu	1.524.513,62	1,94	2.098.731,57	2,31	574.217,95	4,67
Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Čerpání fondů	635.976,00	0,81	704.182,00	0,77	68.206,00	0,55
Ostatní výnosy z činnosti	1.757.411,08	2,23	5.839.658,58	6,42	4.082.247,50	33,18
Úroky přijaté	3.902,53	0,00	4.111,04	0,00	208,51	0,00
Kurzové zisky	-37,93	0,00	120,00	0,00	157,93	0,00
Příspěvek na činnost od zřizovatele	26.980.000,00	34,31	28.500.000,00	31,34	1.520.000,00	12,36
Příspěvek od zřizovatele na propagaci	2.210.000,00	2,81	0,00	0,00	-2.210.000,00	17,97
Účelová dotace od zřizovatele	0,00	0,00	7.370.000,00	8,10	7.370.000,00	59,91
Dotace od MŽP	1.113.130,00	1,42	1.106.248,00	1,22	-6.882,00	0,06
Dotace od vybraných místních vládních institucí	7.397,00	0,01	1.099,00	0,00	-6.298,00	0,05
Časové rozlišení transferů	351.858,69	0,45	373.406,53	0,41	21.547,84	0,18
VÝNOSY CELKEM	78.639.236,93	100,00	90.940.853,13	100,00	12.301.616,20	
Výsledek hospodaření	160.033,04		2.514.412,87			
SOBĚSTAČNOST		61,14		60,60		

VÝNOSY 2019

Blue	Výnosy ze vstupného
Yellow	Ostatní výnosy z prodeje služeb
Red	Výnosy pronájmu
Light Green	Výnosy z prodaného zboží
Dark Blue	Výnosy z prodeje materiálů
Light Blue	Čerpání fondů
Light Yellow	Ostatní výnosy z činnosti
Light Green	Příspěvek na provoz od zřizovatele
Light Green	Účelová dotace od zřizovatele
Purple	Dotace od MŽP
Orange	Ostatní dotace a časově rozložené transfery

NÁKLADY 2019

Blue	Spotřeba materiálu
Orange	Spotřeba energie
Grey	Prodané zboží
Yellow	Opravy a udržování
Light Blue	Ostatní služby
Light Green	Mzdové náklady
Light Green	Zákonné a jiné sociální náklady
Red	Daně a poplatky
Light Yellow	Ostatní provozní náklady
Light Orange	Odpisy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Údaje o dotacích

Příspěvek na provoz od zřizovatele:

28 500 000,00 Kč

Příspěvek od zřizovatele na likvidaci následků vichřice v areálu zoo:

5 000 000,00 Kč

Dotace na provoz ze státního rozpočtu (MŽP):

1 106 248,00 Kč

Dotace na mzdu:

1 099,00 Kč

Příspěvek zřizovatele na pořízení traktoru:

1 000 000,00 Kč

Příspěvek zřizovatele na opravu oplocení areálu zoo:

2 370 000,00 Kč

Dotace ze SFŽP ČR:

1 940 000,00 Kč

Časové rozlišení transferů (dotace na „Výzkumné centrum lemůřů kata a vstup do zoo“, „Safari Euroasie“, „Pavilon levhartů“, „Informační stánky“, ekovozidla):

373 406,53 Kč

Hospodaření Zoologické zahrady Olomouc v roce 2019 skončilo se ziskem **2 514 412,87 Kč**.

Hodnota majetku spravovaného organizací se zvýšila o **5 965 296,55 Kč**, tj. o 4,19 %. Hodnota dlouhodobého majetku (stálých aktiv) se zvýšila o **2 631 065,71 Kč**, tj. o 2,14 % a hodnota oběžných aktiv se zvýšila o **3 334 230,84 Kč**, tj. o 17,04 %.

V roce 2019 bylo v zoologické zahradě proinvestováno 10 392 788,30 Kč, jednalo se zejména o tyto investiční akce:

Název investice	Částka [Kč]
Traktor	973.019,30
Elektrovozidla - 6 ks	3.223.616,31
Africký pavilon - drobní savci	24.850,38
Opěrná zeď u vlků	696.678,65
Provozní budova	282.600,00
Voliéra Bábovka	1.003.950,00
Rychlé občerstvení	35.000,00
Regulace povrchových vod	433.320,15
Altánek u velbloudů	352.726,09
Ptačí voliéra a WC u Lanáčku	39.042,50
Ptačí voliéra „Český les“	25.098,75
Srub a odchytné zařízení - safari Euroasie	89.098,75
Vyhlídky a výběhu pro rysy	209.632,57
Přístřešek na řezivo za novou halou - velký	292.905,22
Přístřešek za novou halou - malý	97.635,09
Opěrná zeď - kozorožec sibiřský	1.971.136,32
Jímka - Pavilon levhartů	78.057,10

LIDSKÉ ZDROJE

ZAMĚŠTANCI

Během roku 2019 došlo ke změnám v personální oblasti, které jsou zřejmé z následujících tabulek a grafů. Snížení průměrného přepočteného stavu zaměstnanců bylo dosaženo z důvodu organizačních změn zrealizovaných v tomto roce.

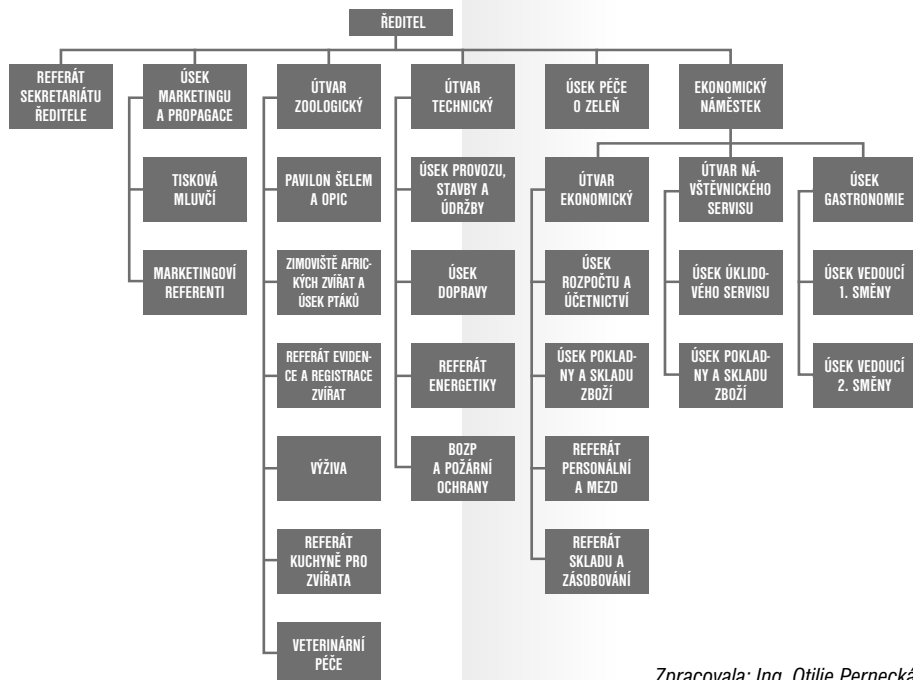
MZDY

Vývoj mezd probíhal v souladu se zásadami odměňování a růstu mezd. Průměrná mzda v roce 2019 dosáhla 28 736 Kč.

SOCIÁLNÍ POLITIKA, VZDĚLÁVÁNÍ A ROZVOJ ZAMĚŠTANČŮ

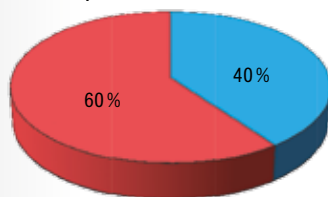
Organizace si uvědomuje, že každý zaměstnanec je klíčovou firemní hodnotou. Zoo podporuje stabilní a bezpečné prostředí pro své zaměstnance (zaměstnanecké benefity – kulturní a sportovní aktivity, péče o zdraví, podpora dalšího vzdělávání apod.).

Organizační struktura Zoo Olomouc

	2018	2019
Průměrný počet zaměstnanců	81	77
Přepočtený počet zaměstnanců na úvazky	77	75
Osoby pracující na dohodu o provedení práce	83	76
Osoby pracující na dohodu o pracovní činnosti	10	20
Odpracované hodiny na DPP/DPČ celkem	16 369	16 872

Struktura a počet zaměstnanců k 31. 12. 2019

■ Muži 30
■ Ženy 45

Celkem 75 osob, z toho 2 osoby ZTP

Zpracovala: Ing. Ottilie Pernecká

Zoo Olomouc je jednou z mála zahrad na území České republiky, která provozuje občerstvení pro návštěvníky ve vlastní režii. Hlavním důvodem je náročnost zajištění takových provozů, které musí alespoň v základní míře kopírovat otevírací dobu zoo, což znamená provoz 365 dní v roce. Na druhou stranu to však přináší možnost přímého vlivu na to, jaký sortiment je návštěvníkům nabízen a v jaké kvalitě. Ekonomické výsledky ve velké míře ovlivňuje schopnost a spolehlivost personálu. Že to není jen tak, víme na Kopečku už dlouho. Letošní rok byl prubířským kamenem naší pružnosti při řešení nepříjemných personálních otázek. Neplánovaná změna ve vedení gastro úseku na začátku hlavní sezóny je komplikace, která může přinést zvrát kterýmkoliv směrem. A pokud není na výběr, zbývá jen postavit se ke vzniklé situaci čelem a přijmout ji jako výzvu. Vyhodnocení uplynulého roku ukazuje, že se nám tuto událost podařilo ustát, i když následně došlo také k výměně větší části stálých zaměstnanců. Snaha uspokojit návštěvníka po všech stránkách se vyplatila, protože 348 209 lidí utratilo v občerstveních 16 552 688 Kč. Náklady vzrostly na 12 664 801 Kč, zisk po zdanění činil potěšujících 2 037 230 Kč.

Změny různého charakteru se nevyhnuly žádnému z provozů a nejvíce zasáhly restauraci Pod Věží, která je největší a jako jediná funguje celoročně. Po celkem zásadní personální obměně na začátku léta, byl na řadě i nabízený sortiment. O prázdninách jsme znovu rozbíhli prodej dříve oblíbených burgrů, kterých se ve druhé polovině roku podařilo prodat přes 3 000 kusů. Následovalo několik vylepšení vstupních surovin, změna dodavatele cukrovinek a doplnění nabídky o kynutý ovocný knedlík s vanilkovou polevou a šlehačkou. Ten si mohou zájemci dát buď jako dětské jídlo nebo může posloužit jako sladká tečka či zákusek ke kávě. Sýrové polštářky rozšířily

sortiment „dobrot do ruky“ a koncem roku přibyl losos na másle. Pro zimní období jsme se rozhodli suplovat stánek u medvěda pizzou MARKÝZ. Půlmilionový nárůst tržeb na bezmála 8,7 milionů korun je pozitivním hodnocením těchto změn, i když zasáhly pouze část návštěvnické sezóny. Nejméně se změnilo na prvním ze sezónních stánků, tedy v bistru U Lemurů. Nabídka zde byla doplněna pouze o další značku nanuků. Začátkem prázdnin jsme se totiž rozhodli vyzkoušet na všech občerstveních v centrální části zahrady nabízet nanuky obou odebíraných značek (Algi-da a PRIMA). Očekáváme, že se nám tak podaří vytvořit si vlastní statistiku poptávky po tomto sortimentu, a to jak z hlediska časového (změny v průběhu roku), tak z hlediska místa (rozdíllost mezi stánky). Koncem prázdnin došlo i tady k výměně odpovědného zaměstnance a z ní vyplynul poslední realizovaný personální posun na úseku gastru v tomto roce. Bistro U Lemurů uzavřelo sezónu 2019 s tržbami přes 2,5 milionu Kč, což je navýšení o téměř 200 000 Kč. Pomyšlnou „vitaminovou injekcí“ potřeboval gril U Lvů, jehož výsledky se v posledních dvou letech zhoršovaly. Prvním krokem bylo stanovení odpovědné osoby z řad stálých zaměstnanců gastru, která dostala tento stánek na starosti. Druhým významným posunem bylo zprovoznění udriny. Z velké části jsme tak nahradili přípravu uzenin na elektrických grilech. K jejich „spláchnutí“ měli zájemci opět k dispozici čepované pivo. Comeback byl úspěšný. Letos i tento provoz navýšil tržby, a to mezitím na skvělých 530 000 Kč. Za bonus v podobě možnosti pozorovat při jídle zvířata tu návštěvníci utratili potěšujících 2,446 milionu Kč, čímž se tržby obou stánků téměř vyrovnaly. K obměně sortimentu přistoupil i stánek s palačinkami U Lanáčku. Kromě nich začal nabízet trdelníky, oblíbenou pochoutku z kynutého těsta, která je k dostání hlavně na pouťích, trzích, ale i u nákupních center. Pravděpodobně stálá absence lanového centra a po jarní vichřici i stro- mů, které zde poskytovaly stín, zřejmě způsobily, že se prodej nezvýšil. V příštím roce by už mělo být lépe. Lanáček na podzim prošel zkušební provozem a v jeho okolí byly vysazeny vzrostlejší

Příprava rautu na valnou hromadu
/Preparing the banquet for the General Meeting/

Občerstvení na Dnu sponzorů
/Refreshments at the Sponsors' Day/

Stánek u „Baby Jagy“
/“Baba Yaga” stand/

Obsluha na Večeru duchů
/Catering on the Ghosts Evening/

Občerstvení doplňujeme i různými saláty
/Refreshments also complement salads/

stromy. Předpokládáme, že s příchodem příznivého počasí zažije tato oblíbená destinace rodin s dětmi nový boom.

Nižší prodeje ovšem zasáhly i v předchozích letech hojně vyhledávanou pizzu U Medvěda, a to i přesto že nabízí tuto slanou pochoutku čerstvou, dělanou na místě, nikoli z mraženého polotovaru. Další pokles tržeb je alarmující a v příštím roce bude třeba připravit změny i tady.

Každý rok na tomto místě uvádíme prodejnost nejžádanějších komodit z naší nabídky v daném roce. Pro lepší přehlednost nabízíme tentokrát údaje zpracované do tabulky. Můžeme tak uvést výsledky hned za několik let zpětně, což zvyšuje i vypovídající hodnotu souhrnu. Čísla v tabulce na straně 121 udávají prodej položek v kusech, případně porcích za rok.

Připravenost gastro úseku pravidelně prověřují dvě největší akce roku. Shodou okolností jde o Velikonoce, které vždy hlavní návštěvnickou sezónu zahajují, a Večer duchů konající se na přelomu října a listopadu, tedy na závěr sezóny. Nejinak tomu bylo i letos. O svátcích jara přivítala

Palačinky U Lanáčku
/U Lanáčku pancakes stand/

Návrh pohárku s medvojedem
/Cup design with Honey Badger/

Zoo Olomouc 20 993 návštěvníků, kteří v jejich provozovnách utrtili od čtvrtka do pondělí 1,03 milionu Kč. Večer duchů se stal postupně tak vyhledávaným, že se letos vedení zahrady rozhodlo akci prodloužit o další dva dny pod názvem Strašidelná zoo. Program těchto dnů není tak intenzivní, proto se lépe hodí pro rodiny s malými dětmi a milovníky klidnější atmosféry. Krásné počasí přispělo k nečekanému úspěchu a rekordní návštěvnost 15 071 osob přinesla od 26. do 28. 10. i na toto období neběžnou tržbu ve výši 430 000 Kč, což je dvakrát více, než jsme utržili za celé vánoční období (24.–31. 12.). Nabídky našich občerstvení využívá nejen veřejnost, ale i zaměstnanci zoo. Ti utrtili od ledna do prosince v našich provozovnách celkem 95 408 Kč poté, co jim zahrada jako benefit poskytla na nakoupené zboží slevu 20 332 Kč z prodejní ceny. Při podrobnějším rozboru vyplývá, že dvě třetiny z uvedených nákupů byly realizovány v druhé polovině roku. Tento fakt by mohl znamenat, že změny v nabídce gastru se pozitivně projeví i tady.

V následujícím roce se chystáme realizovat již dříve avizovaný plán přestavby grilu U Lvů tak, aby se z něj stalo prodejní místo plně využívající výhody tohoto prostoru a přitahující zájem kolemjdoucích. Přestavba by měla být zahájena těsně po skončení hlavní sezóny, a jestli se záměr povedl, budeme mít možnost si ověřit až v roce 2021. I nadále chceme pracovat na složení nabízeného sortimentu ve všech provozech a posunout se zase o kousíček dál, aby byli spokojeni malí, velcí, mlsní i na zdraví a linii dbající návštěvníci naší zoo.

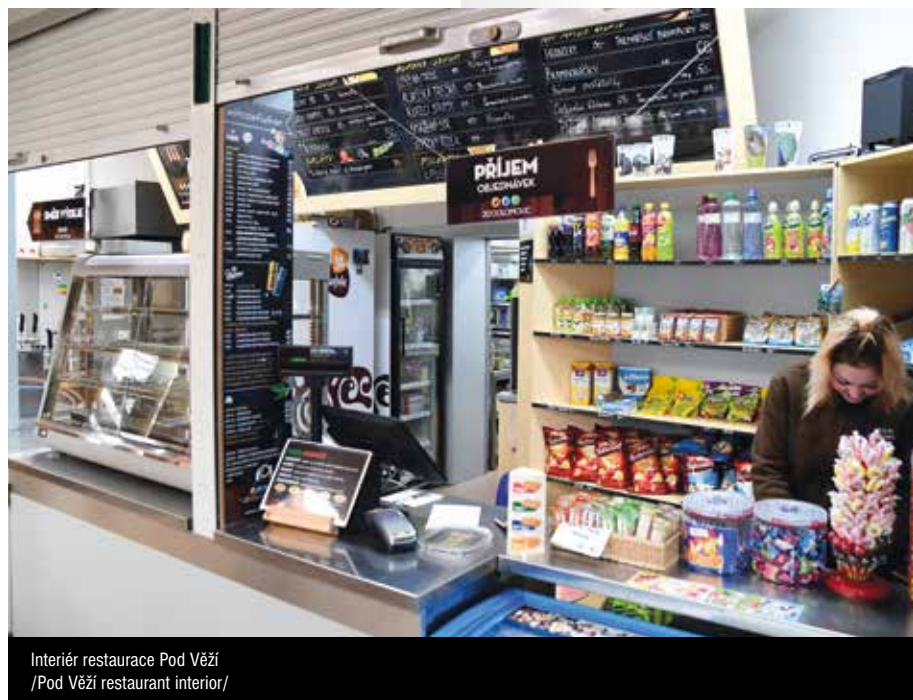
Prodej TOP komodit z naší nabídky za posledních pět let v počtech kusů nebo porcí

	2015	2016	2017	2018	2019
Káva	19 963	27 097	35 459	30 953	32 105
Kofola točená	–	22 448	23 385	25 889	26 627
Pivo	12 424	13 921	11 730	7 676	8 525
Nanuky	25 789	28 884	35 039	39 319	38 471
Zmrzlina	–	–	19 478	27 062	23 329
Burgr	–	–	9 933	2 075	3 049
Párky v rohlíku	31 963	40 211	28 584	31 935	33 251
Hranolky do ruky	9 946	12 728	12 651	13 140	13 062
Pizza	8 000	11 500	7 000	9 124	6 472
Palačinky	16 556	19 000	16 000	10 321	6 541
Kelímky	14 200	24 854	21 435	20 664	19 453

Jak všichni dobře ví, „hospodu dělá personál“. Poděkování za úspěšné zvládnutí uplynulé složité sezóny patří všem, kteří k jejímu zdaru přispěli skvěle odvedenou prací, pozitivním přístupem a ochotou přiložit ruku k dílu vždy, kdykoli a kdekoli bylo potřeba. Pokud se nám

společně podaří i nadále se alespoň krok za krokem posunovat správným směrem, můžeme se těšit na radostnou práci přinášející lepší a lepší výsledky.

Zpracovala: Ing. Karla Břečková

VÝSTAVBA, ÚDRŽBA A DOPRAVA

ZOOLOMOUC

Práce na úseku údržby a výstavby v roce 2019 ovlivnila zejména vichřice Eberhard, která se prohnala zoologickou zahradou v březnu. Spoušť, kterou za sebou zanechala, jsme museli i s ohledem na bezpečnost návštěvníků začít ihned likvidovat. Zoo byla veřejnosti po dva dny uzavřena, ale odstraňování škod probíhalo po celý zbytek roku 2019 a bude pokračovat i v dalším roce.

Polomy zničily část venkovního oplocení zoologické zahrady, výběhy kozorožců sibiřských, kavkazských, sobů a pakoňů. Poškozeny byly také střechy stáje pakoní, odchytového zařízení pro makaky, visutá lávka v jejich výběhu, altán u Jihoamerického pavilonu, pavilonek kočkodanů husarských a střecha ředitelny. V průběhu roku se podařilo opravit poničené střechy a postavit nové areálové oplocení. Dodavatelským způsobem proběhla jeho výstavba v celkové délce 1 032 m. Část ohrazení v délce 523 m byla zhotovena z 3D pletiva včetně podhrabových desek a naopak ve svažitém zalesněném terénu je tvořena z kari sítí. U kozorožců sibiřských došlo k výstavbě opěrné zdi s akátovým zábradlím přiléhající k obchůzkové trase. Díky ní mohlo dojít k rozšíření komunikace i vytvoření odpočinkové zóny. Podobná situace panovala ve výběhu

Stavba opěrné zdi ve výběhu kozorožců sibiřských
/Construction of a retaining wall/

kozorožců kavkazských, oplocení kolem něj bylo obnoveno v původních rozměrech a materiálech, pouze pohledová strana od Lanáčku byla doplněna akátovou konstrukcí, na níž byla připevněna kari síť.

Přistoupili jsme také k výměně střechy zimoviště ptáků, která již z důvodů špatného technického stavu vyžadovala celkovou rekonstrukci. Budova dostala nové krovy, šindelovou krytinu, tepelnou izolaci a podhledy. S opravami jsme dále pokračovali i na střechě zimoviště afrických zvířat spočívající v natavení nové krytiny z modifikovaných asfaltových pásů.

V roce 2017 došlo vlivem vichřice Herwart k poničení původního rysího výběhu, v letošním roce proběhla na stejném místě výstavba nového, doplněného o vyhlídkovou terasu.

V africkém safari došlo k rekonstrukci seníků, ve výběhu velbloudů vznikl nový přístřešek se seníkem a ve výběhu tygrů byly nainstalovány dřevěné palandy. V zázemí zoo za ubikací pakoňů jsme vybudovali dřevěný přístřešek na uskladnění řeziva.

Práce pokračovaly i na stavbách zahájených v předešlých letech. Na vrstevnicové cestě byla ukončena rekonstrukce ubikace pro kočky slaništní, ve voliéře zvané Bábovka byla dokončena umělá skála. Ani v safari Amerika se nezháleželo. V nově vytvořeném výběhu jsme instalovali automatické brány pro průjezd safari vláčku, stavěli oplocení a montovali zábradlí na opěrné zdi navázané k návštěvnické trase. Byla dokončena první etapa budování nového Lanáčku, který na

Oprava oplocení ve výběhu kozorožců kavkazských
/Repairing of the West Caucasian Turs fence/

Oprava střechy na stáji pakoní
/Repairing the roof on the wildebeest shelter/

Oprava střechy na zimovišti ptáků
/Repairing the roof for wintering birds/

Nová vyhlídka výběhu rysů
/The new lynx enclosure overview area/

Stavba altánu ve výběhu velbloudů
/The construction of the gazebo in the camels' paddock/

Stavba přístřešku pro řezivo
/Construction of a timber storage facility/

Přístřešek na uskladnění řeziva
/Timber shed/

Téměř dokončená skála ve voliéře
/Almost finished artificial rock in an aviary/

Montáž plotu ve výběhu vlků
/Installation of a fence in the wolves' paddock/

Stavba nového Lanáčku
/Construction of the new Lanáček/

Večer duchů byl poprvé zpřístupněn veřejnosti. Druhé patro bude přistavěno v následujícím roce.

Bezpečnost a ochrana zdraví při práci

Jako každoročně proběhla pravidelná školení našich zaměstnanců týkající se nejen ochrany zdraví, bezpečnosti práce a požární ochrany.

- Školení řidičů referentských vozidel
- Vstupní školení BOZP nových zaměstnanců
- Vstupní školení požární ochrany nových zaměstnanců
- Pravidelná revize požárních hydrantů a přenosných hasicích přístrojů

V roce 2019 nedošlo k žádnému pracovnímu úrazu ani požáru.

ELEKTROMOBILITA A NOVÉ DOPRAVNÍ PROSTŘEDKY

Zoo Olomouc využívala od 70. let dnes již zastaralé multikáry. Za tu dobu odvedly kus práce a staly se součástí každodenního pro-

Údržba pomáhá i s jinými pracemi
/Maintenance personnel helps with other works/

Předání traktoru Zetor Major
/Handing over of the Zetor Major tractor/

vozu. Využívaly se k přepravě krmiv, okusu a materiálu potřebnému k provozu jednotlivých úseků, např. stavební či elektro materiál údržby. V roce 2019 byly nahrazeny novými elektrovozidly. Třemi tříkolkami Volta, jednou čtyřkolkou LINHAI a trojicí vozidel kategorie N1 ALKE. Ekologický provoz elektromobilů je samozřejmě v „polopřírodním“ prostředí zoo ku prospěchu. Nabíjení je zatím řešeno z běžné elektrické sítě 220 V, časem v areálu přibudou i dokovací stanice. Při průměrné vyvinuté rychlosti 30 km/h by měla tato vozidla urazit cca 80 km. Pořízení nového vozového parku si vyžádalo částku 3 483 590 Kč včetně DPH. Z toho 1 940 000 Kč bylo financováno prostřednictvím dotací Ministerstva životního prostředí.

Z investiční dotace Statutárního města Olomouc byl pořízen nový traktor ZETOR MAJOR HS 80 od firmy Mitrenga, a. s. – zemědělská a komunální technika.

Zpracoval: Ing. Radek Dvořák

Představení nových elektromobilů
/Introduction of the new electric vehicles/

Odvoz chlévské mrvy
/Removal of manure/

PRODUKCE A NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

V průběhu roku vzniká velké množství odpadu různého druhu a naskýtá se nerudovská otázka „kam s ním?“. Odpovědět nám pomáhají především Technické služby města Olomouce. Na odpady, které vznikají při návštěvnickém provozu zoologické zahrady, jsou po celém areálu rozmístěny kontejnery. Jedná se především o plastové obaly a směsný komunální odpad, který je vyvážen podle ročního období v pravidelných intervalech. Různé druhy nebezpečného odpadu jsou odváženy na základě objednávky podle potřeby.

V roce 2019 bylo odvezeno toto množství různých druhů tříděného odpadu:

Druh odpadu	Množství [tuny]
Papírové a lepenkové obaly	4,84
Plastové obaly	3,9
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo těmito látkami znečištěné	0,012
Odpady, na jejichž sběr a likvidaci jsou kladeny zvláštní nároky s ohledem na prevenci infekce	0,033
Tiskařské tonery	0,015
Směsný komunální odpad	33,14
Trubicové zářivky	0,0035
Elektrické a elektronické nástroje, odpady z elektroinstalace	0,01

Tekutý odpad z jímek odváží firma Podlas v intervalech podle ročního období. Odvoz

chlévkové mrvy se provádí dvakrát do roka, a to na jaře a na podzim, na pole do Slavonína na základě smlouvy se soukromou zemědělskou firmou paní Nely Dostálové. Odvezeno bylo asi 200 tun. Kovový odpad od nás vykupuje firma Haná Metal, s. r. o. Různé druhy stavebního odpadu a další nespecifikovaný odpad se odváží na skládku do Mrskles – firma LO Haná, Velká Bystřice.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

PÉČE O ZELENĚ

ZOOOLOMOUC

Letošní rok postihla Zoo Olomouc vichřice Eberhard a její dopad pocítil náš úsek jistě citelněji než kterýkoliv jiný. Ještě začátkem března jsme si líbovali, jak máme dobře našlápnuto a po kvalitně odvedené práci v loňském roce se můžeme pomalu chystat na jarní výsadby. V pátek 8. 3. jsme dokončili úklid klestí, pálení a také odvoz paliv z okolí návštěvnické trasy, odcházeli jsme s pocitem dobře odvedené práce a chystali se užít si poklidný zbytek zimy. Jaké bylo naše rozčarování, když v neděli z 10. na 11. 3. hlásila média ničivou vichřici. Je nepopsatelné, co jsme cítili následující ráno. Nevýslovný zmar! Po létech snažení, kdy jsme oddalovali dopad kúrovcové kalamity na naši zoo, nás postihla taková pohroma. Rozsáhlé plochy zachráněného porostu nyní ležely v troskách a z bývalého lesa zůstala jen holina. Holina není správný výraz, čekala nás totiž spoušť, kterou bylo nutno odstranit. Vyvrácené stromy, nahloučené vývraty, poškozené stavby i oplocení zvířat a ještě stále nějaké odolávající stromy, které hrozily nekontrolovaným pádem dalších několik dní kvůli nepolevujícímu větru. Byla to pro nás nová situace, se kterou jsme se nikdy v minulosti nesetkali. Nejdříve jsme stanovili priority a pracovní postupy, a to z hlediska bezpečnosti práce tak, aby

Při likvidaci polomů velmi pomohl harvester
/After storm the harvester was very useful/

Odklizení stromů po vichřici
/Removing the broken trees after storm/

nedošlo k dalším škodám nebo zraněním. V první řadě jsme s ohledem na bezpečí veřejnosti uzavřeli zoo. Během prvních dvou dnů jsme odstraňovali následky živlu na komunikacích, stavbách a oplocení zvířat v blízkosti návštěvnické trasy. Za dva dny po smršti mohla být zoo opět otevřena. V průběhu těchto prací ředitel zoo domluvil spolupráci s olomouckou sesterskou organizací Lesy města Olomouce, která nám zajistila harvester k likvidaci škod takového rozsahu. Tento stroj je schopen za pomoci pouze jednoho člověka kácet stojící stromy, odvětvovat a krátit výřezy. Vše je navíc řízeno počítačem, dokonce i souhrn množství zpracovaného dřeva je převeden do digitální podoby. Získali jsme tedy přesný přehled o tom, kolik stromů, včetně druhů, bylo zpracováno, a také jaké výstupní produkty byly získány.

Z výsledných protokolů vyplývá, že harvesterem bylo vytěženo 1 012 ks smrku o objemu 824,72 m³, 102 ks modřínu o objemu 97,93 m³ a 175 ks borovice, tj. 139,13 m³. Tedy celkem cca 1 300 ks stromů o objemu 1 062 m³. Listnáče byly opracovány ručně a jejich počet je zanedbatelný. K těmto číslům musíme započítat ještě ruční těžbu. V prvních třech týdnech, kdy s kalamitou pomáhal stroj, jsme museli být maximálně k dispozici právě jemu, protože není schopen podřezávat většinu šikmých a už vůbec ne nakupených vývrátů. A klobouk dolů před všemi, kteří se této práce účastnili! Potvrdili, že jsou opravdovými profesionály. Dalším limitem harvesteru je svahová dostupnost, která je sice srovnatelná s trakto-

S úklidem klestí pomáhali i zaměstnanci
/The staff helped with the clean up/

rem, i přesto je v naší zoo mnoho míst, kam se tento stroj nedostal. Z výstupů vyvážecích souprav, které navazovaly na práci harvesteru, vyplývá, že ruční těžbou bylo zpracováno dalších 445 m³ dřeva. Z tabulek získaných při sumarizaci těžby bylo zjištěno, že průměrný objem stromu v našem lese byl 0,823 m³/ks. Je to hodnota započítávající všechny druhy i věková stádia zpracovaná harvesterem po vichřici. Výsledný počet stromů, které padly za oběť větrné kalamitě, se tak navýšil o dalších 540 stromů na konečných 1 840 kusů.

Většinu klestí jsme štěpkovali
/Most of the wood was sent to the woodchipper/

Co se týká nákladů a výnosů spojených s těžbou, v případě harvesteru a vyvážecích souprav náklady činily přes 820 tisíc korun. Naopak výnos z prodeje dřevní kulatiny nám přinesl cca 1 311 500 Kč. Další výnosy byly z palivového dřeva a řeziva. Zhruba 110 000 Kč za prodej řeziva je slušný výsledek vzhledem k tomu, že se jedná pouze o vedlejší produkt a službu zaměstnancům. V tomto roce se vyvezlo cca 100 vleček paliv v celkovém objemu zhruba 600 m³ v hodnotě okolo 300 000 Kč.

Katrování řeziva
/Carting of timber/

HC Dukla Praha pomohla s úklidem dřeva
/HC Dukla Praha helped with cleaning of the wood/

Kromě toho se nám podařilo uskladnit cca 200 m³ řeziva pro vlastní potřebu. Nutno podotknout, že v případě nákupu stejného objemu dřeva, by zoo zaplatila okolo 1 miliónu korun. Dalšíh cca 300 m³ kulatiny zůstává na dětském hřišti k dalšímu katrování a obdobné množství surového dřeva k rozřezání na palivo máme na skládkách v různých částech zoo. Na začátku roku a krátce po vichřici Eberhard jsme museli také řešit čerstvou kůrovcovou hmotu. Díky včasnému prodeji tohoto dřeva jsme utržili cca 150 000 Kč. Pro úplnost účetních dat ještě uvádíme, že náklady na katrování dřeva byly okolo 180 000 Kč a práce na přibližování dřeva traktorem činily 80 000 Kč.

Letos jsme zažádali o státní dotaci ve výši 260 000 Kč na zmírnění dopadu kůrovcové kalamity, což by byla výrazná pomoc při obnově zeleně v naší zoo.

Vichřice Eberhard dokonala dílo zkázy a Zoo Olomouc tak na dlouhá desetiletí zcela mění svou tvář. Z typické lesní a převážně smr-

SK Sigma Olomouc vysadila pět stromů
/SK Sigma Olomouc planted five trees/

kové zoo začínáme utvářet prostor mnoha podob. Budou zde i nadále k vidění vzrostlé stromy, snad odolají novým podmínkám. Hlavně však musíme stavět na zhruba třicetiletých kulturách, které byly záměrně pěstovány nebo vznikly spontánním náletem, a dnes zmírňují nepříznivou situaci. Tato generace stromů bude mít významný vliv na zachování přijatelného mikroklima pro nově sazené stromky a také na současný ráz krajiny. Jen díky věkové různorodosti našich porostů není dnes Zoo Olomouc holinou.

Do výsadby nových stromů jsme se vrhli již od chvíle, kdy nám byla péče o lesy v zoo svěřena. Letos jsme i přes extrémně nabitý program s výsadbou pokračovali alespoň v podzimních měsících. S pomocí dobrovolníků jsme zasadili 3 000 nových zakoupených mladých buků, a kromě nich také mnoho sazenic z naší lesní školky.

Poprvé v historii naší zoo proběhla akce „Vraťme stromy do zoo“. K výsadbě bylo připraveno 65 ks alejových stromů, kdy si každý zájemce mohl zvolit jednu ze tří cenových variant a zaplacenou částkou podpořit obnovu zeleně v zoo. V rámci této akce se vysadilo 54 stromů, o zbytek se postarali zaměstnanci zoo. Akce se zúčastnily organizace i jednotlivci, tuto akci podpořili dokonce i sami zaměstnanci. Díky příznivému počasí jsme s výsadbami končili až na začátku prosince, což je vzácné.

Jak je patrné, byl to perný rok. Přesto jsme stihli vytvořit nové záhony na čerstvě dobudované vyhlídce u kozorožců sibiřských. Dále jsme, až na krátké období po ničivé bouři, zajišťovali okus našim chovancům. Kromě výroby a prodeje paliva jsme také plně obstarávali proces katrování, převážení a uskladňování řeziva. Na závěr bych rád poděkoval všem, kteří podpořili Zoo Olomouc finančně nebo se aktivně zapojili do obnovy zeleně. A jako už každý rok musím pochválit své kolegy, parťáky. Jsem šťastný, že mohu ve svém týmu pracovat s takovými lidmi!

Zpracoval: Robert Nádvorník, DiS.

KONFERENCE A SEMINÁŘE V ROCE 2019

WAZA Světová asociace zoologických zahrad a akvárií, Buenos Aires, Argentina 3.–7. 11.

74. zasedání konference Světové asociace zoologických zahrad a akvárií proběhlo v Buenos Aires v Argentině. V letošním roce se konference zúčastnil Radomír Habáň.

EAZA Biopark Valencia, Španělsko 15.–24. 9.

Výroční konference EAZA se v roce 2019 konala v Bioparku Valencia ve Španělsku. Zoologická zahrada se nachází poblíž centra města. Expozice jsou připravené tak, aby se návštěvník v zoo cítil velmi dobře. Části zoo jsou rozčleněny geograficky, což vyvolává pocit, že se návštěvník nachází v určitém světadíle. Skladba zvířat byla velmi pestrá a nechyběly žádné atraktivní druhy zvířat. Za Zoo Olomouc se konference zúčastnili ředitel Radomír Habáň a zooložka Jitka Vokurková. Součástí jednání byly informace jednotlivých TAGů o in situ a ex situ populacích daných druhů a několik workshopů. Cestou do Valencia jsme navštívili expozice mořských savců v Antibie, akvariijní expozice a SafariPark Sigean. Přímo ve Valencii se kromě zoologické zahrady nachází ještě mořský svět, který je plný pěkně řešených expozic s velmi zajímavými druhy zvířat. Během zpáteční cesty jsme si prohlédli Zoo Saint-Martin-la-Plaine, Lyon Zoo a Basel Zoo.

EARAZA Euroasijská asociace zoologických zahrad a akvárií, Moskva, Rusko 3.–8. 6.

Zasedání 25. Mezinárodní konference Euroasijské asociace zoologických zahrad a akvárií

Konference EAZA se konala ve Valencii
/EAZA conference was held in Valencia/

proběhlo v Zoologické zahradě v Moskvě v Rusku. Za Zoo Olomouc se v letošním roce zúčastnil Radomír Habáň.

Mimořádná valná hromada UCSZOO, Olomouc 25. 1.

Mimořádná Valná hromada UCSZOO proběhla v lednu v Zoo Olomouc. Těto valné hromady se zúčastnil Radomír Habáň.

Valná hromada UCSZOO, Hluboká nad Vltavou 15.–17. 5.

Valná hromada UCSZOO proběhla v Zoo Hluboká nad Vltavou. Těto valné hromady se za Zoo Olomouc nikdo nezúčastnil.

Setkání pracovníků českých, slovenských a polských zoo, Liberec 19.–21. 6.

Setkání pracovníků českých, slovenských a polských zoo v roce 2019 proběhlo v Zoo Liberec. Setkání se za Zoo Olomouc zúčastnili Ivana Mrtvá, Karla Břečková a Radomír Habáň.

ODBORNÉ SEMINÁŘE A KONFERENCE

Výživářská konference EAZA, Marwell, Velká Británie 16.–21. 1.

Každé dva roky organizuje EAZA výživářskou konferenci. Letos se konala v Zoo Marwell ve Velké Británii. Konference začínala workshopem zaměřeným na zjišťování kvality masa a ryb, další dny probíhaly prezentace a diskuze o moderních trendech ve výživě exotických

zviřat v zoologických zahradách. Vysoká úroveň přihlákala velké množství účastníků nejen z EAZA institucí. Za Zoo Olomouc se účastnila Jitka Vokurková.

Přehled prezentací:

- **Workshop:** Meat and Fish Quality
- **Vitamin D for Health in Humans & Animals - the Sunshine Superstar or just Media Hype!** (S. Lanham)
- **UVB and Vitamin D₃: If all our animals need full spectrum lighting, how can we provide it?** (F. Baines)
- **Factors associated with vitamin D status in primates** (Ch. Kaandorp)
- **Searching for potential nutritional causes of heart disease in apes - Micronutrient analysis in captive chimpanzees *Pan troglodytes*** (M. Liptovzsky)
- **Feeding practices in insectivorous mammal species** (K. Hunt)
- **Nutritional analysis on captive aardvarks and separation solution of Termant using emulsifiers** (H. Davies)
- **Ten years of browse provision at ZSL London Zoo and ZSL Whipsnade Zoo: What have we learned and where are we going** (S. Seiffert)
- **The effects of frozen storage on the chemical composition, fermentability and palatability of temperate browse in zoos** (E. van Herk)
- **Inconsistency with forage vitamin A and vitamin E analytics concerning for diet formulation** (J. Wood)
- **Practical Raptor Nutrition - how, why and when it goes wrong and how to avoid the pitfalls** (N. Forbes)
- **Differences in digestive traits between two Old World vultures** (A. Daneel)
- **Considering the behavioural consequences of feeding regimes: a case study on lesser flamingos *Phoeniconaias minor*** (P. Rose)
- **The past, present and future of animal nutrition at Walt Disney World** (S. Livingston)
- **Feeding the roar and ending extinction - how zoo nutrition serves San Diego Zoo Global** (A. Fidgett)
- **Body condition scoring of Hermann's tortoises (*Testudo hermanni*) and comparison to**

known objective body condition measurements (A. Gimmel)

- **Comparison of the nutritional content of the captive and wild diets of the Critically Endangered mountain chicken frog (*Leptodactylus fallax*) to improve its captive husbandry** (S. Jayson)
- **Why should a frog choose a prey that is not that nutritious? Facts and some theories** (A. Munoz)
- **Survey of feeding practices and nutrition of captive Aldabra giant tortoise (*Geochelone gigantea*) populations in EAZA institutions** (D. Harrold)
- **Fur, feathers and feeding poles' - how cats feed** (A. Kitchener)
- **Dual faecal consistency in captive tigers (*Panthera tigris*): more than just water content differences** (K. Esperza)
- **Nutrient composition of diets consumed by wild European brown bears (*Ursus arctos arctos*): Insights for optimising current feeding strategies for captive bears** (L. Verbist)
- **Investigating the feeding hierarchy of long tailed chinchillas and degus within a shared enclosure** (J. Stevenson)
- **The importance of nutrition in the preventative medicine of geriatric zoo animals** (F. Cabana)
- **Food for thought: Keeper opinions on welfare and nutritional perspectives of fruit-free feeding in Primates** (R. Hammerton)
- **Obesity management in equid species at Marwell Wildlife, including a case study on the presentation and treatment of laminitis in Przewalski Horses *Equus ferus przewalskii*** (J. Squires)
- **Impact of starch and sugar addition into the diet on roughage intake by addax and Reeves's muntjac** (M. Przybylo)
- **An investigation into the effects of dietary alterations on the behaviour and daily food intake of giraffes at Paignton Zoo Environmental Park** (L. Cox)
- **Weigh and see - the relationship of body mass and body condition scores in European zoo elephants** (Ch. Schiffmann)

- The utility of dried blood spots for the assessment of avian Vitamin D₃ status compared with plasma analysis (J. Jaffe)
- Can herbal nutraceuticals benefit group housed rats used within zoos and exotic collections for school-group education? (L. Samet)
- New developed soft feed pellets with insects for exotic animals (M. Vrij)
- Devising a hippopotamus (*Hippopotamus amphibious*) handrearing formula (B. Henry)
- Protocol for hand-rearing of flamingo chicks (C. Wylie)
- The challenges, opportunities and status of animal welfare research in zoos and aquaria (S. Binding)

Reintrodukce sýčka obecného - pracovní seminář, Krajský úřad Plzeňského kraje 14. 2.

Cílem semináře byly prezentace a diskuze týkající se reintrodukce sýčka zpět do volné přírody.

Diskuze měly vést k závěrům, za jakých okolností jsou reintrodukce přijatelné nebo žádoucí a jaká je nejlepší praxe při jejich provádění. Seminář se za naši zoo zúčastnila Jitka Vokurková.

Biopark ve Valencii
/Biopark in Valencia/

Program jednání:

- Pokyny IUCN pro repatriace (M. Podhrázký, Safari Park Dvůr Králové nad Labem; P. Suvorov, Zoo Brno)
- Reintrodukční program sýčků - Bartošovice (J. Kašínský, ZS Bartošovice)
- Reintrodukční program sýčků na Klatovsku (J. Vlček, KÚ Plzeňského kraje)
- Zkušenosti z reintrodukčních programů sýčků v zahraničí, současný stav populace v ČR a dřívější reintrodukční akce v ČR (M. Šálek, ÚBO, ČSO)

Zasedání TAGu pro malé savce v Zagrebu
/TAG meeting for small mammals in Zagreb/

Herpetologická konference v Plzni
/Herpetological conference in Pilsen/

- **Podmínky pro reintrodukcí sýčků v rámci záchranného programu sýčka obecného – moderovaná diskuse**
- **Společné usnesení účastníků semináře k problematice reintrodukcí, rozloučení**

Pololetní zasedání TAGu pro malé savce, Zagreb, Chorvatsko 20.-25. 5.

Letošního zasedání se za Zoo Olomouc zúčastnila Jitka Vokurková. Jednání probíhalo v přátelské atmosféře. Všichni účastníci měli možnost se podrobně seznámit s výzkumným projektem pro balkánskou populaci sněžného hraboše, který je pod patronací Zoo Zagreb. Program byl velmi dobře organizovaný a během večere se podařilo v dražbě získat peníze na projekt zachraňující mravenečnický ve volné přírodě.

- **Zagreb Zoo: History, present and future** (D. Skok)
- **Agenda and Athens minutes** (R. Viduna)
- **Introduction of ZieZoo** (T. Laarhoven)
- **Tree hyraxes and agouties** (R. Bathe)
- **Bats conservation in a city. Moscow Zoo experience** (P. Tumasian)
- **Prevost's squirrels** (K. Rudloff)
- **Zoonotic bornaviruses in European zoological collection-present situation and future perspective** (V. Valeria)
- **Mall mammals - news from Jihlava** (R. Viduna)
- **The history of scientific researches of Egyptian fruit bats in Moscow Zoo** (O. Akinina)
- **Repeated success in breeding Malagasy giant jumping rats at Duisburg Zoo** (J. Pfeiderer)

- **Cloud rats at Paris Menagerie** (E. Rey)
- **Water rat husbandry** (J. Woller)
- **Snow vole research project** (M. Damjanovic)
- **Exkurze: Zagreb Zoo, Ljubljana Zoo, Plitvičká jezera**

Herpetologická a teraristická konference, Plzeň 22.-24. 2.

Již po 30. se uskutečnila tato konference, tentokrát pod záštitou Zoo Plzeň ve dnech od pátku 22. 2. do neděle 24. 2. v prostorách restaurace Lüftnerka v areálu zahrady. Za Zoo Olomouc se zúčastnil Pavel Javůrek. Před zahájením konference proběhla návštěva plzeňské Akva Tery a jejího zázemí, kde bylo možné shlédnout velkou kolekci obojživelníků a plazů. Poté následovalo ubytování a přesun do zoo na krátkou prohlídku Království jedu a tropického pavilonu Filipíny s volně chovanými motýli. Získané informace bude možné využít i pro naše chovy. Po registraci proběhla společná večere, přivítání a úvodní slovo předsedy spolku chovatelů jedovatých plazů Miroslava Dohnala. Hlavní blok programu proběhl v sobotu a v neděli formou přednášek.

Na konferenci byly pozvány přední osobnosti světové herpetologie, např. Romulus Whitaker, Mark O'Shea, Johan Nylander, Aáron Gomez a Greivin Corrales. Účastníci byli z 18 zemí světa.

EAZA Directors' Days 2018, Jersey, Velká Británie 23.-26. 4.

Setkání ředitelů EAZA v letošním roce proběhlo v termínu 23.-26. 4. 2019 v Zoo Jersey, Velká Británie. Za Zoo Olomouc se zúčastnil Radomír Habáň.

CITESové Evergreeny „Zaostřeno na Čínu“, Bohuslavice u Telče 19.-20. 6.

Letošní seminář byl zaměřený na Čínu a vše, co souvisí s ochranou přírody a s touto velmocí.

Úroveň přednášek byla velmi vysoká a účastníci si odnášeli plno zajímavých poznatků. Za naši zoo se semináře zúčastnila Jitka Vokurková a Josef Drtil.

Přehled prezentací:

- Čína jako dovozce a vývozce exemplářů CITES (S. Ucová)
- Čína včera, dnes a zítra (J. Plesník)
- Probuzená Čína (J. Mach)
- Obchod s monté úhoře říčního (*Anguilla anguilla*) a role asijských zemí (Z. Novák a J. Makal)
- TCM – soumrak tygrů (D. Formanová a M. Swiacká)
- Zachrání Čína nosorožce? (P. Moucha)
- Velemlék čínský: minulost, současný stav a perspektivy (I. Reháč)
- Zvířata v čínském zábavním průmyslu (D. Gardáš)
- Vztah Číňanů k živé přírodě (S. Komárek)
- Luskouni, ilegální obchod a jejich využití v tradiční čínské medicíně (M. Swiacká)
- Asie v Africe (A. F. Sniegón)
- Budoucnost přírody v čínských rukou (S. Lhota)
- Čínská stopa v Indonésii (T. Ouhel)

Konference „Žubr w Białowieżskim Mateczniku“, Białowieża, Polsko 4.–8. 9

Konference zabývající se převážně divokou populací zubra na území Polska a Běloruska byla doplněna exkurzí do původního pralesa a do chovné stanice. Za Zoo Olomouc se zúčastnila Jitka Vokurková.

Přehled prezentací:

- The role of State Forests in nature protection in year between World wars (A. Grzywacz)
- The Polish chapter of International Society for Wisents Protection (J. Śmiełowski)
- The Pioneers of the restitution – the 90th anniversary of the recovery of bison in the Białowieża Forest (M. Krasińska, Z. A. Krasiński)
- Recovery of the European bison to the Białowieża Forest – 90 years of the restitution (Z. A. Krasiński)
- The restitution of free roaming population in Białowieża Forest (J. Dackiewicz)
- The role of lowland European bison from Białowieża Forest in the restoration of captive

- breeding and free living populations in Poland and Europe (M. K. Krzysiak, Z. A. Krasiński)
- The role of State Forests in European bison protection (A. Kwiatkowski)
- If it had not been for the European bison of Pszczyna (J. Parusel)
- The perspectives of wisent conservation in Poland (W. Olech)
- Restoring the Carpathian ecosystem – reintroducing bison in the Făgăraș Mountains (A. M. Aldea)
- Formation of the large free population in Russia (O. Prigoryun)
- Nature Park Lelystad: breeding station and refuge for endangered species (H. Boekhoff)
- To meta-populate or not: Is that the question? (C. Hartway)
- Restoration of the bison population in the Belarusian part of Belovezhskaya Pushcha (A. N. Bunevich)
- European bison population status and new challenges in Spain (F. Moran)
- The „Complex project of wisent protection in Poland“ – subpopulation in Augustow (W. Szostak)
- Project update Maashorst natural grazing project, the Netherlands (R. Vermeulen)
- Effects of the project LIFE13NAT /PL/ 000010 Diversification and development of European bison population in north-western Poland (M. Tracz)
- Analysis of the sex and age structure of the European bison group in the Oka Reserve (E. Tsibisova)
- A descriptive investigation on the spatial relation between open landscapes and debarking hotspots by European bison (*Bison bonasus*) in the Rothaar Mountains (F. Schröder)
- Inter and intraspecific dynamic interactions of European bison (*Bison bonasus*) based on GPS telemetry and trailcams data (J. A. Hernandez-Blanco)
- Habitat use and management of the reintroduced European bison (*Bison bonasus*) in the South-Western Carpathians of Romania (M. Druga)
- Habitat parameters within seasonal migration trails of Bieszczady wisents (A. Wołoszyn-Gałęza)

Konference v Białowieży
/Conference in Białowieża/

- **Habitat Suitability Index modeling based on satellite imagery** (W. Klimiuk)
- **Effects of European bison conservation on ecosystems – a report from monitoring** (D. Klich, W. Olech)
- **New knowledge of bison biology** (I. V. Gusarov)
- **The first documented case of wolf predation on the wisent in the Lesko Forest District** (S. Kaczor)
- **The European bison in activities of Białowieża National Park** (K. Daleszczyk)
- **Monitoring of infectious diseases as an element of *Bison bonasus* conservation** (M. Larska)
- **Foraging plasticity of European bison – a key for species survival** (R. Kowalczyk)
- **Bovine tuberculosis in European bison (*Bison bonasus*) in BBC Smardzewice** (A. Didkowska)
- **Tuberculosis suspicion in a European bison from Puszcza Knyszyńska** (J. Tomana)
- ***Pasteurella multocida* in European bison from Poland** (A. Kędrak-Jabłońska)
- **Therapy in extenuated European bison with the use of complex anthelmintics** (I. I. Zemlyanko)
- **Factors regulating seasonality of male bison reproduction *Bison bonasus*** (A. Tabęcka Łonczyńska)
- **Cellular technologies for wisent (*Bison bonasus*) gene pool preservation** (A. Bernat-Wójtowska)
- **Determination of potential hosts for *Culicoides* spp. occurring in the Białowieża National Park** (Z. Nowak-Życzyńska)

- **Genetic characteristics of the Russian and Belarusian populations of wisent *Bison bonasus*** (O. V. Kostyunina)
- **Evaluation of wisent sperm quality after thawing, capacitation and incubation** (A. M. Duszewska)
- **Pathologies of wisent's testes and epididymes our cases** (S. Prochowska)

Dny zahradní a krajinářské tvorby, Luhačovice 27.-29. 11.

Tématem letošní 24. konference nazvané „Budoucnost je dnes“ byla klimatická změna, především zvyšující se nedostatek srážek a spodní vody ve střední Evropě. V několika přednáškách byly objasněny příčiny těchto problémů, především pak vliv meliorací na nedostatek spodních vod, a bylo i navrženo řešení.

Mezi další zajímavá témata patřily nové vize v technologiích stavitelství, především architektura blízká přírodě a víceúčelově koncipovaná, o které přednášel např. Martin Arfalk (Švédsko) a Oliver Toellner (Německo).

Za zmínku stojí i příspěvky zabývající se „využitím technologií pro vytvoření interaktivních měst“, Města 2050, a Adapterra Awards, které řešily vytržení lidí ze stereotypu pomocí vtipných technologických vynálezů použitých běžně v ulicích. Konference se za naši zoo zúčastnil Robert Nádvorník.

ZASEDÁNÍ ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZO

Komise pro obojživelníky a plazy, Praha 23.-24. 1.

Již po jednadvacáté se uskutečnilo setkání členů komise UCSZO pro obojživelníky a plazy v přednáškovém sále pražské zoo. Vyslechli jsme celou řadu zajímavých přednášek a prohlédli jsme si expozice i zázemí chovu plazů v Zoo Praha. Z naší zoo se komise zúčastnili Milan Kořínek a Pavel Javůrek.

Hlavním tématem komise byly „Cesty za poznáním biotopů a přirozeného chování živočichů a jejich využití pro expozice v zoologických zahradách“.

Středa 23. 1.

- **Zahájení jednání komise pro plazy a obojživelníky při UCSZOO** – zahajovací zdravotní koordinátorky Nataši Velenskéé
- **Želvy tuniské *Testudo graeca nabeulensis* v přírodě a v lidské péči** (P. Velenský, N. Velenská, Zoo Praha)
- **Chov a rozmnožení varanůvčů bornejských v Zoo Vídeň** (A. Weissenbacher, Zoo Vídeň)
- **Chov a rozmnožení varanůvčů bornejských v Zoo Praha** (P. Velenský, Z. Kymla, Zoo Praha)
- **Za chřestýši na Sonoru** (J. Trávníček, Zoo Plzeň)
- **Záchraný projekt – batagur baska** (A. Weissenbacher, Zoo Vídeň)
- **Holaspis létavý, krajty zelené a střikouni, odchov želv Hamiltonových, vlasatice třásnitá *Trichobatrachus robustus*** (J. Novák, Zoo Ostrava)
- **Plazi v Zoo Frankfurt** (J. Koehler, Zoo Frankfurt)
- **Nový tropický pavilon v Zoo a BZ Plzeň – Filipíny** (J. Konáš, Zoo Plzeň)
- **Arménie** (I. Kubát, Zoo Hluboká)
- **Prohlídka zákulisí Zoo Praha**

Čtvrtek 24. 1.

- **(Nejen) za plazy do Ománu** (M. Smrček, Safari Park Dvůr Králové nad Labem)
- **Austrálie a australské expozice v Zoo Brno** (P. Šrámek, Zoo Brno)
- **Chov a rozmnožení dracích krokodýlovitých v Zoo Vídeň** (A. Weissenbacher, Zoo Vídeň)

Komise pro chov antilop, žiraf, koňovitých lichočopytníků a velbloudů a vzácných plemen domácích zvířat, Zlín 5.–7. 3.

Společné jednání všech výše uvedených komisí se uskutečnilo ve dnech 5.–7. března, pořadatelem byla tentokrát Zoo Zlín. Za naši zoologickou zahradu se zúčastnili

Leguán jedlý (*Iguana delicatissima*) / Lesser Antillean Iguana/

Pavel Vidlář, Michaela Valová, Eliška Veselá, Karla Dolénková, Daniel Špruček a Libuše Veselá.

Program zasedání komise pro koňovité:

- **Úvod, seznámení s činností, složení komise** (L. Melichar, Zoo Liberec)
- **Změny v chovu koňovitých v zahradách UCSZOO** (L. Melichar, Zoo Liberec)
- **Nová fylogeografie asijských oslů (*Equus hemionus*)** (J. Robovský, Zoo Liberec, JČU)
- **Chov zeber Hartmannově (*Equus zebra hartmannae*) v Zoo Ústí nad Labem** (L. Štěrba, Zoo Ústí nad Labem)
- **Plemenné knihy zebry stepní (*Equus quagga*), změny v chovu** (L. Čulík, Zoo Dvůr Králové)
- **Začátky evidence aneb není zebra jako zebra** (L. Čulík, Zoo Dvůr Králové)
- **Kritéria výběru jedinců vhodných pro reintrodukční programy na příkladu koni Převalského (*Equus przewalskii*)** (B. Dobiášová, J. Marek, R. Vodička, Zoo Praha)
- **Pozvánka na 2. Mezinárodní konferenci o divokých koňovitých** (J. Pluháček, Zoo Ostrava)
- **Návrh protokolu na měření koňovitých** (J. Robovský, Zoo Liberec, JČU, B. Dobiášová, Zoo Praha)
- **Zebra bezhřívá (*Equus quagga borensis*) – za pět minut dvanáct** (L. Melichar, Zoo Liberec, R. Osterballe, E. Givskud, J. Pluháček, Zoo Ostrava, L. Čulík, Zoo Dvůr Králové, B. Dobiášová, Zoo Praha, J. Robovský, Zoo Liberec, JČU)

• **Negativní reklama je také reklama**

(R. Viduna, Zoo Jihlava)

Jednání komise vedl Luboš Melichar.

Program zasedání komise pro antilopy:

• **Úvodní informace** (K. Brandlová, Zoo Dvůr Králové, ČZU)

• **Aktualizace RCP pro antilopy v UCSZOO** (L. Melichar, Zoo Liberec)

• **Antilopy v chovech UCSZOO** (K. Brandlová, Zoo Dvůr Králové, ČZU)

• **Vágnеровы expedice** (L. Čulík, Zoo Dvůr Králové)

• **Národní park Pendjari, Benin** (K. Brandlová, Zoo Dvůr Králové, ČZU)

• **Výzkum vlivu imunokasatrce antilop losích - od sociálních vztahů až po maso** (T. Needham, ČZU)

• **Nový manipulační systém pro antilopy v Lánech** (R. Kotrba, ČZU)

• **Výsledky sčítání velkých zvířat v Niokolo Koba** (K. Brandlová, Zoo Dvůr Králové, Derbianus, ČZU, T. Rabeil, Sahara Conservation Fund)

Jednání komise vedla Karolína Brandlová.

Program zasedání komise pro žirafy:

• **Rekapitulace uplynulého roku v chovu žiraf a okapi v ČR a SR** (L. Čulík, Zoo Dvůr Králové)

• **Žirafy v Ostravě v roce 2018** (J. Fiala, Zoo Ostrava)

• **Souhrn chovu žiraf v Zoo Jihlava** (P. Kříž, Zoo Jihlava)

• **Comparing hoof health of zoo and free ranging giraffe** (Dadone, B. Dobiášová, Zoo Praha)

• **Akce Twiga - Relokace žiraf Rothschildových v Ugandě** (J. Fenessy, Giraffe Conservation Foundation, L. Melichar, Zoo Liberec)

• **Reintrodukce žiraf západoafrických v Ganabeji v Nigeru** (K. Gašparová, ČZU, Derbianus)

• **Tragikomický příběh žirafího toku genů** (J. Robovský, Zoo Liberec, JČU)

• **Jak cítí, vidí a slyší žirafa** (J. Robovský, Zoo Liberec, JČU)

• **Žirafy pohledem AG TAG** (K. Brandlová, Zoo Dvůr Králové, ČZU)

• **Představení webových stránek ZAKBook**

(L. Čulík, Zoo Dvůr Králové, L. Melichar, Zoo Liberec)

• **Game ranching aneb jak si s klidným svědomím pochutnat na žirafě** (R. Kotrba, ČZU)

Jednání komise vedl Luděk Čulík.

Program komise pro velbloudy:

• **Přehled chovu velbloudovitých v zoo ČR a SR v roce 2018** (D. Hyláková, Zoo Vyškov)

• **Lze ovlivnit intenzitu říje u velbloudích samců?** (T. Fedorová, ČZU Praha)

• **Řízená reprodukce u velbloudích samic** (D. Hyláková, Zoo Vyškov)

• **Zpráva o činnosti založení Klubu velbloudů** (T. Fedorová, ČZU Praha)

• **Co nového u zubrů? Aneb různé pohledy na genetické linie zubra evropského** (O. Kott, Zoo Tábor)

Jednání komise vedla Dana Hyláková.

Stavební komise, Brno, 22.-23. 3.

Stavební komise pořádaná v Zoo Brno byla zaměřena na prohlídku areálu a v něm realizované projekty, ochranu dřevin – Arboeko. Firma Agroles nám prezentovala nabídku aku zahradní techniky. Dozvěděli jsme se také o rekonstrukci vodního díla Boskovic. Za Zoo Olomouc se zúčastnili Radek Dvořák a Josef Valach.

Společné zasedání komisí pro primáty a kočky, Zoo Hodonín 9.-12. 4.

Společné jednání těchto šesti komisí se tentokrát odehrálo v Zoo Hodonín. Účast byla hojná a kdo dorazil, nelitoval. Poprvé byli přivzváni i zahraniční hosté ze zoologických zahrad v Moskvě, Zagrebu a Ljublaně. Všechny čtyři jednací dny byly nabitě zajímavými prezentacemi, nechyběla ani prohlídka zoo. Všechny komise zpracovaly pro každou zúčastněnou zoo sborníky plné zajímavých článků. Účastníci následně obdrželi e-mailem jednotlivé prezentace. Ve večerních hodinách proběhl workshop na výrobu enrichmentu pro primáty a kočky z hasičských hadic. Jednání se za Zoo Olomouc zúčastnily Jitka Vokurková, Magda Trizmová, Veronika Peterková, Tereza Mišková a Aneta Rakusová.

Komise pro poloopice:

- **Poloopice v UCSZO v roce 2018**
(J. Vokurková)
- **Kukang 2018** (F. Příbrský)
- **Co nového v Prosimian TAG v 2018**
(J. Vokurková)
- **Vitamin D₃ a UV** (T. K. Dubová)
- **Problematika chovu lemurů rákosových v Zoo Plzeň** (K. Rothová)
- **Chov poloopic v Zoo Plzeň a využívání okusu**
(K. Rothová)
- **Práce s krmnou dávkou u lemurů kata v Zoo Brno** (D. Gremlicová)
- **Aye-aye International Husbandry Workshop – Durrell Wildlife Conservation Trust, Trinity, Jersey – April 2018** (R. Viduna)
- **Poloopice v Zoo Jihlava v roce 2018**
(R. Viduna)
- **Okus a byliny využívané u poloopic v Zoo Ústí nad Labem** (E. Balcarová)
- **Okus a byliny u poloopic v Zoo Olomouc**
(T. Míšková a V. Peterková)
- **Co nového u poloopic** (P. Bolechová)
- **„Fruit free“ kitchen for Primates in Zagreb Zoo** (L. Mičák)
- **Změny u poloopic v Zoo Ostrava** (J. Kanichová)
- **Poloopice v Zoo Praha** (D. Vala)
- **MDG-Sahamalaza** (G. H. Randriatahina)

Komise pro starosvětské primáty:

- **Nejdůležitější události roku 2018 u OWM v UCSZO a trocha statistiky** (P. Čolas)
- **Husbandry and breeding of Colobinae in Rostislav Shilo Novosibirsk zoo** (O. Shilo, Yu. Konovalova)
- **Mortalita, poměr pohlaví a reprodukční suprese** (P. Bolechová)
- **Management (nejen) starosvětských primátů v Zoo Ostrava a lidské péči – Breed and cull strategy** (J. Pluháčková a tým Zoo Ostrava)
- **Chov OWM v Zoo Ostrava v roce 2018 – duben 2019** (J. Kanichová, T. K. Dubová a tým Zoo Ostrava)
- **Pavián pláštikový v Zoo Liberec** (S. Drápalíková)
- **Chov OWM v Zoo Ústí v roce 2018 se zaměřením na problematiku „surplus“ male**
(L. Štěrba)

Foto z komise pro primáty
/Photo of the Commission for primates/

- **Dosavadní zkušenosti s chovem langurů duků (*Pygathrix nemaeus*) v Zoo Chleby**
(A. Fraňková)
- **Ochrannářské projekty (i s) OWM podporované Zoologickou zahradou a botanickým parkem Ostrava** (P. Čolas)

Komise pro gibony a lidoopy:

- **Představení sborníku Komise pro gibony a lidoopy 2018 a novinky (nejen) z EAZY**
(J. Pluháčková)
- **Dentální zákrok u šimpanzice Zuzany**
(P. Bílková)
- **Zapojení nového samce šimpanze do skupiny v Zoo Ostrava** (tým Zoo Ostrava)
- **Atlas parazitů** (I. Pšenková)
- **Problematika přebytečných samců goril v Evropě** (V. Lukáš)
- **Krmné dávky lidoopů v UCSZO**
(T. K. Dubová)
- **Šimpanzí plemenná kniha** (J. Pluháčková)
- **Výživa lidoopů** (P. Bolechová)

Komise pro novosvětské primáty:

- **Posvíťme si na zvířata aneb umění svítit (nejen) v reálné chovatelské praxi** (J. Novák)
- **Komisia UCSZO pro *Callitrichidae***
(Z. Tomášíková)
- **Seznámení se sborníkem „MIDAS“**
(Z. Mihálovová)
- **Oral health and nutrition in small primates in Ljubljana Zoo** (Š. Štrus)
- **Keeping and breeding of *Callitrichids* in the Rostislav Shilo Novosibirsk zoo** (O. Shilo, Yu. Konovalova)

Foto z komise pro jelenovitě
/Photo of the Commission for deer/

- **Callitrichidae 2018 v Zoo Jihlava**
(M. Havlová)

Komise malých koček:

- **Přehled malých koček v UCSZOO k 31. 3. 2019** (J. Novák)
- **Chov koček palawanských v Zoo Plzeň**
(K. Rothová)
- **Jak krmit malé kočky** (D. Gremlicová)
- **Keeping and breeding of Felidae in the Rostislav Shilo Novosibirsk zoo** (T. Shilo)
- **Cesta slovenského rysa** (J. Kubala, B. Tám)
- **Akceptácia veľkých šeliev v Európe a výstupy z terénneho monitoringu** (V. Trulík)
- **Historická reštitúcia rysa ostrovida do bývalej Juhoslávie** (J. Kubala, B. Tám)

Komise velkých koček:

- **Velké kočky a gepardi v členských institucích UCSZOO 2018** (J. Vašák)
- **Současný výskyt a ochrannářský status geparda indického v Íránu aneb tichý soumrak taxonu**
(O. Kott)

- **Trable se lvy v Zoo Plzeň** (L. Václavová)
- **Ohlédnutí za návštěvou záchranné stanice tygrů usurijských ve Vladivostoku**
(J. Hlásenský)
- **Žrádlo v lidské péči zapomenuto?** (P. Pavliška)

Komise pro jeleny, kabary a kančily a Caprini, Zoo Hluboká 16.–18. 4.

Letos proběhlo zasedání komise v Zoologické zahradě Hluboká. Za olomouckou zoo se zúčastnili Michal Trizma, Pavel Vidlář, Jitka Vokurková. Prezentace byly velmi zajímavé a jednání byla plodná. Součástí byla i návštěva obory při zámku Hluboká.

Přehled prezentací komise pro jeleny, kabary a kančily:

- **Ungulata aenigmatica orentis propinque**
(J. Pluháček)
- **Chevrotains, a taxonomic review and picture gallery** (K. Rudloff)
- **Chov kančilů balabackých v Zoo Plzeň**
(M. Palacká)

- Chov kančila černavého v Zoo Praha (P. Brandl)
- Pár postřehů k chovu kančila menšího z Husbandry Manual Lesser Mousedeer (A. Garguláková)
- Best Practice Guidelines for lesser chevrotains (Ch. Willard)
- Novinky z jeleního TAGu EAzy (J. Pluháček)
- Záhady kolem mesolského jelena (J. Robovský)
- Vliv výživy na délku života evropských losů (*Alces alces*) napříč evropskými zahradami (B. Dobiášová, E. Čelakovská, F. Ceacero)
- Změny a novinky v chovech UCSZOO v roce 2018

Přehled prezentací komise Caprini:

- Úvodní prezentace a novinky (J. Robovský)
- Novinky (Walia, web, facebook); EAZA Conference Athény; mid-year meeting Parc Animalier D'Auvergne (J. Robovský)
- CITES – markhur a saiga (S. Ucová a J. Makal)
- Pár poznámek k systematice nahurů (J. Robovský)
- Nahurí v Zoo Praha (J. Marek a B. Dobiášová)
- Management horských kopytníků v Zoo Liberec (L. Melichar)
- Chov ovcí aljašských a tlustorohých v Zoo Plzeň (M. Palacká)
- Postřehy k tahrovi arabskému (P. Brandl)
- Rekapitulace chovu za rok 2018–duben 2019

Ekonomická komise, Vyškov 29.–30. 4.

Jarní ekonomická komise se letos konala v dubnu a uspořádala ji zoologická zahrada Vyškov. Jednání probíhalo v prostorách zooparku. Z naší zoologické zahrady se komise zúčastnily Ottilie Pernecká, Jana Kešeláková a Šárka Šubová. Projednávána témata mzdových účetních se týkala mzdových tarifů, zaměstnávání na DPP a DPČ, vyplácení a četnosti odměn. Ekonomové a účetní probírali případy darování zvířat, zveřejnění účetní závěrky, účtování přefakturace.

Komise pro výživu zvířat, Liberec 10.–11. 5.

Protože komise pro výživu zvířat zasedala společně s komisí pro slony, byla prezentována i témata směřována převážně na ně a jim příbuzná zvířata. Jednání komise se za Zoo Olomouc účastnila Jitka Vokurková.

Přehled prezentací:

- Výživa nosorožců v ZOO Dvůr Králové, a. s. (M. Ptáčková)
- Vliv mykotoxinů na zdravotní stav zvířat (R. Nigrin)
- Výživa hrocha obojživelného (P. Bolechová)
- Výživa hroška liberijského (P. Bolechová)
- Jak krmíme nosorožce v Plzni (T. Jirásek)
- Probiotika u slonů (V. N. Bunešová)
- Minerály a vitamíny ve výživě nosorožců (P. Bolechová)
- Výživa prasatovitých (T. K. Dubová)
- Krmné dávky slonů v UCSZOO (P. Bolechová)
- Výživa tapirů (P. Bolechová)
- Krmné dávky „větších“ savců v Zoo Jihlava (R. Viduna)
- Zkušenosti s chovem hrošíků liberijských v Zoo Olomouc (J. Vokurková)
- Shrnutí poznatků ... aneb od slona až po prase (P. Bolechová a T. K. Dubová)

Komise zoologicko-legislativní, Jihlava 26. 6. a 2. 8.

Zasedání zoologicko-legislativní komise proběhlo ve dvou termínech v Jihlavě a na podzim pak 13. 11. v Kostelci nad Černými Lesy z důvodu nutné přípravy materiálu pro MZe týkající se nových podmínek pro chov šelem a lidoopů. Během jednání jsme připravovali podklady a diskutovali o co nejvhodnějším stanovení podmínek pro jejich chov v blízké budoucnosti v České republice. Vycházeli jsme ze stávajících minimálních požadavků pro chov těchto zvířat vydaných ÚKOZ, jejich německé obdoby a podmínek AZA a Best practice guidelines z EAZA pro jednotlivé druhy. Koncem roku byly podklady dokončeny a začátkem roku 2020 budou odeslány na MZe. Všechna jednání se za Zoo Olomouc účastnila Jitka Vokurková.

Komise pro chov ryb a ploutvonožců, Olomouc 2.–3. 10.

Na podzim proběhlo v konferenčním sále vstupní budovy Zoo Olomouc 18. jednání komise pro chov ryb, a to opět společně s komisí pro chov ploutvonožců. Zúčastnilo

Josef Drtil na komisi pro chov ryb
(Josef Drtil on Aquarium commission/)

se celkem 20 zástupců z 10 zoologických zahrad a jeden host. Za naši zoo byli přítomni Josef Drtil a Tomáš Podhorka. Všichni účastníci si na úvod připravili krátké prezentace o novinkách a plánech v jejich zoo. Dále jsme byli seznámeni s průběhem celkové rekonstrukce tropické řeky pavilonu Vodní světy v Zoo Dvůr Králové. Zdeněk Kymla ze Zoo Praha představil novou akvarijní expozici pro vodnice posvátné (*Telmatobius culeus*) a zkušenosti s jejich chovem a odchovem.

Velkou pozornost vyvolaly nové poznatky o výživě vodních živočichů, udržování jejich správné kondice a využití těchto poznatků v odchovech. V Zoo Ostrava se podařil první odchov mořských krevet (*Lysmata boggesi*) u nás. Tyto krevety jsou v chovech velmi oblíbeny a využívány v boji se skelnými sasankami rodu *Aiptasia*.

Na jednání jsme se rovněž zabývali možnostmi zlepšování parametrů mořské vody. Zástupci naší zoo se podělili o zkušenosti s použitím odstraňovače fosfátů na bázi lanthanu, který se osvědčil i pro použití v akváriu s náročnými korály. Ing. Berka prezentoval nové N-DOC testy mořské vody firmy Triton, které měří a vyhodnocují obsah a poměr organických látek v mořské vodě. Tento poměr je důležitý pro pochopení organických pochodů probíhajících v akváriu. Také představil novou řadu osvětlovacích těles německé firmy BLV, která spolupracuje s velkými evropskými akvárii.

Petr Šrámek prezentoval poznatky z konference EUAC 2018 konané v Hullu ve Velké Británii a Jiří Novák sdělil postřehy z FAITAGU EAZA 2019 z Valencie ve Španělsku. Také nás seznámil s připravovanou EAZA kampaní pro roky 2020–2021 s názvem „Which fish“. Jedná se o první kampaň organizovanou EAZA akvárii zaměřenou na udržitelné využívání mořských produktů.

V rámci setkání jsme se důkladně seznámili se všemi akvarijními expozicemi v Zoo Olomouc. Největší zájem byl o naši odchovnu korálů, kde si mohli účastníci vybrat námi odchované jedince do svých akvárií. Jsem rád, že se i v dalších zoo daří množení korálů, nové druhy tak můžeme získávat výměnou, a tím omezit jejich import z přírody.

Seznam prezentací:

- **Úvod a novinky v Zoo Olomouc** (J. Drtil)
- **opravy a přestavba pavilonu Vodní světy** (P. Kalus)
- **Ryby v Zoo Jihlava a léčba trnuchy Leopoldovy** (P. Hájek)
- **Akvária v Zoo Hodonín** (L. Pacíková)
- **Expozice vodnice posvátné v Zoo Praha** (Z. Kymla)
- **Filtrace v expozici Zahradní umění Dálného východu** (O. Hruška)
- **Střípky z konference EUAC** (P. Šrámek)
- **Chovatelský rok v Zoo Brno** (D. Šudák)
- **Tuky v potravě – proč a jak?** (M. Rejlková)
- **Odchov krevet *Lysmata boggesi*** (M. Rejlková)
- **EAZA 2019** (J. Novák)
- **Triton organické testování – poměry** (J. Berka)
- **Program BLV pro zoo a botanické zahrady** (J. Berka)

Komise pro chov ptáků, Košice, Slovensko 23.–24. 10.

Zasedání komise pro ptáky se uskutečnilo v Zoologické zahradě Košice ve dnech 23.–24. 10. Program byl tentokrát věnován řádům *Galliformes* a *Anseriformes*, které mají sice bohatou chovatelskou historii a jsou velmi často chovány v lidské péči, ale v současné

době patří k těm poněkud opomíjeným skupinám ptáků. Jednání vedl Antonín Vaidl a za olomouckou zoo se zúčastnily Libuše Veselá a Karla Dolénková. Po komisi následovalo ještě jednání World Pheasant association.

Program komise:

- **Chovatelské novinky v jednotlivých zoo** (zástupci jednotlivých zoo)
- **Statistická analýza chovu ptáků v UCSZOO** (A. Vaidl, Zoo Praha)
- **Přehled dříve chovaných hrabavých v UCSZOO** (A. Vaidl, Zoo Praha)
- **Shrnutí 20 let chovu vrubozobých a hrabavých v Zoo Plzeň** (T. Peš, Zoo Plzeň)
- **Souhrn chovu hrabavých v Zoo Ostrava** (Y. Svobodová, Zoo Ostrava)
- **Odchov bažantů zlatých ve smíšené expozici v Zoo Ostrava** (M. Cholevíková, Zoo Ostrava)
- **Chov koroptví rodu *Arborophila* ve společné expozici** (Z. Jeřábková, Zoo Praha)
- **Chov satyrů Cabotových v Zoo Ostrava** (A. Obračajová, Zoo Ostrava)
- **Chov pavích bažantů** (A. Vaidl, Zoo Praha)
- **Inkubace a umělý odchov vrubozobých a hrabavých v Zoo Praha** (I. Babováková, Zoo Praha)
- **Přehled vrubozobých v UCSZOO** (A. Vaidl, Zoo Praha)
- **Přehled vrubozobých v Zoo Ostrava** (A. Obračajová, Zoo Ostrava)
- **Chov morčáků v Zoo Praha** (P. Kovařík, Zoo Praha)
- **Zkušenosti s husovci v Zoo Praha** (P. Kovařík, Zoo Praha)
- **Chov pižmavek rodu *Sarkidiornis* a *Plectropterus* v Zoo Dvůr Králové** (M. Podhrázký, Zoo Dvůr Králové)
- **Chov bernešek rudokrých v Zoo Ostrava** (J. Černošská, Zoo Ostrava)
- **Centra WWT - meka chovatelů vrubozobých** (A. Vaidl, Zoo Praha)
- **Flight for Survival - nástrahy migrace ptáků přes Středomoří** (P. Suvorov, Zoo Brno)
- **Záchranný projekt morčáka paranského v Brazílii** (A. Vaidl, Zoo Praha)

Komise pro výživu se konala ve Zlíně /The Animal food commission met in Zlín/

- **Záchranný program bažanta Edwardsova** (T. Kopic, Zoo Praha)

Komise pro výživu zvířat, Zlín 23.-24. 10.

Komise byla zaměřená na výživu psotvárných šelem. Pěkné počasí nám umožnilo shlédnout velké množství těchto šelem v místní zoo během komentované prohlídky. Zasedání komise se účastnila Jitka Vokurková.

Přehled prezentací:

- **Potravní ekologie a specializace medvědů a proměny jejich kondice v průběhu roku** (D. Gremlicová)
- **Zdravotní důsledky nevhodného krmení medvědů** (D. Gremlicová)
- **Medvěd ušatý v Zoo Chleby** (A. Fraňková, J. Dufek)
- **Krmná dávka medvědů pyskatých v Zoo Zlín - Lešná** (M. Horská)
- **Medvěd ušatý v Zoo Ostrava / Potrava medvědů hnědých** (T. K. Dubová)
- **Shrnutí KD psotvárných v Zoo Jihlava** (K. Kucírková)
- **Krmení rybami, masem a biologii** (J. Vokurková, P. Bolechová a D. Gremlicová)
- **Potravní specializace psovitých** (P. Bolechová)
- **Chov vlků hřivnatých v Zoo Plzeň** (L. Václavová)
- **Zkušenosti s krmením fenků v Zoo Olomouc** (J. Vokurková)
- **Potravní nároky vyder** (P. Bolechová)
- **Hemosideróza u nosálů** (P. Bolechová)
- **Jak nakrmit šelmy?** (M. Clauss, prezentovala P. Bolechová)

Společné zasedání komisí pro evidenci zvířat, transporty a zoologicko-legislativní komise, Kostelec nad Černými Lesy 12.–13. 11.

Jednání komisí se za naší zoo zúčastnila Jitka Vokurková a Michal Trizma.

Komise pro evidenci zvířat:

- **Zhodnocení sběru dat Ročenky UCSZO za rok 2018, diskuze k názvosloví, stanovení termínu pro odevzdání dat za rok 2019** (P. Zeman, A. Hofrichterová)
- **Knihovna Zoo Praha – krátký přehled nových zajímavých titulů, možnost odebrání volných ročníků tiskovin vydávaných Zoo Praha** (L. Wágnerová)

Transportní komise:

- **Zhodnocení práce komise, informace ze zasedání EAZY a plán práce na rok 2020** (T. Kapic)
- **Výměna zkušeností z transportů do a z třetích zemí**

Vědecký výzkum a zoo:

- **Proměny druhové skladby zvířat v českých zoologických zahradách od 80. let po současnost** (L. Nekolný; PIF UK)
- **Prezentace z 18. zasedání konference smluvních stran CITES v Ženevě** (S. Ucová; AOPK)
- **Uganda aneb Na druhou stranu ...** (L. Melichar)

Zoologicko-legislativní komise:

- **Dopracování návrhu Zoologicko-legislativní komise při UCSZO na stanovení podmínek pro chov vyjmenovaných taxonů nebezpečných druhů zvířat (šelmy a lidoopi)**

Ekonomická komise, Děčín 19.–21. 11.

V listopadu se konala ekonomická komise v Děčíně. Z naší zoologické zahrady se setkání zúčastnily Otilie Pernecká a Jana Kešeláková. Druhý den jednání byla přítomna i ředitelka zoologické zahrady Děčín Kateřina Majerová. Informovala nás o proběhlé kontrole z EAZA.

Jednání ekonomů:

- Účtování plateb kartou
- Účtování transportních beden
- Vánoční a výroční porady pro celou organizaci
- Ekonomické tabulky a jejich vysvětlení
- EET a změny v roce 2020
- Poskytnutí služby v rámci EU
- Vouchery a dary
- Realizace výběru tržeb za vstupné
- EAZA – kontrola

Jednání mzdových účetních:

- Nerovnoměrně rozvržená pracovní doba a svátky
- eNeschopenka

Společné jednání komisí pro vzdělávání a marketing, Zoo Olomouc 20.–22. 11.

Pořadatelskou zoo, která letos hostila tuto komisi, se stala Zoo Olomouc. Zúčastnili se jí zástupci ze 17 zoologických zahrad, AOPK, ČZU, The Kukang Rescue Program, ČSO a BrandCloud. Organizace se ujali zaměstnanci marketingového oddělení – Pavel Javůrek, Milan Kořínek, Lucie Skřípská a Iveta Gronská. Hlavní část jednání probíhala ve čtvrtek a pátek v prostorách Clarion Congress Hotelu a sálu Pevnosti poznání. V přednáškových blocích účastníci seznámili s novinkami na poli vzdělávání a marketingu v jednotlivých zahradách. Zároveň měli možnost vyslechnout i několik odborných příspěvků od pozvaných hostů.

Program jednání:

středa 20. 11.

Příjezd účastníků, komentovaná prohlídka Zoo Olomouc a historického centra Olomouce, neformální jednání.

čtvrtek 21. 11. (Hotel Clarion)

- **Hodnocení činnosti komise za poslední rok** (Š. Nováková, Zoo Ostrava)
- **Seznámení s výsledky kampaně Silent Forest + představení nové kampaně Which Fish** (B. Tesařová, Zoo Liberec)
- **Akvakultury** (M. Petřtýl, ČZU)

Komisi pro marketing zahájil ředitel naší zoo
/Opening of the marketing commission/

- **Masaker sřahovaych vtřkov v Stredomori - novř kampař UCSZOO?** (K. Gregušovř, Zoo Bratislava)
- **Prezentace ČSO** (E. Tošenovskř, ČSO)
- **Spolupřrřa Zoo Kořice a Zoo Budapeřř - zřchraa pōvodnřch druhov** (Zoo Kořice)
- **AOPK a mořnř spolupřrře se zoologickřmi zahradami** (L. Zřhorovř, AOPK)
- **Geologickř stezka v Zoo Olomouc** (M. Kořinek, Zoo Olomouc)
- **70 let Zoo Dēřin + akce Přijd'te si nahrabat do zoo** (A. Houřkovř, Zoo Dēřin)
- **Praktickē využitř novēho maskota zooparku z hlediska vzdēlavřnř a marketingu** (Zoopark Chomutov)
- **Kreativnř propagace Zoo Brno bēhem eventů mimo zoologickou zahradu** (Zoo Brno)
- **Představenř spoleēnosti BrandCloud** (spoleēnost BrandCloud)
- **CCBC pro řkoly: Jak mēnřme svēt** (K. Holubovř, The Kukang Rescue Program)
- **Aktivity pro polskē nřvstēvnickř v Zoo Ostrava** (Zoo Ostrava)
- **Kdřř se chce slavit stē vřroēř** (M. Dostřlovř, Zoo Liberec)
- **Zoofanatika - zajřmavř akce přřatel zoo** (M. Vobruba, Zoo Plzeř)

přtek 22. 11. (Pevnost poznřnř)

- **Představenř interaktivnřho muzea vēdy Pevnostř poznřnř** (R. Chvřtal, Pevnost poznřnř)
- **Zoo v kufru - samoobsluřnř program pro řkoly** (Zoo Jihlava)

Jednřnř komise probřhala i v Pevnostř poznřnř
/Committee in the Fortress of knowledge/

- **Spolupřrře se řkolami** (Zoo Brno)
- **Animatorky** (Zoo Brno)

Stavebnř komise, Liberec, 27.-29. 11.

Druhē zasedřnř probřhala v Zoo Liberec, kde jsme se zabřvali problematikou čiřtēnř vody v tamējšř zoo. Přizvřnř byli i hostē z jinřch institucř jako Technickē univerzity v Liberci, kteřř pojednřvali o tēmatice čiřtēnř vody pomocř nanovřlaken, firma SIMED nabřzejcř užitkovē nřstavby na automobily a firma Oregon prezentujcř svou aku techniku. Podřvali jsme se rovnēř do areřlu zoo a vyrazili na exkurzi do űpravny vody v Bedřichovē. Za olomouckou zoo se zűēastnřli Radek Dvořřak a Josef Valach.

Zpracovali: Dr. Ing. Radomřr Habřř, RNDr. Libuře Veselř, Ing. Jitka Vokurkovř, Mgr. Dana Smiēkovř, Milan Kořinek, Bc. Jana Kešelřkovř, DiS., Ing. Radek Dvořřak, Josef Dřtil, Mgr. Pavel Javřrek, Robert Nřdvornik, DiS

ANNUAL REPORT 2019 ZOOLOGICAL GARDEN IN OLOMOUC, CZECH REPUBLIC

Introduction by the Zoo Director

Dear friends of the Olomouc Zoo, as every year, I would like to start by summarizing the most important events of the past year. The year 2019 can be considered a year of fundamental changes in the entire zoo complex. The forested part of the zoo became a bare plain overnight, without a single tree. The Eberhard storm swept away about 10 hectares of forest, tore down hundreds of meters of fencing, smashed sheds and roofs. This unexpected situation affected the whole operation and events of the zoo throughout the year. We were forced to immediately change and revise a number of planned actions and re-prioritize them to liquidate the consequences of the storm. We were very pleased and encouraged by the rapid assistance of the public, with firefighters, firms, schools and the general population were involved. The total damage amounted to 10 million CZK, and the financial support of 5 million CZK was immediately found by the City of Olomouc in its budget, which helped its contributory organization start repairing the zoo enclosures and expositions as soon as possible. Additional financial support came from many donors, whether in cash to our crisis account, in the form of DMS, or by depositing the money in cash boxes. Despite this unpleasant event, the zoo staff tried to resume normal operation as quickly

as possible, albeit in some places with some limitations. However, the attendance was maintained at approximately the same level as in the previous year. The 348,209 visitors in this situation can be considered a success. In this difficult period we were pleasantly surprised by our animals, who had a number of very rare offspring. The most valuable breeding in 2019 can be considered a new and very interesting and unique species of animal – honey badger. Other attractive offspring also include young anteaters, binturong, golden lion tamarins and many others. The fall was devoted to planting a new forest. Spruce monocultural forest was being gradually replaced by mixed forest, which is more diverse and varied. The mixed forest creates ideal conditions for life of more species of plants, insects, birds, and also mammals. I am convinced that this change will not hurt, but help our zoo.

I would like to thank everyone once again for their help in liquidating the effects of the storm, for helping to plant new trees, for their financial and moral support. I believe that we all will follow the gradual transformation of the Olomouc Zoo.

Dr. Dipl.-Ing. Radomír Habáň
Director of the Olomouc Zoo

TABLE OF CONTENTS

ZOOLOMOUC

INFORMATION ABOUT THE ZOO	4
TELEPHONE AND CONTACT	
DIRECTORY OF THE OLOMOUC	
ZOO STAFF	5
INTRODUCTION BY THE ZOO DIRECTOR	144
BREEDING ACTIVITIES IN 2019	146
MAMMALS	146
CARNIVORES	146
PRIMATES	146
UNGULATES	147
AFRICAN SAFARI AND AFRICAN	
UNGULATES	147
SAFARI EURASIA AND OTHER	
UNGULATES	147
WEST CAUCASIAN TUR IN WOOD	148
THE OTHER MAMMALS	148
THE AFRICAN PAVILION KALAHARI	148
THE REARING OF HONEY BADGER	148
BLACK AND WHITE LEMUR	
AND IT'S BREEDING IN OLOMOUC ZOO	148
REARING THE BACTRIAN CAMEL	149
REARING OF ALPINE CHAMOIS	149
BIRDS	149
REARING OF GREATER RHEA	150
THE REPATRIATION OF BARN OWLS	150
TERRARIUMS	150
REARING OF AFRICAN DWARF	
CROCODILE	150
WHO IS IN THE EGG	150
THE REARING OF MACKLOT'S PYTHON	151
EUROPEAN POND TURTLES	
IN THE OUTDOOR ENCLOSURE	151
AQUARIUMS	151
OTHER ACTIVITIES	
OF THE BREEDING SECTION	151
RESEARCH AND COOPERATION	
WITH STUDENTS	151
IN-SITU PROJECT FOR	
THE PROTECTION	
OF GIBBONS IN VIETNAM	151
PUBLISHING ACTIVITIES	152
BREEDER OF THE YEAR COMPETITION	152
THE KUKANG RESCUE	
PROGRAMME - PROTECTION	
OF GREATER SLOW LORIS ON SUMATRA	152
DERBIANUS CONSERVATION	152
VOLUNTEERS AT OLOMOUC ZOO	152
COOPERATION WITH	
THE HOUSE OF CHILDREN	
AND YOUTH OLOMOUC	153
VETERINARY CARE	153

NUTRITION AND FEEDING	153
ZOO MARKETING	153
OLOMOUC ZOO VISITORS IN 2019	153
PROMOTION OF THE ZOO	
NEW VISUALS	154
EDUCATIONAL PANELS	
AT THE ZOO AREA	154
THE GHOSTS EVENING 2019	154
BREEDER MORNING	154
SAFARI VOUCHER	154
STOLEN WILDERNESS CAMPAIGN	154
MARKETING COMMISSION	
IN OLOMOUC	154
GEOTRAIL	155
LOGGERY	155
VISITOR SERVICE AND SOUVENIRS	155
SALE OF PROMOTIONAL	
AND GIFT ARTICLES	155
MOST NOTEWORTHY EVENTS IN 2019	155
EASTER AT THE ZOO	155
COMMENTED FEEDING	155
MAY DAY	155
WEEKEND OF CHILDREN	156
DAY WITHOUT PALM OIL	156
ZOO DAY	156
GHOST EVENING AND HAUNTED ZOO	156
CHRISTMAS AT THE ZOO	156
COOPERATION WITH THE MEDIA	156
EDUCATION IN THE ZOO	156
SUBURBAN CAMPS	157
EBERHARD STORM	157
OLOMOUC ZOO SPONSORS	157
BASIC ECONOMIC DATA	158
CATERING SERVICES	158
CONSTRUCTION, MAINTENANCE	
AND TRANSPORTATION	158
ELECTROMOBILITY AND NEW MEANS	
OF TRANSPORTATION	159
GARDENING	159
CONFERENCES, SEMINARS	
AND MEETINGS OF EXPERT BOARDS	
OF UCSZOO IN 2019	160
LIST OF ANIMAL SPECIES KEPT	
AT THE ZOO IN 2019	161
MAMMALS	161
BIRDS	166
REPTILES	169
AMPHIBIANS	171
FISH	171
CARTILAGINOUS FISHES	174
INVERTEBRATES	174
LIST OF PROTECTED ANIMAL	
SPECIES	178

BREEDING ACTIVITIES IN 2019

ZOOOLOMOUC

PAGE 8

At 31. 12. 2019 Zoological garden Olomouc had 408 animal species and 1,739 individuals with the total registered value EUR 282,298. In comparison with the previous year it is one species and 159 individual less. 172 youngs were reared during the year.

Species and Individuals in the Animal Collection of Olomouc ZOO as of December 31, 2019

	Species	Individuals	Loan	Price [EUR]
Mammals	97	693	111	212,411
Birds	54	342	33	38,349
Reptiles	37	116	11	8,126
Amphibians	2	12	0	0,00
Fish	114	297	0	5,406
Chondrichthyes	4	5	0	13,890
Invertebrates	100	274	1	4,115
Total	408	1 739	156	282,298

MAMMALS

PAGE 9

CARNIVORES

PAGE 9

The pair of Geoffroy Cat from Usti nad Labem Zoo and Ascherleben Zoo is the new species in the collection. The young pair of Amur Cat has reared two cubs, both of them are males, one of them has left to Prague Zoo. The old European Wild Cats and Servals did not reproduce this year. The old Amur Leopard male Edward died at the age of 18 years and we lost also the old Cheetah female. The young Barbary Lion male getting adult had to be separated from his parents. The Amur Tiger male is separated from the female and the same situation is in Jaguar. The pair of Binturong

is rearing cubs regularly. This year two cubs were born, both of them are females. The last female from the litter 2018 has left to Auvergen Zoo in France. The Yellow Mongoose did not multiply this year and Dark Mongoose in our zoo have not had any cubs yet. The Hudson Wolves have reared cubs again. The Fennec Fox pair did not have any puppies in 2019 and the young male from their last offspring have left to Veszprem Zoo.

PRIMATES

PAGE 14

The group of Ring-tailed Lemurs have reared 1,1 babies. Three young males born in the previous year were transferred to the uni-sex group in Vyškov Zoo. In the season 2019 not only commented feeding was done in the Ring-tailed Lemur enclosure but the keepers and volunteers have prepared a lot of enrichment for the animals. The Black and White Ruffed Lemurs have reared twins in the year 2019. In July the young female born 2017 left to Toruń zoo in Poland and in November 2 females from the previous year were transported to Natur Zoo Rheine in Germany. The White Fronted Lemur female has given birth to 2 babies but only one of them-female was reared. In Black Lemurs we are keeping only females. We are taking weight of the lemurs because we are checking their health and condition. All the datas have been recorded since May. We have three families of gibbons- 2 families of Yellow-cheeked Gibbons, one family of White Handed Gibbon and two Siamang males. Their reproduction was stopped because the capacity of breeding facilities for gibbons is full. All the gibbons were under investigation of microbion and hormone level. The practical part of the research consisted of collecting droppings and watching animals while singing. There were two litters of Golden Lion Tamarin during the year 2019. The first twins were born in January, the other in July. Four babies - 1 male and 3 females were reared in total.

Also in the Pygmy Marmoset two litters were born – the first twins were born in May and the other in October. There are two females in the first litter, we don't know the sex of the other twins. The Geoffroy's Tamarin female has given birth even to three babies only two of them having been reared. Unfortunately in August we lost the breeding male of this species. At present the family has been separated to two uni-sex groups and we are keeping this species for exposure purpose only. The Silvery Marmoset female died because of the birth complication, one young male of this species was transported to an other institution. The pair of Goeldi's Marmoset is old. In Emperor Tamarin we keep a female with two young ones from her offspring and as far as Moustached Tamarin we don't expect reproduction too, we keep the three species for exposition purpose only. The Bolivian Night Monkeys have reared one baby in 2019. It will be necessary to incorporate a new breeding male to the group of Squirrel Monkeys. In the group of Patas Monkeys two babies were born only one of them having been reared. One of the females Kryšpína which is low in the hierarchy suffered a break in the achilles tendon, she was treated and now she is back in the group of the male Lenon again. The Japanese Macaques are separated to two groups. There are 7 males and 11 females in one group and 4 castrated males in the other group. Four youngs were born in spring, 3 of them were reared successfully. A pair of the macaques Tomas and Lenny are in quarantine prepared for transport to Chabarovsk.

UNGULATES

PAGE 20

AFRICAN SAFARI AND AFRICAN UNGULATES

PAGE 20

We are keeping a herd of 9 Giraffes in Olomouc Zoo at present. Marc is a male

of a great genetic value but he is 17 years old being in a close relationship with six females. He is separated from them and our zoo has been waiting for recommendation of a suitable male. That's why no calf was born since the year 2015. Three females died during the year 2019 and one young male was transferred to Nikolayev Zoo. In the herd of Gemsbok 10 births took place at the beginning of the year but only 4 calves were reared. The oldest of our females Gisela died at the age of 21 years. We changed the breeding male, the first season a new male Axel was in the herd. A pair of Gemsbok left to Valcorba and one male was transported to Oasis parc. The situation in Adax was similar as in Gemsbok, because of health problems we have not reared the calves in 2019. A completely different inconvenience occurred at White-tailed Gnus. They lost their enclosure during the windstorm Eberhard. The situation was resolved and the animals spent the whole season in the provisionally repaired enclosure. Two calves were reared. In this species we have a male Noir which is partially related to the females but a quite unrelated male is not available at present, he should be born in spring 2020. We have also two Red River Hog females. A new Chapman's Zebra male Kayes was incorporated to the herd of five females but he will have to be changed.

SAFARI EURASIA AND OTHER UNGULATES

PAGE 23

The only pair of the Mesopotamian Fallow Deer has reared a male. In the herd of Vietnamese Sika Deer there is also only one young, we plan an exchange of the male. We have two European Bison calves, both of them are females. The herd of Mouflons grew by the youngs but it was reduced later. We reared four West Caucasian Tur kids from the five ones which were born. 9 males left the herd and 6 females come to our zoo during 2019. We have reared 6 Siberian Ibex females

and 4 Wild Goats. Eight Markhor kids are the first offspring of the breeding male Jaromír, which is a new completely unrelated breeding male of Russian origine. In the herd of Alpine Chamois there were four kids reared. After 20 years a Bactrian Camel calf was born in Olomouc Zoo. Alpacas are doing well but it is necessary to gain a new unrelated male. As far as Reindeer, the male from Brno Zoo became father for the first time. Eight young Reindeer were born but they had veterinary problems and we were not successful very much, only 2 of them stayed alive.

WEST CAUCASIAN TUR IN WOOD

PAGE 26

The enclosure of West Caucasian Tur was one of the most damaged by the storm Eberhard and three of the males left not only the destroyed breeding facility but they also left the zoo. They were 3 months in wood being fed and monitored by zoo staff. Then they were narcotized and captured, now they are in the enclosure again.

THE OTHER MAMMALS

PAGE 29

We reared a litter of Gray Short-tailed Opossum and one cub of Brush Tailed Bettong. The Giant Anteater female refused the young one born in May but at the end of the year she has given birth to a young one again and she is a very good mother. The anteater male born 2017 left to Austria. We were not successful in rearing Tamandua youngs because of a bacterial infection and renal failure and similar situation was in Sloths. At the end of the year 10 Rodrigues Fruit Bat females were transported to Beauval Zoo, 5 youngs were reared in this species. African Brush Tailed Porcupine is a species only for exposure purpose as well as Dwarf Mara which is the new species in Olomouc Zoo. Brazilian Guinea Pigs made the enclosure of Tamanduas and Sloths more attractive.

Porcupines did not reproduce in the year 2019 while we have countless young Prairie dogs. We reared 2 Rock Hyrax youngs but unfortunately we lost two females. We have a new Red Kangaroo breeding male. The old male from Munich was the father of four kangaroo cubs which left the bags at the beginning of the year, but the new male was very active and at the end of the year most of the females had their bags full. In Parma Wallaby the unrelated male and two females died and two young males were reared.

THE AFRICAN PAVILION KALAHARI

PAGE 33

The group of Meerkat has 8 members at the end of the years, this species was not successful in reproduction this year. In the enclosure baobab was created as a part of enrichment, the animals can through the trunk climb to the crown. The Aardwarks could reproduce in the next year, while the pair of Honey Badger has been successful in reproduction already.

THE REARING OF HONEY BADGER

PAGE 35

At first there were two births of the Honey Badger female which were not successful, but having watched the behaviour of both the animals we planned the strategy. Before the date of the third birth we separated the female. The cub was born on 22. July. We tried not to disturb the female, we only noted all the knowledge about the cub. Handling Honey Badgers is difficult very much because they are very angry.

BLACK AND WHITE LEMUR AND IT'S BREEDING IN OLOMOUC ZOO

PAGE 36

Olomouc Zoo has been keeping Black and White Lemurs in the animal collection for 30

years. 38 youngs have been born since the beginning, 17 of them were not reared successfully. In two cases only one baby was born and in two cases there were triplets (2004, 2005) but usually twins are born. The sex ratio of the births is relatively balanced (21,16,1). In the case if twins were born their sex was 1,1 usually. The first baby – the female Mada – was born in the year 1998. At present we are keeping the male Uwe from Ostrava Zoo and the female Kaja born in Wrocław Zoo. This pair is reproducing every year. They are mating since the Mid December to the Mid January. It is necessary to supply this lemurs enough places for rearing youngs, it is necessary to pay attention to a possibility of drowning or getting hurt and it is recommended to add ropes with knots reaching the ground. The birth weight is usually between 85–119 g. The last youngs were born on 29. 4. and they are in an excellent condition.

REARING THE BACTRIAN CAMEL

PAGE 40

In February 2018 we took two of our Bactrian Camel females to a proven male of a private breeder, because in the last years our camel females were not pregnant. Mating was observed in both of them. We tried several methods to see if the females are pregnant or not. The reliable method is determination of the level of progesteron. The female Tereza was not pregnant, the female Marysza has given birth on 11th April. We were taking weight of the calf till the end of the year. Sometimes camel primiparas are problematic but Marysza is a very good mother.

REARING OF ALPINE CHAMOIS

PAGE 41

The mother of chamois kid born on 6th May was taking care very well but after catching the kid for marking the bond was broken

suddenly. The mother lost the interest for the young one. The situation was not better the next day and so we took the exhausted kid from the enclosure. We used the condensed milk at first, milk powder for kids in a very good quality did not comply. Goat milk was the best. The young female was reared successfully and she was incorporated to the herd without problems.

BIRDS

PAGE 43

But we managed In the department of birds we have been struggling with a lack of space for a long time. One of the giant aviaries has got completely new network and a new artificial rock with caves for bird nesting was created there. In summer a pair of Demoiselle Cranes, three White Napped and Japanese Cranes, Black Storks and all the vultures were there. We have six Greater Rhea chicken, all of them are father reared. Also the pair of Emu had fertile eggs but we were not successful in hatching. A new breeding pair was created in Southern Screamers. The male is from Schönbrunn, the female is from a private breeder from Belgium. They tried nesting three times but we failed rearing youngs. We completed the pair of endangered Cheer Pheasant. We are keeping also partridge and wild chicken.

In the year 2019 the transport of fertilized eggs of Japanese Cranes to the Far East was not possible again, it was due to administrative problems on the Russian side. One chick was hatched but unfortunately died at the age of one month. A young female of this species with changed for an other one with Krakow Zoo and two young males were placed to Jihlava Zoo and Tábor Zoo. We completed the pair of White Naped Crane, we got a female from Chomutov to our adult male. The female came in spring but the birds really created pair in autumn. The Common Cranes are old and unfortunately the pair of

Demoiselle Cranes was killed by the fox. We have reared 6 Flamingo chicks. Four pairs of Waldrapp were nesting but no chick was hatched this year. They were disturbed by other birds in aviary and also by the construction works beside the aviary.

Our pair of Steppe Eagles reared one chick which was given to falconers. We lost the breeding male from the pair and the female left to the rescue station, so breeding of this species was stopped. King Vultures layed an egg three times. The first egg was not fertilized, the others were broken. For the first time we watched flowing of Secretary Birds. We have a new pair of Snowy Owl. As far as Black Hornbills our female died and we gained a young female from Liberec Zoo. We also took a pair of Silvery Cheeked Hornbills from Zlín Zoo. The old male from the breeding pair of this species died and the female left to a private breeder. The young pair of Shallow´s turaco and Military Macaw pair attempted to nest not being successful up to this time. We reared three Nanday Parakeets.

REARING OF GREATER RHEA

PAGE 49

At the beginning of the year we had a group of 3 males and 3 females Greater Rhea in the enclosure. All the three males were sitting on their nests. One of them had no chicks, the other had 5 chicks and the third nesting in a dangerous part of the enclosure had three chicks a fortnight later. This male is not a good father and so his chicks were added to the male which had already guided the chicks.

THE REPATRIATION OF BARN OWLS

PAGE 49

We have reared five young Barn Owls. Two of them were handed over to the rescue station in Bartošovice and three of them were put to booths of wild living Barn Owls by means of

Tyto. Six young Little Owls were repatriated to Germany.

TERRARIUMS

PAGE 50

In the One world exposition there are the same species as in the last year. The Dumeril's Boas were returned back. In the biggest African terrarium there are three Schneider's Skink. In Kalahari pavilion some species were changed or moved in the frame of exposure terrariums. East African Sand Boas were returned back and Cape Coral Cobra male was placed to the free terrarium with the female. We've already had two clutches from this couple. We stopped breeding of African Common Toad. We gained several Amazonian Milk Frogs from Jihlava Zoo, they should enrich the South American house in future. Marbled newt are the new species in our collection not being in exposure yet.

We managed to reproduce West African Rainbow lizard again. In autumn we bought a wine box for wintering the turtles as the mild winters don't suit them.

REARING OF AFRICAN DWARF CROCODILE

PAGE 53

After three years our female layed eggs freely in exposure. Nine eggs were placed to hatchery, later they were moved to plastic boxes with a mixture of wet peat and sand. The temperature in the hatchery was 32 degree C. Three small crocodiles were hatched from 6 fertilized eggs, now they are in aquaterrarium and are all right.

WHO IS IN THE EGG

PAGE 54

In the year 2017 we bought two juvenile pairs of Cape Coral Cobra. At the beginning of this year we concluded that they are big enough and one of the females was placed to the exposure terrarium. On 6th August we found six eggs there. We replaced the eggs to a plastic

box with wet vermikulit in a hatchery. The temperature was 30 degrees C. It was the first bunch of this female and on 5th October after 60 days one young was hatched. On 9th October the female layed 3 eggs and being exhausted she was moved out of the exposure terrarium. The temperature in hatchery was 28 degrees C in this case. After 70 days one young was born. Both the youngs are still hand fed not having taken food yet.

THE REARING OF MACKLOT'S PYTHON

PAGE 54

The last breeding of this species was in the year 2016. This year both the animals started to be interested in each other. We prepared place for the female not to be disturbed and on 12th May the the eggs were layed. The male was separated from the female and she warmed the eggs. On 30th July four youngs were hatched. At the beginning they had to be hand fed, later they left to new keepers.

EUROPEAN POND TURTLES IN THE OUTDOOR ENCLOSURE

PAGE 55

We placed the European Pond Turtles to a small pond in the flamingo aviary. We used a small palisade to enclose the pond which was not used up to this time. Because our turtles are too small we were pleased very much to gain other five adult specimen from Ostrava. They spent summer in the prepared pond and in the autumn we replaced them to the indoor breeding facility.

AQUARIUMS

PAGE 56

There were not any significant changes in the aquariums during the year 2019. The exposures are permanent, the aquariums are doing well and all the animals prosper. The new species are following: *Myripristis berndti*, *Sargocentron*

diadema, *Pentapodus aureofasciatus*, *Meiacanthus grammistes*, *Genicanthus melanospilos*, *Centropyge tibicen*, *Lysmata boggei*. We gain two new fish species as a donation, but they are not still in the exposure. We took 20 shrimps from Ostrava Zoo. In the aquarium in the main entrance building we tried to reduce the growth of rapidly growing corals. The fragments were sent to other zoos or to private breeders, as an exchange we gained several coral species: *Alveopora* sp., *Goniopora* sp., *Montipora lamellosa* purple, *Palythoa grandis*.

OTHER ACTIVITIES OF THE BREEDING DEPARTMENT

PAGE 62

RESEARCH AND COOPERATION WITH STUDENTS

PAGE 62

Olomouc Zoo collaborates with many universities and other institutions in the Czech Republic and other countries in the field of research. Many students work in our zoo on their bachelor, master and doctoral theses, and some students directly acquire experience as veterinary practice.

IN-SITU PROJECT FOR THE PROTECTION OF GIBBONS IN VIETNAM

PAGE 63

The project, focused on the *Nomascus annamensis* species, is located in the National Park in Kon Ka Kinh in Vietnam, and has been in operation since 2016. Its concept is similar to the project focused on the yellow-cheeked gibbon (*Nomascus gabriellae*) in the Nam Nung Nature Reserve. In situ project activities focus on monitoring gibbons families, giving rangers practice in the methods of monitoring and identifying individual animals, communicating with local residents regarding the need to protect animals,

and working with children in local schools. Six educational panels were created and will be deployed at the Olomouc Zoo in 2020.

PUBLISHING ACTIVITIES

PAGE 63

In 2019, the zoological garden published the 20th Proceedings of the UCSZOO Committee for Prosimians. All zoos, which keep prosimians, received these proceedings, in printed and electronic format, relating to the seminar of the Expert Committee for Prosimians held at the Hodonín Zoo.

BREEDER OF THE YEAR COMPETITION

PAGE 64

The announcement of the 25th year of the competition took place on 17 April, 2019, at the former Capuchin monastery in Fulnek. The Olomouc Zoo did not reach the podium this year.

THE KUKANG RESCUE PROGRAMME - PROTECTION OF GREATER SLOW LORIS ON SUMATRA

PAGE 65

This year, the Kukang program was involved in foreign cooperation between the Embassy of the Czech Republic in Jakarta, Indonesia, and the Ministry of Foreign Affairs of the Czech Republic, within a grant called "Small Local Development Assistance Project". Thanks to this cooperation, another English-and-Environmental studies school and library was built. Our school in Bandar Bar was equipped with tables, chairs, wardrobes; in the terrain areas we manage, we have established information and education centers for farmers and former hunters. A new English Environmental Club (EEC) has been set up, to introduce young people and adults to Indonesia's environmental problems and to ways in which everyone can resolve them.

In April, in the rescue center in the village of Bandar Baru, the quarantine area for slow loris was expanded by four new enclosures, plus new waterworks was built, supplying the whole center with clean water and a new house for slow loris. A video on responsible tourism was published, made in Thailand: www.youtube.com/watch?v=cxrLOT947EQ. The new supporter of the program now is the German NaturZoo Rheine. Thanks to the The Stolen Wilderness campaign, co-founded by The Kukang Rescue Program, seven educational panels have been created to inform the public on the illegal trade in protected species of animals and their body parts, the panels which you can also find on the zoo grounds. Details can be found at: www.kukang.org, www.stolenwildlife.org, or on Facebook: www.facebook.com/project.kukang, www.facebook.com/IAmNotYourToy and www.facebook.com/ukradena.divocina.

DERBIANUS CONSERVATION

PAGE 67

We have been a member of the Derbianus Conservation project for 4 years, which is dedicated to the protection of the giant eland. Representatives of this project attended the Zoo Day event at the Olomouc Zoo, selling promotional items, providing various information and doing face painting. Unfortunately, the weather was not very nice on that day.

VOLUNTEERS AT OLOMOUC ZOO

PAGE 67

Last year we recruited volunteers, with 120 people applying. Increased interest in helping the zoo was also related to the March storm. 6 events were organized, each with an average of 10–20 members. However, other associations, schools, organizations and troops also offered volunteer assistance, which helped in the cleaning, planting trees and preparing traditional events.

COOPERATION WITH THE HOUSE OF CHILDREN AND YOUTH OLOMOUC

PAGE 68

The Zook Club meets regularly, every Thursday, under the guidance of Kateřina Valuřova and Eva Havlicka. It is attended by 25 children aged 7–15 years and 3 instructors. The House also helps with the organization of events at the zoo (Earth Day, preparation of nature trails, pumpkin carving for the Ghost Evening, making Christmas tree decorations for pets, etc.), organizes trips to other zoos (Hodonin Zoo, Wroclaw Zoo, Brno Zoo) and, at the end of the holidays, a suburban camp at the zoo (35 children and 2 instructors).

VETERINARY CARE

PAGE 70

The veterinary care during the year 2019 was provided by Lenka Chrastinova DVM, Ivana Amoussa DVM and the veterinary hospital of Michal Mazoch DVM. All the laboratory tests are performed by the State Veterinary Institution in Olomouc, State veterinary Institution in Jihlava and State veterinary institution in Prague, Laboklin Czech, Genservice s. r. o. Zoological Garden Olomouc is under permanent supervision of the Regional veterinary service of the State veterinary service Olomouc, which is checking especially transports and also infectious situation in our region. The regular veterinary prevention includes vaccination, parasitology testing of all the animals and their devorming, taking blood samples for serological examination of infectious diseases. We also are testing the quality and composition of food and regular disinfection of all the breeding facilities. The most interesting cases are for example solving the management and feeding of Southern Tamandua or nursing the cut Achilles tendon of Patas Monkey.

NUTRITION AND FEEDING

PAGE 74

In 2019, feed to the amount of EUR 241,451 was consumed. The cost per one feed day

was thus EUR 662. Part of the costs was covered by a grant from the Ministry of the Environment, to the amount of EUR 43.535. In the high season, the ungulates were fed green feed (especially alfalfa), during the winter grass hay was added. Thanks to the larger freezer, it was possible to freeze more leaves, not only for the leaf-eating primates, but also raspberry leaves for sloths. We started adding beta-glucans (primates, hyraxes, porcupines, sloths, anteaters) to the feed rations of some animals. For gibbons, we put together a new ration of legumes, vegetables and granules, and discarded the fruit. We replaced the existing Mazuri granules for primate with high-fiber leaves for eater monkeys. We thank all sponsors the gifted produce, especially the companies Dajana Pet, Ahold CZ and others.

ZOO MARKETING

PAGE 76

OLOMOUC ZOO VISITORS IN 2019

PAGE 76

Last year 348,209 people visited our zoo, which is 9,012 less than in 2018, but 9,047 more than in 2017. The highest daily number of visitors was recorded in the Ghost Evening, on October 26: 7,746. The second largest number was recorded on Easter Monday: 5,486 people. During the three days of Halloween, the zoo was visited by 15,137 people. During the Christmas holidays (from December 24 to 31), 9,474 people visited the zoo.

PROMOTION OF THE ZOO

PAGE 78

Social networks are definitely an effective communication tool (Instagram – 1,604 followers as of December 31; Facebook – 15,743 followers as of December 31, which is 1,351 more than in 2018). Communication takes place mainly on the zoo's own web pag-

es. The internet monthly Oryx is published. Billboards, projection walls and CLV boards are also used for promotion. Cooperation has been established with partner radios, other contributory organizations of the Statutory City of Olomouc, important sports clubs in the city, with business partners, the Fortress of Knowledge, the Šantovka, the Flora Exhibition Center, various Olomouc cinemas, the Globus hypermarket and many others.

NEW VISUALS

PAGE 78

Since 2019, a newly wrapped bus roams the city streets – with new zoo visuals. We also use a billboard area (10 pcs) and a spot on a large screen of the Olomouc Main station. The new year-round campaign shows animals which reveal interesting facts about their world. It was used on CLV display cases and square stands.

EDUCATIONAL PANELS AT THE ZOO AREA

PAGE 79

As a result of the storm, some of the educational panels placed next to the reindeer enclosure were damaged. They will be gradually replaced by new, interactive ones. The first one has already been created – an interactive panel “Which Animals What Tracks”, to be installed in 2020.

THE GHOSTS EVENING 2019

PAGE 80

The first year took place in 2009 and since 2011, this event is called the Ghost Evening. This year we have added themed decorations, an additional accompanying program (LEGO stand), and a special gastronomic offer. 7,685 visitors came to the Ghost Evening, and in the following 2 days, an additional 7,386 people came to see the Haunted Zoo.

BREEDER MORNING

PAGE 81

This year's Nursing Morning program was attended by 215 people in 115 courses. A total of 174 gift vouchers were sold, which is 50 more than in the preceeding year. The program took place at the breeding sections, lasted for 2 hours and the price was 80 EUR for a single visitor and 100 EUR for a visitor with a guide.

SAFARI VOUCHER

PAGE 81

The Olomouc Zoo, in cooperation with the Municipality of Olomouc, prepared 100 vouchers to support the zoo after the March storm. The voucher includes a ride in a unique car, a visit to the Town Hall (or the Komenia Hall or Villa Primavesi) and to the safari and facilities of the Olomouc Zoo, a meeting with an animal and a lunch at the Archa Restaurant. This help and the idea came from the mayor Miroslav Žbánek himself. The price for a four-person group is 315 EUR and in 2019, 4 vouchers were sold.

STOLEN WILDERNESS CAMPAIGN

PAGE 82

As part of this campaign, we placed a total of six panels from the first series of the exhibition by photographer Lucie Čizrnářová, referring to the illegal trade in animals and their body parts. In 2020, we plan to include the second series of this exhibition in the complex.

MARKETING COMMISSION IN OLOMOUC

PAGE 82

On November 20–22, we held a meeting of representatives of marketing and education of zoos, a total of 65 participants gathered, who acted together in the Clarion Congress Hotel and the Fortress of Knowledge museum.

GEOTRAIL

PAGE 82

In 2016, the first geotrail site was established. This year, another 2 new stations No. 3 “Vein igneous rocks” with a gabion bench near habitat No. 2 and stop No. 4 behind Kalahari pavilion were created; we also added one descriptive and two instructional panels to stations No. 5 and 6 “Sedimentary rocks” and “Moravian offal”, located under the lookout tower. The entire route will have a total of twelve stations along the route when completed. Each station always contains several geological objects, which are complemented by 2 types of panels (descriptive and educational). Some stations also include gabion benches and tables to relax.

LOGGERY

PAGE 84

“Loggery” is a way to breathe life into dead wood that would otherwise not be used. That is why we decided to build a logging area, filled with felled logs in our zoo. The whole installation was completed with an instruction panel.

VISITOR SERVICE AND SOUVENIRS

PAGE 84

The visitor service managed the traffic in our parking lot, the sales of tickets and souvenirs, a smooth passage through the turnstiles, and the cleaning of the premises and toilets. A new feature is the coin-carousel, located in the exit of the zoo, which is a popular attraction and contribution to the operation of the zoo. In the autumn, the construction of the first floor of Lanacek, which is ready for the 2020 season, was completed. A safari train ran in the area. The lookout tower celebrated its 45th anniversary and received its own anniversary tourist stamp.

SALE OF PROMOTIONAL AND GIFT ARTICLES

PAGE 85

The souvenir shop at the entrance area offered not only feed for goats, but also postcards, magnets, badges, rubber bracelets, t-shirts, caps and many more. New pieces with the zoo logo have been added: aluminum bottles, canvas cases, sliding puzzles, A4 puzzles, school notebooks, textile neckerchiefs, cotton bags, desk and pocket calendars for 2020.

MARKETING EVENTS IN 2019

PAGE 86

Events in the Olomouc Zoo were being held the year round. The most popular included:

18.-21. 4. Easter at the zoo

PAGE 87

The program included Easter workshops in the entrance building, several locations focusing on Easter traditions from around the world, and the Easter fair. The event was traditionally accompanied by 10 commented feeding sessions. From Thursday to Sunday, the zoo was visited by 21,021 people.

1.5.-30. 9. Commented feeding

PAGE 88

The first one took place on Easter weekend. It started regularly in May and June on weekends, in July and August daily and in September again only on weekends. Feeding took place from 10am to 3pm at 10 habitats: ring-tailed lemur, meerkat, cheetah, kangaroos and prairie dogs, bactrian camel, felines, Hudson Bay wolf, Japanese macaque, American black bear and Rothschild's giraffe

11. 5. May Day

PAGE 89

It was the second year of this educational event, where we drew attention to the current EAZA campaign called Silent Forest, aimed at the birds of Southeast Asia. In cooperation

with ČSO, we also focused on domestic bird species. Ornithologists showed off catching, ringing, birdhouse assembling and covering of glass surfaces which can potentially be dangerous to birds. Falconers with handicapped animals from the Stránská Rescue Station were also present at the playground.

1.-2. 6. Weekend of children

PAGE 90

The fairy-tale forest with fairy-tale creatures attracted 5,116 visitors. That Saturday, it was possible to take advantage of a recycling event – bringing an old electrical appliance and received for it a children's ticket from ELEKTROWIN. Even a group of wildlife defenders from "FOREST" arrived for the weekend, to acquaint the public with sharks on the World Day of the Seas and Oceans.

10. 8. Day without palm oil

PAGE 91

In the center of the zoo at the viewpoint to the flamingos were placed 5 sites focusing on the issue of palm oil. In total, 120 cards were dealt. At the same time, 3 commented animal feeds were added that threatened the cultivation of oil palm trees – the patas monkey, lar gibbon and binturong. 2,767 visitors arrived.

7. 9. Zoo Day

PAGE 93

For one day, the zoo hosted a number of projects supporting nature conservation. These were: KUKANG (protection of sunda slow loris), DERBIANUS (rescue of the Derby antelope), Silent Forest (EAZA) campaign, the Moment Project (donations of clothes to support elephants), the program for crane restellment to the Far East, ČESON and CSO, the project to protect endangered Northern Buffed-cheeked Gibbon *Nomascus annamensis*, the project for resettlement of owls and dwarf owls, and the STOLEN WILDERNESS campaign. Unfortunately, due to heavy continuous rain, only 227 visitors arrived.

26.-28. 10. Ghost Evening and Haunted Zoo

PAGE 95

The theme-decorated area and the Halloween program held on Saturday were visited by 15,137 people in 3 days.

21.-30. 12. Christmas at the zoo

PAGE 97

As part of the Christmas Tree for Animals event on December 21, we prepared goodies for wild animals. On the same day, a Christmas workshop called When Nature is Decorated took place in the Pod Věží restaurant, where visitors made decorations from natural objects. A Christmas present for visitors on 24. 12. was a children's entrance fee for all visitors. On this day, 1,831 people arrived. In the period 25.-30. 12, the Christmas evening tours took place and were attended by 1,005 people.

COOPERATION WITH THE MEDIA

PAGE 99

The Zoo published 60 press releases, thanks to the excellent cooperation with the media, each of them appearing about 12 times in the media (excluding social networks). A total of 20 press conferences took place in 2019. The Oryx electronic monthly monitors the events in the garden and sends the garden news to the editors, educational institutions and zoo friends. The zoo also publishes news pieces in the local monthly periodical Olomoucké Listy, which is distributed by the city of Olomouc to households in the city.

EDUCATION IN THE ZOO

PAGE 102

Various types of educational panels, promotional materials and workbooks were used for education. Commented feeding, guided programs and Christmas night tours were sought after. The Zoo organizes many educational events of an educational nature (May

Day, Palm-Oil-Free Day, Record Weekend, International Night for Bats, Zoo Day etc) and suburban camps for the general public (211 children participated in programs in various types of camps). This year, 80 schools with 2,966 pupils made use of our program offer, which was almost 1,000 more than last year. The greatest interest was in guided tours, less interest in environmental programs and nature trails. We saw a great demand for worksheets and workbooks, which we distributed among 1,080 children. A novelty this year was the three workbooks aimed at pre-school children and primary school pupils titled "Animal Nursing", "Know the inhabitants of our zoo" (for the 2nd and 3rd grades of elementary schools) and "Follow us for animals" (for the 4th and 5th grades of elementary schools).

SUBURBAN CAMPS

PAGE 104

For the first time this year, the zoo organized 4 tours (8–12 July, 15–19 July, 29 July – 2 August, 5–9 August) of its own suburban camps, for a total of 119 children aged 7 to 12 years. Not only zoo staff, but also 3 students from the Pedagogical Faculty of the Palacký University took care of the children. The camps were occupied very quickly, although each child could only attend once. The price of 114 EUR included 5× lunch, 5× snack, drinking regime, pedagogical supervision and camp program. The children became more familiar with the operation of the zoo and developed a relationship with nature through experiential and educational activities. The camps started at 8:30 AM in the zoo area and parents picked up their children at 16:00 at the entrance to the zoo.

EBERHARD STORM

PAGE 105

During the night of March 10–11, the Olomouc garden was hit by the Eberhard storm. The storm felled 1,840 trees, damaged

several trails and roads, ravaged about 10 hectares of forest and caused a financial damage of EUR 394,000. A DMS account, a public collection campaign and a crisis account were set up to save the garden. We informed the public via a large banner at the entrance, in DPMO vehicles, on display cases and on large-format self-supporting squares in the center of Olomouc. The mayor of the city and his deputy were a big support. The city provided EUR 197,000 in cash to the garden. The Lesy Města Olomouce, a. s. company lent us a harvester machine. Volunteers (seniors' clubs, scout troops, firefighters, school students, companies and many others) organized collection campaigns, helped with clearing the aftermath of the calamity and with planting seedlings. In autumn, we launched a campaign "Let's return the trees to the zoo" that brought 54 mature trees to the garden. Sponsor trees could be purchased for 100, 200 and 400 EUR. SK SIGMA, Moravian Theater Olomouc, CineStar, Metropol cinema, Premiere Cinemas, ZZIP TV, Olomouc City Library, zoo staff and many others have taken part in this program. The last elm was planted by Janek Ledecký. The planting will continue in 2020 as well.

OLOMOUC ZOO SPONSORS

PAGE 107

This year's 16% year-on-year increase in sponsorship is quite pleasing. Thus, the sponsors contributed EUR 27,919 for the adoptions of animals, EUR 1,035 for gifts, EUR 6,816 for the crisis account, EUR 4,449 in DMS, EUR 13,462 in cash and coins and EUR 8,036 in "tree sponsorships". A large part of the contributions were to support the zoo after the devastating Eberhard storm. On the first Saturday in October, the Sponsors' Day was held to thank generous adoptive parents for their support. A guided tour and goodies in the form of a buffet were prepared for the participants.

BASIC ECONOMIC DATA

PAGE 112

Founders' funding for operation:

1,121,605.6 EUR

Contribution from the founder to the liquidation-of the consequences of the storm in the zoo

196,772.92 EUR

Statefunding (MŽP):

43,535.93 EUR

Wagesubsidy:

43.25 EUR

Thefounder's contribution to the purchase of a tractor:

39,354.58 EUR

Thefounder's contribution to the repairof the fencing of the zoo area:

93,270.37 EUR

Statefunding (SFŽP ČR):

76,347.89 EUR

Transfers (fundingfor "Kata lemursresearch center and zoo entrance", "Safari Eurasia", "Leopard pavilion", Info pages", electric car):

14,695.24 EUR

The operations of the Olomouc Zoological Gardens in 2019 ended with a profit of **EUR 98,953.67**. The value of assetsmanaged by the organization increased by **EUR 234,761.76** i.e. by 4.19 %. The value of fixedassetsincreased by **EUR 103,544.49**, i.e.by 2.14 %, and the value of currentassetsincreased by **EUR 131,217.26**, i.e. by 14.75 %.

CATERING SERVICES

PAGE 118

The zoo visitors spent 651,424 EUR on snacks, the costs increased to EUR 489,418, thus the profit after tax was a pleasing EUR 80,174. In the "Pod Věží" restaurant, more than 3,000 burgers were sold in the second half of the year. The supplier of sweets has changed, and the offer has been supplemented with sourdough fruit dumplings with vanilla topping and whipped cream. For the winter, we decided to substitute the "U medvěda" stall with the MARKÝZ Pizza.

Revenues from this operation amounted to almost EUR 342,000. Bistro U Lemurů closed the season with sales of over 98,386 EUR. A smokehouse was put into operation at the "U Lvů" grill, and apparently this increased sales by EUR 20,800 to a pleasing EUR 96,000. At the pancake stand "U Lanacku", *trdelniks* were newly offered, but apparently due to the absence of the Lanáčka tower and the forest, the sales did not increase. Lower sales also hit the "U Medvěda" pizza stall. The largest gastro sales were observed during the Easter (visitors spent EUR 40,500 from Thursday to Sunday). A surprise was delivered during the Ghost Evening and the Haunted Zoo (26–28 October), with extraordinary sales of EUR 16,900. The zoo staff spent a total of EUR 3,755 on the premises and saved EUR 800 on the sales price. This year, rebuilding the "U Lvů" grill is planned, as well as further enriching of the assortment in all of the operations at the zoo.

CONSTRUCTION, MAINTENANCE AND TRANSPORTATION

PAGE 122

Throughout 2019, the damage caused by the Eberhard storm was being repaired. In the course of the year, the damaged roofs (wildebeest stables, macaque isolation area, gazebo at the South American pavilion, Patas Monkeys pavilion and the director's office roof) were repaired, and a new perimeter fencing (total length 1,032 m, including 523 m made of 3D mesh, including ratwall slabs, the rest – due to the sloping terrain – made of square wire mesh). In the Siberian Ibexes area, a retaining wall with acacia railing was built, communications expanded and a rest area created. In the West Caucasian Turs enclosure, the original fencing was restored and the overview platform from Lanacek was complemented by an acacia railing with wire mesh netting. We also proceeded to replace the roof of the birds'

wintering grounds (new roof trusses, shingle roofing, thermal insulation and soffits), which already required a complete reconstruction due to its poor technical condition. The roof of the wintering grounds of African animals received a new covering made of modified roofing asphalt belts. A new lynx enclosure was built (the original one was also destroyed by the storm), with a panoramic terrace. In African Safari, the haylofts were reconstructed, a new shed with hayloft was built in the camels enclosure, and wooden platforms were installed in the tigers enclosure. In the background of the zoo, behind the wildebeest enclosure, a wooden shelter for lumber storage was built. Along the figure route, reconstruction of housing for Geoffroy's Cats was finished. An artificial rock was erected in the so-called "Bábovka" aviary. In spring, the concrete retaining wall in Safari America was completed. Automatic gates were installed in this enclosure, for the passage of the safari train; fencing was built and railings were mounted on the retaining walls along the visitor's route. The first stage of the new "Lanacek" construction was completed (the second floor will be built next year).

ELECTROMOBILITY AND NEW MEANS OF TRANSPORTATION

PAGE 124

The Multicar vehicles used since the 1970s have been replaced this year with new electric vehicles: three Volta tricycles, one LINHAL four-wheeler and three N1-category ALKE vehicles. Charging is currently done via the normal 220V mains; over time, a charging station will be added. The purchase of the new fleet required EUR 137,095 incl. VAT (of which EUR 76,347 was financed with subsidies from the Ministry of the Environment). Some of the Olomouc Municipality's investment subsidies were spent on the new ZETOR MAJOR HS 80 tractor from Mitrenga, a. s.

GARDENING

PAGE 126

The greenery section was kept very busy by the aftermath of the March Eberhard storm: the elements' damage to roads and construction sites and the animal fencing on the visitor route was being removed. Lesy Olomouce, a. s. company lent us a harvester machine (it can cut down standing trees, cut and trim logs, digitally account for the wood processed) to recover the damage: 1,012 spruce with a volume of 824.72 m³, 102 larches with a volume of 97.93 m³ and 175 pines with a volume of 139.13 m³, so we are talking about 1,300 trees with a volume of 1,062 m³. The deciduous trees have been worked by hand and their number was negligible. However, it is necessary to add to this figure the results of manual logging: the transport data indicate that a further 445 m³ of wood was processed by manual logging. This implies that the number of trees that have fallen victim to the wind calamity will increase by an additional 540 trees to the final total of 1,840. The costs associated with the logging: work of the harvester and transport – over EUR 32,000, wood logging – around EUR 7,000, timber skidding with a tractor – about EUR 3,150. The revenues were: sale of logs – approx. EUR 51,614, sale of lumber – 4,300 EUR, sale of firewood (approx. 100 sidings, 600 m³) – approx. EUR 11,800. In addition, we managed to store approx. 200 m³ of lumber for our own needs (on which we would have spent around EUR 40,000), and there is an additional 300 m³ of logs and a similar amount of raw timber to be cut into landfill sites in different parts of the zoo. Before and shortly after the Eberhard storm, thanks to the timely timber sales, we received another EUR 5,900. We also used state subsidies to mitigate the impact of bark beetle calamity to the amount of EUR 10,200. Gradually, the typical forest and mainly spruce zoo begins to become a zoo of many forms. In autumn, 3,000 newly purchased beech trees and

many other seedlings from our forest nursery were planted. In addition, sponsors could plant 65 alley trees and paid the amount to support the restoration of greenery in the zoo. New flower beds were built on the freshly completed lookout point of the Siberian ibex and new filler materials for our animals were being brought (except for a short period after the devastating storm). In addition to the production and sale of fuel, we also fully ensured the process of catheterization, transport and storage of lumber.

CONFERENCES, SEMINARS AND MEETINGS OF EXPERT BOARDS OF THE UNION OF CZECH AND SLOVAK ZOOLOGICAL GARDENS IN 2019

PAGE 129

Just as in preceeding years, we participated in a number of professional conferences and seminars. The most important are: 74th WAZA Conference in Buenos Aires, Argentina (with the participation of Radomír Habáň), EAZA Annual Conference at the Valencia Biopark in Spain (with the participation of Radomír Habáň and Jitka Vokurková), the 25th International EARA Meeting in Moscow (with the presence of Radomír Habáň), a meeting of Czech, Slovak and Polish zoo workers in the Liberec Zoo (with the participation of Ivana Mrtvá, Karla Břečková and Radomír Habáň), the EAZA nutrition conference in Marwell in the UK (with Jitka Vokurková). There was no representative of the Olomouc Zoo at the General Assembly of UCSZOO in Dvůr Kralové.

Within the Union of Czech and Slovak Zoological Gardens meeting programme, our staff attended meetings on reptiles and amphibians, felines, primates, aquarium fish, deer, giraffes, antelopes and odd-toed ungulates, and in the meeting of committees on education and marketing, on animal nutrition, and many others.

PŘEHLED CHOVANÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT V ROCE 2019

SAVCI MAMMALIA

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
Vačnatci (Marsupialia)								
klokan parma <i>Macropus parma</i>	1.7 RDB=NT		2.0	2.0			1.2	2.5
klokan rudý <i>Macropus rufus</i>	2.14 ESB,RDB=LC	1.0	1.3	1.3	2.0		0.3	2.14
klokánek kráilkovitý <i>Bettongia penicillata</i>	1.0 EEP,RDB=CR,CITES=I	0.1	1.0	1.0				2.1
vačice krysí <i>Monodelphis domestica</i>	RDB=LC	2.4	0.0.5	0.0.5	0.1		1.0	1.3.5
Chudozubí (Xenarthra)								
lenochod dvouprstý <i>Choloepus didactylus</i>	2.2 ESB,RDB=LC		1.0					2.2
mravenečník čtyřprstý <i>Tamandua tetradactyla</i>	3.3 ESB,RDB=LC	1.0			2.0		1.1	1.2
mravenečník velký <i>Myrmecophaga tridactyla</i>	2.1 EEP,ISB,RDB=VU		2.0	1.0	1.0			2.1
pásovec štětinatý <i>Chaetophractus villosus</i>	1.1 RDB=LC							1.1
Letouni (Chiroptera)								
kaloň rodriguezský <i>Pteropus rodricensis</i>	8.27 EEP,ISB,RDB=CR		3.2.1	3.2	0.10		3.3	8.16
listonos světlý <i>Phyllostomus discolor</i>	12.9.4 RDB=LC		0.0.3	0.0.3			1.1	11.8.7
Primáti (Primates)								
gibon lar <i>Hylobates lar</i>	2.2 EEP,RDB=EN,CITES=I							2.2
gibon zlatolící <i>Nomascus gabriellae</i>	2.3 EEP,RDB=EN,CITES=I							2.3
kalimiko <i>Callimico goeldii</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I							1.1
kočkodan husarský <i>Erythrocebus patas</i>	1.5 ESB,RDB=LC		0.1	0.1				1.6

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
kosman běločelý <i>Callithrix geoffroyi</i>	7.9 EEP,RDB=LC		1.1	1.1	1.3		1.0	6.7
kosman stříbřitý <i>Mico argentatus</i>	2.4 ESB,RDB=LC				1.0		0.1	1.3
kosman zakrslý <i>Callithrix pygmaea pygmaea</i>	3.3 RDB=LC		0.2.2	0.2.2	2.0			1.5.2
kotul veverovitý <i>Saimiri sciureus</i>	7.19 EEP,RDB=LC						0.1	7.18
lemur běločelý <i>Eulemur albitrons</i>	1.2 RDB=EN,CITES=I		1.1	0.1				1.3
lemur černý <i>Eulemur macaco</i>	0.3 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I							0.3
lemur kata <i>Lemur catta</i>	4.4 EEP,RDB=EN,CITES=I		1.1	1.1	3.0			2.5
lvíček zlatý <i>Leontopithecus rosalia</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I	1.0	1.3	1.3			1.0	2.4
makak červenolící <i>Macaca fuscata</i>	11.11 RDB=LC		2.2	2.1				13.12
mírikina bolivijská <i>Aotus azarai boliviensis</i>	2.1 RDB=LC		1.0	1.0			1.0	2.1
siamang <i>Hylobates syndactylus</i>	2.0 EEP,RDB=EN,CITES=I							2.0
tamarin bělovousý <i>Saguinus mystax</i>	1.1 RDB=LC							1.1
tamarin vousatý <i>Saguinus imperator subgriseus</i>	1.2 EEP,ISB,RDB=LC							1.2
vari černobílý <i>Varecia variegata</i>	1.4 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I		1.1	1.1	0.3			2.2

Šelmy (*Carnivora*)

baribal <i>Ursus americanus</i>	1.1 RDB=LC							1.1
binturong <i>Arctictis binturong</i>	1.2 EEP,RDB=VU		0.3	0.2	0.1			1.3
fenek <i>Vulpes zerda</i>	2.2 EEP,RDB=LC				0.1		1.0	1.1
gepard štihlý <i>Acinonyx jubatus</i>	1.3 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I						0.1	1.2
charza žlutohrdlá <i>Martes flavigula</i>	0.1 RDB=LC							0.1
jaguár <i>Panthera onca</i>	0.1 EEP,RDB=NT,CITES=I							0.1
jaguár - černá forma <i>Panthera onca</i>	1.0 EEP,RDB=NT,CITES=I							1.0
kočka evropská <i>Felis silvestris silvestris</i>	0.2 CROH=KOH,RDB=LC							0.2

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
kočka krátkouchá <i>Prionailurus bengalensis euptilurus</i>	1.1 RDB=LC		2.1	2.0	1.0			2.1
kočka rybářská <i>Prionailurus viverrinus</i>	0.1 EEP,ISB,RDB=VU							0.1
kočka slaništní <i>Leopardus geoffroyi</i>		1.1						1.1
lev berberský <i>Panthera leo leo</i>	2.1 RDB=VU							2.1
levhart mandžuský <i>Panthera pardus orientalis</i>	1.2 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I						1.0	0.2
levhart perský <i>Panthera pardus saxicolor</i>		1.0			1.0			
mangusta liščí <i>Cynictis penicillata</i>	3.0 RDB=LC							3.0
mangusta tmavá <i>Crossarchus obscurus</i>	1.1 RDB=LC							1.1
mangusta trpasličí <i>Helogale parvula</i>	1.1 RDB=LC							1.1
medojed <i>Mellivora capensis</i>	1.1 RDB=LC		0.0.5	0.0.1				1.1.1
medvěd hnědý <i>Ursus arctos</i>	1.1 ESB,CROH=KOH,RDB=LC					1.1		
medvěd malajský <i>Helarctos malayanus</i>	0.1 ESB,RDB=VU,CITES=I						0.1	
mýval severní <i>Procyon lotor</i>	0.2 RDB=LC							0.2
nosál červený <i>Nasua nasua</i>	1.2 RDB=LC							1.2
serval <i>Leptailurus serval</i>	1.1 RDB=LC							1.1
surikata <i>Suricata suricatta</i>	6.4.2 RDB=LC				0.3		0.0.1	6.1.1
tygr ussurijský <i>Panthera tigris altaica</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I							1.1
vlk arktický <i>Canis lupus arctos</i>	0.1 EEP,CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I						0.1	
vlk Hudsonův <i>Canis lupus hudsonicus</i>	8.10 EEP,CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I		2.2	1.1	1.3			8.8

Damani (*Hyracoidea*)

daman skalní <i>Procavia capensis</i>	6.3 ESB,RDB=LC	1.0	0.0.3	0.0.2			2.1	5.2.2
--	-------------------	-----	-------	-------	--	--	-----	-------

Lichokopylníci (*Perissodactyla*)

kůň domácí - minipony <i>Equus caballus</i>	1.1							1.1
--	-----	--	--	--	--	--	--	-----

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
kůň domácí – shetlandský pony <i>Equus caballus</i>	2.3							2.3
osel domácí – zakrslý <i>Equus asinus</i>	0.1							0.1
zebra Chapmanova <i>Equus quagga chapmani</i>	0.5 <i>RDB=NT</i>	1.0						1.5

Hrabáči (*Tubulidentata*)

hrabáč kapský <i>Orycteropus afer</i>	1.1 <i>ESB,RDB=LC</i>							1.1
--	--------------------------	--	--	--	--	--	--	-----

Sudokopytníci (*Artiodactyla*)

adax <i>Addax nasomaculatus</i>	1.5 <i>EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I</i>							1.5
alpaka <i>Vicugna pacos</i>	5.12		6.3	4.3	6.2			3.13
daněk evropský <i>Dama dama</i>	1.2 <i>RDB=LC</i>							1.2
daněk mezopotámský <i>Dama mesopotamica</i>	2.1 <i>EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I</i>		1.0	1.0			1.0	2.1
hrošík liberijský <i>Choeropsis liberiensis</i>	0.1 <i>EEP,ISB,RDB=EN</i>							0.1
kamzík alpský <i>Rupicapra rupicapra rupicapra</i>	1.3 <i>RDB=LC</i>		0.1	0.1				1.4
kamzík horský <i>Rupicapra rupicapra</i>	2.4 <i>RDB=LC</i>		0.2.1	0.2.1	2.0			0.6.1
koza bezoárová <i>Capra aegagrus</i>	4.6 <i>RDB=VU</i>		4.2	3.1	7.3			0.4
koza domácí – anglo-nubijská <i>Capra hircus</i>	0.1		1.1	1.1	1.0			0.2
koza domácí – kamerunská <i>Capra hircus</i>	2.28.15		0.10	0.10	0.1	0.1		2.36.15
koza domácí – kašmířská <i>Capra hircus</i>	0.4							0.4
koza krétská <i>Capra hircus cretica</i>	1.0							1.0
kozorožec kavkazský <i>Capra caucasica</i>	14.12 <i>ESB,RDB=EN</i>	0.5	2.2	2.2	9.2		1.3	6.14
kozorožec sibiřský <i>Capra sibirica</i>	5.12 <i>RDB=LC</i>		1.8	0.6	4.5			1.13
los evropský <i>Alces alces</i>	0.1 <i>CROH=SOH,RDB=LC</i>	1.0					1.1	
markhur <i>Capra falconeri</i>	6.15 <i>RDB=NT,CITES=I</i>		5.6	3.4	5.0			4.19
muflon <i>Ovis aries musimon</i>	7.20		5.4.9	5.4.8	11.7.2		0.1	1.16.6

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
oryx jihoafrický <i>Oryx gazella</i>	3.16 <i>RDB=LC</i>		7.1	2.0	2.1	1.0	0.1	2.14
ovce domácí <i>Ovis aries aries</i>	0.7		0.5	0.5				0.12
ovce domácí – kamerunská <i>Ovis aries aries</i>	0.5.7		2.0	2.0	2.0			0.5.7
ovce domácí – valašská <i>Ovis aries aries</i>	0.5							0.5
pakůň běloocasý <i>Connochaetes gnou</i>	3.5 <i>RDB=LC</i>		1.1	1.1	1.0	1.0		2.6
sika <i>Cervus nippon</i>	1.4 <i>RDB=LC</i>							1.4
sika vietnamský <i>Cervus nippon pseudaxis</i>	3.13 <i>EEP,ISB,RDB=LC</i>		2.0	1.0			0.1	4.12
sob <i>Rangifer tarandus</i>	2.10 <i>RDB=VU</i>		4.4	1.1	1.0		0.1	2.10
štětkoun kamerunský <i>Potamochoerus pictus</i>	0.2 <i>EEP,RDB=LC</i>							0.2
velbloud dvouhrbý – domácí <i>Camelus bactrianus</i>	1.3		0.1	0.1				1.4
vikuňa <i>Vicugna vicugna</i>	2.1 <i>EEP,ISB,RDB=LC,CITES=I</i>							2.1
zubr <i>Bison bonasus</i>	1.4 <i>EEP,ISB,RDB=VU</i>		0.2	0.2	0.2			1.4
žirafa Rothschildova <i>Giraffa camelopardalis camelopardalis</i>	2.11 <i>EEP,RDB=VU,CITES II</i>				1.0		0.3	1.8

Hlodavci (*Rodentia*)

aguti středoamerický <i>Dasyprocta punctata</i>	0.1 <i>RDB=LC</i>						0.1	
dikobraz srstnatonosý <i>Hystrix indica</i>	2.3.1 <i>RDB=LC</i>							2.3.1
mara slaništní <i>Dolichotis salinicola</i>	<i>RDB=LC</i>	3.0					1.0	2.0
morče divoké <i>Cavia aperea</i>	1.2.7 <i>RDB=LC</i>		2.0	2.0	2.0			1.2.7
morče domácí <i>Cavia porcellus</i>	1.6.15					0.0.15		1.6
osinák africký <i>Atherurus africanus</i>	1.1 <i>RDB=LC</i>							1.1
psoun prériový <i>Cynomys ludovicianus</i>	0.1.32 <i>RDB=LC</i>							0.1.32
urzon kanadský <i>Erethizon dorsatum</i>	4.4 <i>RDB=LC</i>							4.4

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
Zajíci (Lagomorpha)								
králík domácí – belgický obr <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	1.3						0.2	1.1
králík domácí – francouzský beran strakáč <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	2.3							2.3
králík domácí – zakrstý <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	0.0.2							0.0.2

PTÁCI (AVES)

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
Nanduové (Rheiformes)								
nandu pampový <i>Rhea americana</i>	2.4 RDB=NT		0.0.8	0.0.6				2.4.6
Kasuárové (Casuariiformes)								
emu hnědý <i>Dromaius novaehollandiae</i>	0.0.3 RDB=LC							0.0.3
Brodiví (Ciconiiformes)								
čáp černý <i>Ciconia nigra</i>	1.1 ESB,CROH=SOH,RDB=LC							1.1
ibis skalní <i>Geronticus eremita</i>	7.7 EEP,RDB=CR,CITES=I						1.2	6.5
Plameňáci (Phoenicopteriformes)								
plameňák růžový <i>Phoenicopterus roseus</i>	23.24.6 RDB=LC		0.0.7	0.0.5				23.24.11
Vrubozobí (Anseriformes)								
čája obojková <i>Chauna torquata</i>	2.3 RDB=LC							2.3
husa tibetská <i>Anser indicus</i>	1.0 RDB=LC						1.0	
husice egyptská <i>Alopochen aegyptiacus</i>	0.1 RDB=LC							0.1
husice rezavá <i>Tadorna ferruginea</i>	2.1.2 RDB=LC							2.1.2
husička dvoubarvá <i>Dendrocygna bicolor</i>	0.7.1 RDB=LC							0.7.1
kachnička karolinská <i>Aix sponsa</i>	1.0 RDB=LC	0.1						1.1
kachnička mandarinská <i>Aix galericulata</i>	15.2 RDB=LC				4.0	1.0		10.2

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
Dravci (Falconiformes)								
hadilov pisař <i>Sagittarius serpentarius</i>	2.1 ESB,RDB=VU							2.1
kondor havranovitý <i>Coragyps atratus</i>	1.0 RDB=LC							1.0
kondor královský <i>Sarcoramphus papa</i>	1.1 ESB,RDB=LC							1.1
kondor krocanovitý <i>Cathartes aura</i>	2.0 RDB=LC						1.0	1.0
orel stepní <i>Aquila nipalensis</i>	1.1.1 RDB=EN		0.0.2	0.0.1	0.1.2		1.0	
Hrabaví (Galliformes)								
bažant Wallichův <i>Catreus wallichii</i>	1.1 RDB=VU,CITES=I							1.1
koroptev polní <i>Perdix perdix</i>	1.1.3 CROH=OH,RDB=LC						0.1	1.0.3
křepel horský <i>Oreortyx picta</i>	1.0 RDB=LC						1.0	
kur bankivský <i>Gallus gallus</i>	1.1.6 RDB=LC					0.1.4		1.0.2
páv korunkatý <i>Pavo cristatus</i>	6.5.7 RDB=LC					0.0.5	1.0	5.5.2
Krátkokřídlí (Gruiformes)								
jeřáb bělošijí <i>Grus vipio</i>	3.0 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I	0.1						3.1
jeřáb mandžuský <i>Grus japonensis</i>	3.2 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I	0.1			2.1			1.2
jeřáb panenský <i>Anthropoides virgo</i>	1.1 RDB=LC					0.1	1.0	
jeřáb popelavý <i>Grus grus</i>	1.1 CROH=KOH,RDB=LC							1.1
Měkkozobí (Columbiformes)								
holub nikobarský <i>Caloenas nicobarica</i>	1.0 RDB=NT,CITES=I							1.0
hrdlička damarská <i>Streptopelia capicola</i>	0.3.2 RDB=LC						0.1	0.2.2
hrdlička chechtavá <i>Streptopelia roseogrisea</i>	0.0.5 RDB=LC					0.0.5		
Papoušci (Psittaciformes)								
agapornis hnědohlavý <i>Agapornis nigrigenis</i>	0.0.26 RDB=VU						0.0.6	0.0.20
agapornis růžovohlavý <i>Agapornis lilianae</i>	0.0.36 RDB=NT						0.0.1	0.0.35

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
agapornis šedohlavý <i>Agapornis canus</i>	1.0 RDB=LC						1.0	
amazončan modročelý <i>Amazona aestiva</i>	3.0 RDB=LC	0.1						3.1
ara arakanga <i>Ara macao</i>	1.1 RDB=LC, CITES=I							1.1
ara ararauna <i>Ara ararauna</i>	1.1 RDB=LC							1.1
ara vojenský <i>Ara militaris mexicana</i>	1.1 ESB, RDB=VU, CITES=I							1.1
aratinga sluneční <i>Aratinga solstitialis</i>	3.4 RDB=EN						1.2	2.2
kakadu bílý <i>Cacatua alba</i>	1.0 RDB=EN							1.0
nandej černohlavý <i>Nandayus nenday</i>	0.0.12 RDB=LC		0.0.3	0.0.3				0.0.15
papoušek černotemenný <i>Pionites melanocephala</i>	2.2 RDB=LC							2.2
papoušek mniší <i>Myiopsitta monachus</i>	0.0.29 RDB=LC						0.0.3	0.0.26
papoušek šupinkový <i>Pionus maximiliani</i>	1.1 RDB=LC							1.1

Kukačky (Cuculiformes)

banánovec obecný <i>Musophaga violacea</i>	2.2 ESB, RDB=LC							2.2
turako Schalowův <i>Tauraco schalowi</i>	1.1 RDB=LC							1.1

Sovy (Strigiformes)

sova pálená <i>Tyto alba</i>	5.4 CROH=SOH, RDB=LC		0.0.5	0.0.5	0.0.5			5.4
sovice sněžní <i>Nyctea scandiaca</i>	2.2 RDB=LC				0.1			2.1
sýček obecný <i>Athene noctua</i>	3.3 CROH=SOH, RDB=LC		2.4	2.4	2.5		1.0	2.2
výr velký <i>Bubo bubo</i>	1.0 CROH=OH, RDB=LC							1.0
výreček malý <i>Otus scops</i>	2.3.1 CROH=KOH, RDB=LC							2.3.1

Srostloprsti (Coraciiformes)

toko Deckenův <i>Tockus deckeni</i>	1.1 ESB, RDB=LC							1.1
toko šedý <i>Tockus nasutus</i>	0.2 RDB=LC	1.0						1.2

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
zoborožec kaferský <i>Bucorvus leadbeateri</i>	2.1 ESB,RDB=VU							2.1
zoborožec šedolící <i>Ceratogymna brevis</i>	2.2 RDB=LC	1.1			0.1		1.0	2.2
zoborožec tmavý <i>Anthracoeros malayanus</i>	1.1 ESB,RDB=NT	0.1					0.1	1.1

Šplhavci (*Piciformes*)

vousák senegalský <i>Lybius dubius</i>	1.0.3 RDB=LC							1.0.3
---	-----------------	--	--	--	--	--	--	-------

Pěvci (*Passeriformes*)

hýl mexický <i>Carpodacus mexicanus</i>	0.1.1 RDB=LC							0.1.1
kraska červenožobá <i>Urocissa erythrorhyncha</i>	1.1 RDB=LC							1.1
křivka obecná <i>Loxia curvirostra</i>	0.1.3 RDB=LC						0.1	0.0.3
snovač Jacksonův <i>Ploceus jacksoni</i>	0.0.6 RDB=LC						0.0.6	
snovač rudozobý <i>Quelea quelea</i>	0.0.13 RDB=LC						0.0.9	0.0.4
snovač zahradní <i>Ploceus cucullatus</i>	0.0.6 RDB=LC							0.0.6

PLAZI (REPTILIA)

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
--------------------	----------------------------	----------------------	----------------------	------------------------------	-----------------------	------------------------------------	-----------------	----------------------------------

Želvy (*Chelonia*)

kajmanka dravá <i>Chelydra serpentina</i>	0.0.2 RDB=LC							0.0.2
želvaamboinská <i>Cuora amboinensis</i>	0.0.1 ESB,RDB=VU							0.0.1
želva bahenní <i>Emys orbicularis</i>	0.0.6 ESB,CROH=KOH,RDB=NT	2.3					0.0.1	2.3.5
želva ostruhatá <i>Centrochelys sulcata</i>	2.2 RDB=VU							2.2
želva skalní <i>Malacochersus tornieri</i>	1.0 ESB,RDB=VU,CITES=I	0.1						1.1
želva stepní <i>Testudo horsfieldii</i>	4.6.2 RDB=VU	0.1			0.1		0.0.1	4.6.1
želva tuniská <i>Testudo graeca nabeulensis</i>	3.0 RDB=VU							3.0

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
želva zelenavá <i>Testudo hermanni</i>	2.2 RDB=NT						1.0	1.2

Krokodýli (Crocodylia)

krokodýl čelnatý <i>Osteolaemus tetraspis tetraspis</i>	1.1 ESB,RDB=VU,CITES=I		0.0.3	0.0.3				1.1.3
--	---------------------------	--	-------	-------	--	--	--	-------

Šupinatí (Squamata)

agama černohrdlá <i>Acanthocercus atricollis</i>	3.2						2.2	1.0
agama límcová <i>Chlamydosaurus kingii</i>	1.1 RDB=LC						0.1	1.0
agama západoafrická <i>Agama africana</i>	3.2.1 RDB=LC		0.0.6	0.0.1				3.2.2
felzuma <i>Phelsuma grandis</i>	2.2.2 RDB=LC		0.0.9	0.0.4	0.0.4		0.0.2	2.2
felzuma Standingova <i>Phelsuma standingi</i>	1.1 RDB=VU							1.1
gekon obrovský <i>Gekko gecko</i>	1.0.2 CITES II							1.0.2
hroznýš Dumerilův <i>Acrantophis dumerilii</i>	0.2 RDB=VU,CITES=I							0.2
hroznýš královský <i>Boa constrictor</i>	1.2						0.1	1.1
chameleolis vousatý <i>Anolis barbatus</i>	0.1							0.1
chameleolis západní <i>Anolis porcus</i>	1.1	2.2	0.0.1	0.0.1	1.1		0.1	2.1.1
ještěrkovec <i>Gerrhosaurus validus</i>	0.0.5							0.0.5
ještěrkovec žlutohrdlý <i>Gerrhosaurus flavigularis</i>	1.2							1.2
kobřík kapský <i>Aspidelaps lubricus lubricus</i>	2.2		0.0.3	0.0.2				2.2.2
korovec jedovatý <i>Heloderma suspectum suspectum</i>	3.0 EEP,RDB=NT							3.0
krajta Macklotova <i>Liasis mackloti</i>	1.1		0.0.4	0.0.4	0.0.4			1.1
krajta zelená <i>Morelia viridis</i>	0.0.1 RDB=LC							0.0.1
kruhochvost nížinný <i>Cordylus tropidosternum</i>	0.0.2	1.1					1.0	0.1.2
leguán fidžijský <i>Brachylophus fasciatus</i>	1.0 ESB,RDB=EN,CITES=I						1.0	
leguánek modrý <i>Sceloporus cyanogenys</i>	3.0.2 RDB=LC						1.0	2.0.2

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2019 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2019 /Status/
leiocefalus kýlnatý <i>Leiocephalus carinatus</i>	2.0 RDB=LC							2.0
plochoještěr obecný <i>Platysaurus intermedius</i>	0.0.3							0.0.3
scink dlouhonohý <i>Eumeces schneideri</i>	1.2							1.2
tilíkva obrovská <i>Tiliqua gigas</i>	2.0						1.0	1.0
trnrep skalní <i>Uromastix acanthinura</i>		0.0.3					0.0.1	0.0.2
užovka amurská <i>Elaphe schrencki</i>	0.0.3							0.0.3
užovka červená <i>Pantherophis guttatus</i>	0.1 RDB=LC							0.1
užovka domácí <i>Boaedon fuliginosus</i>	2.1.2					1.0	0.0.2	1.1
varan Mertensův <i>Varanus mertensi</i>	0.0.2							0.0.2
vejcožrout rezavý <i>Dasyplectis medici</i>	1.1							1.1

OBOJŽIVELNÍCI (AMPHIBIA)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Žáby (*Anura*)

rosnička včelí <i>Phrynohyas resinifictrix</i>	RDB=LC	0.0.10
---	--------	--------

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Ocasatí (*Caudata*)

čolek mramorovaný <i>Triturus marmoratus</i>	RDB=LC	1.0.1
---	--------	-------

RYBY (*PISCES*)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Holobříši (*Anguilliformes*)

muréna hvězdovitá <i>Echidna nebulosa</i>	0.0.1	0.0.1
--	-------	-------

Trnobříši (*Characiformes*)

kolosoma brazilská <i>Colossoma macropomum</i>	0.0.4	0.0.4
metynis rostlinožravý <i>Metynnis hypsauchen</i>	0.0.26	0.0.23

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

piraňa Nattererova <i>Pygocentrus nattereri</i>	0.0.8	0.0.3
--	-------	-------

Sumci (*Siluriformes*)

anténovec červenoočasný <i>Phractocephalus hemioliopus</i>	0.0.1	0.0.1
anténovec mramorovaný <i>Leiarius marmoratus</i>		0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
glyptoper velkoploutvý <i>Glyptoperichthys gibbiceps</i>		0.0.1
Pilonoši (Beryciformes)		
pruhatec velkošupinný <i>Myripristis berndti</i>		0.0.1
pruhatec královský <i>Sargocentron diadema</i>	RDB=LC	0.0.1
Volnoostní (Gasterosteiformes)		
jehla Janssova <i>Doryrhamphus janssi</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
Ropušnicotvární (Scorpaeniformes)		
perutýn ohnivý <i>Pterois volitans</i>	0.0.4 RDB=LC	0.0.4
Ostnoploutví (Perciformes)		
bičonoš zobanovitý <i>Zanclus canescens</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok bahamský <i>Acanthurus bariene</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok běloprsý <i>Acanthurus leucosternon</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok bezrohý <i>Naso lituratus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok Desjardinův <i>Zebrasoma desjardinii</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
bodlok Dussumierův <i>Acanthurus dussumieri</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok dvousvrnný <i>Ctenochaetus binotatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok fialový <i>Zebrasoma xanthurum</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok hnědý <i>Zebrasoma scopas</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok japonský <i>Acanthurus japonicus</i>	1.0 RDB=LC	1.0
bodlok krátkorohý <i>Naso brevirostris</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok maskovaný <i>Acanthurus pyroferus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok modropáskovaný <i>Acanthurus blochii</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok modrý <i>Acanthurus coeruleus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok olivový <i>Acanthurus olivaceus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
bodlok pestrý <i>Paracanthurus hepatus</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
bodlok plachtonoš <i>Zebrasoma veliferum</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
bodlok proužkovaný <i>Acanthurus lineatus</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
bodlok půvabný <i>Naso elegans</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok rudomošský <i>Acanthurus sohal</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok tominský <i>Ctenochaetus tominiensis</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
bodlok zlatolemý <i>Acanthurus nigricans</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok žlutý <i>Zebrasoma flavescens</i>	0.0.9 RDB=LC	0.0.9
bradáč šupinoploutvý <i>Pseudanthias squamipinnis</i>	0.0.6 RDB=LC	0.0.6
hlaváč dvoupruhý <i>Valenciennesa helsdingenii</i>		0.0.2
hlaváč korálový <i>Gobiodon citrinus</i>	0.0.1	0.0.1
hlaváč modropásý <i>Valenciennesa strigata</i>	0.0.1	0.0.1
hlaváč okinawský <i>Gobiodon okinawae</i>		0.0.1
hlaváč oranžovosvrnný <i>Valenciennesa puellaris</i>	RDB=LC	0.0.1
hlaváč šestiskvrnný <i>Valenciennesa sexguttata</i>		0.0.1
hlaváčovec nádherný <i>Nemateleotris decora</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
chřítapal žlutoocasy <i>Caesio cuning</i>	0.0.1 RDB=DD	0.0.1
chrochtal prasečí <i>Anisotremus virginicus</i>	0.0.1	0.0.1
kanic modrosvrnný <i>Cephalopholis miniata</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kanic rubínový <i>Liopropoma rubre</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kanic tečkovaný <i>Cromileptes altivelis</i>	0.0.2 RDB=VU	0.0.1
kanic žlutomodrý <i>Epinephelus flavacaeruleus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
klaun Allardův <i>Amphiprion allardi</i>	0.0.2	0.0.2

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
klaun Clarkův <i>Amphiprion clarkii</i>	0.01	0.01
klaun očkátý <i>Amphiprion ocellaris</i>	0.07	0.015
klaun sametový <i>Premnas biaculeatus</i>	0.02	0.02
klaun sedlatý <i>Amphiprion ephippium</i>	0.03	0.03
klaun severoindický <i>Amphiprion sebae</i>	0.01	0.01
klaun tmavý <i>Amphiprion melanopus</i>	0.01	0.01
klaun uzdičkátý <i>Amphiprion frenatus</i>	0.01	0.01
klipka <i>Heniochus varius</i>	0.01	0.01
klipka červenoočasá <i>Chaetodon collare</i>	0.01 RDB=LC	0.01
klipka dlouhonosá <i>Forcipiger longirostris</i>	0.01	0.01
klipka hrotočvá <i>Heniochus acuminatus</i>	0.04 RDB=LC	0.04
klipka Kleinova <i>Chaetodon kleinii</i>	0.03 RDB=LC	0.04
klipka poloměsíčitá <i>Chaetodon lunula</i>	0.01 RDB=LC	0.01
kněžík zelenoploutvý <i>Halichoeres chloropterus</i>	0.01	0.01
komorník běloocasý <i>Dascyllus aruanus</i>	0.04	0.04
komorník černoocasý <i>Dascyllus melanurus</i>	0.04	0.03
komorník síťovaný <i>Dascyllus reticulatus</i>	0.02	0.02
komorník třískvrnný <i>Dascyllus trimaculatus</i>	0.01	0.01
králíčkovec dvojrpuhý <i>Siganus virgatus</i>	0.01	0.01
králíčkovec liščí <i>Siganus vulpinus</i>	0.02 RDB=LC	0.01
králíčkovec modropruhý <i>Siganus puellus</i>	0.01 RDB=LC	0.01
králíčkovec zlatoskvřinný <i>Siganus punctatus</i>	0.01 RDB=LC	0.01
králíčkovec žltosedlý <i>Siganus guttatus</i>	0.01 RDB=LC	0.01

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
oblohav vysokoploutvý <i>Calloplepsiops altivelis</i>	0.01	0.01
parmavec průsvitný <i>Apogon leptacanthus</i>	0.01	0.01
parmavec příčnopruhý <i>Sphaeramia nematoptera</i>	0.02	0.02
parmavec skvělý <i>Pterapogon kauderni</i>	0.015 RDB=EN	0.013
perlovka skvrnitá <i>Henichromis elongatus</i>	0.018 RDB=LC	0.018
peřfenec tanganický <i>Neolamprologus brichardi</i>	0.034 RDB=LC	0.010
ploskozubec modropruhý <i>Scarus ghobban</i>	0.01 RDB=LC	0.01
pomčik <i>Centropyge tibicen</i>		0.01
pomčik citrónový <i>Centropyge flavissima</i>	0.01 RDB=LC	0.01
pomčik dvoubarevný <i>Centropyge bicolor</i>	0.01 RDB=LC	0.01
pomčik korálový <i>Centropyge bispinosus</i>	0.02 RDB=LC	0.02
pomčik ohnivý <i>Centropyge loricula</i>	0.01 RDB=LC	0.01
pomec <i>Genicanthus melanospilos</i>		0.02
pomec indický <i>Apolemichthys xanthurus</i>	0.01 RDB=LC	0.01
pomec paví <i>Pygoplites diacanthus</i>	0.01	0.01
pomec skvělý <i>Pomacanthus navarchus</i>	0.01 RDB=LC	0.01
pyskoun Dianin <i>Bodianus diana</i>	0.01 RDB=LC	0.01
pyskoun rohatý <i>Novaculichthys taeniourus</i>	0.02 RDB=LC	0.01
pyskoun rozpůlený <i>Labroides dimidiatus</i>	0.09 RDB=LC	0.09
pyskoun šestipruhý <i>Pseudocheilinus hexataenia</i>	0.02 RDB=LC	0.02
pyskoun zlatoskvřinný <i>Bodianus perditio</i>	0.01 RDB=LC	0.01
pyskoun žltouhřbetý <i>Bodianus bimaculatus</i>		0.01
sapín zelený <i>Chromis viridis</i>	0.021	0.021

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
sapínek Allenův <i>Pomacentrus alleni</i>	0.0.1	0.0.1
sapínek Talbotův <i>Chrysiptera talboti</i>	0.0.6	0.0.6
sapínek zlatoocasý <i>Chrysiptera parasema</i>	0.0.14	0.0.14
sapínek žlutomodrý <i>Chrysiptera hemicyanea</i>	0.0.5	0.0.4
sapínovec Fridmannův <i>Pseudochromis fridmani</i>	0.0.1	0.0.1
slizoun dvoubarevný <i>Ecsenius bicolor</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
slizoun pruhovaný <i>Salarias fasciatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.2
šavlatka kopinatá <i>Equetus lanceolatus</i>	0.0.1	0.0.1
špičatník zlatopásý <i>Pentapodus aureofasciatus</i>	RDB=LC	0.0.1
štětíčkovec dlouhohlavý <i>Oxyrrhites typus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1

PARYBY (CHONDRICHTHYES)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Žralouni (Carcharhiniiformes)

žralok černoploutvý <i>Carcharhinus melanopterus</i>	0.0.1 ESB,RDB=NT	0.1
žralok lagunový <i>Trianaodon obesus</i>	0.1 RDB=NT	0.1

BEZOBRATLÍ (EVERTEBRATA)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Žahavci (Cnidaria)

stolon <i>Coellogorgia</i> sp.	5	5
větevník <i>Acropora</i> sp.	5	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
tlamoun mosambický <i>Oreochromis mossambicus</i>	0.0.8 RDB=NT	0.0.4
tlamovec Füllebornův <i>Labeotropheus fuelleborni</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
tlamovec modrozlutý <i>Metriaclima estherae</i>	0.0.4 RDB=VU	0.0.4
vrubozubec paví <i>Astronotus ocellatus</i>	0.0.1	0.0.1
vřetěnka mandarínská <i>Synchiropus splendidus</i>	0.0.1	0.0.1
zobec obecný <i>Chelmon rostratus</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3

Čtverzubci (Tetraodontiformes)

havýš rohatý <i>Lactoria cornuta</i>	0.0.1	0.0.1
hranobřích Bennettův <i>Canthigaster bennetti</i>	0.0.1	0.0.1
pilníkotrn šedozeleň <i>Acreichthys tomentosus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Rejnoci (Rajiformes)

siba atlantská <i>Rhinoptera bonasus</i>	2.0 RDB=NT	2.0
trnucha modroskrvná <i>Taeniura lymma</i>	0.0.1 ESB,RDB=LC	0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

větevník <i>Acropora tumida</i>	2 RDB=DD	2
větevník <i>Acropora yongei</i>	1 RDB=LC	1
větevník <i>Acropora elegans</i>	1 RDB=VU	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
rířovník <i>Acanthastrea</i> sp.	1	1
laločník <i>Xenia</i> sp.	1	1
laločník <i>Pinnigorgia</i> sp.	4	4
pórovník <i>Seriatopora</i> sp.		1
pórovník <i>Pocillopora</i> sp.	1	1
houbovník <i>Fungia</i> sp.	1	1
dírkovník <i>Alveopora</i> sp.	1	1
dírkovník <i>Porites</i> sp.		1
rohovitka <i>Gorgonia</i> sp.	2	2
laločnice <i>Sarcophyton</i> sp.	6	4
laločnice <i>Sinularia</i> sp.	11	8
útesovník <i>Favia</i> sp.	1	1
montipóra <i>Montipora confusa</i>	2 RDB=NT	2
montipóra <i>Montipora capricornis</i>	2 RDB=VU	2
sasankovec <i>Palythoa</i> sp.		1
sasankovec <i>Zoanthus</i> sp.	7	8
turbinatka <i>Nemenzophyllia</i> sp.	1 RDB=VU	1
turbinatka <i>Euphyllia</i> sp.	10	10
turbinatka <i>Euphyllia paraancora</i>	1 RDB=VU	1
korálovník <i>Discosoma</i> sp.	3	3
větevnik útlý <i>Acropora tenuis</i>	6 RDB=NT	6
stolon zelený <i>Clavularia viridis</i>	1	1
laločník šedý <i>Anthelia glauca</i>	2	2

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
rířovník Welsův <i>Blastomussa wellsii</i>	1 RDB=NT	1
montipóra „red“ <i>Montipora</i> sp.		1
merulína plochá <i>Merulina ampliata</i>	1 RDB=LC	1
pórovník úhledný <i>Seriatopora caliendrum</i>	1 RDB=NT	1
útesovník bodavý <i>Echinopora lamellosa</i>	1 RDB=LC	1
korálovník ušatý <i>Rhodactis mussoides</i>	1	1
korálnatec modrý <i>Heliopora coerulea</i>	1 RDB=VU	1
sasanka tečkovaná <i>Phymanthus crucifer</i>	1	1
houbovník lupenitý <i>Pavona decussata</i>	2 RDB=VU	2
dendrofyta vousatá <i>Duncanopsammia axifuga</i>	1 RDB=NT	1
varhanítka červená <i>Tubipora musica</i>	1 RDB=NT	1
okulína kuželovitá <i>Galaxea fascicularis</i>	1 RDB=NT	1
pórovník bodlinatý <i>Seriatopora hystrix</i>	2 RDB=LC	2
útesovník pichlavý <i>Hydnophora exesa</i>	6 RDB=NT	6
sasanka čtyřbarevná <i>Entacmaea quadricolor</i>	18	18
houbovník kaktusový <i>Pavona cactus</i>	5 RDB=VU	5
větevnik proměnlivý <i>Acropora valida</i>	3 RDB=LC	3
laločník zlábkovaný <i>Capnella imbricata</i>	10	2
pórovník různotvarý <i>Stylophora pistillata</i>	4 RDB=NT	4
montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i>	3 RDB=LC	3
útesovník vidličnatý <i>Caulastraea furcata</i>	10	10
útesovník rozvětvený <i>Hydnophora rigida</i>	1 RDB=LC	1
houbovník chorošovitý <i>Pachyseris rugosa</i>	1 RDB=VU	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
dendrofyta listovitá <i>Turbinaria mesenterina</i>	1 RDB=VU	1
sasanka čtyřbarevná – red <i>Entacmaea quadricolor</i>	7	7
sasanka <i>Heteractis</i> sp.	1	1
rifovník <i>Lobophyllia</i> sp.	1	1
rifovník <i>Symphyllia</i> sp.	1	1
pórovník <i>Stylophora subseriata</i>	1	1
trsovník <i>Menella</i> sp.	1	1
laločnice <i>Sinularia notanda</i>	1	1
laločnice <i>Cladiella</i> sp.	2	2
laločnice <i>Lobophytum</i> sp.	4	4
korálovník <i>Actinodiscus</i> sp.	3	3
korálovník <i>Ricordea</i> sp.	1	1
laločnice dura <i>Sinularia dura</i>	1	1
rifovník zubatý <i>Lobophyllia hemprichii</i>	1 RDB=LC	1
laločnice měkká <i>Sinularia mollis</i>	1	1
korálovník juma <i>Ricordea yuma</i>	2	2
houbovník obecný <i>Fungia fungites</i>	1 RDB=NT	1
dírkovník obecný <i>Porites porites</i>	1 RDB=LC	1
sasanka velkolepá <i>Heteractis magnifica</i>	1	1
turbinatka hladká <i>Euphyllia glabrescens</i>	1 RDB=NT	1
papírník lékařský <i>Pectinia paeonia</i>	1 RDB=NT	1
rohovitka svazčitá <i>Rumphella aggregata</i>	1	1
laločnice elastická <i>Sarcophyton glaucum</i>	1	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
laločnice houbovitá <i>Sarcophyton ehrenbergi</i>	1	1
laločnice hvězdnatá <i>Sinularia asterolobata</i>	2	2
útesovník plástvový <i>Favia fava</i>	1 RDB=LC	1
turbinatka lištovitá <i>Pterogyra sinuosa</i>	1 RDB=NT	1

Členovci (Arthropoda)

veleštír Petersův <i>Heterometrus petersii</i>	8	1
krab <i>Gecarcinus quadratus</i>	2	2
kreveta <i>Stenorhynchus seticornis</i>		1
krevetka <i>Lysmata boggesi</i>		20
poustevníček <i>Dardanus arrosor</i>	2	2
kreveta drsná <i>Stenopus hispidus</i>	1	1
šváb velkokřídý <i>Archimandrita tessellata</i>	70	10
strašilka ďábelská <i>Peruphasma schultei</i>	5	5
krevetka pruhovaná <i>Lysmata amboinensis</i>		8
strašilka ostruhatá <i>Eurycantha calcarata</i>	1	1
sklípank parahybický <i>Lasiodora parahybana</i>	1	1
mnohonožka <i>Dendrostreptus macracanthus</i>	7	4

Ostnokožci (Echinodermata)

ježovka diadémová <i>Diadema setosum</i>	9	10
ježovka <i>Diadema</i> sp.	5	5
ježovka Mathaeova <i>Echinometra mathaei</i>	2	2
ježovka pruhovaná <i>Echinothrix calamaris</i>	1	1
hvězdice Linckova <i>Protoreaster linckii</i>	7	7
hvězdice páskovaná <i>Archaster typicus</i>	6	4

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2019	Stav /Status/ 31. 12. 2019
hvězdice strukovitá <i>Pentacerastrer mammillatus</i>	2	2
ježovka olivovězelená <i>Eucidaris tribuloides</i>	1	1
hvězdice hranatá <i>Archaster angulatus</i>	2	1
hvězdice uzlovitá <i>Protoreaster nodosus</i>	3	3

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková,
Milan Kořínek

PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ŽIVOČICHŮ

CITES – Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Taxony jsou podle stupně ohrožení rozděleny do tří skupin:

- **CITES I** – zahrnuje na 500 druhů živočichů a 300 druhů rostlin, které jsou bezprostředně ohroženy vyhubením. Mezinárodní obchod s těmito druhy je zakázán; povoluje se jen výjimečně.
- **CITES II** – zahrnuje na 4 000 druhů živočichů a 25 000 druhů rostlin, které by mohly být ohroženy, pokud by mezinárodní obchod s nimi nebyl regulován.
- **CITES III** – zahrnuje 220 druhů živočichů a 8 taxonů rostlin. Jedná se o druhy, které jsou ohroženy mezinárodním obchodem pouze v určitých zemích a jsou chráněny na návrh těchto zemí.

RDB – Kategorie IUCN „Red List of Threatened Species“ (tzv. „Červená kniha“ nebo také „Červený seznam ohrožených druhů“). Lze jej nalézt na webové adrese www.iucnredlist.org.

- **NE** – nevyhodnocený druh (*not evaluated*)
- **DD** – málo informací o daném druhu (*data deficient*)
- **LC** – druh není ohrožený (*least concern*)
- **NT** – druh blízký ohrožení (*near threatened*)
- **VU** – zranitelný druh (*vulnerable*)
- **EN** – ohrožený druh (*endangered*)
- **CR** – kriticky ohrožený druh (*critically endangered*)
- **EW** – druh vyhubený ve volné přírodě (*extinct in the wild*)
- **EX** – vyhubený druh (*extinct*)

ČR-OH – Chov ohrožených druhů chráněných v České republice podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Tyto druhy se dále rozdělují na:

- **KOH** – kriticky ohrožené druhy
- **SOH** – silně ohrožené druhy
- **OH** – ohrožené druhy

EOP – Chov ohrožených druhů zařazených do evropských záchranných programů.

ISB – Chov ohrožených druhů zařazených do mezinárodních plemenných knih.

ESB – Chov ohrožených druhů zařazených do evropských plemenných knih.

Genofond – Chov vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat za účelem záchrany jejich jedinečných genofondů.

V roce 2019 jsme chovali 30 druhů zařazených do evropských záchranných programů, 24 druhů zařazených do mezinárodních plemenných knih, 28 druhů zařazených do evropských plemenných knih, 4 druhy chráněné v ČR a zařazené mezi druhy kriticky ohrožené, 3 druhy patřící mezi silně ohrožené a 2 druhy ohrožené. Ze seznamu CITES jsme chovali 97 druhů. Jako vzácná a vymírající plemena domácích zvířat za účelem záchrany jejich genofondů chováme pouze jediný druh, a sice ovce valašský v počtu 0,5.

Stav ke dni: 31. 12. 2019		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	[kusů]
Savci (Mammalia)								122,251,38
adax	<i>Addax nasomaculatus</i>	I	CR		✓	✓		1,5,0
baribal	<i>Ursus americanus</i>	II	LC					1,1,0
binturong	<i>Arctictis binturong</i>	III	VU				✓	1,3,0
daman skalní	<i>Procavia capensis</i>		LC				✓	5,2,2
daněk mesopotámský	<i>Dama mesopotamica</i>	I	EN		✓			2,1,0
fenek	<i>Vulpes zerda</i>	II	LC				✓	1,1,0
gepard štíhlý	<i>Acinonyx jubatus</i>	I	VU		✓	✓		1,2,0
gibon lar	<i>Hylobates lar</i>	I	EN		✓			2,2,0
gibon zlatolící	<i>Hylobates concolor gabriellae</i>	I	EN		✓	✓		2,3,0
hrabáč kapský	<i>Orycteropus afer</i>		LC				✓	1,1,0
hrošík liberijský	<i>Hexaprotodon liberiensis</i>	II	EN		✓	✓		0,1,0
charza žlutohrdlá	<i>Martes flavigula</i>	III	LC				✓	0,1,0
jaguár	<i>Panthera onca</i>	I	NT				✓	0,1,0
jaguár - černá forma	<i>Panthera onca</i>	I	NT				✓	1,0,0
kalimiko	<i>Callimico goeldii</i>	I	VU		✓	✓		1,1,0
kaloň zlatý	<i>Pteropus rodricensis</i>	II	EN		✓	✓		8,16,0
klokan parma	<i>Macropus parma</i>		NT					2,5,0
klokan rudý	<i>Macropus rufus</i>		LC				✓	2,14,0
klokánek králikovitý	<i>Bettongia penicillata</i>	I	CR		✓	✓		2,1,0
kočka evropská	<i>Felis silvestris silvestris</i>	II	LC	KOH				0,2,0
kočka krátkouchá	<i>Prionailurus bengalensis euptilura</i>	II	LC					2,1,0
kočka rybářská	<i>Prionailurus viverrinus</i>	II	VU		✓	✓		0,1,0
kočka slaništní	<i>Oncifelis geoffroyi</i>	I	LC		✓			1,1,0
kočkodan husarský	<i>Erythrocebus patas</i>	II	LC				✓	1,6,0
kosman běločelý	<i>Callithrix geoffroyi</i>	II	LC		✓			6,7,0
kosman stříbrný	<i>Mico argentata</i>	II	LC				✓	1,3,0
kosman zakrslý	<i>Callithrix pygmaea pygmaea</i>	II	LC					1,5,2
kotul veverovitý	<i>Saimiri sciureus</i>	II	LC		✓			7,18,0
koza bezoárová	<i>Capra aegagrus</i>		VU					0,4,0
koza krétská	<i>Capra aegagrus cretica</i>		VU					1,0,0
koza šrouborohá	<i>Capra falconeri</i>	I	NT		✓			4,19,0
kozorožec kavkazský	<i>Capra caucasica</i>		EN				✓	6,14,0
lemur běločelý	<i>Eulemur fulvus albifrons</i>	I	EN					1,3,0
lemur kata	<i>Lemur catta</i>	I	EN				✓	2,5,0
lemur tmavý	<i>Eulemur macaco macaco</i>	I	VU		✓	✓		0,3,0
lenochod dvouprstý	<i>Choloepus didactylus</i>		LC				✓	2,2,0
lev berberský	<i>Panthera leo leo</i>	II	VU					2,1,0

Slav ke dni: 31. 12. 2019		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	(kusů)
levhart mandžuský	<i>Panthera pardus orientalis</i>	I	CR		✓	✓		0,2,0
lvíček zlatý	<i>Leontopithecus rosalia</i>	I	EN		✓	✓		2,4,0
makak červenolící	<i>Macaca fuscata</i>	II	LC			✓		13,12,0
medojed	<i>Mellivora capensis</i>	III	LC					1,1,1
mirikína noční	<i>Aotus azarai boliviensis</i>	II	LC					2,1,0
mravenečník čtyřprstý	<i>Tamandua tetradactyla</i>		LC				✓	1,2,0
mravenečník velký	<i>Myrmecophaga tridactyla</i>	II	VU		✓	✓		1,1,1
serval	<i>Leptailurus serval</i>	II	LC					1,1,0
siamang	<i>Hylobates syndactylus</i>	I	EN		✓			2,0,0
sika vietnamský	<i>Cervus nippon pseudaxis</i>		CR		✓	✓		4,12,0
štětkoun kamerunský	<i>Potamochoerus porcus pictus</i>		LC				✓	0,2,0
tamarín bělovousý	<i>Saguinus mystax</i>	II	LC					1,1,0
tamarín vousatý	<i>Saguinus imperator subgriseus</i>	II	LC		✓	✓		1,2,0
tygr ussurijský	<i>Panthera tigris altaica</i>	I	EN		✓	✓		1,1,0
vari černobilý	<i>Varecia variegata variegata</i>	I	CR		✓	✓		2,2,0
velbloud dvouhrbý	<i>Camelus bactrianus</i>		CR					1,4,0
vikuňa	<i>Vicugna vicugna</i>	I	LC		✓	✓		2,1,0
vlk hudsonův	<i>Canis lupus hudsonicus</i>	II	LC					8,8,0
zebra Chapmanova	<i>Equus burchelli chapmanni</i>		NT					1,5,0
zubr	<i>Bison bonasus</i>		VU		✓	✓		1,4,0
žirafa Rothschildova	<i>Giraffa camelopardalis rothschildi</i>	II	NT		✓			1,8,0
Pláci (Aves)								75,70,129
amazoněn modročelý	<i>Amazona aestiva</i>	II	NT					3,1,0
ara arakanga	<i>Ara macao</i>	I	LC					1,1,0
ara ararauna	<i>Ara ararauna</i>	II	LC					1,1,0
ara vojenský	<i>Ara militaris mexicana</i>	I	VU			✓	✓	1,1,0
aratinga černohlavý	<i>Nandayus nenday</i>	II	LC					0,0,15
aratinga sluneční	<i>Aratinga solstitialis</i>	II	EN					2,2,0
bažant Wallichův	<i>Catreus wallichii</i>	I	VU					1,1,0
čáp černý	<i>Ciconia nigra</i>	II	LC	SOH			✓	1,1,0
hadilov pisař	<i>Sagittarius serpentarius</i>	II	VU				✓	2,1,0
holub nikobarský	<i>Caloenas nicobarica</i>	I	NT					1,0,0
husice egyptská	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	III	LC					0,1,0
husička dvoubarvá	<i>Dendrocygna bicolor</i>	III	LC					0,7,1
ibis skalní	<i>Geronticus eremita</i>	I	EN		✓	✓		6,5,0
jeřáb bělošijí	<i>Grus vipio</i>	I	VU		✓	✓		3,1,0
jeřáb mandžuský	<i>Grus japonensis</i>	I	EN		✓	✓		1,2,0
jeřáb popelavý	<i>Grus grus</i>	II	LC	KOH				1,1,0
kakadu bílý	<i>Cacatua alba</i>	II	EN					1,0,0

Stav ke dni: 31. 12. 2019		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	[kusů]
kondor havranovitý	<i>Coragyps atratus</i>	II	LC					1,0,0
kondor královský	<i>Sarcoramphus papa</i>	II	LC				✓	1,1,0
kondor krocانovitý	<i>Cathartes aura</i>	II	LC					1,0,0
koroptev polní	<i>Perdix perdix</i>		LC	OH				1,0,3
nandu pampový	<i>Rhea americana</i>	II	NT					1,0,11
papoušek černotemenný	<i>Pionites melanocephala</i>	II	LC					2,2,0
papoušek mniší	<i>Myiopsitta monachus</i>	II	LC					0,0,26
papoušek šupinkový	<i>Pionus maximiliani</i>	II	LC					1,1,0
papoušek hnědohlavý	<i>Agapornis nigrigenis</i>	II	VU					0,0,20
papoušek růžovohlavý	<i>Agapornis lilianae</i>	II	NT					0,0,35
plameňák růžový starosvětský	<i>Phoenixopterus ruber roseus</i>	II	LC					23,24,11
snovač zahradní	<i>Ploceus cucullatus</i>	III	LC					0,0,6
sova pálená	<i>Tyto alba</i>	II	LC	SOH				5,4,0
sovica sněžní	<i>Nyctea scandiaca</i>	II	VU					2,1,0
sýček obecný	<i>Athene noctua</i>	II	LC	SOH				2,2,0
turako fialový	<i>Musophaga violacea</i>	III	LC					2,2,0
výr velký	<i>Bubo bubo</i>	II	LC	OH				1,0,0
výřeček malý	<i>Otus scops</i>	II	LC	KOH				2,3,1
zoborožec Deckenův	<i>Tockus deckeni</i>		LC				✓	1,1,0
zoborožec kaferský	<i>Bucorvus leadbeateri</i>		VU					2,1,0
zoborožec tmavý	<i>Anthracoceros malayanus</i>	II	VU					1,1,0
Plazi (Reptilia)								20,20,17
felzuma madagaskarská	<i>Phelsuma madagascariensis grandis</i>	II	LC					2,2,0
felzuma Standingova	<i>Phelsuma standingi</i>	II	VU					1,1,0
gekon obrovský	<i>Gekko gecko</i>	II	LC					1,0,2
hroznýš Dumerilův	<i>Acrantophis dumerilii</i>	I	LC					0,2,0
hroznýš královský	<i>Boa constrictor</i>	II	LC					1,1,0
korovec jedovatý	<i>Heloderma suspectum suspectum</i>	II	NT		✓	✓		3,0,0
krajta vodní	<i>Liasis mackloti</i>	II	LC					1,1,0
krajta zelená	<i>Chondropython viridis</i>	II	LC					0,0,1
krokodýl čelnatý	<i>Osteolaemus tetraspis tetraspis</i>	I	VU				✓	1,1,3
kruhochvost nížinný	<i>Cordylus tropidosternum</i>	II	LC					0,1,2
trnorep skalní	<i>Uromastix acanthinurus</i>	II	LC					0,0,2
varan Mertensův	<i>Varanus mertensi</i>	II	EN					0,0,2
želva amboinská	<i>Cuora amboinensis</i>	II	VU				✓	0,0,1
želva bahenní	<i>Emys orbicularis</i>		NT	KOH				2,3,5
želva čtyřprstá	<i>Testudo horsfieldii</i>	II	VU					4,6,1
želva ostruhatá	<i>Geochelone sulcata</i>	II	VU					2,2,0
želva skalní	<i>Malacochersus tornieri</i>	II	CR					1,1,0
želva zelenavá	<i>Testudo hermanni</i>	II	NT					1,2,0

Slav ke dni: 31. 12. 2019		CITES	RDB	ČR-OH	EEP	ISB	ESB	(kusů)
želva žlutohnědá tuniská	<i>Testudo graeca nabeulensis</i>	II	VU					3,0
Paryby (Chondrichthyes)								0,1,2
siba atlantská	<i>Rhinoptera bonasus</i>		NT					2,0
trnucha modroskvrnná	<i>Taeniura lymma</i>		NT				✓	0,1,0
žralok černoploutvý	<i>Carcharhinus melanopterus</i>		NT				✓	0,0,1
žralok lagunový	<i>Triaenodon obesus</i>		NT					0,1,0

Přehled počtů chráněných druhů živočichů

		Druhů				Kusů			
		Savci	Ptáci	Plazi	Paryby	Savci	Ptáci	Plazi	Paryby
CITES	I	20	7	2	0	86	25	7	0
	II	21	24	16	0	148	219	48	0
	III	3	4	0	0	8	19	0	0
	Celkem	44	35	18	0	242	263	55	0
RDB	LC	25	22	4	0	162	162	10	0
	NT	6	4	3	4	47	52	16	5
	VU	10	8	6	0	29	39	26	0
	EN	11	4	1	0	78	19	2	0
	CR	6	0	1	0	36	0	2	0
	Celkem	62	39	15	4	401	274	56	5
Ochrana v ČR	QH	0	2	0	0	0	5	0	0
	SOH	0	3	0	0	0	15	0	0
	KOH	1	2	1	0	2	8	10	0
	Celkem	1	7	1	0	2	28	10	0
EEP		26	3	1	0	163	18	3	0
ISB		19	4	1	0	117	20	3	0
ESB		15	8	3	2	83	20	8	2

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková, Milan Kořínek

Příloha k účetní závěrce

A.1. Informace podle § 7 odst. 3 zákona

Organizace nezaniká.

A.2. Informace podle § 7 odst. 4 zákona

Odchytky od rozvahy a výkazu zisku a ztráty nejsou.

A.3. Informace podle § 7 odst. 5 zákona

Byly použity účetní metody podle vyhlášky č. 410/2009 Sb. a účetních standardů. Od 1. 1. 2018 jsme začali účtovat zásobu zvířat podle ČÚS 707. Do konce roku 2017 jsme tuto zásobu účtovali jako „Jmění účetní jednotky“, účet 401.

A.4. Informace podle § 7 odst. 5 zákona o stavu účtů v knize podrozvahových účtů

Číslo položky	Název položky	Podrozvahový účet	Účetní období Běžné	Účetní období Minulé
P.I. Majetek a závazky účetní jednotky			3.379.950,81	3.513.085,72
1.	Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek	901	108.298,07	104.772,07
2.	Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek	902	1.667.303,41	1.642.813,32
3.	Vyřazené pohledávky	905		
4.	Vyřazené závazky	906		
8.	Ostatní majetek	909	1.604.349,33	1.765.500,33

P.II. Krátkodobé podmíněné pohledávky z transferů a krátkodobé podmíněné závazky z transferů

P.III. Podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou

P.IV. Další podmíněné pohledávky

P.V. Dlouhodobé podmíněné pohledávky z transferů a dlouhodobé podmíněné závazky z transferů

P.VI. Podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku

P.VII. Další podmíněné závazky

P.VIII. Ostatní podmíněná aktiva a ostatní podmíněná pasiva a vyrovnávací účty

1.	Ostatní krátkodobá podmíněná aktiva	991		
2.	Ostatní dlouhodobá podmíněná aktiva	992		
3.	Ostatní krátkodobá podmíněná pasiva	993		
4.	Ostatní dlouhodobá podmíněná pasiva	994		
5.	Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům	999	3.379.950,81	3.513.085,72

A.5. Informace podle § 18 odst. 3 písm. b) zákona

IČO 00096814. Organizace je zapsána do Obchodního rejstříku u Krajského soudu v Ostravě oddíl Pr. vložka 7.

A.6. Informace podle § 19 odst. 6 zákona

V tomto období se žádné významné události nevyskytly.

B.1. Informace podle § 66 odst. 6

V tomto účetním období nebyla pořízena žádná nemovitost.

B.2. Informace podle § 66 odst. 8

Investiční fond je kryt finančními prostředky na běžném účtu.

B.3. Informace podle § 68 odst. 3

V tomto období se žádné významné informace nevyskytly.

C. Doplňující informace k položkám rozvahy „C.I.1 Jmění účetní jednotky“ a „C.I.3. Transfery na pořízení dlouhodobého majetku“		
C.1. Zvýšení stavu transferů na pořízení dlouhodobého majetku za běžné účetní období		1.940.000,00
C.2. Snížení stavu transferů na pořízení dlouhodobého majetku ve věcné a časové souvislosti	373.406,53	351.858,69

D.1. Počet jednotlivých věcí a souborů majetku nebo seznam tohoto majetku

Nejsou informace.

D.2. Celková výměra lesních pozemků s lesním porostem

D.3. Výše ocenění celkové výměry lesních pozemků s lesním porostem ve výši 57 Kč/m²

D.4. Výměra lesních pozemků s lesním porostem oceněných jiným způsobem

D.5. Výše ocenění lesních pozemků s lesním porostem oceněných jiným způsobem

D.6. Průměrná výše ocenění výměry lesních pozemků s lesním porostem oceněných jiným způsobem

D.7. Komentář k ocenění lesních pozemků jiným způsobem

E.1. Doplňující informace k položkám rozvahy

Doplňující informace k položce 031

V tomto období naše organizace bezplatně převedla lesní pozemek na svého zřizovatele Magistrát města Olomouce.

E.2. Doplňující informace k položkám výkazu zisku a ztráty

Do 31. 12. 2015 byly ve výkazu zisku a ztráty ve sloupcích „Hospodářská činnost“ uváděny „Zdaňované činnosti“ (výnosy podléhající dani z příjmů právnických osob a daňově uznatelné náklady podle zákona č. 586/1992 Sb. v platném znění). Od 1. 1. 2016 je ve Výkazu zisku a ztráty v těchto sloupcích uváděna činnost doplňková stanovená zřizovatelem ve zřizovací listině (§ 5 vyhlášky č. 410/2009 Sb. v platném znění).

E.3. Doplňující informace k položkám přehledu o peněžních tocích

Vedeme účetnictví ve zjednodušeném rozsahu a přehled o peněžních tocích nesestavujeme (§ 9 vyhlášky č. 410/2009 Sb. v platném znění).

E.4. Doplňující informace k položkám přehledu o změnách vlastního kapitálu

Vedeme účetnictví ve zjednodušeném rozsahu a přehled o změnách vlastního kapitálu nesestavujeme (§ 9 vyhlášky č. 410/2009 Sb. v platném znění).

F. Doplňující informace k fondům účetní jednotky

Fond kulturních a sociálních potřeb

Číslo	Název	Běžné účetní období
A.I. Počáteční stav fondu k 1. 1.		1.375.859,55
A.II. Tvorba fondu		517.232,00
1.	Základní příděl	517.232,00
2.	Splátky půjček na bytové účely poskytnutých do konce roku 1992	
3.	Náhrady škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu	
4.	Peněžní a jiné dary určené do fondu	
5.	Ostatní tvorba fondu	
A.III. Čerpání fondu		239.603,44
1.	Půjčky na bytové účely	
2.	Stravování	111.090,00

3.	Rekreace	13.267,44
4.	Kultura, tělovýchova a sport	86.285,00
5.	Sociální výpomoci a půjčky	
6.	Poskytnuté peněžní dary	28.961,00
7.	Úhrada příspěvku na penzijní připojištění	
8.	Úhrada části pojistného na soukromé životní pojištění	
9.	Ostatní užití fondu	
A.IV. Konečný stav fondu		1.653.488,11

Rezervní fond – příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a svazky obcí		
D.I. Počáteční stav fondu k 1. 1.		2.869.960,04
D.II. Tvorba fondu		1.285.884,75
1.	Zlepšený výsledek hospodaření	160.033,04
2.	Nespotřebované dotace z rozpočtu Evropské unie	
3.	Nespotřebované dotace z mezinárodních smluv	
4.	Peněžní dary – účelové	463.303,71
5.	Peněžní dary – neúčelové	662.548,00
6.	Ostatní tvorba	
D.III. Čerpání fondu		1.000.000,00
1.	Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření	
2.	Úhrada sankcí	
3.	Posílení fondu investic se souhlasem zřizovatele	1.000.000,00
4.	Časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady	
5.	Ostatní čerpání	
D.IV. Konečný stav fondu		3.155.844,79

Fond investic – příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a svazky obcí		
F.I. Počáteční stav fondu k 1. 1.		2.362.447,35
F.II. Tvorba fondu		8.679.439,58
1.	Peněžní prostředky ve výši odpisů hmotného a nehmotného majetku prováděné podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu	4.766.420,28
2.	Investiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele	973.019,30
3.	Investiční dotace ze státních fondů a jiných veřejných rozpočtů	1.940.000,00
4.	Ve výši příjmů z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku	
5.	Peněžní dary a příspěvky od jiných subjektů	
6.	Ve výši příjmů z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace	
7.	Převody z rezervního fondu	1.000.000,00
F.III. Čerpání fondu		10.392.788,30
1.	Pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, s výjimkou drobného hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	10.392.788,30

2.	Úhrada investičních úvěrů nebo půjček	
3.	Odvod do rozpočtu zřizovatele	
4.	Navýšení peněžních prostředků určených na financování údržby a oprav majetku, který příspěvková organizace používá pro svou činnost	
F.IV. Konečný stav fondu		649.098,63

G. Doplňující informace k položce „A.II.3. Stavby“ výkazu rozvahy

Číslo položky	Název položky	Účetní období Běžné Brutto	Korekce	Netto	Účetní období Minulé
G.	Stavby	161.272.946,25	69.681.703,72	91.591.242,53	89.687.716,28
G.1.	Bytové domy a bytové jednotky	324.034,30	299.425,47	24.608,83	30.296,83
G.2.	Budovy pro služby obyvatelstvu	3.691.131,50	3.576.689,21	114.442,29	147.335,29
G.3.	Jiné nebytové domy a nebytové jednotky	7.779.781,69	6.026.131,37	1.753.650,32	1.843.084,99
G.4.	Komunikace a veřejné osvětlení	5.209.399,66	2.074.613,00	3.134.786,66	3.311.918,66
G.5.	Jiné inženýrské sítě	9.462.391,68	5.593.940,59	3.868.451,09	4.225.701,15
G.6.	Ostatní stavby	134.806.207,42	52.110.904,08	82.695.303,34	80.129.379,36

H. Doplňující informace k položce „A.II.1. Pozemky“ výkazu rozvahy

H.	Pozemky	8.654.636,40		8.654.636,40	11.846.651,71
H.1.	Stavební pozemky				
H.2.	Lesní pozemky	1.834.397,60		1.834.397,60	5.026.412,91
H.3.	Zahrady, pastviny, louky, rybníky	81.715,30		81.715,30	81.715,30
H.4.	Zastavěná plocha	4.460.566,87		4.460.566,87	4.460.566,87
H.5.	Ostatní pozemky	2.277.956,63		2.277.956,63	2.277.956,63

I. Doplňující informace k položce „A.II.4. Náklady z přecenění reálnou hodnotou“ výkazu zisku a ztráty

I. Náklady z přecenění reálnou hodnotou

I.1. Náklady z přecenění reálnou hodnotou majetku určeného k prodeji podle § 64

I.2. Ostatní náklady z přecenění reálnou hodnotou

J. Doplňující informace k položce „B.II.4. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou“ výkazu zisku a ztráty

J. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou

J.1. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou majetku určeného k prodeji podle § 64

J.2. Ostatní výnosy z přecenění reálnou hodnotou

Zpracovala: Bc. Jana Kešeláková, DiS.

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Společnost	Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace Darwinova 222/29, Svatý Kopeček, 779 00 Olomouc IČ: 000 96 814
Příjemce zprávy	ředitel příspěvkové organizace
Zástupce společnosti	Dr. Ing. Radomír HABÁŇ – ředitel
Audit účetní závěrky za období:	1.1.2019 – 31.12.2019
Součástí účetní závěrky:	Rozvaha k 31.12.2019 Výkaz zisku a ztráty za období 1.1.2019 – 31.12.2019 Příloha k účetní závěrce za období 1.1.2019 – 31.12.2019 Výroční zpráva za rok 2019
Auditor:	Ing. Vladimíra JORDOVÁ Božetěchova 945/5, 772 00 Olomouc Oprávnění KAČR č. 1398

Výrok auditora

Provedla jsem audit přiložené účetní závěrky společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace (dále také „Společnost“) sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31.12.2019, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31.12.2019, a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace.

Podle mého názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace k 31.12.2019 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31.12.2019 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsem provedla v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Moje odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsem na společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace nezávislá a splnila jsem i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domnívám se, že důkazní informace, které jsem shromáždila, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření mého výroku.

Ostatní informace uvedené ve výroční zprávě

Ostatními informacemi jsou v souladu s §2 písm. b) zákona o auditorech informace uvedené ve výroční zprávě mimo účetní závěrku a moji zprávu auditora. Za ostatní informace odpovídá vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace.

Můj výrok k účetní závěrce se k ostatním informacím nevztahuje. Přesto je však součástí mých povinností souvisejících s ověřením účetní závěrky seznámení se s ostatními informacemi a posouzení, zda ostatní informace nejsou ve významném (materiálním) nesouladu s účetní závěrkou či s mými znalostmi o účetní jednotce získanými během ověřování účetní závěrky nebo zda se jinak tyto informace nejeví jako významně (materiálně) nesprávné. Také posuzuji, zda ostatní informace byly ve všech významných (materiálních) ohledech vypracovány v souladu s příslušnými právními předpisy. Tímto posouzením se rozumí, zda ostatní informace splňují požadavky právních předpisů na formální náležitosti a postup vypracování ostatních informací v kontextu významnosti (materiality), tj. zda

případné nedodržení uvedených požadavků by bylo způsobitelné ovlivnit úsudek činěný na základě ostatních informací.

Na základě provedených postupů, do míry, jež dokáži posoudit, uvádím, že

- ostatní informace, které popisují skutečnosti, jež jsou též předmětem zobrazení v účetní závěrce, jsou ve všech významných (materiálních) ohledech v souladu s účetní závěrkou a
- ostatní informace byly vypracovány v souladu s právními předpisy.

Dále jsem povinna uvést, zda na základě poznatků a povědomí o společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace, k nimž jsem dospěla při provádění auditu, ostatní informace neobsahují významné (materiální) věcné nesprávnosti. V rámci uvedených postupů jsem v obdrženejších ostatních informacích žádné významné (materiální) nesprávnosti nezjistila.

Odpovědnost vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace za účetní závěrku

Vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je vedení společnosti Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace povinno posoudit, zda je společnost Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace schopna nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případu, kdy vedení společnosti plánuje zrušení společnosti nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost, než tak učinit.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Mým cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nepravdnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat zprávu auditora obsahující můj výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost.

Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně přepokládat, že by jednotlivé nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou.

Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je mojí povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus. Dále je mojí povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abych na jejich základě mohla vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalím významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem společnosti relevantním pro audit v takovém rozsahu, abych mohla navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abych mohla vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti vedení Společnosti uvedeno v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky představenstvem a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost Společnosti nepřetržitě trvat. Jestliže dojdou k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je mojí povinností upozornit v mojí zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Moje závěry týkající se schopnosti Společnosti nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsem získala do data mojí zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že Společnost ztratí schopnost nepřetržitě trvat.

- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Mojí povinností je informovat vedení společnosti radu mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsem v jeho průběhu učinila, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Datum zprávy auditora :

21. února 2020

Ing. Vladimíra JORDOVÁ

**Božetěchova 945/5,
772 00 Olomouc**

Oprávnění KAČR č. 1398

EUROPEAN ASSOCIATION
OF ZOOS AND AQUARIA

EUROASIAN REGIONAL ASSOCIATION
OF ZOOS AND AQUARIA

World Association of Zoos
and Aquariums | **WAZA**
United for Conservation®

UCSZOO

UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH
ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD

ZOOOLOMOUC

OKO DO SVĚTA DIVOČINY

**ZOOLOGICKÁ
ZAHRAHA OLOMOUC**
DARWINOVA 29
779 00 OLOMOUC
SVATÝ KOPEČEK

+420 585 151 601
INFO@ZOO-OLOMOUC.CZ

WWW.ZOO-OLOMOUC.CZ